

Пайдалану нұсқаулығы

HAVAL M6

HAVAL

Наш автокөліктің таңдағаныңыз үшін алғысымызды білдіреміз!

Өз автокөлігізді неғұрлым жақсырақ, білсекіз, оны қолдану да сізге саурулым іе бірек күнаныш пен жайлылық сыйлайды. Дәл осы себепті біз сізден сұраймыз:

Автокөлікті қолданар алдында осы нұсқаулықты мүкіят бөлгі шығыныз. Бул жерде автокөлікті пайдалану туралы мәннізды ақпаратпен танысадасыз және осының арқасында онын барлық техникалық артықшылықтарын толық деңгейде қолдана аласыз. Сонымен бірге автокөлігіңде күтім жасау, қаупсіз жүргізу және жол қозғалысының қаупсіздігі туралы пайдалы ақпарат аласыз.

Соле шын жүректен жөніл әрі сәтті сапар тілейміз!

Жалпы мәліметтер

Бұл белгі нұсқаулықтың қолдану бойынша нұсқаупарды, шартты белгілердің түсіндірмесім, сервис орталықтарына хабарласу бойынша ұсыныс-жөнестерді және т.б. қамтиды.

Пайдалы ақпарат

Автокеліктің жабдықтауы

Нұсқаулықта автокеліктің стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Соңдықтан осы нұсқаулықта сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір елдерде колікетімді емес және сәдің автокөлігіндең жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіндең жинақтамасы тұралы ақпаратты автокеліктің салынған кезде сізге берілген күштілдерден таба аласыз немесе оны сатқан дистерден ала аласыз.

Рупі оң жағында орналасқан автокөліктерде кейір элементтердің орналасқан орындары суреттерде көрсетілгенен езгеше болу мүмкін.

Нұсқаулықтың жарамдылығы

Осы нұсқаулықта берілген ақпарат оның жарияланған сатынде жарамды. Алайда біз ез енімдерімізді үздіксіз жетілдіріп отыратындыстан, онда мазмұндалған марапәттердің қосымша хабарлаусыз жаңарту қызығын взімітв қалдырамыз.

Нұсқаулықта сипатталған және суреттерде көрсетілген жабдық сәдің автокөлігінде бар жабдықтан езгеше болу мүмкін.

Осы нұсқаулықта ұсынылған дисплейлердің суреттері (сондай-ақ олардың бетіндегі белгілер, матін, суреттер мен басқа да ақпарат) тен мәтінді көрнекілеуға гана арналған. Дисплейде көрсетілгендегі ақпарат автокеліктің жинақтамасына, бағдарламалық кураулана, тақырыптарға және баптауларға баиланысты әртүрлі болуы мүмкін. Автокөлігінің нақты жинақтамасына сүйенінз.

Көрек-жараптар, қосалыры белшектер және автокеліктің қосымша жабдықтау

Бүтінгі таңда автокелік иелерінің тек түпнұсқа қосалықты белшектер гана емес, соңдай-ақ автокеліктің осы модельне сәйкес келетін басқа өндірушілердің қосалықты белшектері мен көрек-жараптарын сатып алуға мүмкіндігі бар. Тіпті тиісті мемлекеттік органдарда сертификаттаудан еткен болса да, түпнұсқа емес қосалықты белшектер мен көрек-жараптарды қолдану автокеліктің қауіпсіздігіне көрі әсер ету мүмкін. Great Wall компаниясы автокөлікке орнатылған түпнұсқа емес қосалықты белшектер мен көрек-жараптарға көткесті ешкандай жауапкершілік көтермейді және ешкандай көлігдіктер бермейді.

Түпнұсқа емес компоненттерді қолданып, автокеліктің кайта жабдықтауга тыым салынады. Бұл автокеліктің басқарулына, қауіпсіздігіне немесе қызмет ету мерзіміне әсер етуі, соңдай-ақ заңнама талаптарын бұзуы мүмкін. Сонымен бірге сала қапілдігі автокеліктің қосымша жабдықтаудан туындаған ақаулыктарға және пайдапанушылық сипаттамалары бар проблемаларға тараалмайды.

Автокөліктің аспасын және тәжек жүйесін кайта жабдықтауға тығым салынады. Бұл жүргізу қауіпсіздігіне кері есеп ету мүмкін.

Сактандырыштар блоктарына взгерістер енгізуге тығым салынады, себебі бул автокөліктің электр жабдықтарына кері есеп ету мүмкін.

Электр сымдарын, электрондық компоненттерді және олардың бағдарламалық куралын кайта жабдықтау олардың функционалдығына, сондай-ақ басқа компоненттердің, сонын ішінде қауіпсіздік жүйелерінің қалыпты жұмысына есеп ету мүмкін. Бұл өз кезеңіде автокөлікті пайдалану қауіпсіздігіне есеп етеді және ЖКО немесе жарапат алу қаупін арттырады. Сондықтан электр сымдарына, электрондық компоненттерге және олардың бағдарламалық жасақтамасына взгерістер енгізуге тығым салынады.

Шартты белгілер

⚠ Ескерту!

Ерекше назар аударуды қажет ететін ескерту ақпаратын билдіреді.

Оны елемеу ауыр жарапатқа және кісі алмінен ақелу мүмкін. Бұл ескертулер визнеге және айналадағыларға жарапат келтіру қаупін төмендету үшін қандай ерекшелерді жасау немесе жасамау қажеттігін көрсетеді.

⚠ Назар аударыңыз

Бул тақырып сақтық шаралары туралы ақпарат береді.

Оларды елемеу автокөлікке немесе онын жабдықтарына закым келтіруі мүмкін. Бул сақтық шараларын сақтау закымдан алу қаупін барынша азайтуға мүмкіндік береді.

⚠ Пайдалы ақпарат

Бул тақырып автокөлікті пайдалану барысында пайдалы болуы мүмкін, мағілметтерді белгілеіді.

Бұл кемекші ақпарат.

(▷ X-бет)

Осылайша қандай да бір сұрақ бойынша қосымша ақпаратты табуға болатын беттің немірі белгіленеді.

Сақтық шаралары

⚠ Ескерту!

Келікті жүргізген кездегі жалпы сақтық шаралары:

- > Сау күйде жүргізу: алкоголь, есірткілер, дарілік препараттар және анестетиктер жүргізуінің реакциясын баяулатады, координациясы мен шешім қабылдау кабілетінің есеп етеді, бул көлік куралын бағылаудан вайрыры және курделі апаптаға алып келуі мүмкін.

- > Абайлан жүргізу: автокелікті жүргізу кезінде ерекше абай болыныз. Жол қозғалысының өзге жағдайларының іс-жыныслын бақылап отырып, жол-келік қоғамаларының алдын алу үшін оларға сай шұғыл ерекет жасау қажет.
- > Мұхит жүргізу: жүргізуші бар назарын автокелик жүргізуге аударуы керек. Жүргізуін апандататын кез келген ерекет: басқару элементтерін реттеву, мобильді телефонмен сейлесу немесе оқу салдары соқтығысу қауіп тудырып, жүргізушіге, жолаушыларға және айналасындағы адамдарға қауіп тәндреді

Сервис орталықтары

Келікке жандеу жүргізу немесе оған техникалық қызмет көрсету қажет болғанда сервис орталығына хабарласыңыз.

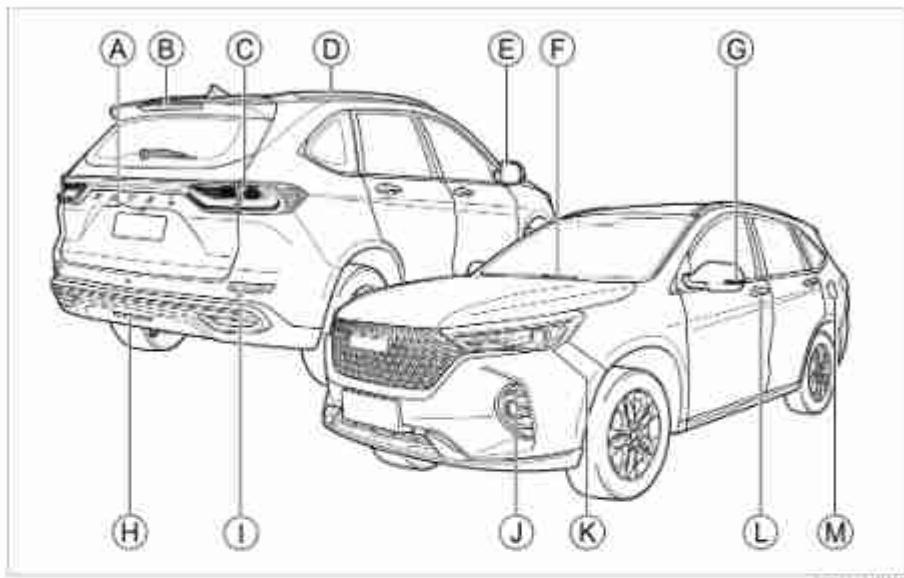
Сервис орталықтары туралы актуалды ақпарат алу үшін www.hayal-motor.kz реңми сайтына кіріңіз.

⚠ Ескерту!

Балаларды, мүмкіндігі шектеулі адамдарды немесе үй жануарларын автокеликте қарашысыз қалдырыманыз.

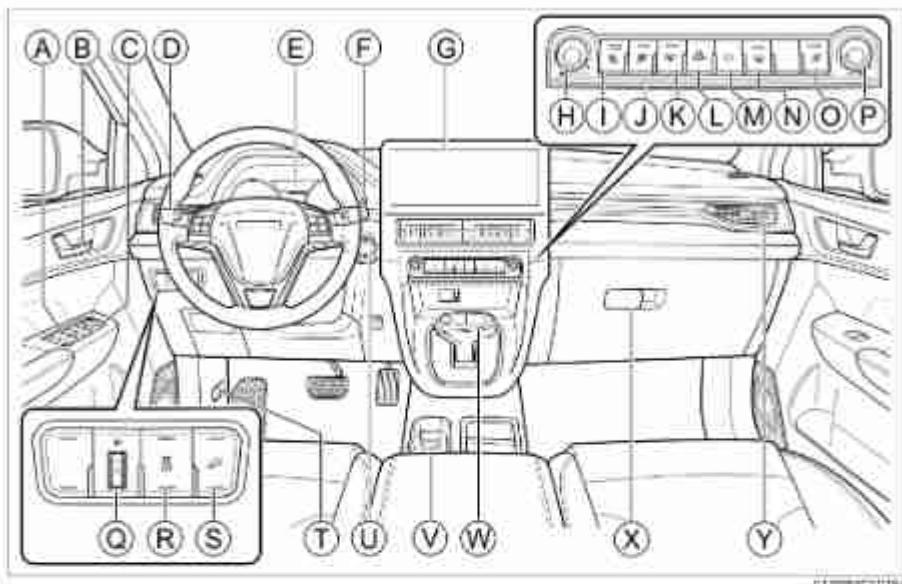
- > Төтенше жағдай туындастын болса, олар автокеликten вз бетінше шығыл көте алмайды. Өртүрлі климаттық жағдайларда салонданы температура өзөүр көтерілу немесе темендеуі мүмкін, бұл салонда қалдырылған жолаушыларды немесе үй жануарларын жаракаттауы және тіпті елім-жітімге алып келуі мүмкін.
- > Егер балаларға немесе үй жануарларына кілттер қолжетімді болса, олар абысызыда автокеликті қрэгальска келтіру немесе басқадай жолмен өздеріне және айналадағыларға қауіп тәндіру (мысалы, қоғалтқышты оталдырып жіберу, түрәк тежеғішін босатуы, берілістерді ауыстыруы, есіктерді немесе тәрезелерді ашып жіберу) мүмкін.

Сыртқы түрі

Ⓐ Артқы көрініс камерасы 89	Ⓑ Артқы тұман шамы 40
Ⓒ Ортанды стоп-сигнал	Ⓓ Тұрақ радары 88
Ⓔ Артқы күрәмә шам 44	Ⓕ Алдыңғы тұман шамы 40
Ⓖ Рейлингтер 38	Ⓗ Алдыңғы блок-фара 40
Ⓜ Сыртқы артқы көрініс айнасы 36	Ⓛ Есік күлпес 19
Ⓝ Альянның әйнектің әйнектазартқышы 44	Ⓜ Отын багы аузының қалтасы 27
Ⓞ Буйірлік бурылымс көрсеткіші 40	

Салон

Коды настройки

- Ⓐ Эйнеккөтергіштерді басқару түймепері 25
- Ⓑ Есіктің ішкі тұтқасы 19
- Ⓒ Орталық құлышты басқару түймесі 19
Сыртқы артқы көрініс віналарын реттеу түймесі 36
- Ⓓ Жарықты басқаратын құрамдасқан қосыншы 44
- Ⓔ Аспалтар тақтасы 100
- Ⓕ Эйнектазартқыштардың құрамдасқан аудиостырл-қосыншы 44
- Ⓖ Мультимедиа жүйесі 117
- Ⓗ Климат-контроль жүйесін ешіру және ауа үрлеу қарқындылығын реттеу түймесі 46
- Ⓘ Жүргізуі орындығының жылтырышынан түймесі 32
- Ⓛ Климат-контроль жүйесін косу түймесі 46
- Ⓜ Алданғы эйнекжылтықш түймесі 46
- Ⓝ Апарттық сигнал беру жүйесінің түймесі 41
- Ⓞ Жүргізу режимдерін аудиостырл косу түймесі 85
- Ⓟ Артқы эйнекжылтықш түймесі 46
- Ⓡ Жолаушы орындарының жылтырышынан түймесі 32
- Ⓢ Мультимедиа жүйесінің дыбысыз режимін косу түймесі және дыбыс деңгейін реттегіші 116
- Ⓣ Фаралардың келбей бұрышын реттеу түймесі 41
- Ⓤ Электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі 97
- Ⓥ Әрден тусу көмекші жүйесін түймесі 94
- Ⓦ Капотты ашу тұтқасы 29
- Ⓧ Оталдыру жүйесінің ажыратқышы 70
- Ⓨ Тұрақ тежеішінің ажыратқышы 74
- Ⓩ Автокөліктің жинақтамасына байланысты:
МБҚ берілісті аудиостыру интегрі 76
АБҚ берілісті аудиостыру интегрі 78
- ⓑ Ұсақ-түйек тартпасы 52
- ⓒ Климат-контроль жүйесінің дефлекторлары 51

Мазмұны

1 Жабдықтарды басқару

Кіттөрді, есіктөрді, терезелерді, орындықтарды және басқа да жабдықтарды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар.

2 Жүргізу бойынша нұсқаулық

Көзгальтышты қосу, берілістерді аудыстырып қосу, еспалттардың көрсеткіштері және автокөлікті басқаруға қатысы бар басқа да ақпарат.

3 Мультимедиа жүйесі

Мультимедиа жүйесіне қатысты ақпарат: Bluetooth арқылы қоныраулар, жүйе баптаулары және т.б.

4 Төтенше жағдайда

Иммобилайзер, қауіпсіздік белбеулері және қауіпсіздік жүйелерінің басқа компоненттері.

5 Төтенше жағдайларда

Негізгі ақаулықтарды жою бойынша нұсқаулар: дөнгелекті аудыстыру, қозгальтышты басқа автокөліктің аккумуляторынан оталдыру және т.б.

6 Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және күтім жасау

Автокөліктің жүйелі тексеру, жоспарлы техникалық қызмет көрсету және күтім жасау процедурапарын сипаттау.

7 Техникалық параметрлер

Автокөліктің техникалық сипаттамалары мен сейкестендіру деректері.

8 Көрсеткіш

Осы нұсқаулықтың әліпбелік көрсеткіші.

Жабдықтарды басқару

Кілттер	16
Кілттер туралы ақпарат	16
Түймөлдердің орналасуы	16
Куат элементтін аныктайтын ашырылу	17
Есіктерді күлгінде және күлгін ашу	19
Интеллектуалды автокелікке кіру жүйесінің кемегімен есіктерді күлгінде және күлгін ашу	19
Смарт-кілттің кемегімен күлгінде және күлгін ашу	20
Орталық күлгінде басқару түймесі мен күлгінде және күлгін ашу	20
Ішкі тұтқаның кемегімен күлгінде ашу	20
Механикалық кілттен күлгінде және күлгін ашу	20
Алаттық күлгінде	21
Жүксалтыш есірі	21
Бала бекітесі	23
Қозғалтқышты вишірген кезде күлгінде ашу	24
Қозғалыс кезінде автоматты күлгінде ашу	24
Автоматты қайта күлгінде ашу	24
Кәте күлгінде ескертү	24
Соқтығыс кезінде күлгінде ашилуды	24
Автокеліктің жабдықталуы	25
Терезелер	25
Әйнеккөтеріштердің куат кезін вишіру ірілісі	26
Қайта балтау	26
Отын кюю	27
Отын кюю тәсілі	27
Отын туралы ақпарат	28

Автокеліктің жабдықталуы	29
Капот	29
Ашу	29
Жабу	29
Орындықтар	30
Автохөзірілік жабдықталуы	30
Алдыңғы орындықтар	31
Алдыңғы орындықтардың жылдамдығы	32
Артқы орындықтар	33
Артқы көрініс айналары	35
Салондағы артқы көрініс айнасы	35
Руль	37
Реттеу	37
Дыбыс сигналы	37
Рейлингтер	38
Рейлингтер	38
Жарықты басқару	39
Сыртқы жарық аспаптарының орналасуы	39
Кұрамдасқан жарық қосқыш	40
Алаттық жарық сигналын беру жүйесі	41
Күнділгі жүріс жарықтары	41
«Мен үйге шығарыл сал» функциясы	42
Фаралардың көлбейу бұрышын реттеу	42
Салон жарығы	42
Әйнектазартқыштарды басқару	44
Электржетегі бар әйнектазартқыштар	44
Климат-контроль жүйесі	46
Климат-контроль жүйесін басқару	46

панелі	46	Қозғалтқыш	68
Климат-контроль жүйесі баптауларының интерфейсі	47	Оталдыру жүйесінің ақыратышы	70
Климат-контроль жүйесін басқару	49	«Старт-стоп» түймесі	70
Кондиционер жүйесінің дефлекторлары	50	Қозғалтқышты сталдыру және ешіру	72
Салон жабдығы	52	Қозғалтқышты оталдыру	72
Күнкагар	52	Қозғалтқышты ешіру	73
Косметикалық айна	52	Тұрақ төшөгіш	74
Сактауға арналған орындар	52	ЭлектрМеханикалық тұрақ төшөгіш	74
Ұсақ-түйек белті	53	Механикалық берілістерді аудыстыру корабы	77
Алдыңын орындаудардың стаканкөйніштари	53	Режимдер сипаттамасы	77
Жүргізу нұсқаулығы		Берілістерді аудыстырып қосатын электрондық селектор	80
Автокелікті басқару қағидалары	56	АБК алаттық жағдайда құлпытан босату	82
Автокелік жүргізу алдында	56	Автокелікті тоқтату	83
Қозғалыс кезінде	57	Жүргізу режимдері	85
Жолаушыларға арналған сақтых шаралары	59	Режимдерді аудыстыру	85
Автокелікті тоқтату және тұрақта кою	60	Тұраққа қою кемекші жүйесі	86
Үнемді жүргізу	60	Тұрақ радарлары	87
Келікті қолайсыз жағдайларда жүргізу үсіністары	62	Артқы көрініс камерасы	88
Тұманды журу	62	Артқы көрініс камерасының интерфейсі	88
Жанбыр жауып тұрған кезде журу	62	Шиналарданғы қысымды бақылау жүйесі	89
Судан ету	63	Жүйе сипаттамасы	89
Жылдың ыстық мезгілінде	63	Хабарлау тасілі	90
Жылдың сүзік мезгілінде	64	Круиз-контроль жүйесі	91
Сынап жүргізу кезеңіне қатысты көңестер	68	Круиз-контроль жүйесінің сипаттамасы	91
Автокеліктің жабдықталуы	68		
Текегіш қыспактарының фрикционды қаптамалары	68		

Көлдану тәсіл	91	Берілісті аудыстыру қажеттігі туралы	
Жүйені қосу	92	хабарлама	103
Әрден тусуге кемектесетін жүйе	94	Индикаторлар	104
Әрден тусу кемекші жүйесінің сипаттамасы	94	Аспаптар тақтасындағы индикаторлар	104
Көлдану тәсіл	94	Дыбыстық ескертуплер	110
Жүргізушиң кемекші жүйелері	95	Дыбыстық ескертуплер	110
Автокөліктің жабдықталуы	95		
Сақтық шарапары	95		
Текеңшіл блоктау жүйесі	95		
Текеу күшін үлестіретін электрондық жүйе	96		
Шұғыл текеу кезінде кемектесетін жүйе	96		
Әрде орыннан қозғалуға кемектесетін жүйе	96		
Тендерілуден сақтау жүйесі	96		
Бас айналудан сақтау жүйесі	97		
Электрондық тұрақтандыру жүйесі	97		
Пайдаланылған газдардың үттүлігін төмендешу жүйесі	98	Мультимедиа жүйесі	114
Сақтық шарапары	98	Рульдегі түймелер	114
Оттең датчигі	98	Сыртқы күрылыштарды жалғау	115
Каталиттік бейтаралтандырыш	98	Орталық дисплей	117
Турбокомпрессор	99	Бас мәзір	119
Отын буларын балылау жүйесі	99	Тез реттеу тақтасы	119
Картер газдарын рециркуляциялау жүйесі	99	Радио	120
Борттық диагностика жүйесі	99	Мультимедиа сіннатқышы	120
Аспаптар тақтасы	100	Телефон	121
Шолу	100	Балтаулар	125
Таңдау/нәлдеу түймесі	102		
Борттық компьютер интерфейсі	102		
Ескертү хабарламалары	102		
Ағымдағы беріліс	103		
		<u>Төтенше жағдайда</u>	
		Қауіпсіздік белбеулері	132
		Сақтық шарапары	132
		Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тәгу	133
		Алдыңы орындықтардың алдын ала тартыштары бар қауіпсіздік белбеулері	134

Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеулерінің білктігін реттеу	135
Қауіпсіздік белбеулерінің көлданылуы	136
Артық органы орындықтың үш нүктелі қауіпсіздік белбеулерін пайдалану	137
Қауіпсіздік жастықтары	139
Сақтық шаралары	139
Алдыңғы қауіпсіздік жастығы	140
Бала бекіту жүйесі	144
Бала орындықтарының түрлері	144
Бала орындықтарын бекітүге арналған қапсырмалар	144
Бала орындықтарын көлдану	145
Бала орындығын орнату	147
Бала орындықтарын орнату кезіндегі сақтық шаралары	149
Иммобилайзер	152
Автокеліктің жабдықталуы	152
Күпия сезі бар конверт	152
Автокеліктің жабдықталуы	153
Жүйе сипаттамасы	153
Жүйені косу	153
Сигнал беру жүйесінің іске қосылу шарттары	153
Сигнал беру жүйесін ажырату тәсілдері	154
Жүйені ажырату	154
Соқтығысу кезінде отынның берілүүн тоқтату жүйесі	155
Соқтығысу кезінде отынның берілүүн тоқтату жүйесі	155
Акпараттық қауіпсіздік	156
Күпиялық және деректердің көргөзу	156

Төтенше жағдайларда

Борттық қурал-саймандар жиегі	162
Борттық қурал-саймандар орналастырылатын орын	162
Қосалық дәнгелек	163
Қосалық дәнгелек тұралы акпарат	163
Орналастыру орын	163
Шешіл алу және орнату	164
Шығарып алу және орналастыру тәсілі	164
Денгелекті вұстыруды	165
Шина зақымдалуының белгілері	165
Денгелекті вұстырудың дайындық	165
Қосалық дәнгелекті орнату	166
Қосалық дәнгелекті орнату	168
Жол апарты болған жағдайда	169
Жол-калік сұрғасы орын алған кездегі іс-әрекеттер	169
Автокөлік батып қалса	169
Козғалтышты басқа автокеліктің аккумуляторынан оталдыру	171
Аккумулятордың тәмен зарядының белгілері	171
Іс-әрекеттер тәртібі	171
Козғалтыштың қызып кетуі	173
Козғалтыштың қызып кеткенде	173
Сүйреу	175
Арнайы техникамен сүйреу	175
Сымарқанмен тіркеп сүйреу	176
Басқа автокеліктің сүрету	178

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және күтім жасау

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және күтім жасау қажеттілігі	180
Мотор белімі.....	181
Сактық шаралары	181
Сұйықтықтар мен майлар деңгейлері	182
Мотор майы.....	183
Салынудату сұйықтығы	184
Текеріш сұйықтығы	184
Руль гидрокүштейтішінің сұйықтығы	185
Әйнеккүыш сұйықтық.....	185
Радиатор және радиатор жеделтікіш	186
Аккумулятор батареясы	186
Ескерту жапсырмалары мен белгілері	186
Балшектерді ауыстыру	189
Сактандырыштар	189
Винкетазартыш щеткалары	191
Шамдар	193
Автокөлікке техникалық қызмет көрсету	195
Шиналарға күтім жасау	195
Люкке күтім жасау	197
Шанаққа күтім жасау	198
Салонға күтім жасау	199
Коррозияны болдырмауга бағытталған шаралар	200
Автокөліктің тұрактағы үзак тұрып қалуы.....	201
Тұракты қызмет көрсету табелі	202

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күеліх	205
---	-----

Кепілді техникалық қызмет көрсету

Жалпы ережелер	210
Жаңа автокөлікке берілетін кепілдік	212
Жаңа автокөлікке берінетін кепілдікін Мерзім	212
Жаңа автокөліктеге көпілдіктер калесі жағдайларда колданылмайды	213
Кепілдік Міндеттемелер жайлы акпарат	213
Шанаққа және лак-бояу жабынына колданылатын коррозияға қарсы кепілдік	216
Шанақты тексеру	217
Тұпнұсқа косалқы белшектер	220
Косалқы белшектерге берілетін кепілдік	220
Тұпнұсқа косалқы белшектерге берілетін кепілдік мерзім	220
Кепілді техникалық қызмет көрсетудің шарттары	221
Техникалық қызмет қарастырудың жүргізу қажеттілігі	223
Күнделікті тексеріс және күтім	224
Автокөлік иесінің міндеттері	224
Тексеру объектілері мен тексеру тартибы	224
Автокөлікке жоспарлы техникалық қызмет көрсету	225
Автокөлік туралы актараты бар тіркеу картасы	227
Кепік иесінің ауысқанын тіркеу карточасы	231

Одометрді аудыстыру картасы	235
Сатылымға дейнгі дайындық	236

Техникалық параметрлер

Автокелік параметрлер	238
Автокеліктің сәйкестендіру нөмірі	238
Қозғалтқыш нөмірі	239
Негізгі параметрлер	240
Динамикалық сипаттамалар	240
Шиналардың техникалық сипаттамалары	240
Денгелек параметрлер	241
Текеу жүйесінің параметрлері	241
Орындықтар	242
Сұйықтықтар мен майлар	242

Көрсеткіштер

Әліпбелік көрсеткіш	243
---------------------------	-----

1

Жабдықтарды басқару

Кілттер	16
Есіктерді құлыптау және құлпын ашу	19
Терезелер	25
Отын құю	27
Калот	29
Орындықтар	30
Артқы көрініс айналары	35
Руль	37
Рейлингтер	38
Жарықты басқару	39
Әйнеке тараптарды басқару	44
Климат-контроль жүйесі	46
Салон жабдығы	52

Кілттер

Автокеліктің жабдықталалуы

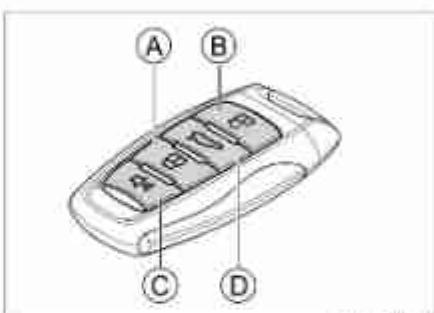
Нұсқаудағы автокеліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайта осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокелігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокелігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокелікті сатып алған кезде сізге берілген күштегінен таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

1

Пайдалы ақпарат

- Кілтті және бирканды дұрыс сактаңыз. Биркада кілтті қалпына келтіру үшін қажетті код көрсетілген, код болған жағдайда гана сервис орталығында жаңа кілтке тапсырыс беруге болады.
- Автокелікті сатқан немесе взете берген жағдайда бирканды көлкітің жаңа иесіне беру қажет.

Түймелердің орналасуы

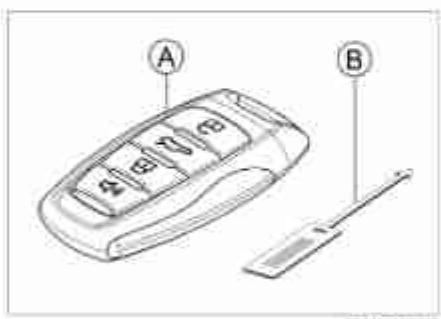
K01A788682A

- Ⓐ Құлылтау түймесі
- Ⓑ Құлылты ашу түймесі
- Ⓒ Автокелікті іздеу түймесі
- Ⓓ Жұксалыш қақпазын басқару түймесі

Құлылтау түймесі

Құлылтау түймесін басу, жұксалыш есігін ұса ағанда, автокеліктің барлық есіктерін құлыптаиды. Бұл кезде бұрылым көрсеткіштері бір рет жайылыштыайды.

Кілттер туралы ақпарат

F110357E0143

Ⓐ Смарт-кілт

Ⓑ Кілт немірі бар бирка

■ Пайдалы ақпарат

Егер есіктерді құлыптаған кезде бурылым көрсеткүштері жыптылтықтамаса, есіктердің сонын ішінде жұксалыш есігін және капоттың жабылғанын тексеріңіз.

Құлыпты ашу түймесі

Бул түймені басу, жұксалыш есігін коса алғанда, автокөліктің барлық есіктерінің құлпын ашады. Бул кезде бурылым көрсеткүштері екі рет жыптылтықтайты.

Автокөлік іздеу түймесі

Тұрақ алаңында автономліктің төзірек табу мәселе менде автокөліктің есіктері құлыпталып тұрған кезде іздеу функциясын іске қосу үшін осы түймені басыңыз.

Функцияны өшіру үшін автокөлік сигнал берген кезде түймені қайта басыңыз.

Жұксалыш қақпағын басқару түймесі

Жұксалыш қақпағын басқару түймесін үзақ басу онын құлпын ашады. Жұксалыш қақпағын ашу үшін онын құлпы ашылғаннан кейін ашу түймесін 30 секунд бойы басып турсыңыз.

▲ Назар аударыныңыз

> Радиосигналды тарату жиілігі мен куатын аз бетінізше азгертуге (соның ішінде радиожиілікті куат күштегішін орнатуға) руқсат етілмейді. Орнатылған антенналарды аз бетінізше ауыстыруға немесе сыртқы антенналарды жалғауга болмайды.

> Смарт-кілттің қолданған жағдайда радиобайланыс қызыметтеріне кедергілер тудырмалы және. Егер кедергілер тудырып жатқанындың байкасынан, оны қолдануды тоқтатыңыз және кедергілердің жою бойынша кәжетті шаралар қолданыңыз. Осьдан кейін смарт-кілттің қолдануды жалғастыруныңға болады.

> Радиокұрылыштар тудыратын кедергілер смарт-кілттің жұмысының уақытша бұзылуына алтын келу Мүмкін.

Куат элементін ауыстыру

Барлық операциялардың күргақ көмкен орынданыңыз – ылғал куат элементін коррозияға ұшыратуға мүмкін.

▲ Назар аударыныңыз

> Кілттің басқа белшектерін үстеманыз немесе қозғаманыз.

> Куат элементінің полюсін сактандыз.

> Куат элементін ауыстырган кезде белшектердің жоғалтпау үшін Мұқият болыныз.

▲ Есекерту!

Смарт-кілтке таблетка пішінді куат элементі орнатылған.

> Автокөлік кілтеріне орнатылған куат элементтері қауіпті және олардың жана немесе қолданылған болуына қарағастан, әрдайым балапардың қолы жетпейтін жерде сақтаптыу тиіс.

> Жұтыл қойған жағдайда куат элементтері екі сағаттың ішінде немесе одан қысқа уақытта денсаулыққа және емірге қаупіл тендіруді мүмкін.

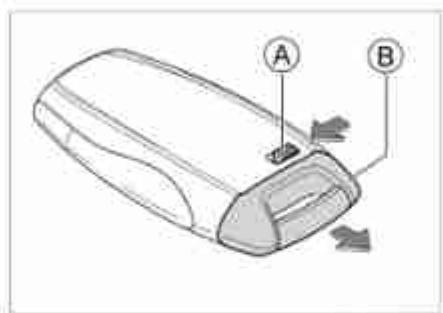
Кілттер

> Қуат элементі жұтылған деген күдік туындаса, Медициналық көмекке жүгініз.

> Пайдаланылған қуат элементтерін заннама тапташтырына сәйкес жойыңыз. Көдеге жарату нормаларын сақтамау қоршаган ортага зиян келтіреді.

1

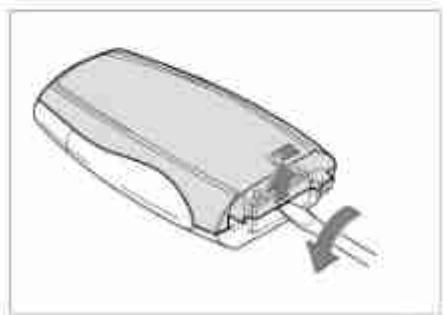
1. Құлпылтау түймесін ысырып, Механикалық кілтті шығарыңыз.

Ⓐ Құлпылтау түймесі

Ⓑ Механикалық кілт

2. Жалпақ ұшты бурауышты пайдаланып, кілттің артынан қаклагын авайлан кетеріп ашыңыз.

3. Есқі қуат элементін шығарып алыныз және жаңа элементті ойыққа салыныз.

INFOGRAPHIC

Орнату кезінде қуат элементінің он полюс жағының темен қаратаудың кедағаланызы.

Қуат элементтің түрі: CR2032.

4. Кілттің қаклагын орнына салыңыз.

Кілттің қайта жинағаннан кейін барлық түймелерінің дұрыс жұмыс істейтінін тексеріңіз.

⚠ Есберту!

> Қуат элементтерін баланың ірлы жетпейтін жерлерде сақтанаңыз, баланың қуат элементін авайсыза жұтып қоюы оның түншігүйна немесе алміне алып келгүй мүмкін.

> Пайдаланылған қуат элементтерін жергілікті заннамаға сәйкес жойыңыз, пайдаланылған элементтерді дұрыс жоймау қоршаган ортага және адам денсаулығына зиян келтіреді.

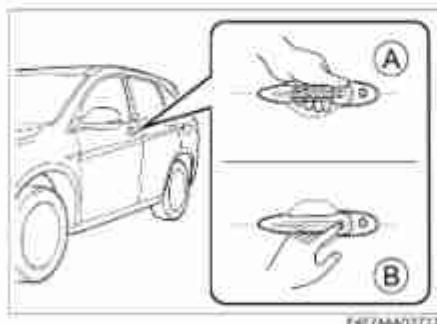
Есіктерді құлыптау және құлпын ашу

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда автокөліктің стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сәй калетін жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенін назар аударыңыз. Сондықтан осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегерден таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Интеллектуалды автокөлікке кіру жүйесінің көмегімен есіктерді құлыптау және құлпын ашу

Смарт-кілт жаңынызда болса, интеллектуалды автокөлікке кіру жүйесінің көмегімен автокөлік есіктерін құлыптаудыңызға және құлпын ашуныңызға болады.

Ⓐ Құлпын ашу

Ⓑ Құлыптау

Кұлпын ашу

Кұлпын ашу датчигін түртіп, жүксалғыш есігін қоса алғанда автокөліктің барлық есігін құлпын ашуныңға болады. Бұл кезде бұрылым көрсеткіштері екі рет жыныстырайтын.

Кұлыптау

Кұлыптау түймесін басқан кезде жүксалғыш есігін қоса алғанда автокөліктің барлық есіктері құлыпталады.

Бұл кезде бұрылым көрсеткіштері бір рет жыныстырайтын.

■ Пайдалы актапаралар

- > Смарт-кілт жұмыс диапазонының шегінде тұрган кездеға есіктерді басқаруга болады.
- > Бір мезгілде құлыптау түймесін басуға және құлпын ашу датчигін түртүге болмайды.
- > Есіктің тұлғасын қолғаппен үстасаңыз, құлпын ашу немесе құлыптау функциясы жұмыс істемеу мүмкін.
- > Интеллектуалды автокөлікке кіру жүйесінде айтарлықтай алсa радиотолындар қолданылады. Жақын жерде кандай да бір радиожабдықтың немесе кедергілердің болуы салдарынан смарт-кілт пен автокөлік арасында сигнал алмасуға кедегі пайда болуы мүмкін, сол себепті жүйе қалыпты жұмыс істей алмайды.

Есіктерді құлыштау және құлпын ашу

Смарт-қілттің көмегімен құлыштау және құлышты ашу

Кілт түймелерінә сипаттамасын қаранды.
([F 18-бет](#))

Орталық құлышты басқару түймесімен құлыштау және құлышты ашу

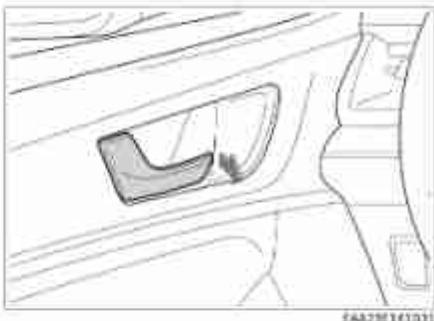
④ Орталық құлышты басқару түймесі

Орталық құлышты басқару түймесі жүргізуші есігінде орналасқан. Оны басу арқылы автокөліктің барлық есіктерін құлыштауга немесе құлпын ашуға болады.

Есіктер құлышталған болса, түйменің көмекі жарыбы жаңып тұрады.

Есіктердің құллы ашық болса, көмекі жарық санады.

Ішкі тұтқаның көмегімен құлышты ашу

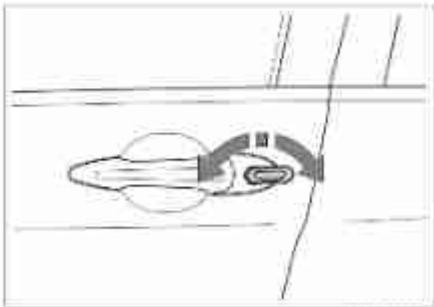

Егер құлышталған есіктің ішкі тұтқасынан тартсаныз, құлпын ашасыз, және бір рет тартсаныз – есік ашылады.

■ Пайдалы актарат

Автокөліктің артқы бүйір есігін ішкі тұтқасымен ашқан кезде балә бекітпесінің ашырылғаннан көз жеткізініз. Өшірілгенен болса, ол ашылмайды.

Механикалық қілтпен құлыштау және құлышты ашу

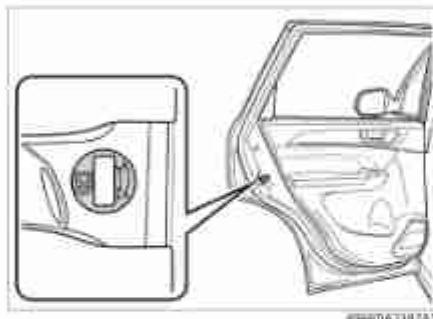
Есіктерді құлыштау және құлпын ашу

Барлық есіктерді құлыштау немесе жүргізуші есігінің құлпын ашу үшін меканикалық қілтті құлыш санылаудына салыныз да, бураңыз.

■ Пайдалы ақпарат

Есікті меканикалық қілттен ашкан кезде відал өкетуге карсы сигнал беру жүйесі іске қосылуы мүмкін. (> 118-бет)

Алаттық құлыштау

Алдыңғы жолаушы есігі мен артқы есіктер алаттық құлыштау курылышымен жабдықталған.

Меканикалық қілтті алаттық құлыштың ойынына салыныз және оны суретте көрсетілген бағытта бураңыз, содан кейін құлыштау үшін есікті жабыныз.

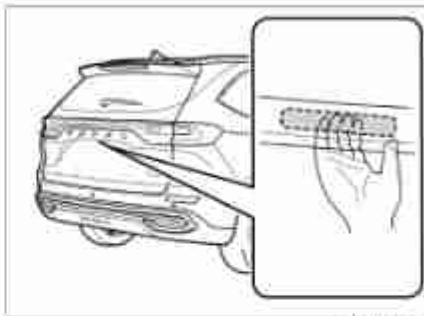
■ Пайдалы ақпарат

Егер сізге есікті осылай құлыштауға тұра кесе, бол зерткіштегі бар есіктерді құлыштау жүйесінің ақаулы-екенін білдіреді. Оны тексерту және жедету үшін мумкіндігінше тезірек сервис орталығына хабарласуыңыз қажет.

Жүксалғыш есігі

Жүксалғыш есігін ашу және жабу

Ашу

Жүксалғыш есігі

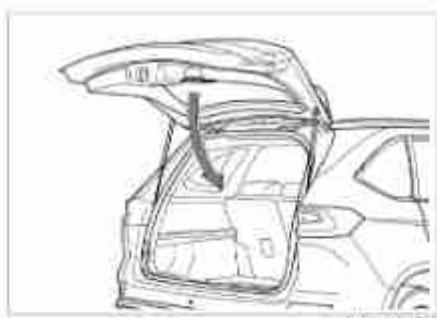
> Жаңыңызда смарт-кітт болса, жүксалғыш есігіндегі ашу түймесін басып, есікті жетеріңіз.

> Оталдыру жүйесінің ақыратыны LOCK режимінде тұрған кезде қілттегі жүксалғыш қақтағын басқару түймесін басып, үстап тұрыңыз. Ары қарай құлышты ашқаннан кейін 30 секунд ішінде жүксалғыш есігі құлпының ашу түймесін басыңыз және оны жоғары қарай тартыңыз.

> Жүргізуші есігінің құлпы ашық тұрғанда жүксалғыш есігіндегі ашу түймесін басып, есікті жетеріңіз.

Есіктерді құлыштау және құлпын ашу

Жабу

5. Жүксалыш есігіндегі қосымша тұтқадан үстен тартыңыз. Есік жабылар алдында тұтқаны жіберіңіз.
6. Толық жабу үшін жүксалыш есігін үстінен басыңыз.

⚠ Ескерту!

- > Жүксалыш есігін қолмен жапқан кезде толық жабылуы үшін міндетті турде оны басып жабыңыз. Жүксалыш есігін тұтқасының кемегімен жауып жатқанда қолыңызды қысып алып, ауыр жарақат алып қалыңыңыз Мүмкін.
- > Азық түрган жүксалыш есігімен журуге тыйым салынады.
- > Жүксалышқа жолаушыларды отырызып тасымалдауга тыйым салынады.
- > Егер жүксалыш есігінің жаңында адамдар болса, онда есікті ашар және жабар алдында оларға күйіп төнбейтіннен көз жетізу керек.
- > Жүксалыш есігін жапқан кезде заттерды немесе киім-кешекті, мысалы, сәмкені немесе галстукты қысып қалмаву үшін мұхият болыңыз.

- > Кездейсок жарақат алуға жап бермеу үшін балаларға жүксалыш есігін басқаруға рұқсат берменіз.

⚠ Назар аударының

- > Жүксалыш есігін ашқанда оның закымдануына жол бермеу үшін шамадан тыс күш салмаңыз.
- > Қатты жеп согып түрғанда жүксалыш есігін абайлаң ашыңыз. Жеделік ассоюн есік тым қатты ашылып кетіп, бул оны майыстыруы мүмкін.
- > Егер жүксалыш есігі жабысып немесе мұз болып қатып қалған болса, оны ашуға тырыспеңіз. Салон жылдатырышын қосып, салондаты температуралық жетерлілік күтініз, содан хейн есікті ашыңыз. Егер жүксалыш есігі шұғыл ашу қажет болса, мұзды ыстық сумен ерітініз. Мұз еріген кезде есікті ашып көрініз.
- > Жүксалыш есігінің тіреуіне өшкендай керек-жарақ орнатпаңыз немесе жабыстырманыз.
- > Жүксалыш есігін шетке қарай тартпаңыз, бул тіреудің деформациялануына алтын келуі мүмкін.

■ Пайдалы акпарат

- > Егер даладағы температура 0 °С-тан темен болса, жүксалыш есігінің тіреу автоматты турде іске қосылмауы мүмкін. Мұндай жағдайда есікті қолмен ашуға болады.

Есіктерді құлыптау және құлпын ашу

- > Жүксалыш есігіне ауыр аксессуарларды орнатыныз. Бул тіреудің есікті дұрыс үстай алмауына ақеледі.
- > Жүксалыш есігі тіреудің жатық көзғалысы майлалыштың есебінен хайтамасыз етіледі, сондыктан тозацан корғайтын тыңдаудың жаңында майдачтары болуы мүмкін. Бул қалыпты жағдай.

Апарттық жағдайда құлыпты ашу

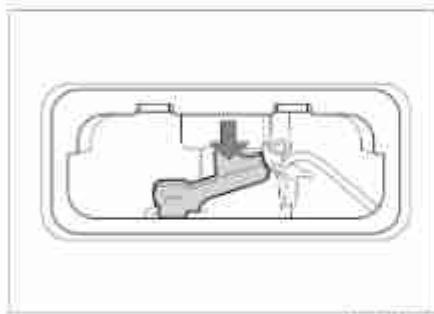

Рисунок 1.6.10

Жүксалыш есігін есіктерді электрлі құлыптау жүйесімен ашу мүмкін болады. Жағдайда жүксалыш есігін апарттық ашу күрүлгісінің кемегімен автокеіліктің ішінен ашуға болады.

7. Басына шуберек оралған жаптақ үшті бурауыштың кемегімен жүксалыш есігінің апарттық құлпы қайтағанының астынан іліп көтеріңдеге, шешіп алыныз.
8. Есікті виу үшін көрсеткі бағытына қарай басыңыз.

Бала бекітпесі

Қауіпсіздік мақсатында балаларды артқы орындауда тәсімалданған жән Артқы есіктер балаларға абайсыза есігін немесе терезені ашуға мүмкіндік бермейтін бекітпелермен (бала бекітпелермен) жабдықталған.

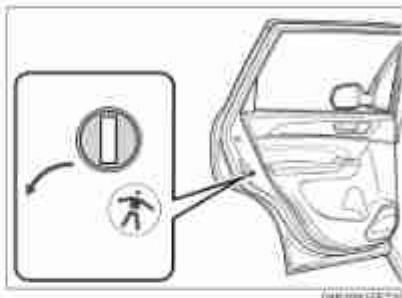

Рисунок 1.6.11

Механикалық кілтті құлыпқа салып, көрсетілген бағытта бурая, бала бекітпесін іске қосыңыз. Бала бекітпесін ашу үшін іліпті кері бағытта бураңыз.

⚠ Ескерту!

Бала бекітпелері тек артқы есіктерге таға орнатылған. Егер бала артқы срындықта жалғыз вә отырса, есіктердің абайсыза ашылып кетуіне жол бермей үшін екі жақтың да бала бекітпелерін іске қосыңыз.

! Пайдалы аппарат

Бала бекітпесі іске қосылып турған кезде есікті сыртқы есіктің тұтқасынан тартып ашуға болады.

Есіктерді құлыптау және құлпын ашу

Қозғалтқышты өшірген кезде құлыпты ашу

Қозғалтқышты өшіргеннен кейін, жүксалыш есігін қоса алғанда, барлық есіктердің құлпы автоматты түрде ашылады.

Қозғалыс кезінде автоматты құлыптану

Автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан асқан кезде, жүксалыш есігін қоса алғанда, барлық есіктер автоматты түрде құлыпталады.

■ Пайдалы ақпарат

Қозғалысты бастамай түрүп, жүксалыш есігін қоса алғанда, барлық есіктердің топық жабылғанына көз жотқозініз.

Автоматты қайта құлыптану

Жүксалыш есігін қоса алғанда, барлық есіктер құлыпталып түрган және жүргізуші есік тұтқасындағы датчикті түрткен немесе смарт-қілттегі құлышты ашу түймесін басқан жағдайда, құлышты ашқаннан кейін 30 секундтың ішінде есіктердің бірде-бірін ашпайтын ар өткізу үшін жүйесін косплайтын болса, онда жүксалыш есігін қоса алғанда, барлық есіктер автоматты түрде қайта құлыпталып қалады.

Қате құлыпталуды ескерту

Жүргізуші жақтағы есік үдліптенған болса, соның ашық есік жабылған кезде құлыптың түрган барлық есік құлпы автоматты түрде ашылады.

Соқтығысу кезінде құлыптың ашылуы

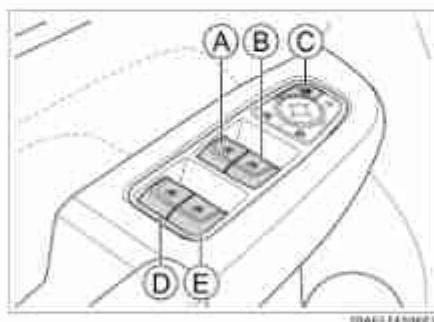
Егер оталдыру жүйесінің құлпы ON күйінде түрсса және жүйе соқтығысуды тіркесе, барлық есіктің құлпы автоматты түрде ашылады.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондықтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Әйнеккөтеріштер

Жүргізуши есіліндегі әйнеккөтеріштерді басқару түймелері

- Ⓐ Жүргізуши жағындағы әйнеккөтерішті басқару түймесі
- Ⓑ Алдыңғы жолаушы жағындағы әйнеккөтерішті басқару түймесі

- Ⓒ Өйнеккөтеріштеді құлыптау түймесі
- Ⓓ Артқы сол жақ есіктің әйнеккөтерішін басқару түймесі
- Ⓔ Артқы он жақ есіктің әйнеккөтерішін басқару түймесі

Колмен басқару

Терезені ашу немесе жабу үшін тиісті түймені басыңыз, немесе езінізге қарай тартыныз. Әйнок қажетті күтте жеткенше оны ұстап тұрыңыз, содан кейін жіберіңіз.

⚠ Ескерту!

Терезені жаппас бүркін жолаушылардың бағдары мен қолдары одан қауіпсіз қашықтықта екенине көз жеткізіңіз. Әйтпесе жолаушылар азыры жарқат алғын қалуы мүмкін.

Бір басып ашу немесе жабу

Әйнеккөтерішті басқару түймесін әдеттеңіден қаттырақ басыңыз да, жібере салыңыз: терезе автоматты тұрға толық ашылады. Ашылу процесін тоқтату үшін түймені тартыныз.

Әйнеккөтерішті басқару түймесін езінізге қарай әдеттеңіден қаттырақ тартыңыз да, жібере салыңыз: терезе автоматты тұрға толық ашылады. Жабылу процесін тоқтату үшін түймені басыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

Көлайсыз жағдайларда, мысалы, темен тәмпературада немесе күшті селілдеу кезінде ейнекті қатору барысында қысып қалудан көргөзге іске қосылып кету мүмкін. Мұндай жағдайда ейнеккөтергішті басқару түймесін өзінің жарай әдептегіден қаттырақ тартының да, жібере салының, терезе толық жабылады.

3. Түймені қайтадан іске қосының бір рет басу арқылы ейнекті толығымен түсірініз және толығымен көтеріңіз.

■ Пайдалы ақпарат

Бір рет басып басқару функциясы бұзылған жағдайда бұл функциямен жабдықталған берлік ейнеккөтергіштерге қайта баптау жүргізу кажет. Сондай-ақ аккумулятор батареясын ербір ажыратып, қайта косқан жағдайда да қайта баптау жүргізу кажет болады:

Эйнеккөтергіштердің қуат көзін өшіру іркілісі

Сталдыру жүйесінің ажыратышын LOCK режиміне аудыстырынан кейін біршама уақыт бойы ейнеккөтергіштер жұмыс істейтін жағдастырып тұрады.

■ Пайдалы ақпарат

Бұл функциямен тек жүргізуши жақтагы ейнеккөтергіш қана жабдықталған.

Қайта баптау

Бір рет түртіп басқару функциясы бұзылса, келесі арекеттерді орындау арқылы оны қалпына келтіруге болады:

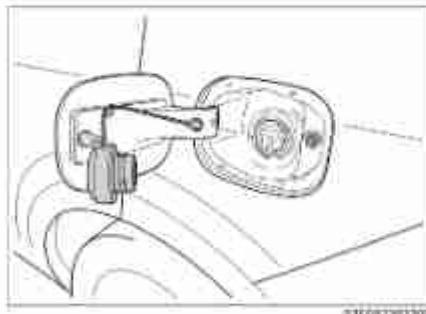
1. Сталдыру жүйесінің ажыратышын ON режиміне аудыстырыңыз.
2. Эйнек толық жабылуы үшін бір рет басу арқылы басқару функциясымен жабдықталған ейнеккөтергішті басқару түймесін әдептегіден қаттырақ тартыңыз. Осыдан кейін түймені және үш секунд бойы үстен тұрыңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенең назар зударының Сондайтанды осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Отын қую тәсілі

1. Отын балының қую аудының қалтасын ашу үшін оның артқы бөлігінен басының. Бұл кезде жүргізуші есігінің күлпі ашиқ түрде болуы тиіс.
2. Теріс балытта бурай отырып, отын балының отын құятын аудының қалтасын ашилының. Автокөліктің шанағын ластамау үшін қалтактың сымбараның отын қую аудының қалтасына бекітіңіз.

⚠ Ескерту!

- > Егер отын қую аудының қалтасын бурап азып жатқанда шыққан вұның дыбысын естісінз, бурауды тоқтату, дыбыстың тынылуын күту және содан кейін қалтакты жайымен бурап ашу қажет. Үшіншік аударайтында отын қую аудынан атылап шығуы және жаракат келтіру мүмкін.
- > Автокөлікке отын қыйған кезде келесі сақтық шараларын сактау қажет: Қозғалттышты ешірің.
- Жақын мәңгіліктердің отын қую екенине көз жеткізіңіз.
- Мобильді телефоннан сөйлеспеніз.
- Автокөліктің кую стансиясында қабылданған басқа да сақтық шараларын сактаңыз.

⚠ Назар аударыңыз

- > Отын балының шеитен тыс толтырылуына жол берменіз. Жанармай қию пистолетін бірнеше рет ажыратқаннан кейін сұрыпты алыңыз. Өйттесе отын көмірлі адсорберге құйылып кету, оның кызмет ету мерзімі қыскару мүмкін.
  - > Отынның шанақта тиоіне жол берменіз – бұл лак-бояу жабының закымдауы мүмкін.
  - > Автокөлікке тек көрсетілген отын түрін қана қуйыңыз.
3. Автокөлікке отын қуйып алғаннан кейін отын балы аудының қалтасын орнина салының, он балытта шыртылдаған дыбыс естілгенше бурап жабыңыз.

Отын қую

Пайдалы ақпарат

Отын балының қақтагын орнына салып қою
және, ейтпесе қозғалтқыш ақаулығының
индикаторы жаңып түруү мүмкүн.

1

4. Отын балы аудының қақтагын жабыңыз.

Отын туралы ақпарат

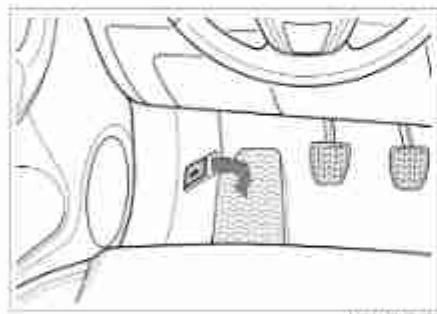
Сипаттамасы	Параметрлер
Отын түрі:	Этильденбекен АИ-92 және одан жыгары бензин
Отын балының калемі [л] (анықтамалық мені)	55

Автокөліктің жабдықталуы

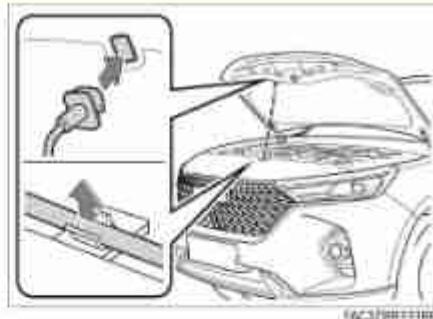
Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде колиқетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмеуді мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Ашу

1. Аспалтар тақтасының астында орналаскан капотты ашу тұтқасын тартыныз. Капоттың құлпы ашылады және ол сәл көтеріледі.

2. Капотты сәл жетерініз, савылауына көліпазды сұғының да, капот құлпының інтегрегін көрсетіп бағытына қарай ысырыныз. Капотты ашуға болады.
3. Тіреуді бекіткішінен шығарының да, капотты ашық күйде ұсташу үшін алдыны үшін капоттың сыйынына кигізініз.

Жабу

1. Капотты абаілан сал көтерініз.
2. Тіреуді сыйқтан шыгарының және бастапқы күйіне кайтарыныз.
3. Капот құлпынан шамамен 30 см биіктікте капотты жбере салыныз, бул оның еркін түсіне мүмкіндік береді.
4. Капоттың толығымен жабылғанына көз жеткізініз.

⚠ Ескертү!

Көлік жүргізбес бұрын капоттың толық жабылғанына көз жеткізініз. Эйттесе ол қозғалыс кезінде ашылғып кетіп, алаттың жағдай түдірүре мүмкін.

⚠ Назар аударының

Капотты жаппас бұрын оның астында бетон заттардың жоқ екенінде көз жеткізініз.

Орындықтар

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзің автокөлігіндең жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндең жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Бассүйегіштер

Бассүйегіштерді реттеу

⚠ Ескерту!

Автокөліктің қозғалысы кезінде бассүйегіштерді реттепменіз.

➢ Бассүйегішті кетеру үшін оны жоғары тартыныз.

> Бассүйегішті туіру үшін оны реттеу түймесін басып тұрып, бір мезгілде оны тәмен басыңыз.

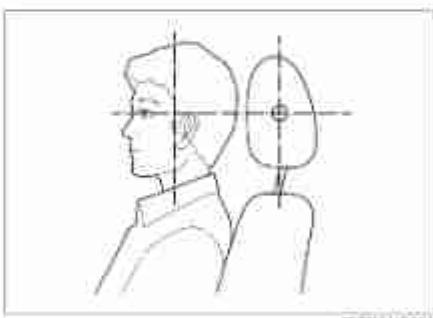
■ Пайдапы ақпарат

Бассүйегіштің шекті темені күй - жұмысыз. Бассүйегішті пайдалану үшін оны Міндепті түрде қажетті биіктікке дейін көтеріп алыңыз.

■ Пайдапы ақпарат

Бассүйегішті реттегеннен кейін мықтал бекітілгеніне көз жеткізу үшін оны басып көріңіз.

Бассүйегіштің онтайлы күйі

БЕЛГІЛЕШКЕСІ

Орталық балық көз деңгейінде тұрган кезде бассүйегіш өзінің қорғаныш функциясын ете жаксы орындауды.

Бассүйегіштерді шешіп алу

Бассүйегішті шешіп алу үшін реттеу түймесін басып тұрып, оны жоғары жарай тартыныз. Қажет болса, орындықтың арқалығын бассүйегішті шешіп алуға болатындей етіп реттепңіз.

⚠ Ескерту!

Атсекалісті бассүйегішін алып тастап жүргізуге тыым салынады. Өйтпесе соқтығысу жағдайында мойын күшті соқы кабылдайды, бул ауыр жаракат келтіру немесе тіллі вілмігे алып келуі мүмкін.

Алдыңғы орындықтар

Орындықтарды қолмен реттеу

⚠ Ескерту!

- > Автокөліктің хозғалысы кезінде отындықтардың күйін реттеменiz.
- > Козғалысты бастамас бұрын орындықты дұрыс күйге келтіріп алыныз. Орындықтың дұрыс емес күй басқарудагы қатептіктерге, алатқа алып келуі мүмкін, сондай-ақ қауіпсіздік белбеулеріне жастықтарына және бассүйегіштерге вздерінің қорғаныш функцияларын тиімді орындауға кедергі жасайды.
- > Орындық арқалығын артка тым қап шалқайтпаган дұрыс. Бұл соқтығысу кезінде жүргізушиңің немесе жолаушының қауіпсіздік белбеуінің астынан сырып шығып кетуіне алып келуі мүмкін. Қауіпсіздік белбеуі орындық арқалығына сүйеніп тік отырғандаған жүргізуі мен жолаушыларды максималды коргауды қамтамасыз етеді.

Орындықтарды ілгері-кейін бағытта реттеу

АЗІЗДАУСТА

Орындықты реттеу тұтқасын жоғары тартығы, орындықты алға немесе артқа козғап, қажетті күйге келтірінде де, тұтқаны жіберіңіз.

■ Пайдалы әкпарат

Орындықты реттегеннен кейін оның сенімді бекітілгеніне көз жеткізіліз.

Орындықтың арқалығын еңкейту бұрышын реттеу

ЗЕІЗДАУСТА

Орындықтың арқалығына тытыз сүйеніп отырып, арқалықтың көлбесі бұрышын реттеу тұтқасын әзіңгеле қарай тартыныз, арқалықты қажетті күйге келтіріп, шалқайның және тұтқаны жіберіңіз.

Орындықтар

⚠ Назар аударыныз

Орындық арқалығының жалбету бұрышын реттеу үшін реттеу тұтқасын шеткі күйге дейін көтеру қажет. Олай болмаса, орындыққа механикалық зақым келтірілу мүмкін.

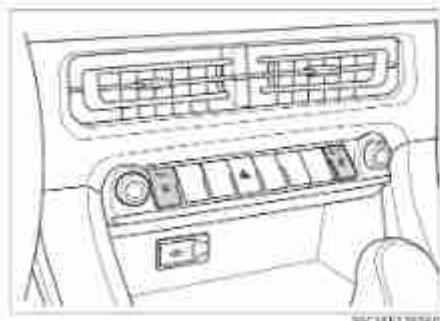
1

Орындық биіктігін реттеу (тек жүргізуші орындығы үшін)

- > Орындықты көтеру үшін орындық биіктігін реттеу тұтқасынан устап, бірнеше рет тартыңыз.
- > Орындықты тұсру үшін биіктігі реттеу тұтқасын бірнеше рет басыңыз.

Алдыңғы орындықтардың жылдышты

Тиісті орындықтың жылдыштысын қосу немесе ашыру үшін жүргізуші орындықтың [белгі] немесе алдыңғы жолаушы орындығының [белгі] жылдыштысының түймесін басыңыз. Жылдышты қосқан кезде түйме индикаторы жанады.

⚠ Ескерту

Орындықтардың жылдыштысын қолдану кезінде келесі жолаушылар ете айб болуы қажет:

- > нерестелер, балалар, егде жастағы адамдар, науқас және мүмкендігі шағтаул адамдар;
- > терісі сезімтал адамдар;
- > қатты шаршаган адамда;
- > алкоголь енімдерін тұтынғандықтан немесе дерлік препараттарды қабылдағандықтан, үйқылы-оюя күйде отырган адамдар.

⚠ Назар аударыныз

- > Орындықтарды және олардың электр сыймадын кайта жабдықтауга тыым салынады. Бул жылдышту жүйесінін функционалдығы мен қызмет ету мерзіміне көр әсер етуі мүмкін.
- > Орындықтарды жылдышты функциясын қолданған кезде қатты қызып кетуіне жол бермеву үшін оларды жамылтылармен, жастығармен және басқа да жылу оқшаулайтын әсері бар заттармен жалғаныза.
- > Аккумулятор зарядының отыруына жол бермеву үшін орындықтарды жылдышты функциясын қозғалтыш ашип тұрганда узақ уақыт бойы қолданбаңыз.

- > Келесі жағдайлар орындықтардың қыздыру элементтерінің закындалуына алып келу немесе оның белгісі болуы мүмкін. Жылтыу функциясын қолданар алдында қыздыру элементтерінің күйін тексеріңіз: Орындықта көп Мелшерде су тиген; Орындық еткір заттан (түйреуішпен, пышакпен және т.с.с.) қырналған; Орындықтан батен иштің шығы.

Алдыңғы орындықтардың шынтақтаянышы

Жүргізушиңі және алдыңты жолаушыны шынтақтаянышпен қамтамасыз ету үшін ұсақ-түйек балімінің тұтқасын жоғары қарай тартыныз да, қарапагын алға жылжытыныз.

Артқы орындықтар

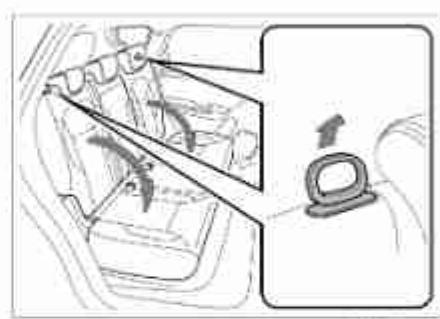
Орындықтарды жиу

Жүкті орналасыратын көбірек орынды қамтамасыз ету үшін артқы орындықтарды жинауга болады. Артқы бүйір орындықтардың арқалықтарын түсіріп қюонызыға болады.

⚠ Ескерту!

- > Автокөліктің қозғалысы кезінде отындықтардың күйін реттеменіз және оларды жинаманыз.
- > Жолаушыларды жиылган орындық арқалығына немесе жүксалғышка отырғызып тасымалдаманыз.
- > Балалардың жүксалғышта болуына рұхсат етпеніз.

Арқалықты жиу

1. Бессүйегішті орындықты жинаған кезде ол кепшікке және алдыңты орындыққа кедеріп келтірмейтіндегі етіп, реттеп алыныңыз.
2. Орындықтың қаүіпсіздік белбеүін арқалықты жиуға кедеріп келтірмейтіндегі етіп реттепіз.
3. Арқалықты бекітішінен босату және жинау үшін тұтқадан тартыныз.
4. Жинағаннан кейін арқалықты жоғарытывмен ыргал көрініз және сенімді бекітілгенін көз жеткізіңіз.

Орындықтар

▲ Назар аударыныз

- > Арқалықты жимай тұрып, орындық үстіндегі барлық затты алғып тастаңыз.
- > Жиылған арқалықтың үстінен аш нараса қоймандыз.

1

Арқалықты бастапқы күйге қайтару

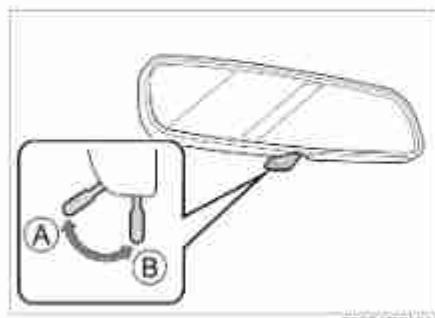
1. Арқалықты бастапқы күйге қайтару кезінде қауіпсіздік белгесін қысылып қалмайтындағы етіп реттеңіз.
2. Арқалықтың жоғары белгіндегі тұтқадан үстап тартыныз және оны бастапқы күйіне қайтарыңыз. Сенімді бекітілгенене көз жеткізу үшін арқалықты женип ыргап көріңіз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондыктан осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмеуді мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Салондағы артқы көрініс айнасы

Колмен күнгірттелетін салондағы артқы көрініс айнасы:

Ⓐ Стандартты күй.

Ⓑ Күнгірттелу

Артқы жақта жүріл келе жатқан автокөліктің жарыты мен фараларын азырақ шағылыштыруы және көздеріңізді қарықтырмавы үшін шағын мініректің камегімен айналы күнгірттеуді қосуыңызға болады.

Бүйірлік артқы көрініс айналары

Айналарды реттеу

Ⓐ Айнаны таңдау түймесі.

Ⓑ Айнаны реттеу түймесі

- Сол жақ немесе он жақ артқы көрініс айнасын таңдау үшін сәйкес айнаны таңдау түймесін басыңыз. Түйменің іске косылғанын көрсөтіп, түйме индикаторы жанады.
- Айнаны реттеу түймесіндегі «алға», «артақа», «онға» және «солға» секторларын баса отырып, таңдалған артқы көрініс айнасының күйин баптауыңызға болады.
- Реттеу аяқталғаннан кейін айнаны таңдау түймесін және бір рет басыңыз. Түйменің индикаторы сенеді және ол белсенді режимнен шығады.

⚠ Ескерту!

Автокөлікті жүргізу кезінде артқы көрініс айналарын реттеменіз. Автокөлікті басқару кезіндегі көтөліктер алатқа ушыратып, ауыр жаракаттар мен алғынға екелу мүмкін.

Артқы көрініс айналары

Бүйірлік сыртқы артқы көрініс айналарын жинау

Колмен

Бүйірлік вәнаны жинау үшін оны корпусынан үстегі тұрып, көрсеткі багытына қарай тартыңыз.

Қозғалысты бастанас бурын айналарды бастапқы күйлеріне кайтарып алу қажет.

Сыртқы артқы көрініс айналарын жылдыту функциясы біраз уақыттан кейін автоматты турда ешеді.

⚠ Ескерту!

Күйік шалудан сақтану үшін жылдыту функциясы қосылғаннан кейін айналарды үстемдіңіз.

⚠ Ескерту!

- > Қозғалысты бастанас бурын бүйірлік айналарды жазу және олардың күйін реттеп алу қажет.
- > Артқы көрініс айналарын жағсан немесе жинаған кезде саусақтарыңызды ұсып қалмауын қадағалаңыз.

Бүйірлік сыртқы артқы көрініс айналарын жылдыту

Бүйірлік сыртқы артқы көрініс айналарын жылдыту артқы айнақылыттыштан бірге қосылады және әшіріледі (климат-контроль жүйесінің функциялары). Бул функция артқы көрініс айналарындағы мұзды және конденсатты кетіруге көмектеседі.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Реттеу

Есептесімде

1. Рульдің астында орналасқан бекітіш тұтқасын түсіріңіз.
2. Рульдің кеуденіздің тусында болатындей және аспалтар тақтасы мен индикаторларды көлгейділеп тұрмайтындей етіп реттеноңз.

3. Реттеу аяқталғаннан кейін рульді бекітіп көю үшін тұтқаны хөтерініз.

⚠ Ескерту!

- > Автокөліктің қозғалысы кезінде рульді реттегінен көз жеткізініз. Бекітілмеген рульдің кездейсок жылжып кетуі аптақ, ауыр жаракеттар мен елімге әкелуі мүмкін.
- > Рульді реттегінен кейін оның ның бекітілгеніне көз жеткізініз. Бекітілмеген рульдің кездейсок жылжып кетуі аптақ, ауыр жаракеттарға және тілті кіси еліміне алып келуі мүмкін.

⚠ Назар аударыныз.

Рульді реттегінен кейін оның ның бекітілгеніне көз жеткізініз. Әйтпесе клаксонды пайдалана алмайсыз.

Дыбыс сигналы

Дыбыс сигналын беру үшін рульдегі клаксон белгісін немесе оның айналасындағы аймақты басыңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда жеке мәдениеттік стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіздің жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Рейлингтер

Тебедегі рейлингтерге жүксалышты орнату үшін жүксалыштың қоса берілетін орнату нұсқаудың Мүкійт тәнисыл алыныз.

Рейлингтердің жүккөтеріштігі

Параметр	Мені (кг)
Рейлингтердің жүккөтеріштігі (статикалық)	50

Автокөлік сағатына 70 км асатын жылдамдықтан жүргендегі рейлингтердің максималды жүккөтеріштігі 35 кг ілғрайды.

> Рейлингтерге вұыр немесе үлкен елшемді жүктөрді салып тасы Малдаган кезде азырлық ортасының ығысуына және ауа көдергісіне үшіншіліктердің үлгілілігіне байланысты автокөліктің жүріс спекттамалары взегерү мүмкін. Бул апап қаупін үлгітады. Сізге нақты жағдайка байланысты өз жүрізу стилінді бейімдеуге және автокөліктің қозғалыс жылдамдығын взегертуге көнеш береміз.

⚠ Ескерту!

Рейлингтерді тек лок жабық түрде жағдайда ғана қолдануға болады. Әйтпесе рейлингтер немесе оларға бекітілген жүк жолаушыларды жаражаттауы мүмкін.

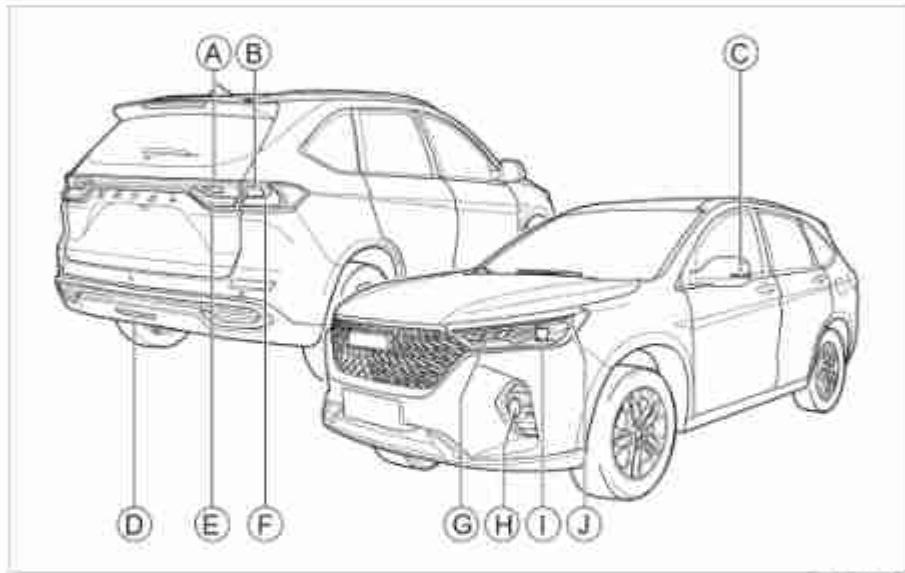
⚠ Ескерту!

> Рейлингтердегі жук сенімді бекітілген болуы тиіс. Әйтпесе апап қаупін туындауды.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының Мемлекеттік стандартта салынған жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондыктан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде коллежтімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегірден таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сыртқы жарық аспаптарының орналасуы

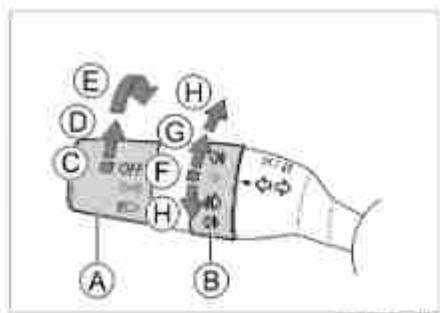

- Ⓐ Артқы жүріс шамы
- Ⓑ Артқы бұрылым көрсеткіші
- Ⓒ Бүйірлік бұрылым көрсеткіші
- Ⓓ Артқы тұман шамы
- Ⓔ Артқы габарит жарығы
- Ⓕ Артқы габарит жарығы / стоп-сигнал

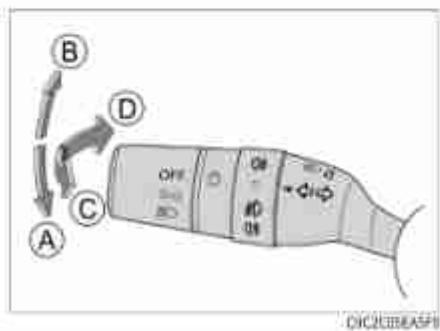
- Ⓖ Алдыңғы бұрылым көрсеткіші
- Ⓗ Алдыңғы тұман шамы
- Ⓘ Шалғай/таяу жарық фараасы
- Ⓛ Алдыңғы габарит жарығы / құнділгі жүріс шамы

Жарықты басқару

Құрамдаған жарық қосқыш

- Ⓐ Негізгі жарық ауыстырып-қосқышы
- Ⓑ Тұман шамдарының ауыстырып-қосқышы
- Ⓒ Жарықты ешіру
- Ⓓ Косалқы шамдар (гарabit шамдары, немір белгісін-жарықтандыру шамы, көмескі жарықтар)
- Ⓔ Талу жарық
- Ⓕ Тұман шамдарын ешіру
- Ⓖ Алдыңғы тұман шамдары
- Ⓗ Артқы тұман шамы

- Ⓐ Сол жақ бурылсыс көрсеткіші
- Ⓑ Оң жақ бурылсыс көрсеткіші
- Ⓒ Шалғай жарықты жылпылықтату
- Ⓓ Шалғай жарық,

Талу жарық

Оталдыру жүйесінің ажыратыны ОН режимінде тұрган кезде негізгі жарық ауыстырып-қосқышын «Талу жарық» күйіне бураңыз. Талу жарық қосылады.

▲ Назар аударының

Автокеліктің қозғалысы кезінде гаралардың талу жарықының орнына гарabit жарығын қолдануға тығым салынады. Бул апат қаупін тудырады.

Гарabit шамдарының жарықтығы автокеліктің алдындағы жолды жарықтандыру және басқа жүргізушілер мен жаяу жүргіншілерге езін байқату үшін жеткіліксіз. Сондайттан жарықтандыру жеткіліксіз болған немесе керініс нашаар болған жағдайларда ердайым талу жарықты қосып қою қажет.

Алдыңғы тұман шамдары

Оталдыру жүйесінің ажыратыны ОН режимінде тұрган және қосалқы шамдар қосулы тұрган кезде тұман шамдарының ауыстырып-қосқышын «Алдыңғы тұман шамдары» күйіне бураңыз, сонда алдыңғы тұман шамдары қосылады.

Артқы тұман шамы

Талу жарық немесе алдыңғы тұман шамдары қосулы тұрган кезде тұман шамдарының ауыстырып-қосқышын «Артқы тұман шамы» күйіне бураңыз, сонда артқы тұман шамы жанады. Тұтқаны жіберініз, сонда ол басталық күйіне кайтады.

Артқы тұман шамын әширу керек болса, ауыстырып-көсқышты қайтадан «Артқы тұман шамы» күйіне бураңыз да, жібере салыңыз.

Шалғай жарық

Таяу жарық қосулы кезде шалғай жарықты іске қосу үшін жарықты басқаратын құрамдастан ауыстырып-көсқышты итеріңіз.

Шалғай жарықты жылпылықтату

Шалғай жарықтың жылпылықтатуын іске қосу үшін құрамдастан ауыстырып-көсқышты өзіншеге тартыңыз. Егер ауыстырып-көсқышты жіберсеңіз, ол автоматты турде бастапқы күйіне оралады және жылпылықтату тоқтайды.

Автокөлікті басып озу кезінде оның жүргізушісін маневр туралы ескерту үшін бұл ереккетті бірнеше рет қайталауга болады.

Бұрылыс көрсеткіштері

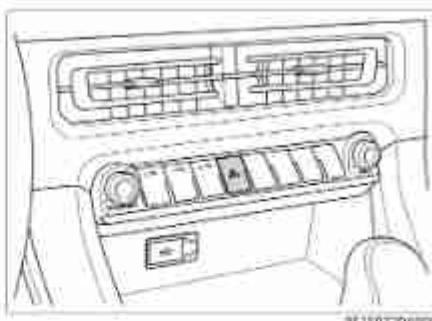
> Бұрылыс сигналы

Отандыру жүйесінің ақыратқышы ON режимінде түрған кезде тиісті бұрылыс көрсеткішін іске қосу үшін құрамдастан ауыстырып-көсқышты жоғары немесе темен жылжытыңыз.

> Жолақты ауыстыру сигналы

Жол көтариғын ауыстырган кезде құрамдастан ауыстырып-көсқышты сал жоғары немесе темен жылжытыңыз. Оны жіберген кезде ол автоматты турде бастапқы күйге оралады және маневр туралы ескерту үшін сейкес бұрылыс көрсеткіші үш рет жылпылықтайды.

Апарттық жарық сигналын беру жүйесі

Автохапік бұзылған немесе жол-жолік оқиғасы болған жағдайда жол қозғалысының басқа қатысушыларына ескерту үшін апарттық сигнал беру жүйесін қосу қажет.

Сигнал беру жүйесін қосу және әширу үшін аспаптар тақтасынан сейкес түймөні басыңыз.

Күндізгі жүріс жарықтары

Автохөліліз басқа жүргізушілерге жақсырақ көрінү үшін қозғалтышты отандырганнан кейін автоматты турде күндізгі жүріс жарықтары қосылады.

Көлесіл жағдайларда күндізгі жүріс жарықтары ешеді:

> Фараларды қосқан кезде.

> Сол жақ немесе он жақ бұрылыс көрсеткішін қосқан кезде тиісті жақтағы күндізгі жүріс жарығы сенеді.

Ескерту!

Күндізгі жүріс жарықтары каранғы кезде жүргізуге арналмаған.

Жарықты басқару

«Мені үйге шығарып сал» функциясы

Егер стапдышу жүйесінің ажыратқышы LOCK режимінде, негізгі жарық аударылып косыныш «Таяу жарық» күйінде тұрса және жүргізуши автокелік есіктерін құлпытаса (механикалық кілттен құлпыттаудан басқа кез келген тәсілмен), онда жүргізушиге автокелікке дейнінгі жолды жарықтандыру ушін табарит жарықтары мен таяу жарық фаралары автоматты түрде біршама уақытқа қосылады.

Фаралардың көлбейу бұрышын реттеу

Фаралардың көлбейу бұрышын автокеліктің жүктемесіне сәйкес реттеуге болады.

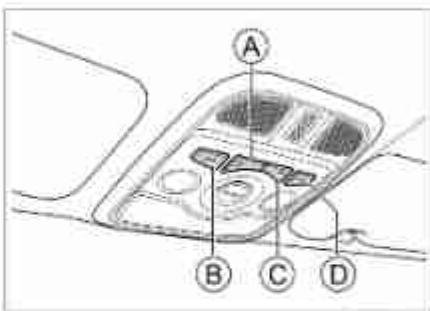
- > Денгелекті жогары қарай айналдыру: фаралардың көлбейу бұрышы үлгайды.
- > Денгелекті тәмен қарай айналдыру: фаралардың көлбейу бұрышы азаады.

Салон жарығы

▲ Назар аударының

Коғалтқыш оталмай тұрганда салон жарығын үзақ уақытқа косулы күйінде қалдырманыз. Бул аккумулятор зарядының отыруына алып келуі мүмкін.

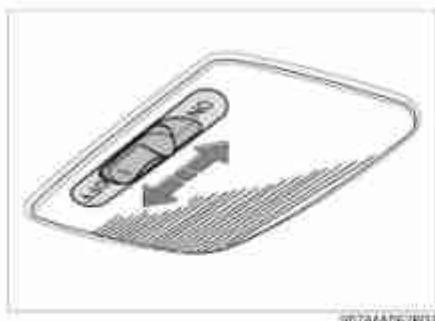
Кітап оқуға арналған шам

АГАМБЕДЕНІС

- Ⓐ Есіктерді жапқан кезде ашыру
- Ⓑ Сол жақ шамның ажыратқышы
- Ⓒ Herlәri ажыратқыш
- Ⓓ Оң жақ шамның ажыратқышы
- > Кітап оқуға арналған сол жақ немесе он жақ шамды косу және ашыру үшін сәйкес ажыратқышты басыңыз.
- > Барлық шамдарды косу немесе ашыру үшін негізгі ажыратқышты басыңыз.
- > Егер «Есіктерді жапқан кезде ашыру» түймесін бассыңыз, кітап оқуға арналған шамдар автокелік есіктерінің күйіне байланысты автоматтартын түрде қосылатын немесе ашетін болады.

Салонды жарықтандыру плафоны

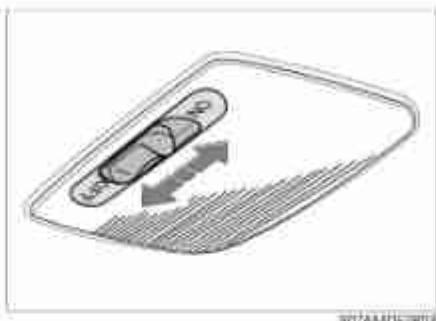
Салонды жарықтандыру плафоны артқы орындағытардың устінде (автокөлік төбесінің ортасында) орналасқан.

Аудыстырып-қосышты жылжыту арқылы плафонды, сондай-ақ есіктерді жапқан кезде ашыру функциясын қосуға немесе ашыруға болады.

Бұл функцияны іске қосқаннан кейін плафон есіктердің күйіне байланысты автоматты түрде қосылады немесе ашады.

- > OFF күй: плафон ашырул.
- > Араптық күй: есіктерді жапқан кезде ашыу.
- > ON күй: плафон қосулы.

Жүксалғышты жарықтандыру шамы

Жүксалғышты жарықтандыру шамы жүксалғыштың ішінде (автокөлік төбесінің ортасында) орналасқан.

Аудыстырып-қосышты жылжыту арқылы шамды, сондай-ақ есіктерді жапқан кезде ашыру функциясын қосуға немесе ашыруға болады.

Бұл функцияны іске қосқаннан кейін шам жүксалғыш есігінің күйіне байланысты автоматты түрде қосылады немесе ашады.

- > OFF күй: шам ашырул.
- > Араптық күй: есіктерді жапқан кезде ашыу.
- > ON күй: шам қосулы.

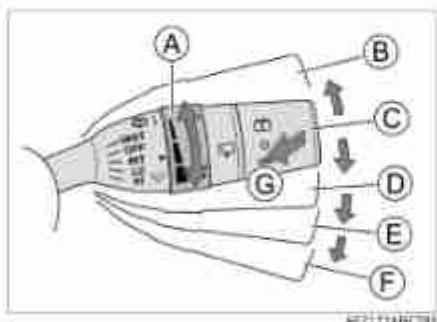
Эйнектазартқыштарды басқару

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Электржетегі бар әйнектазартқыштар

Алдыңғы әйнектазартқыш

Ⓐ Балтау даңғелегі

- ⑥ Әйнектазартқыштың үз уақытқа қосу (MIST.) Әйнектазартқыштардың курамдастырылған аударылған жағынан көрсетілген MIST қуйіне жылжытының да, жіберіңіз. Ол бастапқы қуйіне қайтып оралады, ал әйнектазартқыштар бір рет жұмыс істейді.

⑦ Әйнектазартқышты өшіру (OFF)

- ⑧ Интервалды режим (INT.) Бул режимде балтау даңғелегінің кемегімен әйнектазартқыштардың іске қосылу интервалын өзгертуге болады.

⑨ Шағын жылдамдықпен жұмыс істей (LO)

⑩ Жоғары жылдамдықпен жұмыс істей (HI)

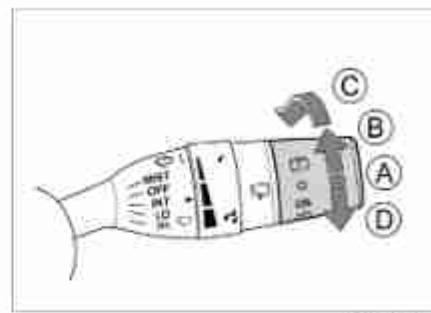
- ⑪ Алдыңғы әйнеккүштің Әйнектазартқыш жұмыс істеп тұран кезде алдыңғы әйнекке жуын сүйкіткіш берілу үшін әйнектазартқыштардың курамдастырылған жағынан көрсетілген күштілдерден таба аласыз.

⚠ Назар аударыңыз

- > Егер алдыңғы әйнек пастанған немесе оның бетінде бедде объектілер (қар, қарамай және т.с.с) бар болса, әйнекті пастан тазалап алу қажет. Әйтпесе олар әйнектазартқыш щеткаларын немесе Механизмін зақымдауды Мүмкін. Мүмкін.
- > Әйнеккүштің үзак уақыт бойы қолданбайыз. Бул оның электржетегінің закымдануына алып келу мүмкін. Электржетекті қорғау үшін жуын біршама уақыт жұмыс істегендегін кейін автоматты турде еші мүмкін.
- > Жуын бактағы сүйкіткіш деңгейін үнемі тексеріп, қажетінше құйыныз. Жылдың сүйкіткіш мәзгілінде мұз болып қатпайтын сүйкіткіш қолдану қажет. Әйтпесе әйнеккүштің жұмыс істейін тоқтатып қоюмай қатар жуын сүйкіткішінің катып қалғына байланысты закымданады.

- > Жылдың сүйк мезгілінде әйнектазартқыштарды іске коспас бұрын олардың алдыңғы әйнекке жабысып жатып қалмaganына көз жеткізуңа. Жабысып жатып қалған болса, әйнектазартқышты ерігеннен кейін тана қолдануга болады. Өйтпесе әйнектазартқыш және оның электржетегі зиямдалуы мүмкін.
- > Әйнекке қардың жиналуына немесе қандай да бір басқа себепке байланысты әйнектазартқыштардың жұмысы бұзылған жағдайда оларды ешіріңіз, автокелікті қаюпсіз жерге тоқтатыңыз және әйнектазартқыштардың қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін әйнекті қардан жоне бедде заттардан тазаланыңыз.
- > Әйнек бетінде жорғаныш жабын түзетін тәзартқыш құралдар қолданбайын және алдыңғы әйнекке ешқандай үлдерлер жабыстырыманыз. Бұл әйнектазартқыштардың жұмысынын бұзылуына алып келу мүмкін.
- > Алдыңғы әйнектін әйнектазартқыштарын майлы негізделі құралдармен тазаламаңыз. Мұндай құралдарды қолданудан туындауы мүмкін химиялық реакциялар щеткалардың деформациялануына алып келу мүмкін.

Артқы әйнектазартқыш

14725 (81831)

- ① Артқы әйнектазартқышты ышуру
- ② Артқы әйнектазартқышты косу
- ③ Артқы әйнекті жуу. Әйнектазартқыштар жұмыс істен тұрган кезде артқы әйнекке жуғыш сүйкіткіш берілу үшін артқы әйнектазартқышты басқару дәнгелегін осы күйге бураңыз және оны устап тұрыныз. Егер дәнгелекті жіберсеңз, ал автоматты түрде бұрынғы күйіне орапады.
- ④ Жуғыш сүйкіткішті бұрку. Артқы әйнекке жуғыш сүйкіткішті бұрку үшін артқы әйнектазартқышты басқару дәнгелегін осы күйге бураңыз және устап тұрыныз. Егер дәнгелекті жіберсеңз, ал автоматты түрде бұрынғы күйіне орапады.

Климат-контроль жүйесі

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба алсыз немесе оны сатқан дилерден ала алсыз.

Климат-контроль жүйесін басқару панелі

- > Климат-контроль жүйесін ешіру үшін **PUSH OFF** түймесін басыңыз.
- > **PUSH OFF** түймесін бұрау климат-контроль жүйесін қосады және ауа үрлеу қарындастырылғын реттеуге мүмкіндік береді.

> Климат-контроль жүйесін қосу және Мультимедиа жүйесінің дисплейінде оның баптауларының интерфейсін ашу үшін **INFO** түймесін басыңыз. Климат-контроль жүйесін қосқан кезде сейкес индикатор жанады.

> **INFO** түймесін басу алдыңың айнекті жылдыту функциясын қосады және ешіреді. Функцияны қосқан кезде сейкес индикатор жанады, алдыңың және бүйірлік айнектер жылдытылады және муз немесе конденсат біртіндеп котеді.

> **INFO** түймесін басу артық айнекті жылдыту функциясын қосады және ешіреді. Функцияны қосқан кезде сейкес индикатор жанады, артық айнект жылдытылады және муз немесе конденсат біртіндеп котеді. Біршама уақыттан кейін артық айнекті жылдыту автоматтас турде ешеді және индикатор сөнеді.

⚠ Ескерту!

Жылдыткан кезде артық айнект жылдыту кызыды. Күйік шалудан саитану үшін оған көп тигізбеніз.

⚠ Назар аударыңыз

Аккумулятор қуатының таусылуына жол бермев үшін бұл функцияны қоғалтқыш ешіп тұрғанда ұзақуақыт бойы қолданбаган жән.

Климат-контроль жүйесі баптауларының интерфейсі

- > Климат-контроль жүйесін OFF сенсорлық түймесін тұрту арқылы ешруге болады.
- > Кондиционерді A/C сенсорлық түймесін тұрту арқылы қосуға немесе ешруге болады. Компрессор іске косылады, салондағы температура мен ылғалдылық темендейді.
- > AUTO сенсорлық түймесін басып, автоматты режимді қосуға болады. Климат-контроль жүйесі автоматты режимде салондағы берілген температурага жеткізу үшін ауа үрлеу режимі мен қархындылығын автоматты түрде реттейді.

i Пайдалы ақпарат

Егер автоматты түрде белгіленген ауа үрлеу режимі мен қархындылығы сізге қолайлы болмаса, оларды қолмен реттеуге болады. Бұл ретте кондициялау жүйесі автоматты режимнен шыгады және сейкес индикатор сөнеді.

және түймелерін тұрту сейкесінше ауа рециркуляциясы режимін және сырттан аза кіргізу режимін қосады. Климат-контроль жүйесінің баптаулар терезесіндегі белгішесі ауа рециркуляциясы режимінің қосылып тұранын көрсетеді. Бұл режим даладағы лас ауаның автокөлік салонына кіруін болдырماуга мүмкіндік береді. Климат-контроль жүйесінің баптаулар терезесіндегі белгішесі сырттан ауа қармау режимінің қосылып тұранын көрсетеді. Бұл режимде ауа автокөлік салонына сырттан көліп туседі.

сенсорлық түймесін тұрту алдының әйнек жылтырышын қосады және ешреді. Функцияны қосқан кезде сейкес индикатор жанады, алдыңы және буйрлік әйнектер жылтылғады және мұз немесе конденсат біртіндел кетеді.

Температуралы реттеу үшін қар үшкіны белгісінің жаңындағы + немесе - түймелерін түртіңіз.

Климат-контроль жүйесі

Ауа үрлеу қарқындылығын реттеу үшін жәлдетіш белгісінің жаңындағы + немесе - түймеперін түртіңіз.

Сойкес ауа үрлеу режимін тандау үшін ↗ бетке ауа үрлеу, ↘ бетке және аяқтарға ауа үрлеу, ↙ аяқтарға ауа үрлеу немесе ↛ аяқтарға және алдыңғы әйнекке ауа үрлеу режимінің түймесін түртіңіз.

Климат-контроль жүйесі

Климат-контроль жүйесін басқару

Салқындау және жылдыту

Көзгальтышты оталдырганнан кейін:

1. AUTO режимін таңдаңыз. Бул кезде сейкес индикатор жанады. Берілген температурага және коршаган орта жағдайларына сейкес кондиционер автоматты түрде қосылатын және ештегі болады.
2. Қажетті температураны белгілеңіз, сонда жүйе осы температураны орнату үшін автоматты түрде ауа үрлеу режимі мен қарғындылығын баптайды.
3. Рациркуляциялау режимі салондағы ауаны тезірек жылдытуға және салқындауга мүмкіндік береді және үнемділік мен жайлыштыры тұрғысынан анағұрлым төутірек режим болып табылады.

■ Пайдалы акпарат

- > Автокөлік үзак уақыт бойы жүннің астында тұрган болса, салондағы температура ете жогары болуы мүмкін. Егер мұндай жағдайда сізге бір жерге бару қажет болса, желдету үшін барлық терезелерді ашып хоюға, содан кейін кондиционерді косуға кенес береміз. Ыстық ауаның шығып кетуіне мүмкіндік берініз, содан кейін барлық терезелерді жабыныз.

> Температураны белгілегеннен кейін климат-контроль жүйесі салондағы және даладағы температураны есепке ала отырып, автоматты түрде кондиционердің және жылдытыштың күйін бақылап отырады. Жылдын сүйк мезгілінде климат-контроль жүйесін косқан кезде ол қалыпты жұмыс істей бастағанша қарғындылығы туис. Сондықтан климат-контроль жүйесін косқаннан кейін бірде дефлекторлардан ыстық ауа шықтауы мүмкін немесе оның мәшшері ете аз болады. Бул қалыпты жағдай.

Алдыңғы әйнекті мұзы мен конденсатын кетіру

Көзгальтышты оталдырганнан кейін:

1. Алдыңғы әйнекті жылдыту режимін косқан кезде сейкес индикатор жанады.
2. Қалауыңыз бойынша ауа үрлеу қарғындылығын, температураны реттеуінде, кондиционерді косуныңзға немесе ешіруінде, сондай-ақ ауа қармау режимдерін ауыстырып косуныңзға болады.

■ Пайдалы акпарат

Салондағы ауа ластанған болса немесе салон іші тым ылтанды болса, сыртқы ауаны қармау режимін косуға кенес береміз.

▲ Назар аударыңыз

- > Радиатор мен кондиционер конденсаторын жүйелі түрде тексеріңіз. Тәмен қысымды жүгыштың немесе жұмсақ щетканың көмегімен оларды жапырактардан, жандіктер мен шаштозанан тазартыңыз. Эйттесе балық ауаның көліп отыруына көдөргі жасасуы және салқындау тиімділігін темендегу мүмкін.

Климат-контроль жүйесі

- > Кондиционердің жүйелі түрде қосу компрессордың және тығыздыуыштардың қажетті майлару дөнгөн үстеген отыруға және олардың ағып кетуін болдырып мауга мүмкіндік береді. Тіпті кондиционердің көлдану қажет болмайтын жылдың сүзі, мезгілінде де оны кемінде алтасына бір рет аз дегендеге 10 минутка қосып отырыныз.
- > Егер кондиционер жүйесі ауаны айтартылғанда тиімді салындылатаса, оны тексерту және жандету үшін сервис орталығына жүргініз.
- > Салындыратыш агентті атмосферага шыгару қоршаган ортага зиян келтіреді, сондыктан салындыратыш агент арналы контейнерлер көлданыла отырып, сертификатталған мамандар архылы кадеге жаратылуы тиіс.

■ Пайдалы ақпарат

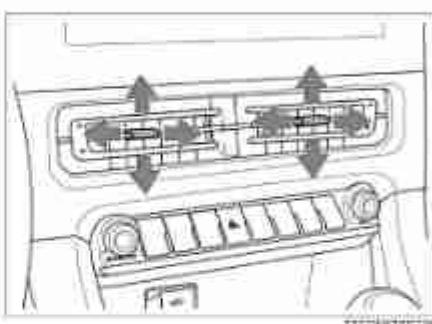
Кондиционерден шығатын бетен иш

- > Бетен иштердің көздері Климат-контроль жүйесінің жұмысы сыртынан ауаның салонға келіп отыруын қажет етеді, сондыктан үзак уақыт қолданғаннан хейін онда зәннің және жағымсыз иштердің пайда болуына алып келетін жоғарыс жиналыш қалып мүмкін. Үзак уақыт бойы қолданған жағдайда климат-контроль жүйесінің салон сүзгісіне су буы және шаш-тозан жиналуды мүмкін, бул да бетен иштің пайда болуына алып келеді.
- > Ұсынылатын шаралар Егер автокеліктің сыртындағы ауа жеткілікті таза болса, салондағы ауаны үнемі жаңартып отыру үшін ауаны сырттан алу режимін қосуға кеңес береміз. Егер кондиционер қосулы болса, оны ешіргеннен кейін климат-контроль жүйесін ешірмес бұрын оны тағы 3-5 минут жұмыс істетіп койыныз. Бұл кондиционердин буландыратышындағы ылғалды көтіруге, климат-контроль жүйесін көтіруге, зәннің пайда болуының алдын алуға және жағымсыз иштің взайтигуа хамектеседі. Күшті иш шығып тұрган жағдайда жүйені тексерту,

сондай-ақ салон сүзгісін тазалу және ауыстыру үшін сервис орталығына жүргінте кеңес береміз.

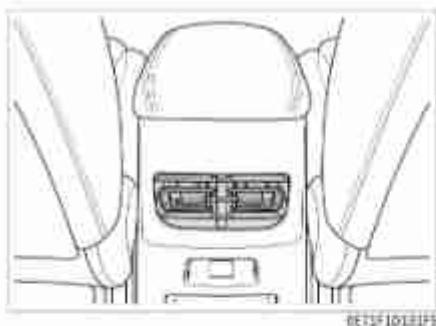
Кондиционер жүйесінің дефлекторлары

Алдыңғы орындықтардың дефлекторлары

Ауа ағынын реттеу үшін реттеу тілшігін көрсеткілремен көрсетілген бағыттарға қарай жылжытыныз.

Артқы орындықтардың дефлекторлары

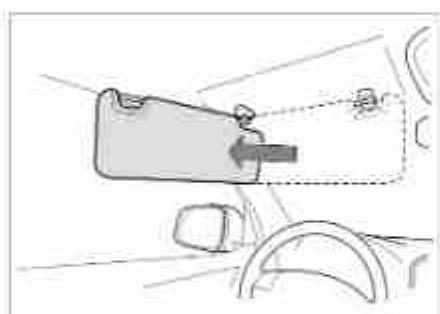
Артқы орындықтардың дефлекторлары алдынға орындықтардың дефлекторларына ұқсас реттепеді.

Салон жабдығы

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

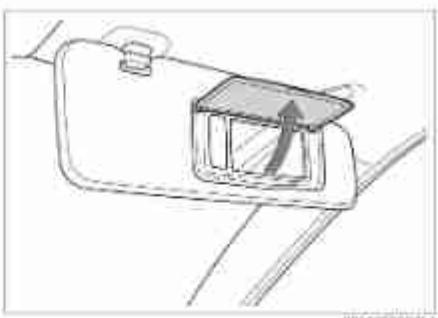
Күнқағар

Күнқағар шақырайған күн саулепарынан коргауға арналған.

Бүйірден түсіл түрған күн жарығынан коргауға үшін күнқағарды түсіріңіз, оны бекіткіш ішегінен босатып алышың және бүйір терезеге қарай бұрыңыз.

Косметикалық айна

Алдыңын жолаушы жағындағы күнқағарда косметикалық айна бар. Оны пайдалану үшін қаштасты көтеріңіз.

Егер айна қорданылмаса, қақлағын жауып қойыңыз.

Сақтауға арналған орындар

Ұсақ-түйек тартпасы

Ұсақ-түйек тартпасының түлкесінен жоғары қарай тартының және тартпаны ашыңыз.

Ұсақ-түйек тартпасын жабу үшін қақлағы жоғары итеріңіз.

⚠ Ескерту!

Көзгальс кезінде ұсақ-түйек тартпасы жабық түрүү тиң. Әйтпесе аптағ немесе шұылп тәжелу жағдайында заттар одан үшінші шығуы және жаракат көлтіру мүмкін.

Ұсақ-түйек бөлімі

Ұсақ-түйек бөлімін ашу үшін оның түткесін жогары жарай тартыңыз.

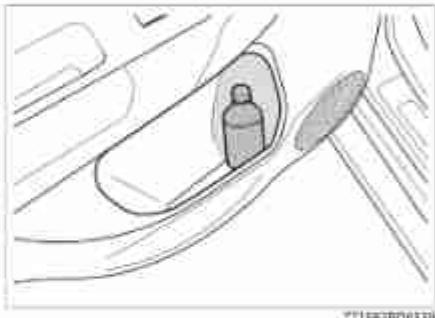
Алдыңғы орындықтардың стаканкөйгыштары

Алдыңғы стаканкөйгыштары алдында орналасқан.

орындықтардың шынтақтағыштың

⚠ Назар аударыңыз

- > Стаканкөйгыштарға сусын құйылған тым қишендей немесе тұрақсыз ыдыстарды қойманыз – олар аударылып тусу мүмкін.
- > Сусыны бар ыдыстың қақпақтен сенімді жабылғанына көз жеткізініз.

Бетелкелерге арналған белім

УДЫСТАРДА

Әрбір бүйірлік есіктег бетелкеге арналған белім бар. Бұл жерге тығыз жабылған ыдыстарды ғана салып қоюға болады.

⚠ Ескерту!

Бұл жерге бетелкелерден езге заттарды қоймаган жән Әйтпесе аптағ немесе шұылп тәжелу жағдайында олар үшінші шығуы және жаракат көлтіру мүмкін.

⚠ Назар аударыңыз

- > Сүйкіткіштер мен бөгде заттардың розеткаларға кіруіне жол берменіз – бұл қысқа түйікталуга және басқа ақаулықтарға алып келу мүмкін. Қақлагы бар болса, колданып Май түрган розетканың бетін жауып қойыңыз.

Салон жабдығы

- > Номиналды қуаты көрсетілген Маннен асасын құрылғыларды қолданудан автокөліктің сақтандырыштары қүйіл кетуі мүмкін.
- > Розеткаларға жоғары дәлдікті жабдықты, индуктивті қуралдарды немесе басқа күрделі құрылғыларды қоспаңыз.
- > Розеткаларды жоғары ылғалдылық және температура жағдайларында қолданбайыз.
- > Розеткаларды басқа қуат көздерімен параллель немесе тізбекті қосылыспен қолдануға тыйым салынады.
- > Розетканы пайдалану кезінде едеттен тыс жағдайлар (температураның құт көтерілуі, туттіннің, бетен иістің лайда болуы және т.б.) туындайтын болса, оны қолдануды дереву тоқтатыңыз және сервис орталығына хабарласыңыз.
- > Электрқуат жүйесін өз бетініше қайта жабдықтауга немесе жондеуге тыйым салынады.
- > Автокөліктің сыртында орналасқан құрылғыларды жалғау үшін сырмын су еткізбейтінің және герметикалық бүтін екенінен көз жеткізіңіз.

2

Жүргізу нұсқаулығы

Автокелікті басқару қандалары.....	56	Тұраққа қою көмекші жүйесі	86
Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсыныстары.....	62	Шиналарданы қысымды бакылау жүйесі.....	89
Сынап жүргізу кезеңіне қатысты көнестер	68	Круиз-контроль жүйесі	91
Оталдыру жүйесінің ажыратқышы	70	Әрден түсуге көмектесетін жүйе	94
Қозғалттышты оталдыру және өшіру	72	Жүргізушінің көмекші жүйелері	95
Тұрақ тәжіегіші	74	Пайдаланылған газдардың ұыттылығын тәмендету жүйесі	98
Механикалық берілістерді аудыстыру қорабы.....	77	Аспаптар тақтасы	100
Автоматтық берілістерді аудыстыру қорабы.....	80	Индикаторлар	104
Жүргізу режимилері.....	85	Дыбыстық ескертупер	110

Автокөлікті басқару қағидалары

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайта осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сәзірік автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Автокөлік жүргізу алдында

Бетен заттарды алып тастаңыз

Қозғалысты бастамай тұрып, автокөлік шаңағын толыктай қардан және жапырақтардан тазалап алыныз.

Автокөліктің күйін тексеріңіз

Жүргізу кезінде қауіпсіздік пен жайлыштық жинақтамасын ету үшін қозғалысты бастамай тұрып, шиналарды, май дентейн, автокөліктің сыртқы түрін, жарықтандыру аспаптарының және құнделікті қарал тексерілу тиис басқа да компоненттердің күйін тексеріңіз.

Автокөлік жәндеудің калетін етегін анықталса, мүмкіндігінше төзірек сервис орталығына хабарласыңыз.

Есіктер мен капотты тексеріңіз

Қозғалысты бастамас бұрын автокөліктің барлық есіктерінің жабық екенінде көз жеткізіңіз. Егер қандай да бір есік топық жабылмаган болса, қозғалыс кезінде ол абайсызда ашылып кетуі және алатқа алып келу мүмкін.

Егер капотты ашқан болсаныз, журмей тұрып, оның жабылғанын тексеріп алу керек. Жабылмаған капот қозғалыс кезінде абайсызда ашылып кетуі және алатқа алып келу мүмкін.

Заттарды салонда орналастыру

Аспалтар тақтасына

Аспалтар тақтасына ешкандай заттар орналастырманыз. Бұл жүргізушінің көрү мүмкіндігіне көдергі каптіру және алат қаупін тұдырып, қозғалыстың басында да және қозғалыс кезінде де қауіпсіздікке көр етү мүмкін.

Жүргізушінің аяқтарының жаңында

Жүргізушінің аяқтарының жаңында заттар қоюға тығым салынады. Олар педальдардың астына тұрып калуы мүмкін, бул автокөліктің басындаған айрырылған калуга және алатқа алып келу мүмкін.

Клемшепер қолданының келсе, опердың осы автокөлікке сәйкес келетініне көз жеткізіңіз. Клемшепердің сәйкес көлпемейтін пішіні, дұрыс орналастыруы немесе бір-бірін үтіне айқастырылып қойылуы педальдардың басындағы жадергі каптіру мүмкін, бұның салдарынан қозғалыстың оталдыру мүмкін болмайды, берілістердің ауыстырып қосуды қыннадады немесе мүмкін емес етаді, сондай-ақ алатқа алып келу мүмкін.

Орындықтардың астында

Орындықтардың астына заттар қоюға болмайды. Бұл орындықтардың күйін реттеуге немесе оларды бекітуге көдергі каптіру, нәтижесінде алатқа алып келу мүмкін.

Орындықтардың арқалықтарында

Арқаныз берін орындықтың арқалығының арасында жастықтар және басқа заттар койманыз. Бұл көлік тәзгінде дұрыс қалыпта отыруға көдергі көлтіреді және қайіпсіздік белбеү мен бассуїегішке соқтығысу жағдайында қорғаныш функцияларын орындауда Мүмкіндік бермейді, нәтижесінде ауыр жаракаттар көлтірілу мүмкін.

Терезе әйнектерінде.

Әйнектерге вакуумдық жабысқұттары бар заттарды бекітуге тыым салынады. Жабысқұттар пинза сөкілді врекет ету және ерттік шығуна алып келу мүмкін.

Қозғалыс кезінде

Жылдамдықты шектен асырманыз

Шектен тыс жүк артылған автокөліктен журу қаупті.

Белгілентен максималды жолаушылар саны мен жүктің максималды салмағынан асуруға, сондай-ақ жолаушыларды жүхсалғышқа отырғызып тасымауда болмайды.

Шаршаган күйде автокөлік жүргізбеніз:

Автокөлікті шаршаган күйде басқару ете қаупті. Шаршаган жүргізушиңің шешім қабылдау жылдамдығы, иеру қабілеті және зейін қоюы ейтартылғатай темендейді. Мұның салдары ауыр жол алатына әкел согуы ықтимал.

Қозғалыс кезінде қозғалтышты ешірменіз

Қозғалтыш сеніп тұрганда тежегіш және руль күштейтшілері жұмыс істемейді, бұл тежеку тымділігін темендептіп, жол алатына әкел согуы ықтимал.

Рульді шекті күйінде ұзақ ұстаманыз

Бұл рульді күштейту жүйесінің тымділігін темендевуіне, ал кейбір жағдайларда оның закындаулына алып келу мүмкін.

Қозғалыс кезінде тежегіш педалін басып отырманыз

Қозғалыс кезінде тежегіш педалін унемі басып отыруға немесе қосылып тұрган түрақ тежегішін қосып қойып журуге болмайды. Бұл тежегіш қыспактарының мозгілінен бұрын тозуына немесе тежеку жүйесінің балшектерінің шектен тыс қызына алып келу мүмкін, бұл тежеку тымділігін темендедеті және алатқа алып келу мүмкін.

Тежегіш қыспактарының тозуы туралы дыбыстық хабарлау

Тежегіш қыспактары ауыстыру қажет болатындей дарежеге дейін тозған кезде дискині тежегіштер езіне тен дыбыс шығарады.

Егер тежеген кезде сұқырлаган дыбыс етісінен, қозғалысты жалғастыруға тыым салынады. Әйтпесе тежегіш дисклері қатты тозады және төкөу жүйесінің компоненттерін зағымдайды, бұл тежеку тымділігіне асер етеді және алатқа алып келу мүмкін.

Шинаның жарылуы

Зағымдалған шинамен журості жалғастыруға тыым салынады. Бұл ете қаупті және алатқа алып келу мүмкін. Оған қоса, бұның салдарынан дәнгелекка, аспала және шанақжа зақым келу мүмкін. Мұндай жағдайда дәнгелекті дереу ауыстыру қажет.

Автокөлікті басқару қағидалары

Тамендең жағдайларда шиналардың бүтіндігін тексеру кажет:

- > Руль дірілдеген кеаде.
- > Автокөліктің едettен тыс дірілі.
- > Автокөлігің едettен тыс қисаоы.

Егер қозғалыс барысында шиналар зақымдалған болса, рульді мықтап ұстап, жылдамдықты темендеду үшін тәжеліш педалін ақырын басыңыз. Алаттық жағдайда текеу және рульді бұрып қалу салдарынан автокөлікті бақылай алмай қалу қаупі туындаиды.

Автокөліктің түбіне, шинасына немесе дәңгелегіне күшті соқының тиіні

Автокөліктің түбіне, шинасына немесе дәңгелегіне күшті соқы тиін жағдайда дереу автокөлікті қауіпсіз жерге тоқтатыныз және қарал шығыңыз. Тәжеліш сүйкіліктерінің және отынның акқан жерлерінің бар-жолын, сондай-ақ аспаның, шиналардың, дәңгелектердің және жетек жүйесін компоненттерінің деформацияланған және зақымданған жерлерінің бар-жолын тексеріңіз. Егер жылыстау немесе зақым пайдада болса, жүрісті жалғастыру апакта ақелу мүмкін.

Ылдига қарай түскенде

Қозғалтышпен тәжекуді қолданыныңыз

Ылдига қарай түскен кезде тәжеліш педалін үзак уақыт бойы басып отыру тәжеліш механизмінің қызып жетуіне және текеу тиімділігінің тамендеуіне алып келу мүмкін, бул апакта қаупін тудырады. Қозғалтышты ашыріп қойып және бейтарап берілісте еркін жүріспен жүргүре тыйым салынады.

Егер ылдига қарай қозғалу кезінде қозғалтышты ашырулі болса, текеу жүйесі мен руль күштейткіштері жұмыс істемейді. Бұл текеу тиімділігін тамендеуге және рульге көбірек күш салуды талап етеді. Бұл апакта алып келу мүмкін.

Кедерілдерден ғту

Автокөліктің жиектастың жаңында немесе биіктігінде айтарлықтай айырмашылығы бар жол толімінде тоқтатқаннан кейін шиналардың жиектаста онын зақымдалмайтынына көз жеткізініз. Жиектастаң, жасанды кедір-бұдыр жерден немесе сол сияқты кедерілдерден еткен кезде жылдамдықты азайтып, мүмкіндігінше кедерілтерге тік бұрышпен крагалу керек. Өйтпесе шиналарды (есіресе олардың кантандарын) зақымдал алуыныз мүмкін.

Келесі жағдайларда бамперді зақымдал алмау үшін жылдамдықты темендеду және сәх болу кажет.

- > Саты төрді ылдиды бар жерлерде, мысалы, автотураққа кірген немесе шыққан кеаде.
- > Кеп дән-гейлі тұраққа және тік кетерілетін ерлері бар беске да жерлерге кіргенде.
- > Тегіс емес және сорап іздері бар жерлерде.
- > Шуныңгілары бар жерлерде.
- > Тегіс жерден еніске түскен кезде немесе көріліши.
- > Жасанды тегіс емес жерден еткен кезде немесе жиектастың жаңына тоқтаган кезде.

Ылғал, қар, мұз басқан жолдарда және басқа да сырганақ беттерде

Сырганақ жолмен жүрген кезде шұғыл тежеу, жылдамдықты күрт үдегу, рульді бұрып қалу салдары автокөліктің сырғып кетуіне және оны басқара алмай қалып, жол апаптына ушырау қаупінә екеп согуы мүмкін.

Берілістерді вұystырып қорға алдында қозғалтыштың айналымдарын күрт езгерту де автокөлікті буйірге қарай сырғыту мүмкін, бұл апапта алып келу мүмкін.

Сүйк ауа райында көпірлердің үстімен, көлөнкөде тұрган жол талімдерімен және Мұз түзлі мүмкін басқа да жерлерден жүрген кезде жылдамдықты тәмендеду кажет.

Су басқан жолда

Су басқан жолда жүрген кезде абай болыңыз.

Мундай жағдайларда қозғалтыштың жұмысы бұзылуы және закымдалуы, сондай-ақ электрлі компоненттер қыска түйікталуы мүмкін. Бұл күрделі апапта алып келу мүмкін.

Сондай-ақ су басқан жолда тәжіеш қыспақтары су болады, бұл тәжелу тиімділін тәмендеду және апапта алып келу мүмкін. Су басқан жердан еткеннен кейін тәжіеш педалын бірнеше рет басып, тәжіештерді қыздырып, опардың дұрыс жұмыс істейтінен көз жетізу көрек.

Жолаушыларға арналған сақтық шаралары

Салон ішінде орныңызды вұystырмаңыз.

Қозғалыс кезінде ез орныңыдан тұрманың және салон ішінде орныңызды вұystырмаңыз. Әйтпесе көлікті күрт тәжеген кезде жаракат алуының мүмкін.

Терезелерден және люктен басыңызды немесе қолдарыңызды шығармаңыз.

Көлікті күрт тәжеган немесе терезелерді жапқан кезде жақтауга согылуының мүмкін. Бұдан тіпті елім-жітімге екелеттің ауыр жаракат алуының мүмкін.

Балаларды тізенізте алып отырманыңыз

Сіз өзіңдерді қауіпсіздік белбеуімен байлад. Койсаның да, нарестелер мен балалардың іолға алып отыруға тыйым салынады. Сонымен бірге оларды ересектерге арналған қауіпсіздік белбеулерінен бекітіп қюнга болмайды. Әйттесе күрт тәжеу кезінде немесе автокөлік соктығысқанда ауыр және тіпті өмірге қауіпті жаракат алу қаупі түндейдайды.

Балаларға есіктерді, терезелерді және люктерді басқаруға руқсат етпеніз.

Есіктерді, терезелерді және люкті басқартған кезде бала қолдарын, басын, мойнын және денесінің басқа да беліктерін қысып және жақақтап алуы мүмкін. Қозғалыс кезінде есікті ашып қалса, бала көліктен түсін қалуы және ауыр және тіпті өмірге қауіпті жаракаттар алуы мүмкін.

Балалардың терезелерді және есіктерді абайсыз қолданынан жазатайым жағдайлардың болуына жол бермеу үшін бала бекітпелерін қолданыңыз және терезелерді құлыштап койыныз.

Автокөлікті басқару қағидалары

Автокөлікті тоқтату және тұраққа қою

Келікті тез тұтанатын заттардың жаһында тоқтатыныз

Автокөлікті құрғак шебі немесе қағаз қоқыстары сөйліді жөніл тұтанатын заттарды бар жерлерге тұраққа қоймайыз. Қызып тұрған түтін шығару күбіры олардың жаһынана алып келу мүмкін.

Егер автокөліктің арты жаһында ағаш немесе фанера болса, тұтанып кетпеул үшін, автокөлік олардан жеткілікті қашықтықта тұруы керек.

Нашар жедеттілітін үй-жайларда қозғалтышты үзак уақытқа қосып қоймайыз.

Жедеттіліту нашар гараж ішінде және басқа үй-жайларда қозғалтыштың үзак уақыт жұмыс істеуінін салдарынан пайдаланылған газдар жиналады, бұл іс газынан уланута алып келу ықтимал. Бұл денсаулыққа курделі зиян келтіру және тіпті кісі еліміне алып келуі мүмкін.

Үнемді жүргізу

Мұқият болыңыз

Қажетсіз жылдамдықты үдегіден және тежелуден сақтану үшін алға жүріп бара жатқан автокөлікке дейін жеткілікті қашықтықты сақтаңыз. Тұрақты жылдамдық отын шығынын темендегіді.

Сайкес берілісті таңдаңыз

Жоғары берілісте тәмен жылдамдықпен және көрініше жүруден сақтанаңыз. Қозғалтыштың тәмен айналымдарда жұмыс істеуі оның тозуын баулатады және отын шығынын взайтады.

Қозғалтыштың бос жүріспен жұмыс істеуіне жол берменіз

Отынды қажетсіз шығындау үшін бағдаршамдарда, теміржол аткелдерінде немесе автокөлік көптелістерінде үзақ аялдаган кезде қозғалтышты өшіріп қойыныз.

Артық жүк тиесуден сақтанаңыз

Автокөлікке кеп немесе шақтентын тыс жүк арту отын шығынын арттырады. Қозғалысты бастамас бурын автокөлік ішіндегі қажетсіз заттарды шығарыңыз.

Шиналардагы ауз қысымын үнемі тексеріп тұрыңыз

Шиналардагы жеткіліксіз қысым тербелуге кедеңгі арттырады, бұл отын шығынын үлгітады және шиналардың тозуын төздедеті.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден етіңіз

Жүйелі турде техникалық қызмет көрсету автокөлікті ұзақ және үнемді жұмысын қамтамасыз етеді.

Колданылмайтын электр жабдықтарын өшіріп қойыңыз

Кондиционер жүйесі, жылдамтырыш элементтері және басқа электр жабдықтары кеп Мелшерде электр энергиясын қажет етеді және отын шығынын кебейтеді. Егер электр құралдары қажет болмаса, оларды өшіріп қойыныз.

Терезелер мен люктерді жабыныз

Терезелер мен люкті ашып көп ауда кедегісін арттырады, сейкесінше отын шығынын көбейтеді. Егер қажет болмаса, оларды жауып койыныз.

Инерцияны қолданыныз

Бағдаршамның қызыл түсті сигналына жақындағанда немесе ылдига қарай түскен кезде автокөлікке инерциямен жүрге мүмкіндік беріл, газ педалін жіберіңіз.

Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсыныстары

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейбір турлери мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Тұманда журу

Тұман шамдарын қосыныз

Тұманда көлік жүргілген кезде тұман шамдарын қосу қажет.

Басқа жүргізушілер мен жаяу жүргіншілерге ескерту үшін дыбыс сигналын қолданыңыз.

Басқа жүргізушінің дыбыс сигналын естіген кезде ал автокөлігіздің орналасқан жерін белгілеп көрсетіп, бірден жауап сигналын беріңіз.

Жылдамдықты түсіріңіз және алай болыңыз

Тұманда мейлінше баюу жылжып, алда жүріп бара жатқан автокөлікке дейін жеткілікті врақашықтықты ұстап отыру қажет.

Буланған әйнектерді қозғалыс кезінде сұртпеніз

Автокөліктің ішіндегі және сыртындағы температураларда айтарлықтай айырмашылықтың болуына байланысты алдынғы әйнек ішкі жағынан жиі буланып кетеді, бул керу мүмкіндігін нашарлатады. Мұндай жағдайда әйнектерді жылжту функциясын қосыныз немесе автокөліктің ішіндегі және сыртындағы температура тәсесін үшін терозелерді сөл ашып қоқыныз. Бул булануды болдырмауга камектеседі. Егер әйнектерді сұрту қажет болса; автокөліті тоқтатыңыз. Бұны қозғалыс кезінде жасаманыз.

Жаңбыр жауып тұрган кезде журу

Сырғанақ жолмен журу кезінде алай болыңыз

Жаңбыр жауып тұрганда көрініс нашарлауы, алдыңғы әйнек буланып кету, дәнгелектер бас айналуы мүмкін. Ерекше алай болыңыз.

Үлгіл жолмен журуган кезде шұғыл тәжіеу, жылдамдығы күрт үдету, рульді бұрып калу салдары автокөліктің сыртын жеткізу және оны басқара алмай қалып, жол аттитына ұшырау қаупіне әкел согуы қытимал.

Жылдамдықты темендету қажет, себебі жаңбыр жауып тұрганда дәнгелектер мен жол бетінің арасында су үлдірі тузылады, бул жол жабынымен ілінісудің жойылуына алып келеді.

⚠ Ескерту!

Несер жауын кезінде мүмкінділінше автокөлік жүргізбеніз.

Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсыныстары

Судан өту

Су өткелінен кешіп өткен кездегі сақтық шаралары

- > Сұлы аймактан етпес бұрын тереңдігін тексеріңіз. Егер ол тым терен болса немесе оны анықтау мүмкін болмаса, ол жарді айналып өткен жән. Мұндай жағдайда судан өтуге болмайды.
- > Жолды бақылап қарінің. Тәңіс емес төліммен жүруден бас тартының, себебі судың астында кедерілер жасырын жатуы мүмкін: орлар, тексеру құбықтары және т.с.с.
- > Су басқан жерден өткенде автокөлікті тоқтатпай және берілістерді ауыстырымай, базу жылдамдықлен (10 км/сәт артық емес) жүрінің.
- > Жол қылышынан өткен кезде алда жүріп бара жатқан автокөліктерден шашырайтын толықтар көлігінен радиатор торына тиіл кетуінен сақтансыңыз.
- > Егер судан өткен кезде қозғалтқыш белгісіз себептермен ешіп қалса, оны хайтадан іске косуға тырыспаның. Бұл ауыр зақым көлірүү мүмкін. Автокөлікті қорғақ жол төліміне шығару үшін мүмкіндігінше тәздетіп звакуатор шақыртыңыз.

Судан өткеннен кейін тексеру және техникалық қызмет көрсету

- Су басқан аймактан өткеннен хайтін келесі арекеттерді срынданың:
- > Текелиш педалін бірнеше рет басып, тәжіру жүйесінің дұрыс істейтініне көз жеткізіңіз.

> Дыбыс сигналын тексеріңіз.

> Барлық жарықтандыру құрылғыларын тексеріңіз.

> Мумкіндігінше төзірек тексеру үшін сервис орталығына хабарласыңыз. Егер трансмиссия тораптарына су кірсе, ол маймен арапасып, жүйенің жұмысында ақаулар тудыруы мүмкін.

▲ Назар аударының

- > Су басқан жерден өту төтенше шара болып табылады және оны жүйелі түрде қайтапамаган жән.
- > Су басқан жерді кешіп өту қозғалтқыш пен электр компоненттеріне зақым көлірүү мүмкін.

Жылдың ыстық мезгілінде

Жылдың ыстық мезгіліндегі жогары температура автокөлікті қалыпты пайдаланылуына кедері көлітіреді және жүргізушінің денсаулығына кері есер етеді. Қозғалыс қауіксіздігін қамтамасыз өту үшін келесі сақтық шараларын орындаңыз.

Қозғалтқыштың қызып кетуіне жол берменің

Ыстық ауа райында қозғалтқыштың қызып кету ықтималдығы артады. Сондықтан ауа райы ыстық болған кезде салынғату жүйесін тексеруге және техникалық қызмет көрсетуге ерекше назар аудару керек, радиатор тілімдерінің арасына түсетін бөгде заттарды дер көзінде алып тастау керек.

Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсыныстары

Шиналардағы ауа қысымын бақылаңыз

Шина ішіндегі ауа қысымы жоғары ауа температурасына байланысты жоғарылайды, ал ыстық маусымда жоғары температурада шиналар жарылып кету мүмкін.

Егер қозғалыс барысында шиналар закымдалған болса, рульді мықтап үстап, жылдамдықты темендейту үшін тәжеліш педалін ақырын басыныз. Алаттық тәжеділік көлданбандың жеңе рульді барынша бұрманыз. Бұл автокөлік тігінің басқаруды жоғалтуға алып келуі мүмкін.

Ыстық етуден сақ болыңыз

Жылдың ыстық мезгілінде күн белсенділігі мен жоғары температура себебінен ыстық етү мүмкін. Салонды жаксылап жедетінің және шаршаган күйде автокөлікті жүргізбеніз.

▲ Назар аударыңыз

Автокөлікті оттықтарды, аэрозоль баллондарын, газдалған сусындары бар күтілдерді калдырмайыз.

> Жоғары температура жағдайында оттықтан немесе аэрозольді баллоннан газдың атып кетуі немесе бурккіштің жарылуы ерткесе әкеп согады.

> Егер газдалған сусыны бар күті жарылып кетсе, сұйықтық электр компоненттерге тиіп кетіп, қыска түйкітап орын алып мүмкін.

> Салондағы ауа температурасының жоғары болуы салдарынан көзілдіріктін полимер линзаларының пішімі взгеру және лизнапар жарылуы мүмкін.

Жылдың сүйк мезгілінде

Қыскы шиналар

Жылдың сүйк мезгілінде темен температурада стандартты шиналардың кейір ерекшеліктеріне байланысты (өні, каучук құрамы, протектор ултас) спардың икемділігі, тәжеке және тарту күштері темендейді, шу деңгейі де ертады. Кейір жағдайларда жарыктар, қалыптантыс тозу және басқа да қалыпта келмейтін зақым пайды болуы мүмкін. Сондыктан 7°C-тан темен температурада қыскы шиналарды көлданған жән. Олар автокөліктің тұрақтылығын айтартылғай арттырады, тәжеке сипаттамаларын жақсартады және тәжеке жолын қысқартады.

▲ Ескерту!

Балаларды жабық көлікте қараусыз калдырмайыз.

- > Көлік ішінде жалғыз қалған балаға ыстық етү немесе денесі сусынданып кетуі мүмкін, бұл деңсұлыққа зиян келтірудің тіпті кісі апмінен алып келуі мүмкін.
- > Автокөлікті қараусыз қалған бала сірінкемен, оттықпен жеңе сол сияқты заттармен ойнап отырып, ерт тудыруы мүмкін.

Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсныстары

I Пайдалы ақпарат

M+S дегі белгіленген бүкіл маусымдық шиналар жылдың сүйк мезгілінде еті тиімді, бірақ едепте сипаттамалары қысқы шиналардан тәмен болады. Қарлы және мұз қатқан жолдармен жүрген кезде қысқы шиналарды пайдалану еті Мәғизді.

⚠ Ескерту!

Қысқы шиналарды пайдалану жылдың сүйк мезгілінде көліктің жұмысын жақсартынына қарамастан, автокөлік жүргізген кезде абай болу керек.

- > Жылдамдық пен журу режимін көрү мүмкіндігіне, азарай жағдайларына, жолдың және көліктің ахуалына қарай тандай көрек.
- > Сіздің қысқы шиналарыңыз үшін көрсетілген максималды рұксат етілген жылдамдық пен жүктемені шамадан асырмайыз.

⚠ Назар аударыңыз

Қысқы шиналар протекторының қатты тозуы жылдың сүйк мезгіліде шиналардың пайдалануга жараптылығын айтартықтай тәмемделетеді. Есік қысқы шиналардың, тілі протекторының тозу белгілері болмаса да, көлдануга жараптылығы тәмен. Қысқы шиналарды ауыстыру көрсеткіштерімен танысу үшін дилерге хабарласыныз.

Қысқы шиналарды пайдалану қагидалары

- > Еліндеңде қабылданған заңнаманың тиісті талаптарын орындаңыз.
- > Қысқы шиналар барлық дәнгелектерге орнатылуы керек.
- > Пайдаланылатын қысқы шиналардың елшемі жағын шиналардың елшемімен бірдей болуы шарт.
- > Барлық көлданылатын қысқы шиналардың түрі, елшемі (айналу шеңбері), протекторының бедері бірдей болуы тиіс.
- > Қысқы шиналарды тек сүйк мезгілде көлдануға болады.
- > Қысқы шиналарга белгіленген барлық шектеулерді (максималды жылдамдық, максималды жүктеме және т.б.) сактау мәнізді. Бұл талаптарды сактамау салдарынан шиналар закымдалуы және апат орын алуы ықтимал.
- > Шиналарды көрсетілген айналу бағытына қарсы орнатуға болмайды.

Сыргыттайтын шынжырлар

Сыргыттайтын шынжырларды пайдалану еліндеңдең заңнамасында реттеледі. Пайдаланылатын шынжырлар жергілікті стандарттарға сәйкес келу керек.

Сыргыттайтын шынжырлар тек жетекши дәнгелектерге орнатылады. Шынжырдың бір дәнгелекке орнатуға болмайды. Орнатылған кезде әндірушінің нұсқауларын орындаңыз және шынжырларды мықтап бекітіңз.

Көлікті қолайсыз жағдайларда жүргізу ұсыныстары

⚠ Назар аударының

Сырғыттайтын шыңжырларды орнатқан кезде келесі сақтақ шарапарын орынданың:

- > Шыңжырлардың дұрыс емес ешкінде оларды дұрыс орнатпау тежеу жүйесін, аспаны, шанақты және шиналарды зақымдауы мүмкін. Сейкес калетін сырғыттайтын шыңжырларды қолданыңыз және оларды орнату қагидаларын сактаңыз.
- > Сырғыттайтын шыңжырларды орнату үшін автокөлікті жолдан алыстау тегіс жерге койыныз, апattyқ жарық сигналын беру жүйесін қосыныз, автокөліктің артын жағына апattyқ аялдау белгісін койыныз.
- > Орнатар алдында қозғалтқышты ешіріңіз және тұрақ тегелішін қосыныз.
- > Толық ешкінде емес қосалқы дәнгелекке шыңжыр орнаттаның.
- > Шиналардағы қысым жеткіліксіз болған жағдайда шыңжырларды орнаттаның.
- > Сырғыттайтын шыңжырларды қолданған кезде дәнгелек дисклеріне закым келтірмей үшін абай болыныз.

⚠ Назар аударының

Сырғыттайтын шыңжырларды орнататырып, келесі сақтақ шарапарын орынданың:

- > Қозғалыс жылдамдығы 40 км/сант-тан немесе шыңжырлардың ендіруші үсінгінен жоғары жылдамдықтан аспауы тиес (хайсысының азырақ болуына қарай).

> Шыңжырларды орнатқаннан кейін 0,5-1 км жол жүріп еткен сон шыңжырлардың қарап шығының және олардың орнатылуының дұрыстығын тексеріңіз. Егер шыңжырлар босаған болса, оларды тартызу нәмесе қайтадан орнату қажет.

> Сырғыттайтын шыңжырларды орнату автокөліктің басқарулысын нашарлаты мүмкін. Мүмкіндігінше жылдамдықты күттедету, рульді төз бұру және шұғыл тежеу арекеттерінен аулақ болыныз, себебі бул аптақ ұшыратуы мүмкін.

> Егер сырғыттайтын шыңжырлардың шанақта немесе шанақ астында тиғен дыбысын етісініз, дереву тоқтап, шыңжырларды тексеріп, кайта тартыңыз. Егер дыбыс тыйылмаса, жылдамдығынызды дыбыс тоқтаганға дейін тамендетініз.

> Тегіс емес жолдармен журмеуге тырысыныз.

> Автокөліктің басқарға алмай қалмау үшін бұрынштарда жылдамдықты барынша азайтыңыз.

> Жолда қар болмаган жағдайда мүмкіндігінше тәзедетін шыңжырларды шешіп алыныз. Өйтпесе автокөліктің жүріс сипаттамалары нашарлауы және шиналарға курделі зақым келу мүмкін.

> Электрондық тұрақтандыру жүйесін ешіріңіз. Сырғыттайтын шыңжырлармен жүрген кезде ол дәнгелектерді қажетсіз жерде төздей отыруды нәмесе ақау туралы сипналдар беріп отыруды мүмкін.

⚠ Ескерту!

Атсекелікі көр үстінде тоқтатқан кезде қозғалтышты өшіріңз.

- > Қозғалтыш қосылып тұрған жағдайда автокөліктің айналасында омыбы қардың болуы салон ішіне пайдаланылған газдардың кіруіне және иіс газынан улануга алып келу мүмкін. Бұл деңсаулыққа курделі зиян келтіруі және тілпікісівліміне алып келу мүмкін.
- > Егер пайдаланылған газдардың салонға кіріп жатқанын сезсеңіз, келесі шараларды қолданыңыз: Автокөлікті жедетілетін жерге жылжытып қрынды және барлық тораған ашылды. Салон ішіне таза ауаның хрупқа қамтамасыз ету үшін климат-контроль жүйесін сырттан ауа: кармау режиміне аудыстырып қосыңыз және жедетудің максималды жарқындылығын баптаңыз.

Сынап жүргізу кезеңіне қатысты көңестер

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда оның стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтаң осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Шиналар

Жаңа шиналармен алғашы 500 км жүрген кезде ерекше сақ болу керек.

Алғаш пайдаланылғанда жаңа шиналар жолмен сіттілік ішінен жақтамасыз етпейді, сондықтан олар сынап тексеріл жүргізу кезеңінен ету тиіс.

Тежегіш қыспақтарының фрикционды қантамалары

Алғашқы 400 км пайдаланғанда тежегіш қыспақтарының фрикционды қантамалары максималды тежеу тиімділігін жақтамасыз етпейді.

Оған жету үшін олар сынап тексеріл жүргізуден ету тиіс. Егер тежеу жүйесінде жеткілікті тежеу үшін қамтамасыз етпей тұрғанын сезеңіз, оны үшін тежегіш педалін қаттырақ басыңыз.

Сынап тексеріл жүргізу кезінде тежеу жүйесіне шұғыл тежеу секілді үлкен жүктемелер (есіреле жогары жылдамдықта немесе ығдиге жарай қозғалған кезде) тустирмеген жen.

⚠ Назар аударыңыз

- > Тежегіш дискілері Мен тежегіш қыспақтарының фрикционды қантамалары пайдалану жағдайларына байланысты өртүрлі қарқынмен тозу мүмкін.
- > Белгілі бір жылдамдықта, тежеу үшінде және көршілген орта жағдайларында (температура, ығалдылық) тежелу кезінде дыбыс шығы мүмкін. Бул қалыпты жағдай.

Козғалтқыш

Жаңа козғалтқыштың немесе күрделі жондеуден еткен козғалтқыштың қызмет ету мерзімін үзарту үшін жүктемені біртіндеп арттыра отырып, оны сынап тексеріл жүргізу керек. Келесі сактық шараларын орындауда көңес береміз:

Алғашқы 300 км-де:

Шұғыл тәжедеуден сақ болу керек.

Алғашқы 1 000 км-де:

- > Жоғары жылдамдықтен журуден сактанаңыз.
- > Қозғалтқыш жоғары айналымда жұмыс істемеу үшін газ педалін барынша басыңыз.

Сынап жүргізу кезеңіне қатысты көңестер

- > Ұзақ уақыт бойы тұрақты жылдамдықпен журменіз, ауыл-ауық жылдамдық езгертуге және берілісті ауыстырып отыруға тырысыныз.
- > Тәмән жылдамдықпен журу үшін жогары берілісті және көрінішке қолданбаңыз. Қозғалыс талаптарына сәйкес берілістерді уактылы ауыстырып отырыныз.
- > Тіркемелер және басқа көлік құралдарын сүйременіз.

1 000 км-ден 1 500 км-ге дейін:

Қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, автокөлік жылдамдығын біртіндеп арттыруға рұқсат етіпейді.

▲ Назар аударыңыз

Сынап төксеріп жүргізу кезеңінде қозғалтқыштың барлық жүйелерінің күйіне назар аударыңыз. Ақаулар мен бұзылупар пайдада болған жағдайда сынап төксеріп жүргізуі оларды жәндегеннен кейін тана жалғастыру қажет.

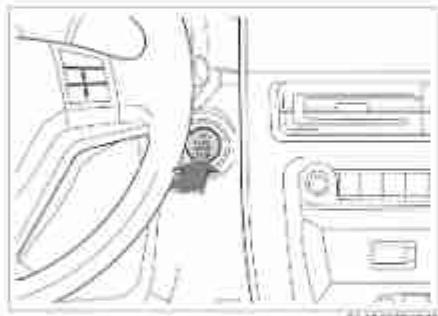
Оталдыру жүйесінің ажыратқышы

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Соңдатан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

«Старт-стоп» түймесі

Режимдерді ауыстыру

Смарт-хилт салонда болған кезде режимдерді ауыстыру үшін оталдыру жүйесінің ажыратқышын басыңыз.

Номер	Режим	Индикатордың түсі	Функциялар
1	LOCK	Жиңішті	Электр жабдық жұмыс істемелі.
2	ACC	Көріптес түсі	Кейбір электр жабдықтар, мультимедиа жүйесі қалдырылады.
3	ON	Карптаст түсі	Барлық электр жабдықтары қалыптасады.

Номер	Режим	Индикатордың түсі	Функциялар
2	ACC	Көріптес түсі	Кейбір электр жабдықтар, мультимедиа жүйесі қалдырылады.
3	ON	Карптаст түсі	Барлық электр жабдықтары қалыптасады.

Пайдалы ақпарат

Смарт-хилт салонда тұрган кезде ілінісү педалін (МБК бар автокөліктер үшін) немесе тежегіш педалін (АБК бар автокөліктер үшін) басыңыз және берілістарді ауыстырып интегрін бейтарап күйге (МБК бар автокөліктер үшін) немесе Р күйіне (АБК бар автокөліктер үшін) койыңыз. Оталдыру жүйесінің ажыратқышын басу арқылы қозғалтышты оталдыруға болады.

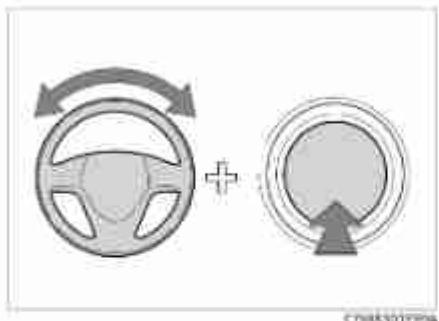
Назар аударыңыз

- > Смарт-хилтті аспаптар тақтасына, еденге, ұсақ-түйек тартасына немесе жұксалышқа коймаңыз. Әйтпесе оталдыру режимдерін ауыстырып коскан кезде қындықтар туындауы мүмкін.
- > Қозғалтыш жұмыс істемелі тұрган кезде оталдыру жүйесінің ажыратқышын ON немесе ACC режимдерінде ұзақ уақытқа қалдырыманыз. Бул аккумулятор зарядының отыруына алып келуі мүмкін.

Оталдыру жүйесінің ажыратқышы

- > Автокапіктен шықкан кезде оталдыру жүйесінің ажыратқышын LOCK режиміне аудыстырып, кілтті взірізбел бірге алғызыз.

Егер рульді құлыптан босата алмасаңыз

Егер оталдыру жүйесінің режимдерін аудыстырып қосқан немесе қозғалқышты оталдырган кезде оталдыру жүйесінің ажыратқышы жасыл түспен жыныптылат түрсе, бұл руль меканизмінің құлыптан босатылмағанын белдіреді. Оны құлыптан шығару үшін оталдыру жүйесінің ажыратқышын басып отырып, рульді женил онға-солға бұраныз.

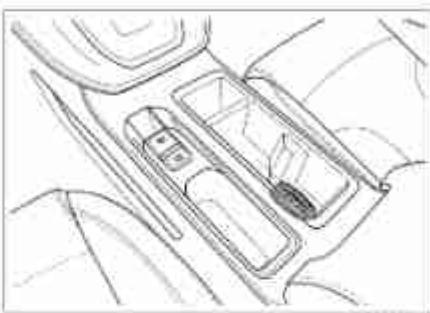
Козғалтқышты оталдыру және өшіру

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Соңдатан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде көлжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

6. Козғалтқышты іске қосу үшін оталдыру жүйесінің ажыратқышын басыңыз.

Апарттың жағдайда оталдыру

СЛЕДУЮЩЕ

Козғалтқышты оталдыру

Стандартты режимде оталдыру

1. Смарт-кілт автокөліктің салонында болуы керек.
2. Орындықтың күйін реттеніз, дұрыс жайғасының.
3. Текже іштің қосылып тұрғанына кез жеткізіңіз.
4. Берлістерді ауыстыру интегрінің N күйінде тұрғанына кез жеткізіңіз (МБК бар автокөліктер үшін). Берлістерді ауыстыру интегрінің P күйінде тұрғанына кез жеткізіңіз (АБК бар автокөліктер үшін).
5. Ілінің педалін басыңыз (МБК бар автокөліктер үшін). Текже педалін басыңыз (АБК бар автокөліктер үшін).

Егер смарт-кілттің қуат элементінің заряды отырган болса және аспаптар тақтасының дисплейінде «Смарт-кілттің салонда екенін көз жеткізіңі» хабарламасы пайдада болса, козғалтқышты келесі жолмен оталдыруға болады: смарт-кілтті алдыңы орындықтардың стажанкөйгішіндеги белгісінің үстіне койыңыз және козғалтқышты оталдыруға қажетті стандартты операцияларды орындаңыз. Егер козғалтқыш бұрынғыша оталмаса, сервис орталығына деруе хабарлесыңыз.

⚠ Ескерту!

- > Жүргізуіші журғізуінің орындығында отырган кезде гана козғалтқышты оталдыруға болады. Бул қагиданы сактамау ауыр жаракаттарға және тіпті кісі вліміне алып келе алатын апатқа үшіргату мүмкін.
- > Козғалтқышты оталдырган кезде газ педалін басуға катаң тыйым салынады.

Қозғалтқышты оталдыру және өшіру

> Автокапілкі шамалы қашықтықта жылжыту қажет болса да, қозғалтқышты оталдыру қажет. Әйтпесе алат орын алуды мүмкін.

> Оталдыру жүйесінің ажыратқышын басып тұрыныз.

> Екі секундтын ішінде оталдыру жүйесінің ажыратқышын үш рет басыңыз.

1 Пайдалы ақпарат

> Қозғалтқыш суып турған кезде оның жогары айналымдармен немесе жогары жүктемемен жұмыс істейнде жол берменз.

> Мұмкіндігінше қозғалтқышты бос жүріспен үзак уақыт істептілік көйманды.

> Егер қозғалтқыш күнапып оталса немесе жиі өшіп калса, мұмкіндігінше төзірек сервис орталығына хабарласыңыз.

⚠ Ескерту!

Күйік шалудан корғану үшін қозғалтқышты өшіргеннен кейін бірден одан, радиаторордан және тұтін шығару жүйесінің белшектерінен үстамаган жен.

Қозғалтқышты өшіру

Қалыпты режимде өшіру

1. Автокапік толық тоқтаган кезде берілістерді аудыстыру интегрін N күйіне аудыстырыңыз (МБК бар автокапілктер үшін).

Автокапік толық тоқтаган кезде берілістерді аудыстыру интегрін P күйіне аудыстырыңыз (АБК бар автокапілктер үшін).

2. Қозғалтқышты өшіру үшін оталдыру жүйесінің ажыратқышын басыңыз.

Шұтыл өшіру

Егер 5 км/сәт-тан жогары жылдамдықтен қозғалып келе жатып төтеше жағдай туындаса және автокапілкі әдеттегі тәртілпен тоқтату мүмкін болмаса, онда оталдыру жүйесінің ажыратқышын ACC режиміне аудыстыру және қозғалтқышты Межбүрлел тоқтату үшін тәмende көлтірілген ереккеттердің бірін орындауга болады:

⚠ Ескерту!

Қозғалыс кезінде қозғалтқышты өшіру соқтығысупарға және жарақаттарға алып калу мүмкін.

> Төтеше қажеттілік болмаса, қозғалтқышты Межбүрлел тоқтату ереккетіне барманыз. Қозғалтқышты межбүрлел өшіргеннен кейін тәжеу жүйесі мен рульдін күштейтіштері жұмыс істемей қалады, сонда тәжеу және рульді бурау үшін кебірек күш жұмсау қажет болады. Сондықтан қозғалтқышты өшірер алдында жылдамдықты барынша азайтпіл алыныз.

1 Пайдалы ақпарат

Қозғалтқыш жогары айналымдармен немесе жогары жүктемемен үзак уақыт жұмыс істегеннен кейін оны тоқтатар алдында бос жүріспен немесе тәмен жылдамдықпен біраз уақыт істепті қою керек.

Тұрақ тәжеліші

2

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтаң осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген мүштартардан таба аласыз, немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

⚠ Ескерту!

- > Автокөлікті қатты аңыс жолда тоқтату салдары апатқа үшіншілік мүмкін. Абайланың және мұндай жерлерде автокөлікті тоқтатпандыз.
- > Егер тұрақ тәжеу жүйесі тым қатты еңстік салдарынан вз функциясын атқара алмаса, көліктің сырғып кетуіне жол бермей ушін тәжеліш педалін басыңыз.

Электрмеханикалық тұрақ тәжеліші

Тұрақ тәжелішін қосу

D080000000000000

- > Автокөлікті тоқтаткан жағдайда қозғалтышты ешіргеннен кейін электрмеханикалық тұрақ тәжеліші (EPB) автоматты түрде косылады. Аспантар тақтасында ⚡ индикаторы жанады. Егер тұрақ тәжелішін қолдану қажеттіл жоқ болса, қозғалтышты ешірген кезде EPB ақыратыышын басыңыз.
- > Автокөлік тоқтаганнан кейін тұрақ тәжелішін қосу үшін EPB ақыратыышын жогары қарай тартыңыз. Аспантар тақтасында ⚡ индикаторы жанады.

Шұғыл тәжеу

Төтенше жағдайда тәжеу маҳсатында EPB жүйесін қолдану үшін EPB ақыратыышын жогары қарай тартып түруға болады. Шұғыл тәжеуді догару үшін EPB ақыратыышын жіберу немесе газ педалін басу қажет.

⚠ Ескерту!

ЕРВ жүйесін тежеу үшін қолдануға тек төтенше жағдайлардағаған (Мысалы, тежегіш педалі сыйналғанып калса) жол беріледі.

Тұрақ тежегішін ақырату

Отaldыру жүйесінің ақыратқышы ОН режимінде тұрғанда тежегіш педалын басыңыз. Содан кейін тұрақ тежегішін әширу үшін ЕРВ ақыратқышын басыңыз. Аспаптар тақтасындағы индикаторы сенеді.

I Пайдалы ақпарат

Егер автокелікті коректендіру үзіліл, қайта қосылса, аспаптар тақтасында тұрақ тежегішін ақыраттын индикаторы жанады. Бұл жағдайда жүйені бейімдеу ерекетін жүргізу қажет болады: алдымен ЕРВ ақыратқышын жоғары қараң тартыныз, содан кейін тежегіш педалын және ЕРВ ақыратқышын басыңыз. Осыдан кейін тұрақ тежегішін аедтегі режимде әшируге болады.

Автокелікті бір орында үстап тұру функциясы

2

Өрде жүрген, бағдаршамның қызыл түсті сигнальның алдында тоқтаган кезде және жиі аялдайтын қозғалыс кезінде автокелікті бір орында үстап тұру функциясы (AVH, Auto Vehicle Hold) жүргізуға тежегіш педалын басып тұрмазға және қайта-қайта тұрақ тежегішін іске қоса бермевде мүмкіндік береді. Ол келік жүргізуіді ақылорлық жайлы етеді және автокеліктің жылжып кету қаупін төмендетеді.

Функцияны қосу немесе әширу үшін жүргізу өсіріп жабық тұрған, қауіпсіздік белбеуі тапталы қозғалтыш қосулы тұрған кезде AVH ақыратқышын басыңыз.

Қолдану тасілі

1. Автокелікті бір орында үстап тұру функциясын қосыңыз. Осыдан кейін жүле дайындық қүйінде тұрады, ал аспаптар тақтасындағы индикаторы сары түспен жанады.
2. Тежегіш педалын басқаннан кейін және автокелік толық тоқтаганнан кейін жүле тұрақ тежегішін автоматты тұрға іске қосады. Осы келде ол қосулы қүйде болады және аспаптар тақтасындағы индикаторы жасыл түспен жанады.

Тұрақ тежегіші

3. Берілгестерді аудыстырып косу интегрі D, M не R күйінде тұрган кезде газ педалін басыңыз, сонда тұрақ тежегіші автоматты тұрда ешеді. Егер ұзақ уақыт бойы газ педалі басылған болса, AVH функциясы ешіп қалады. Электрмеханикалық тұрақ тежегіші бул ретте қосулы қуйінде қалады.

Келесі жағдайларда автокелікті автоматты тұрда бір орында ұстап тұру функциясы ешеді:

- > Жүргізуыштің жауіпсіздік белбеуінін ағытылуы.
- > Жүргізуушы жағындағы есіктің ашылуы.
- > Қозғалтыштың ешүі.
- > Үш минут белсенді жұмыс істегеннен кейін.

Назар аударыныз

Автокелікті автоматты тұрда жуу немесе сүйреу кезінде AVH функциясын ешіріп койыныз.

Тұрақ тежегішін автоматты тұрда ешіру функциясы

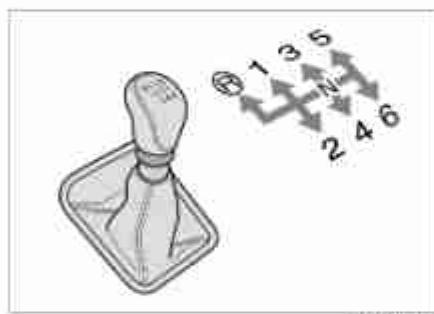
Тұрақ тежегіші қосылып тұрган кезде жүргізуши жауіпсіздік белбеуін тағып, газ педалін басқанды жүйе бұл ерекетті автокелікті жүргізу ниеті дөп анықтайды және тұрақ тежегіші автоматты тұрда ешеді. Өрге қарай орыннан қозғалған кезде автокеліктің артқа қарай жылжып кетуін болдырмау үшін көбірек тарту күші қажет болады.

Механикалық берілістерді ауыстыру қорабы

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондыктан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде коллежімді емес және сіздің автокөлігіңздың жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіңдің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Режимдер сипаттамасы

Беріліс корабының артқа журу берілісі (R), бейтарап беріліс (N) және алға жүретін алты берілісі бар.

Артқа журу берілісі (R)

Автокөліктің артқы жүріспен жүруіне арналған.

Бейтарап беріліс (N)

Бейтарап режим қосулы тұрған кезде айналдыру моменті қозғалтыштан дәнгелектерге берілмейді.

Козғалтышты оталдырган және тоқтатқан кезде автокөліктің жылжып кетпеудің қадағаланызы.

Ескерту!

- Бейтарап берілісте уақытша тоқтаган кезде міндепті түрде тұрақ тегелішін көрдіңиздік немесе тегеліш педалін басып тұрыныз. Эйттесе автокөлік журіп кетіп, азат орын алғы мүмкін.
- Алattyқ жағдайларға жол бермеу үшін бейтарап берілісте еркін қозғалыспен журғытуге тыбым салынады.

Берілістерді ауыстырып қосу

Алға журу берілістерін ауыстырып қосу

- Ішінің педалін толық басыныз.
- Берілістерді ауыстырып қосу інтегрін көзтөтті күйге ауыстырыңыз.
- Ішінің педалін жіберіңіз.

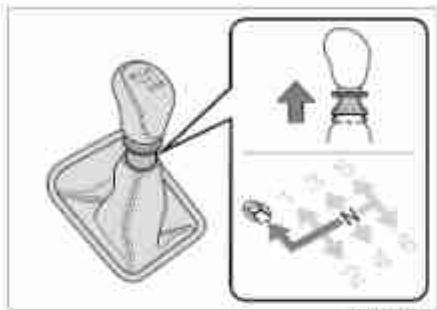
Артқа журу берілісін қосу

Ескерту!

Автокөліктің замындалуынан және жазатайым жағдайлардан сактанды үшін артқа журу берілісін автокөлік толық тоқтаканнан кейін гана қосыңыз.

Механикалық берілістерді ауыстыру қорабы

- > Көліктің козгалыссыз тұрғанына көз жеткізіңіз.
- > Ілінісу педалін толық басыңыз.
- > Берілістерді ауыстырып қосу интегрінің тұтқасының астындағы сақынаны көтеріп устап тұрыңыз.

4. Интегріті Р күйіне ауыстырыңыз, күлшілтав сақинасын жіберіңіз.
5. Ілінісу педалін жіберіңіз.

⚠ Назар аударыңыз

- > Козгалыс кезінде аяныңызды үнемі ілінісу педалінің үстінде ұстаманыз. Бул ілінісудің тез тозуына немесе зақымдалуына алып келу Мүмкін.
- > Козгалыс кезінде қолыныңызды үнемі берілістерді ауыстыру интегрінің тұтқасында ұстаманыз. Бул берілістерді ауыстыру ашаларының, синхронизаторлардың және басқарушы механизмнің балшектерінің тез тозуына алып келу Мүмкін.
- > Артқа қарай козгалу кезінде алға журу берілісін қосуға тыым салынады. Бұны автокөлік толық тоқтағаннан кейін жасау қажет.

Жүрістің басталуы

1. Карапқаңдақ белбеуін тағының және тұрак тежегішінің қосылып тұрғанын тексеріңіз.
2. Козгалтқышты оталдырыңыз.
3. Козгалтқыш жұмысының тұрақтануын күпіз, Ілінісу педалін соңына дейін басыңыз және берілістерді ауыстыру интегрінің бірінші беріліс күйіне ауыстырыңыз.
4. Тұрак тежегішін жіберіңіз.
5. Ілінісу педалін жіберіңіз және автокөліктің жылдамдығын үдете үшін бір мезгілде жайымен газ педалін басыңыз.

Автокөлікті тоқтату

1. Ілінісу педалін толық басып тұрып, тежегіш педалін басыңыз.
2. Автокөлік толық тоқтаған кезде берілістерді ауыстыру интегрін N күйіне ауыстырыңыз.
3. Тұрак тежегішін қосыңыз.
4. Козгалтқышты ешіріңіз.

⚠ Назар аударыңыз

Еңісте тоқтаған кезде козгалтқышты ешіргеннен кейін берілістерді ауыстыру интегрін теменде көрсетілген күйге ауыстыру қажет:

- > Егер автокөлік өрге қарай бағытталған болса, бірінші берілісті қосыңыз. Қожет болса, дөңгелектерге тіреу койының.

Механикалық берілістерді ауыстыру қорабы

- > Егер автокөлік ылдига қарай бағытталған болса, артқа журу берілісін қосыңыз. Қажет болса, дәнгелектерге тіреу қойыңыз.

Автоматтық берілістерді ауыстырыу қорабы

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Берілістерді ауыстырып қосатын электрондық селектор

Режимдер сипаттамасы

Тұрақ режимі (P)

P режимі автокөлікті тұраққа қойған кезде қолданылады. P режимі белсенді болған кезде беріліс қорабы құлышталған, бул автокөліктің жылжып кетуінің алдын алату мүмкіндік береді.

Артқа журу режимі (R)

Автокөліктің артқа жүріспен жүруіне арналған.

Бейтарап режим (N)

Бейтарап режим қосулы тұрган кезде айналдыру моменті қозғалтыштан дәнгелектерге беріледі.

⚠ Ескерту!

- Бейтарап берілісте уақытша тоқтаган кезде Міндетті түрде тұрақ тежегішин қолданының немесе тажетші педалін басып тұрыңыз. Өйтпесе автокөлік журіп кетіп, апат орын алуы мүмкін.
- Алattық жағдайларға жол бермеу үшін бейтарап берілісте еркін қозғалыспен жүргізуге тыым салынады.

Автоматты режим (D)

Әдеттегі қозғалыс кезінде D режимін қолданыныз.

Берілістер қорабы қозғалыс жылдамдығына және жақетті жылдамдықты үдештеу сәйкес беріліс арақытнасын автоматты түрде реттеп отырады, бұл отынның онтайтын шынына қол жеткізуе мүмкіндік береді.

Қолмен реттөу режимі (M)

Басып озған кезде жылдамдықты үдешту немесе ерле қарай көтерілу, немесе ылдига қарай тусу кезінде қолмен реттөу режимін қолдануға кеңес беріледі.

Төс емес жолдарда, ерде және осыған үксаң жол жағдайларында қолмен реттөу режимінде темендетілген берілістен журуға кеңес беріледі.

Режимдерді ауыстыру

Қозғалтышты отаңдырғаннан кейін режимдердің стандартты тасілмен ауыстырып қосуға болады. Қозғалысты бастамас бұрын тежегіш педалін басып тұру кажет. Өйтпесе берілістерді ауыстыру селекторы журу күйіне түсken кезде автокөлік вздігінен қозғала бастауы мүмкін.

Автоматтық берілістерді ауыстырыу қорабы

⚠ Ескерту!

Автокөліктің закындалуынан немесе жазаттайым жағдайлардан сактану үшін режимдердің автохөлік толық тоқтаганнан кейін гана ауыстырып қосыңыз.

❶ Пайдалы ақпарат

Режимді ауыстырганнан кейін қажетті режимнің хойылғанына көз жеткізіңіз.

❷ Тұрақта қою режимінің түймесі

❸ Құлышты ашу түймесі

❶ Пайдалы ақпарат

Егер автокөліктің 2 км/сәт-тан темен жылдамдығы кезінде жүргізуші жағында есікті ешсаныз немесе қозғалттышты ешірсөніз, Р режимі автоматты түрде қосылады.

D, R, N, M режимдеріне ауыстыру

2

Берілістерді ауыстырып қосу селекторының қажетті күйге ауыстырыныз. Жибергеннен кейін ол автоматты түрде ортаңы күйге оралады.

R режимінен немесе R режимінде ауыстырган кезде тәжігіш педалін және құлышты азыту түймесін басу қажет, D режимінде ауыстырган кезде тәжігіш педалін басу қажет.

D режимін таңдағаннан кейін M режимінде ауысу үшін селекторды артқа қарай жылжыту қажет, D режимінде кайтып оралу үшін селекторды тағы бір рет артқа жылжыту қажет.

Қосылып тұранған режим берілістерді ауыстыру селекторында және аспаптар тақтасының дисплейінде көрсетіледі.

⚠ Ескерту!

Егер аспаптар тақтасының дисплейінде берілістерді ауыстыру қорабының ақауы туралы хабарлама көрсетілсе, онда БК апарттық режимге ету мүмкін. Бул режимде тек белгілі бір беріліске гана ауыстыруға болады немесе берілістерді ауыстыру мүмкін емес болып қалады және қозғалттыш ешеді.

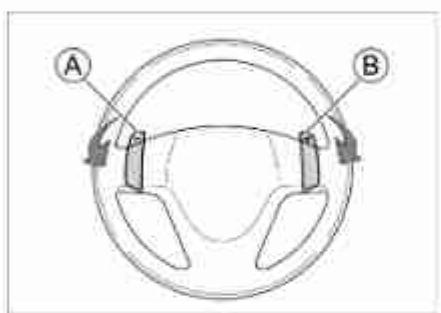
Автоматтық берілістерді аудыстыру қорабы

Астекелікті мүмкіндігінше төзірек қауіпсіз жерге тоқтатыңыз және сервис орталығына хабарласыныз.

Берілістерді қолмен аудыстырып қосу

Пайдалы ақпарат

Егер берілістерді қолмен аудыстырып қосу режимінде қозгалтыштың вайналу жылдамдығы тым жоғары немесе тым темен болса, онда беріліс қорабы қозгалтыштың көргөз үшін автоматты тұрдеге жетті беріліске аудысады.

ТӨЗІРЕК ҚОСУ

- Ⓐ Берілісті қосыбышы темендегу аудыстырып-
- Ⓑ Берілісті жоғарылату аудыстырып-

Берілістерді аудыстыру қулакшалары қолдарынызды рульден алмастан, берілістерді аудыстыруға мүмкіндік береді.

Колмен аудыстырып қосу режимінде берілістерді темендегу және жоғарылату берілістерді аудыстыру қулакшасының кемегімен жүзеге асырылады.

Егер автоматты режимде қозгалу кезінде қозгалтыштың айналымдары мен автокелікті жылдамдығы берілістерді аудыстыру шарттарына сәйкес болса, тиісті қулакшалы аудыстырып-қосыбышты басып арқылы уақытша қолмен басқару режимін белсендірге болады. Егер біршама уақыт бойы қулакшалы аудыстырып-қосыбыштар іске косылмаса, автоматты режим қайтадан косылады. Егер берілістерді аудыстырудың автоматты режиміне төзірек қайтып оралыныз, колесе, берілісті жоғарылату қулакшалы аудыстырып-қосыбышын басып тұрыныз.

АБҚ апарттық жағдайда кулыптан босату

1. Тұрақ тежегішінің қосулы тұрғанына көз жеткізін және отаңдару жүйесінің ажыратысын ON режиміне койыныз.
2. Тежегіш пен газ педальдарын тірелгенше басып тұрып, бір мәзілде 5 секунд бойы қулакшалы берілістерді аудыстырып-қосыбыштардың екеуін де басып тұрыңыз. Аудыстырып-қосыбыштар мен подалярды жібергеннен кейін автоматтық беріліс қорабы татенше күлгиптан босату режиміне аудысады.
3. Тежегіш педалін жана бір мәзілде отаңдару жүйесінің ажыратысын басыныз. Стартердин вайналған дыбысын естіген кезде тежегіш педалін қайтадан басыңыз. Осы кезде АБҚ Р режимінен N режиміне аудысу туыс (бұл ретте берілістерді аудыстыру селекторында және аспаптар тақтасында дисплейінде N режимінің белгішесі көрсетілуі туыс).

Автоматтық берілістерді ауыстыру қорабы

4. АБК құлыптан босату сәтті орындалғаннан кейін автокөлікті тұрақ тәжігішін шығарының және қажетті орынға жылжытыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

- > Егер АБК Р режимінде тұрмаса, онда ол оталдыру жүйесін ешірген, жүргізуіш есігін ашқан немесе тұрақ тәжігішін ажыратысын басқан кезде автоматты турде осы режимге «кайтып оралады». Сондыктан АБК құлыптан босату сәтті орындалғаннан кейін жогарыда көрсетілген ереккеттердің орындалмауын қадагапаңыз. Әйтпесе берілістерді ауыстыру қорабын қайтадан құлыптан босатуға тұра келеді.
- > Алаттық жағдайда құлыптан босату операцияларын аяқтағаннан немесе оталдыру жүйесін ешіргеннен кейін АБК құлыптан босату режимінен автоматты турде шығу орын алады.

▲ Назар аударының

Назар аударының АБК зарядының отыруына, автокөлік қозғалтышының және басқа да тораптарының зағындалуына жол бермеу үшін берілсіз қорабын құлыптан босату функциясын жиі қолданбаган жән. Проблеманы білікті мамандар шашып бере алатын сервис орталығына жүгінуге кенес береміз.

Жорғалау режимі

Қозғалтышты оталдырғаннан кейін берілістерді ауыстыру селекторын алға журу режиміне ауыстырыңыз, тұрақ тәжігішін ажыратып, тәжігіш педалін жіберініз. Акселератор педалін басу қажет емес, автокөлік езі қозгала бастайды.

Жүрістің басталуы

1. Қайнақтадік белбеуін тағының және тұрақ тәжігішінің қосылып тұрғанын тексеріңіз.
2. Қозғалтышты оталдырыңыз.
3. Қозғалтыштың айналымдары тұрақтанғанша күтініз де. В режимін қосының (жоғары айналдыру моменті) қажет болғанда, мысалы, ерде орыннан қозғалғанда, М режимін қосу керек.
4. Тәжігіш педалін жіберініз, содан кейін жылдамдықты арттыру үшін газ педалін жайлап басыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

Автокөлік қозғалысты бастаган кезде тұрақ тәжігішін автоматты турде ешіру функциясы тұрақ тәжігішін жібереді.

Автокөлікті тоқтату

1. Газ педалін жіберіп, тәжігіш педалін басыңыз.
2. Автокөлік толық тоқтаганнан кейін берілістерді ауыстырып қосу селекторын Р күйіне койыңыз.
3. Жағдайға байланысты тұрақ тәжігішін қосының немесе жайғана қозғалтышты ешіріңіз.

Автоматтық берілістерді аударып көріңіз

Пайдалы ақтарат

Көзгальтышты ашырғаннен кейн тұрақ тәжігіші автоматты тұрда косылады.

4. Тәжігіш педалін жіберіңіз.

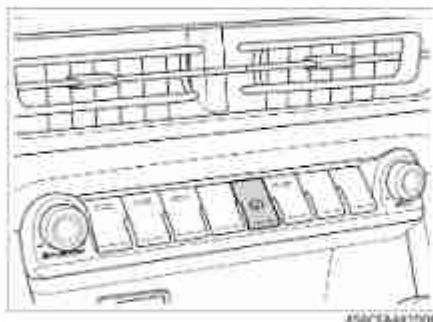
Назар аударыңыз

- > Еністе уақытша аялдаган кезде тәжігіш педалін басу немесе тұрақ тәжігішін іске косу керек. Автоқөлік сырғын кетпеу үшін газ педалін және жоргалу режимі функциясын қолдануға тығым салынады. Бұл беріліс қорабына закым келтіруі мүмкін.
- > Еністе тоқтаган кезде тұрақ тәжігіш ретінде Р режимін қолдануға болмайды. Бұл беріліс қорабына закым келтіруі мүмкін.
- > Автоқөліктің жылжып кетуін болдырмау үшін еністе тұраққа тұрган кездे, қажет болса, дәнгелектерге трау койыңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаулықта автокөліктің стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондайған осы нұсқаулықта сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзің автокөлігінен жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігінен жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Режимдерді ауыстыру

Қозғалтышты оталдырыннан кейін автокөлік өдеп калып бойынша стандартты режимге ауысады. Стандартты, спорттық және үнемді режимдерді ауыстырып косу үшін жүргізу режимдерін ауыстырып косу түймелерін колданыңыз.

Стандартты режим

Келік жүргізу жағдайларына бейланысты автокөлік жүйелері тарту күші Мен үнемділіктің онтайлы үйлескен режимін автоматты түрде таңдайды.

Үнемді режим

Үнемділік пен жайлыштың басымдық берілетін жағдайда орташа және темен жылдамдықтан журуге жарайды. Онтайлы отын шынының қамтамасыз етеді.

Спорт режимі

Үздік динамикасымен және трансмиссияның тез жауп қатуымен сипатталады. Режим жағоры жылдамдықтан журуге жаңа жиі басып озу әрекеттеріне жарайды және автокөлікті басқарудан алатын сезімдердің жана денгейін қамтамасыз етеді.

Тұрақта қою көмекші жүйесі

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы акпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

⚠ Сақтық шаралары

- > Тұрақта қою көмекші жүйесі көмекші жүйеболып табылады. Ол жүргізуші үшін қоршаған ортанды бағалай алмайды. Кез келген жағдайда жүргізуши автокөліктің жауапсіздігі үшін жауапты болады. Тұрақта қойған кезде және басқа да осындай жағдайларда жүргізуши айналадағы жол жағдайын үнемі бақылат отыруы керек.
- > Тұрақта қою көмекші жүйесінің көзден таса аймақтары бар және кейір кедергілерді аныктай алмайды Мұмхан. Тұрақта қою және басқа да осындай маневрлер жасаған кезде көліктің жаңында балалар мен жаңуарлардың түрмаганына көз жеткізініз.

⚠ Назар аударыңыз

- > Артқа жүрген кезде жүксалғыштың есігі топық жабылғанына көз жеткізініз.

> Бейнекамералар мен датчиктерге соққылардың тиуіне жол берменіз.

> Көлікті жуған кезде бейнекамералар мен датчиктерге жүгыштың жогары қысымды аянын бағыттамаңыз. Бұл жүйелердің ақауына немесе ертке әкепті мүмкін.

> Бейнекамералар мен датчиктерді тазалаган кезде абразивті материалдар мен етір заттарды пайдаланбайыз. Ол үшін жұмысқа шуберек немесе суды (тәмен қысыммен) қолданыңыз.

❶ Пайдалы акпарат

Тұрақта қою көмекші жүйесі ультрадыбыс толқындарына сезілтеді болады. Ол келесі жағдайларда кедергілерді аныктай алмайды немесе мұны қызын орындауда мүмкін. Бұл жүйедегі ақаулардың белгісі болып табылмайды.

- > Металл торлар, қоршаулар, аласа бағандар, сымарқандар және басқа да жіңішке заттар түріндегі кедергілер.
- > Беті ультрадыбысты толқындардың нашар шағылыстыратын заттар, сондай-ақ осындай материалдан тігілген күймдері бар адамдар.
- > Ультрадыбысты толқындарды жұтатын кәрдан, маталардан немесе материалдардан тұратын кедергілер.
- > Сүйір бұрышты заттар немесе конус пішінді заттар.
- > Шаптан немесе тегіс емес жолмен жүрген кезде.
- > Еністе ертқа жүрген кезде.

- > Дәл сондай жиіліктерінде ультрадыбысты хедергілер болған жағдайда, Мысалы, металл дыбыстары, қысыммен шығарылатын газ дыбыстары, датчикке ате жақын орналасқан автокөліктің дыбыс сигналдары.
- > Артқы немір белгісі деформацияланған кезде, сондай-ақ оған айтарлықтай үлкен сандық жақтауды орнатқан кезде.
- > Датчиктердің бетінде бәзде заттар болған кезде. Жүйе тұрақты жұмыс істөу үшін датчиктерді таза ұстасу, олардың үстіне қардың мұздың және т.б. жинаулына жол бермей қажет.

Тұрақ радарлары

Жүйе сипаттамасы

Тұрақ радарлары радиолокацияның анықтау құрылыштары қызметін атқарады. Артқа жүрген кезде радар датчиктері автокөліктің артынданға кедергілерді анықтап, оларға дейінгі қашықтықты бағалайды. Жүргізуши дыбыс ескертүін алады. Бул тұраққа қою процесін қауіпсіз және жайлы етеді.

Көлдану тасілі

Айналаны шолу жүйесімен жабдықталмаған автокөліктер

- > Оталдыры жүйесінің ақыратыышы ОН режимінде тұрақ және жүргізуши артқа журу режимін қосқан кезде тұраққа қою көмекші жүйесі автоматты түрде косылады.
- > Артқа журу режимін ешірген кезде жүйе автоматты түрде ешеді.

Айналаны шолу жүйесімен жабдықталған автокөліктер

Тұраққа қою көмекші жүйесі айналаны шолу жүйесі секілді косылады және ешіріледі.

Кедергілерді анықтау аймағы және хабарлау тасілі

Датчиктердің орналасуы	Анықтуу аймағы, м
Артқы жақтағы екі капталда	0,7
Артқы жақта ортада	1,5

Егер жүйені қосқаннан кейін радар датчиғы анықтау аймағында кедергілік байқаса, ескерту сигналы беріледі.

Автокөлік пен кедергі арасындағы қашықтық азайған сайын сигнал жиілігі біртіндел артады. Кедергіге дейінгі қашықтық шамамен 0,3 м болғанда үздіксіз дыбыс сигналы естіледі. Бул жағдайда артқа қарай жүруді жалғастыруға болмайды.

Тұраққа қою көмекші жүйесі

Артқы көрініс камерасы

Жүйе сипаттамасы

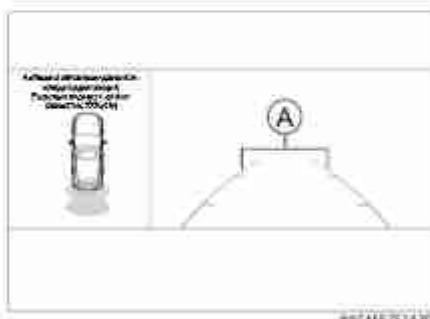
Артқы көрініс камерасы автокеліктің артындағы аймақты түсіріп, бейнені дисплейге жібереді, осылайша тұраққа қою процесін қарындаш және жайлы етеді.

Тұрақ радары кедергіні анықтаған кезде дисплейдің он жақ баллінде автокелік суретінің үстінде осы кедергіге дейінгі шамамен алғынан қашықтық харсетіледі, ал темені белгіле радар толындарының схемалық қескіні пайдаланады.

Колдану тәсілі

- > Оталданыру жүйесінің ажыратылышы ON режимінде тұрган және жүргізуші артқа журу режимін қосқан кезде артқы көрініс камерасы автоматты түрде косылады.
- > Артқа журу режимін өшірген кезде камера автоматты түрде өшеді.

Артқы көрініс камерасының интерфейсі

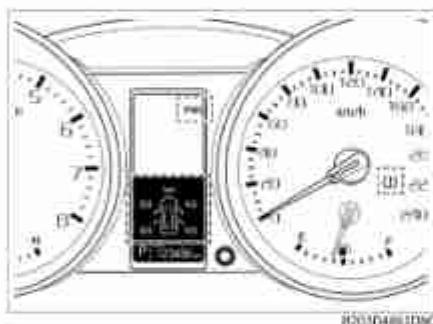
- ④ Статикалық бағыттау сызықтары
Статикалық бағыттау сызықтары автокелік шанасының енін харсетеді және жүргізушиге автокелікті тұраққа хойған кезде көмектеседі.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондықтан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Жүйе сипаттамасы

Шиналардагы қысымды бақылау жүйесі (TPMS) іsten шыққан кезде немесе шиналардагы қысым нормага сәйкес болмаса, TPMS жүйесінің ақауының индикаторы немесе шиналардагы қысым индикаторы (W) жанады. Бұл жағдайда тексеру үшін автокөлікті тоқтатыңыз және сервис орталығына хабарласыңыз.

Шиналардагы әйтартықтай тәмдеген қысыммен қозғалысты жалғастыру олардың қызып кетуіне және зақымдалуына алып келу мүмкін. Сонымен бірге шиналардагы жеткілік қысым отын шығының арттыруы және шиналардың қызмет ету мерзімін қысқарту мүмкін, сондай-ақ автокөліктің басқарулығына жана оның тәжелу сипаттамаларына әсер етеді.

■ Пайдалы ақпарат

- > Шиналардагы қысымды бақылау жүйесін қолдану шиналарға техникалық қызмет көрсету расындарын орындастырайтын. Тіпті шиналардагы қысым индикаторы жанбай тұрса да, шиналардагы қысымыңың нормага сәйкестігін жүйелі түрде тексеріп отыру қажет.
- > Егер жаңа шина түпнұсқа шинадан (сатылу кезінде автокөлікке орнатылып тұрған шинадан) азғаше болса, шиналардагы қысымды бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- > Сырыттайтын шиннекілдерді немесе деңгелек қақтақтарын орнатқан кезде жүйе дұрыс істемеуі мүмкін.
- > Қосалың деңгелеңті орнатқаннан немесе шиналардың орындарын ауыстырып салғаннан кейін жүйені баптау үшін Мүмкіндікінше тездеп сервіс орталығына жүтіңіз.
- > TPMS жүйесі қосалың деңгелеңтін шинасындағы қысымды бақылай алмайды.
- > Журу кезіндең қызу, қоршаган орта жағдайлары және сапар үзактығы шиналардагы ауа қысымына әсер етеді. Ол аддатте 30 КПа деңгейінде өзгеріп отырады; бул калыпты күбылды.
- > Ауаның жоғары температурасы және үзак уақыт бойы қозғалыста болу шиналардагы ауа температурасының жоғарылауына алып келеді, бул олардың қысымының өзгерісін тудырады. Мұндай жағдайда шиналардагы қысым индикаторы жануы мүмкін.

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі

Хабарлау тәсілі

Қандай да бір шинадағы қысым тым жоғары немесе тым темен болса, аспаптар тақтасындағы сейкес көрсетіш жыныстықтайты және шиналардағы қысым индикаторы жанады.

⚠ Ескерту!

Егер қозғалыс кезінде TPMS жүйесінің ақауының индикаторы немесе шиналардағы қысым индикаторы жанса, шұғыл маневрлар және шұғыл тәжеу ереккеттерін орындаудағы тырысының Автокөлікті мүмкіндігінше тәзірек қауіпсіз жерге тоқтатып, шиналарды тексеріңіз. Шиналардағы ауаның жеткіліксіз немесе артық қысымымен журу оларды зақымданына және істен шытуына алып жету мүмкін. Индикатор еші үшін ербір шинадағы қысымды тексеріңіз және оны шаңақтың ортанның бағанындағы тақташада көрсетілген параметрлерге сейкес реттеңіз. Егер шинаның ауа шыныл түрган жері болса, мүмкіндігінше тәзірек косалып дәнгелекті орнатып алышың. Тұраққа күшті камежаш жүйесінің көзден тапа аймақтары бар және хейбір кедерілерді анықтай алмауы мүмкін. Тұраққа күшті және басқа да осындағы маневрлер жасаган кезде көліктің жаңында балалар мен жануарлардың тұрмаганына көз жеткізіңіз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәйкес келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударының Сондайтандырылған осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзіндік автокөлігінен жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігінен жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Круиз-контроль жүйесінің сипаттамасы

⚠ Есептер!

- > Круиз-контроль жүйесі көмекші жүйе болып табылады. Ол жүргізушиң орнына жолдағы жаддайды бағалай алмайды, оған қоса оның орнына автокөлікті жүргізе алмайды. Кең келген жаддайды жүргізуши автокөліктін хауілсіздігі үшін жауапты болады, сол себепті жолдан көз алмай, автокөлікті абылай басқару керек.
- > Круиз-контроль жүйесінің като іске қосылуын болдырмау үшін оны пайдаланбайтын кезде ешіріп отырыңыз.
- > Круиз-контроль жүйесін дұрыс пайдаланбау соқытысуга алып коту мүмкін.

> Круиз-контроль жүйесін тек қолайлы ауа райы жаддайларында, қозғалыс қарқыны тәмен тузу магистральда жүретін кезде ғана пайдалануға рұқсат етіледі.

> Жүлеңі қалада, ирелен, тар, тайғақ жолдарда, жанбыр кезінде және басқа да қолайсыз ауа райы жаддайларында пайдаланбаган жән.

> Енде жүрген кезде жүйені пайдалануға тыым салынады. Адир-бұдыр жолмен жүргендегі круиз-контроль жүйесі белгілінген жылдамдықты сақтай алмайды.

> Круиз-контроль жүйесі іске қосылғаннан кейін жүргізуши жүргізуши орындығынан тұруға тыым салынады.

> Отынды унемдеу максатында жогары берілісте тәмен жылдамдықтан және көрініште қозғалмаңыз.

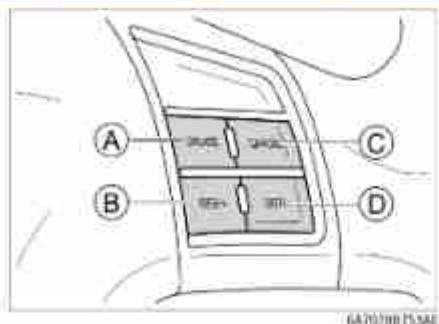
> Круиз-контроль жүйесін іске қосқаннан кейін автокөліктің жылдамдығын тәз тәмемдешту кажет болса, қалыпты қозғалыс кезіндегідей тежегіш педалін басыныз.

Қолдану тасілі

■ Пайдалы ақпарат

Круиз-контроль жүйесі жогары жылдамдықты жолдар Мен жақсы пайдаланушылық сипаттамалары бар басқа да жолдармен журуга арналғандықтан, круиз-контроль жүйесі қосылып тұрган кезде жылдамдық 30-150 км/сәт диапазонында болуы тиіс.

Круиз-контроль жүйесі

- ④ Жүйені қосу / ешіру
- ⑤ Берілген жылдамдықты қалпына келтіру / жылдамдықты ұлғайту
- ⑥ Белгіленген жылдамдықты нөлдеу
- ⑦ Жылдамдықты белгілеу / жылдамдықты тусіру

Жүйені қосу

1. CRUISE түймесін басыңыз, сонда аспаптар тақтасында круиз-контроль жүйесінің қосылғаны туралы хабарлайтын индикатор жанады.
2. Жылдамдықты қажетті мәнге дейін үдетініз, SET/- түймесін басыңыз, сонда азындағы жылдамдық круиз-контроль жылдамдығы ретінде белгіленеді. Автокөлік осы жылдамдықпен қозғалысын жалғастырады және аспаптар тақтасында индикаторы жанады.

⚠ Назар аударыңыз

Бірінші беріліспен жүрген кезде круиз-контроль режимін қосуға кәнес бермейміз.

Жылдамдықты арттыру

Белгіленген жылдамдықты үш тәсілмен арттыруға болады:

- > RES/+ түймесін басу арқылы.
- > RES/+ түймесін басып түрү арқылы. Түмени ұстап тұрған кезінде жылдамдық ұлғая береді.
- > Газ педалін басу арқылы. Газ педалін басыңыз, жылдамдықты қажетті мәнге дейін үдетініз және SET/- түймесін басу арқылы оны круиз-контроль жылдамдығы ретінде белгілеңіз.

Жылдамдықты тусіру

Белгіленген жылдамдықты үш тәсілмен темендегуте болады:

- > SET/- түймесін басу арқылы.
- > SET/- түймесін басып түрү арқылы. Түмени ұстап тұрған кезінде жылдамдық азая береді.
- > Тежеңші педалін басу арқылы. Тежеңші педалін басыңыз, жылдамдықты қажетті мәнге дейін түсіріңіз және SET/- түймесін басу арқылы оны круиз-контроль жылдамдығы ретінде белгілеңіз.

Ұақытша үдеть

Егер круиз-контроль режимінде қозғалу кезінде ұақытша жылдамдықты үдеть қажет болса, газ педалін басыңыз. Жылдамдықты үдеп болғаннан кейін педальді жіберіңіз, сонда жүйе белгіленген жылдамдықта оралады.

Белгіленген жылдамдықты нөлдеу

Белгіленген жылдамдықты екі тәсілмен нөлдеуге болады:

> Текерліш педалін немесе ішінсу педалін басу арқылы.

> CANCEL түймесін басу арқылы.

Берілген жылдамдықты нәлдегеннен кейін аспаптар тақтасындағы индикаторы сенеді, алайда жүйе эшпейді.

Берілген жылдамдықты қалпына келтіру

Белгіленген жылдамдықты нәлдегеннен кейін жүйе эшпейді. Автохөзірік жылдамдық жүйенің талаптарына сай болған кезде RES/+ түймесін басыныз. Күшін жоюға дейін белгіленген қозғалыс жылдамдықты автоматты түрде қалпына келеді. Аспаптар тақтасында индикаторы жанады.

Жүйені ахырату

Круиз-контроль жүйесін ахырату және белгіленген жылдамдықты нәлдеу үшін CRUISE түймесін басыңыз. Аспаптар тақтасында индикаторы сенеді.

Өрден түсуге көмектесетін жүйе

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Соңдатан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы акпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Өрден түсу көмекші жүйесінің сипаттамасы

Өрден түсуге көмектесетін жүйе (HDC) қаруанды және біржелі қозғалысты жинақтамасын ете отырып, өрден тәмен түскен кезде тәжіеді.

⚠ Ескерту!

- Өрден түсу көмекші жүйесі көмекші жүйе болып табылады. Кез келген жағдайда жүргізуші автокөліктің қаруандығын үшін жауапты болады және жолдагы жағдайды үнемі бақылап отыруы керек.
- Егер ылди тым тік болса, HDC жүйесі өрден бірқалыпты түсуге көмектесе алмазы мүмкін. Бұл жағдайда қозғалысты тәжеліш педалімен бақылауда ұстаныз.

Қолдану тәсілі

ГАЗЕДАРЫ

Отандыру жүйесінің ажыратышы ON режимінде тұрганда HDC жүйесін косу немесе вишру үшін түймені басыныз.

HDC жүйесі дайындықтүйнде тұрган кезде ⚡ индикаторы жанады.

Жүйе жұмыс істеп тұрган кезде ⚡ индикаторы жылпылықтайады.

■ Пайдалы акпарат

- Тәмен берілісте жүрген кезде HDC жүйесін пайдалануға кеңес береміз.
- Егер автокөлік жылдамдығы 60 км/сәт шешінен асып кетсе, HDC жүйесі автоматты тұрда ешеді.
- HDC жүйесін косқаннан кейин жылдамдықты газ немесе тәжігіш педальдарын басу арқылы реттеуге болады.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудың автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәйкес тін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудың сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

Көзгальс қауіпсіздігі туралы

Автокөлік жүргізуға көмектесетін жүйемен жабдықталғанына байланысты қауіпсіздік капандардың елемеуге болмайды. Жүргізуші көріну шарттарына, аударайна, жол тесемінің ахуалына және жол жағдайына сәйкес сапар бойы жүргізу жылдамдығы мен режимін бақылат отыруы тиіс.

Конструкцияға өзгертулер енгізу туралы

Аспаның қайта жабдықтау және көрсетілгеннен өзгеше шиналарды немесе дәнгелектерді қолдану жүргізуға көмектесетін жүйенің жұмысына асер етіп, олардың ақауларына алып келу мүмкін.

Шуылдар және діріл туралы

- > Кейбір көмекші жүйелердің жұмысы кезінде (мысалы, тежегішті блоктау жүйесі) діріл пайдада болады және электрлік жабдықтың жұмысының дыбысы естіліу мүмкін. Бул ақаудың бар екенін белдірмейді.
- > Аккумулятор батареясы зарядының темен деңгейіне байланысты қозғалтышты басқа аккумулятор батареясынан іске қосқаннан кейін қозғалтыш түрлөсін жұмыс істөв мүмкін және тежегішті блоктау жүйесінің немесе электрондық тұрақтандыру жүйесінің индикаторлары жаңын қалады. Бул аккумулятор батареясының темен көрнеуіне байланысты және бул осы жүйелердің ақаудың белдірмейді.

Тежегішті блоктау жүйесі

Күрт тежеген кезде немесе ылғал жолда тежеген кезде тежегішті блоктау жүйесі (ABS) дәнгелектердің блокталуына жол бермейді.

▲ Назар аударыныз

Шұтыл тежеген кезде тежегіш педалін аз күштен бірнеше рет баспаңыз. Бул тежеу жолын ұзартады.

ABS жүйесі тежеу жолын қыскартуға ариналып жағдаймен. Төменде атаптап жағдайларда автокөлігіңіздің тежеу жолы ABS жүйесі жоғы автокөліктемен салыстырында ұзынырақ болу мүмкін. Алда жүріп бара жатқан автокөлікте дейін жетілдікті қашықтықта сақтансыз:

Жүргізушінің көмекші жүйелері

- > Батпакта, құмда немесе қарда қозғалған кезде.
- > Сырғыттайтын шынжырлармен жүрген кезде.
- > Сокпақ жолда жүргенде.
- > Шұнқырлары бар жолда жүргенде.

Келесі жағдайларда ABS жүйесі жеткілікті түрде тиімді жұмыс істей алмайды:

- > Шиналар нашер інісітін кезде (мысалы, қар басқан жолда шамадан тыс тоған шиналарды қолданған кезде).
- > Дымыл жолда жоғары жылдамдықтен жүрген кезде.

Тежеу күшін үlestіретін электрондық жүйе

Тежеу күшін үlestіретін электрондық жүйе (EBD) алдыңы және артқы дәнгелектер арасындағы тежеу күшін автоматты түрде үlestіріп, тежеу тиімділігін арттырады, сондай-ақ төжеген кезде ABS жүйесіне автокеліктің тұрақтылығының қамтамасыз етуге көмектеседі.

Шұғыл тежеу кезінде көмектесетін жүйе

Тежеіш педалін күрт басу шұғыл тежеуге көмектесетін жүйені қосуы мүмкін, ал оның тиімділігін арттырып, тежеу жолын қысқартады.

Өрде орыннан қозғалуға көмектесетін жүйе

Өрде тежеіш педалін жіберіп, орыннан қозғалған кезде өрде орыннан қозғалуға көмектесетін жүйе (HHC) тежеу жүйесіндегі қысымды таңы еді секунд үстап, автокеліктің артқа сырғып кетуіне жол бермейді.

⚠ Ескерті!

Егер өрдің тікті 30%-дан асса, калік орыннан қозғалған кезде артқа қарай сырғып кету мүмкін. Сондықтан HHC жүйесіне шектен тыс иек артпау қажет. Қозғалыс қылпісіздігі ережелерін сактанаңыз.

Тәнкерілуден сақтау жүйесі

Бұрыльыс кезінде тәнкерілуден сақтау жүйесі (RMI) қозғалыс мониторингін жүзеге асырады және автокеліктің тәнкерілу қаупін бағалайды. Егер ол болса, жүйе тәнкерілуден сақтау үшін бір немесе бірнеше дәнгелекті тәжінірейді.

Бос айналудан сақтау жүйесі

Ылғап жолда жүре немесе үдете бастаған кезде бос айналудан сақтау жүйесі (TCS) жетек күшін сақтауға көмектеседі және жетек дөнгелектерінің бос айналып кетуіне жал бермейді.

Электрондық тұрақтандыру жүйесі

Электрондық тұрақтандыру жүйесі (ESC) сырғу күшін азайтады және кейір жағдайларда қозғалыс тұрақтылығын арттырып, кейір дөнгелектерді тежейді.

Тұрақтылықты электрондық бағылау іске қосылған кезде аспаптар тақтасында ESC индикаторы нылғылдақтықты. Бұл уақытта ерекше сактық таныту қажет.

■ Пайдалы ақпарат

Қалыпты жағдайда ESC жүйесі ердайым косулы болуы корек. Оны мынадай ерекше жағдайларда сендергүте болады:

- > Сыргыттайтын шыншырлармен жүрген кезде.
- > Борпылдақ топырақта немесе омыңда жүрген кезде.
- > Автокөліктің жылдамдығы 80 км/сәт-тән асқан кезде.
- > Аталған жағдайлардан тыс кезде ESC жүйесі косулы болупы тиіс.

Сендеру және қосу

РАЗВЕДКА

2

Автокөлікті оталдырганнан кейін суретте көрсетілген түймені басыныз, сонда аспаптар тақтасында жүйеніңвшірлігінің хабарлайтын индикатор жанды. Жүйені қосу үшін түймені кайта басыныз.

■ Пайдалы ақпарат

Келесі жағдайларда ESC жүйесі автоматты түрде қосылады:

- > Оталдыру жүйесінің ақыраттышын ON режиміне ауыстырылған кезде.
- > Автокөліктің жылдамдығы 80 км/сәт-тән асқан кезде.

Пайдаланылған газдардың үйттылығын тәмендету жүйесі

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда жабдықталуынан кейінгі деңгелде стандарттың жинақтамасының мемлекеттік стандартқа салынған көлемдегі арнайы жинақтамасының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайта осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде көлжетімді емес және сөздің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштілдерден таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

Пайдаланылған газдардың үйттылығын тәмендету жүйелерінде козғалтыш моделіне байланысты айырмашылықтар болыу мүмкін. Оз автокөлігіндегі жинақтамасына назар аударыныз.

Козғалтышты және пайдаланылған газдардың үйттылығын тәмендету жүйесінің қандай да бір белшектерін қайта жабдықтауға тыйым салынады.

Оттегі датчигі

Оттегі датчигі пайдаланылған газдардағы оттегінің концентрациясын алуша, сол ақпаратты қозғалтыштың электрондық басқару блогына жібереді де, ауа/отын жағынасын реттеуге көмекеседі. Осылайша, оттегінің максималды жаңу тиімділігіне қол жеткізіледі, пайдаланылған газдардағы ишті газдың, көмірсугектер ман азот оксидтерінің мөлшері азаяды.

Кatalиттік бейтараптандырыш

Кatalиттік бейтараптандырыш – газ шығару жүйесінде орнатылған ең маңызды сыртқы тазарту құрылышы. Оның ішінде тотықтыру және қалыптау көліктіре реакциялары арқылы зиянды ишті газды, көмірсугектер Мен взот тотықтарын бейтарап газдарға айналдыратын асыл металды катализаторы бар.

Егер кatalиттік бейтараптандырыш дұрыс қолданылатын болса, қызмет көрсетуді тапап еттейді, сондайтан оны шешіп алу қажет емес. Ауыстыру кезінде міндетті түрде қозғалтыш Моделіне сәйкес көлітін бейтараптандырышты таңдаңыз.

▲ Назар аударыңыз

Кatalиттік бейтараптандырышқа зақым калтірмеу үшін келесі сақтық шараларын орындаңыз:

- > Этиленденген бензинді және марганец пен күкірттің шектен тыс концентрациясы бар бензинді қолданыбенyz.
- > Отынның аса тәмен дengейінде автокөлікті басқарудан сактанаңыз. Бұл жағдайларда козғалтыш қиналып істейтін болады (ол тұрақсыз жұмыс істейді немесе толық қуатта жұмыс істемейді), бул бейтараптандырыштың зақымдалуына екалееді.
- > Қозғалтышты бос жүріс режимінде ұзақ уақыт (5 минут және одан көп) жогары айналымдармен

- > жұмыс істетіп койманыз.
- > Қозғалтқышта ақау белгілері болған кезде (мысалы, тұрақсыз істеп тұрғанда немесе қозғалтқыш қуаты темендегендे) жүрісті тоқтатыныз.
- > Оталдыру білтеперіңсіз қозғалтқышты оталдырманыз.
- > Автокөлікті итеру немесе сүйреу арқылы қозғалтқышты оталдырманыз.
- > Мелшерден тыс мотор майын құйманыз.
- > Бейтараптанырышқа сокың тигізбеніз.

Турбокомпрессор

Турбокомпрессор отын шығынын азайтады, қозғалтқыштың қуаты мен айналу моментін арттырады, пайдаланылған газдардагы күйе мен азот оксидтері сияқты зиянды заттардың мелшерін азайтады.

Отын буларын бақылау жүйесі

Автокөліктің қапылты жұмысы кезінде бұл жүйе отын буын қозғалтқышқа жандыруға жібере аллады, бұл опардың атмосфераға шыгарылуына жол бермейді.

Картер газдарын рециркуляциялау жүйесі

Картер газдарын рециркуляциялау жүйесі картердегі газдарды (жәнбаган отын буын, су буы, пайдаланылған газдар) көлтекүйрек арқылы кіріс коллекторға бағыттайты, сейтін, опар қозғалтқыш цилиндрлерінде жанады. Осылайша, пайдаланылған газдардың мелшері азаяды және қозғалтқыштың унәмділігі артады.

Борттық диагностика жүйесі

Қозғалтқыштың ақау индикаторы – борттық диагностика жүйесінің белгілі.

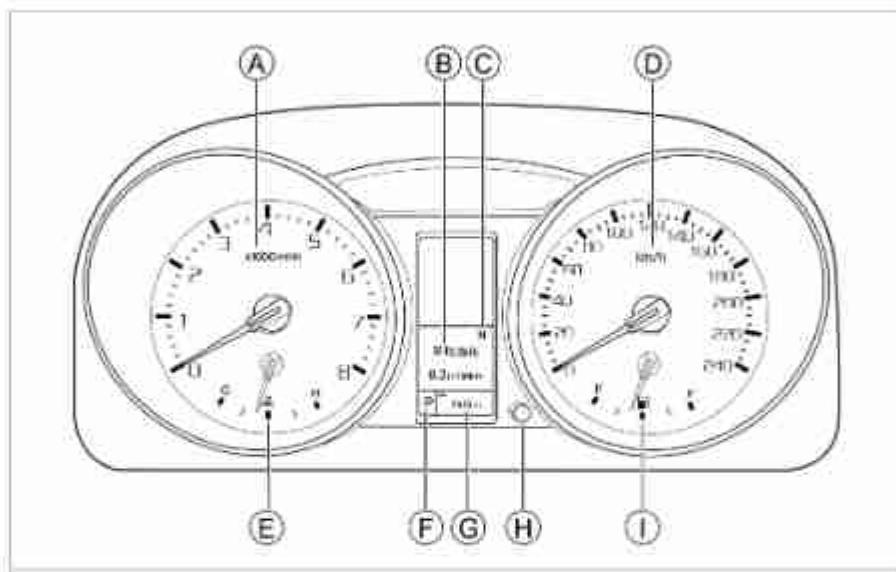
Борттық диагностика жүйесі орнатылған қозғалтқышты электрондық басқару блогы барлық ақау туралы акппаратты (бірнеше кезекте пайдаланылған газдардың шыгарылуына байланысты кателер туралы) жазады. Аккумулятор батареясын ажыратқанда осы деректер жойылады, сондыктан жылдам диагностика мүмкін болмайды. Сондыктан қозғалтқыш ақауының индикаторының іске қосылу себебін іздеген кезде аккумулятор батареясын ажыраттапсыз.

Аспаптар тақтасы

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаулыкта автокөліктің стандартты жинақтамасының, Мемлекеттік стандарттаған көлемдегі жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондыктан осы нұсқаулыкта сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде кол жетілді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы акпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Шолу

- Ⓐ Тахометр
- Ⓑ Борттық компьютер интерфейсі
- Ⓒ Жүргізу режимі
- Ⓓ Спидометр
- Ⓔ Салғындау сұйықтығы температурасының көрсеткіші
- Ⓕ Алындағы беріліс
- Ⓖ Жалпы жүрілген жол
- Ⓗ Таңдау/налдау түймесі
- Ⓘ Отын деңгейінің көрсеткіші

Тахометр

Қозғалтқыштың істеп тұрган айналымдарын көрсетеді.

▲ Назар аударының

- > Қозғалтқыштың максимальды үзілгендегі айналымдардан асатын айналымдармен (яғни тахометр көрсеткіштері қызыл аймақта болатын айналымдармен) жұмыс істеппеніз.
- > Бул қозғалтқышқа көрініс етуі және тіпті оның бұзылуына алып келуі мүмкін.

Спидометр

Жүріп келе жатқан қозғалыс жылдамдығын көрсетеді.

Салқындау сүйкіткіші температурасының көрсеткіші

Қозғалтқыштың салқындау сүйкіткішінің болжамды температурасын көрсетеді.

▲ Назар аударының

Егер көрсеткіш көрсеткіші қызыл аймақта жақындаса, жылдамдықты дереу темендетіп, жол жиегіне шығып кетіп, тексеру үшін тоқтау керек. Қозғалтқыштың салқындау сүйкіткішінің температурасы қалыпқа келгеннен кейінғана қайта іске қосуға болады.

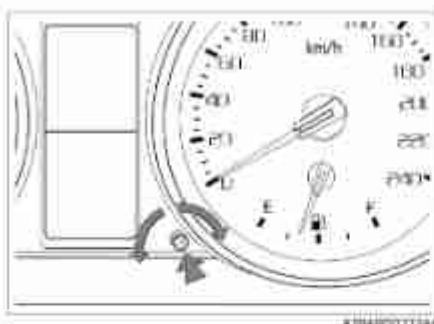
Отын деңгейінің көрсеткіші

Отын балындағы отынның болжамды мәлшерін көрсетеді.

▲ Назар аударының

- > Азоткелік еністе ұзақ жургендегі немесе кеп бұрылғанда бак ішіндегі отын қозгалады, сондыктан көрсеткіштер тұрақсыз болуы мүмкін.

Таңдау/нәлдеу түймесі

- > Едл түймені басу аспаптар тақтасының дисплейіндегі ақпаратты аудыстырып косуга мүмкіндік береді.
- > Түймені бұрау арқылы аспаптардың камесін жарығының жарықтығын реттеуге болады.

Борттық компьютер интерфейсі

- > Таңдау/нәлдеу түймесін басу арқылы борттық компьютер интерфейсінде көрсетіліп тұрған ақпаратты аудыстырып косуга болады.
- > Тиісті көрсеткіштерді нәлдеу үшін «Орташа отын шығыны», «Аралық жүрілген жол», «Сапар уақыты» және «Автокапітін орташа жылдамдығы» терезелерінде таңдау/нәлдеу түймесін басып тұрыңыз. Автохөліктің хайбер модельдерінде жалпы жүрілген жол, қазіргі саттегі отын шығыны және орташа отын шығыны туралы ақпарат борттық компьютер интерфейсінде көрсетілмейді.

Пайдалы ақпарат

Егер сіздің автохөлігіңіз шиналардагы қысымды бақылау жүйесімен жабдықталмagan болса, ол туралы ақпарат дисплейде көрсетілмейді.

Ескерту хабарламалары

Ескерту хабарламаларының жап белгі аспаптар тақтасындағы индикаторлардың немесе борттық компьютер интерфейсіндегі хабарламалардың көмегімен беріледі. Мұндай хабарламалар болған жағдайда мүмкіндігінше тәздеуіп автохөлікті қауіпсіз жерге тоқтатыныз және сейкес жүйелер мен компоненттерді тексеріңіз.

Егер ескерту хабарламасын ешіре алмасаңыз немесе ол жүйелік ақау туралы хабарлап тұрса, мүмкіндігінше тәздеуіп сервис орталығына хабарласыныз.

Назар аударының

- > Хабарламалардың ақпаратты елеусіз қалдыруға болмайды. Өйтпесе автохөлік бұзылып, күрделі жендеуді қажет ету мүмкін.
- > Егер ескерту индикаторы жанса, жағдайдың қауіпсіздігін алдын ала тексеріп алып, автохөлікті мүмкіндігінше тезірек тоқтатыныз да, сервис орталығына хабарласыныз.

Ағымдағы беріліс

Отандыру жүйесінің ажыратқышы ON режимінде болған кезде АБК бар автокаліктің әкпараттық дисплейінде косылып тұрған беріліс көрсетіледі.

Берілісті ауыстыру қажеттіп туралы хабарлама

Егер жылдамдық жүргізуши таңдаған беріліске сәйхес келмесе, әкпараттық дисплейде берілісті тәмендету немесе жоғарылату қажеттігін еске салатын белгіше пайда болады.

- ▲ берілісті жоғарылату қажеттігін еске салады.
- ▼ берілісті тәмендету қажеттігін еске салады.

Индикаторлар

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Соңдатан осы нұсқаудағы сигналдармен жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңізден жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген мүштартардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Аспаптар тақтасындағы индикаторлар

■ Пайдалы ақпарат

- Оталдыру жүйесінің ақыратынышын ON режимінде ауыстырган кезде кейбір көрсеткіштер мен бағылау шамдары аз уақытта жануы мүмкін. Бұл жүйелердің езіндік диагностикадан етіп жатканын білдіреді және ақыу белгісі емес.
- Автокөліктің конфигурациясына байланысты аспаптар тақтасында орналаспайтын индикаторлар да жануы мүмкін.

Бұрылыс көрсеткіштерінің индикаторлары

Сол жақ бұрылыс көрсеткіші жұмыс істеген кезде сол жақ бұрылыс индикаторы жанады.

Оң жақ бұрылыс көрсеткіші жұмыс істеген кезде оң жақ бұрылыс индикаторы жанады.

Алттық сигнал беру жүйесінде косылған кезде бұрылыс көрсеткіштерінің екеуі де және сейкес индикаторлар бірге жыпылықтайды.

⚠ Назар аударыныз

Егер бұрылыс көрсеткішінің индикаторы тез жыпылықтап тұраса, бұл бұрылыс көрсеткішінің ақауын және оның шамын ауыстыру қажеттігін білдіреді. Әйттесе басқа жүргізушилер сіздің сигналыңызды көрмей қалады.

Жарысты қосу индикаторы

Курамдастан жарық ауыстырып-косынышының жұмысын білдіреді.

Габарит шамдарының индикаторы

Алдыңғы және артқы габарит жарықтарының және намір белгісін жарықтандыру шамының косылып тұрғанын білдіреді.

Шалғай жарық индикаторы

Шалғай жарықтың косылып тұрғанын көрсетеді.

Алдынғы түман шамдарының индикаторы

Алдынғы түман шамдарының қосылып тұрғанын bildіреді.

Артық түман шамының индикаторы

Артық түман шамының қосылып тұрғанын bildіреді.

Жүргізушінің тағылмаған қауіпсіздік белбеуінің индикаторы

Егер оталдыру жүйесінін ажыратқышын ON режиміне аудыстырығаннан немесе қозғалтқышты оталдырығаннан кейін жургізуши қауіпсіздік белбеуін такпаса, бұл индикатор жанады және дыбыс сигналы естіледі. Біраз уақыттан кейін дыбыс сигналы тыйылады, ал индикатор жаңып тұра береді. Егер ескерту кезінде жургізуши қауіпсіздік белбеуін такса, индикатор сөнеді және дыбыс сигналы тыйылады.

Егер жургізуши қауіпсіздік белбеуін такпаса, автокөлік белгілі бір жылдамдықта жеткен кезде тәңдей уақыт аралығымен дыбыс сигналы беріліп тұрады.

Тұрақ тежегіші күйінін индикаторы

Жаңып тұрган индикатор тұрақ тежегішінің қосылып тұрғанын bildіреді.

Индикатордың жыпылықтаусы тежегіш дискілердің қызыл кеткенін немесе жол тесемінін шамадан тыс еністігін және автокөліктің жылжып кету қаупін bildіреді. Бұл жағдайда тежегіш педалін басып, автокөлікті мұмкіндігінше тезірек тегіс аланға койыныз.

Тұрақ тежегіші ақауының индикаторы

Жаңып тұрган индикатор тұрақ тежегіш жүйесінің ақауын bildіреді.

AUTO HOLD индикаторы

Индикатордың сары түсі автокөлікті бір орында ұстап тұру жүйесі дайын режимде екенін көрсетеді.

Жасыл түсті индикатор жүйенің белсенді күйін bildіреді.

Индикаторлар

Тежегішті блоктау жүйесінің индикаторы

Тежегішті блоктау жүйесінің ақауы лайда болған кезде жанады. Сервис орталығына хабарласыныз.

Бул индикатор жаңып тұрган кезде тежеу жүйесі тежегішті блоктау функциясының істейді.

Тежеу жүйесінің ақауының индикаторы / тұрақ тежегішінің индикаторы

Егер оталдыру жүйесінің ажыратыныш ON режимінде тұrsa, ал тұрақ тежегіші толық жиберілмеген болса, осы индикатор жанады. Автокөліктің мұндай жағдайларда журу тежеу жүйесінің заңымдалуына алып келеді.

Егер тұрақ тежегіші толық түсірілген болса, ал индикатор елі жаңып тұrsa, демек тежеу жүйесі ақаулы немесе тежегіш сұйықтығының дәнгейі жеткіліксіз. Жүйені тексеру үшін мүмкіндігінше тездептіл автокөлікті тоқтатыңыз. Ақаулы тежегіштермен журу жазаттайым жағдайларға және кісі еліміне алып келу мүмкін.

Электрондық тұрақтандыру жүйесінің индикаторы

Егер индикатор жыпылықтап тұrsa, бұл электрондық тұрақтандыру жүйесінің белсенді күйін билдіреді.

Егер индикатор тұрақты жаңып тұrsa, бұл жүйенің ақауын билдіреді.

Электрондық тұрақтандыру жүйесінің өшірілу индикаторы

Егер индикатор жаңып тұrsa, жүйенің өшірілгенін билдіреді.

Өрден тусуге көмектесетін жүйенің индикаторы

Жаңып тұрган индикатор ылдига қарай тусу көмекші жүйесінің қосылып және дайындық режимінде тұрганын билдіреді.

Егер индикатор жыпылықтап тұrsa, бұл ылдига қарай тусу көмекші жүйесінің жұмыс режимінде тұрганын билдіреді.

CRUISE MAIN

Круиз-контроль жүйесінің бас индикаторы

Жаңып тұрган индикатор круиз-контроль жүйесінің қосылып тұрганын билдіреді.

CRUISE CONTROL

Белсенді круиз-контроль жүйесінің индикаторы

Бул индикатор автокөлік круиз-контроль режимінде тұрақ кезде жанады.

Салындуату сүйкіттігінің қызып кету индикаторы

Салындуату сүйкіттігінің қызып кеткенін көрсетеді. Ол жаңыл тұрса, автокапіті тоқтатыныз. Өйтпесе қозғалтқыш захымдалуы мүмкін.

Төмен отын деңгейінің индикаторы

Отынның төмен деңгейін көрсетеді.

Егер ылдыта жүргендеге немесе ұзақ бұрылу кезінде бак ішіндегі отын ығысатын болса, бұл индикатор жаңуы мүмкін.

⚠ Назар аударының

Минималды отын мелшерімен журуге тыбым салынады. Отынның толық жағылып бітуінен отын жүйесі, пайдаланылған газдардың үттілігін темендету жүйесі және қозғалтқыш істен шығуы мүмкін.

Шиналардағы қысым индикаторы

Жаңыл түрган индикатор шинадағы жогары немесе темен қысымды немесе шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің істемелі қалғанын білдіреді (бұл ретте соңдай-ақ шиналардағы қысымды бақылау жүйесінің ақауының индикаторы да жаңады). Бұл жағдайда тексеру ушін автохөлікті тоқтатыныз және сервис орталығына хабарласыныз.

Шина қысымын бақылау жүйесінің (TPMS) ақауының индикаторы

Шиналардагы қысым датчигі істен шықкан немесе оның күт элементтінің заряды отырган кезде осы индикатор және шиналардағы қысым индикаторы беріге жаңады.

Индикаторлар

Ескерту

Егер бул индикаторлар козгалыс кезінде жанса, шұғыл маневрлар мен шұғыл тәжеккеттерін жасамыуға тырысының. Мұмкіндігінше тәзедегі автокелікті қауіпсіз жерге тоқтатыңыз. Шиналардағы аузың жетіліксіз қысымымен журу оладын істен шығу ықтималдығын жогарылатады және шиналардың қалпына кептейтіндей зақымдалуына алып келу мүмкін, бул ез кезеңінде автокелікті зақымдалу және азат қаупін түздірады. Барлық төрт шинадары қысымды тексерініз. Индикатор ешіү үшін шиналардағы қысымды шаңақтың ортанды бағанындағы тәктайшада көрсетілген параметрлерге сәйкес реттеңіз. Егер шинаның ауа шығып тұрган жері болса, мұмкіндігінше төзірек қосалып деңгелекті орнатып алыңыз.

Аккумулятор зарядының бақылау шамы

Егер козгалтқышты оталдырганнан кейін осы шам жанса, бул аккумуляторды зарядтау жүйесінің ақауын билдіреді. Бұл жағдайда автокелікті дореу қоюлоға жерге тоқтатып, сервис орталығына хабарласыңыз.

Козгалтқыш ақауының индикаторы

Егер козгалтқышты оталдырганнан кейін индикатор жанса, бул қозгалтқыштың пайдаланылған газдардың сапасына есептің ақауының бар екенін көрсетеді. Сервис орталығына хабарласыңыз.

Пәйдалы ақпарат

Бул индикатор отын багы қалтаптың орнына орнатылған мауына байланысты жаны мүмкін.

Козгалтқышқа қызмет көрсету қажеттілігінің индикаторы

Егер индикатор жаңып тұrsa, бул козгалтқышқа қызмет көрсету қажеттілігін билдіреді. Сервис орталығына хабарласыңыз.

Егер индикатор жылдылғында тұrsa, бул иммобилайзер жүйесінің ақауын билдіреді. Сервис орталығына хабарласыңыз.

Иммобилайзер индикаторы

Жаңып тұрган индикатор кілттің иммобилайзер жүйесіндегі аутентификациялау көтөлігін билдіреді.

Айдан өкетуден көргау жүйесінің индикаторы

Егер бул индикатор жылдылғында тұrsa, айдан өкетуден көргау жүйесі іске қосылған.

Мотор майының тәмен қысымының бақылау шамы

Көзгаптышты оталдырганнан кейін жаңып тұрған индикатор Мотор Майының жеткілікіз деңгейін білдіреді. Бул жағдайда автокелікті мүмкіндігінше төзірек қауіпсіз жерге тоқтатын, көзгаптышты ашырыңыз. Эйттесе көзгаптыш бапшектеріне улken закым келу мүмкін. Көзгаптыш тоқтаганнан кейін бірнеше минуттан соң май деңгейін тексеріп, жаңет болған жағдайда оны құйыныз. Егер май жеткілікті болып, индикатор бұрынғысынша жаңып тұrsa, сервис орталығына жүгініңз.

Қауіпсіздік жастығы ақауының индикаторы

Жаңып тұрған индикатор пассивті қауіпсіздік жүйесінің ақауын білдіреді. Сервис орталығына хабарласыныз.

GW7DCT1-B02 және GW7DCT1-A02 беріліс коралтары бар автокеліктерде болады. Егер осы индикатор жаңып тұса, бул берілістер қорабындағы майдын жогары температурасын білдіреді (өрле қарай орыннан жі қозгалу, орыннан қозгалу кезінде газ педалін қатты басу және басқа да осыған үксас жағдайлар осы индикатордың жаңуына алып келу мүмкін). Беріліс қорабын сұтып алу үшін автокелікті мүмкіндігінше төзірек хауіпсіз жерге тоқтатыңыз, көзгаптышты бос жүріспен істептіп койыңыз және тұрак тәжігшін қосыңыз.

Егер осы операциялардан кейін индикатор сенбесе, сервис орталығына хабарласыңыз.

Дыбыстық ескертулер

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының, мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзіндік автокөлігіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сіле берілген күштілдердан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

> Автокөлік есіктері құлышталған, жүксалғыш есігі жабылып жатыр, алайда смарт-кілт салонда немесе жүксалғыш ішінде қалып қойды.

> Отандыру жүйесінің ақыратқышы LOCK режимінде тұрган жок, барлық есіктер жабық және автокөлікке ірү интеллектуалды жүйесінің камегімен есіктерді құлыштау арекеті жүзеге асырылада.

Дыбыстық ескертулер

Дыбыстық сигналдар келесі жағдайларда беріледі.

- > Отандыру жүйесінің ақыратқышын ON режимінде қоюғаннан немесе қозғалтышты отандырганнан кейін жүргізуші немесе алдыңғы жолаушы қауіпсіздік белбеуін тақпаса.
- > Қозғалыс кезінде жүргізуші қауіпсіздік белбеуін таңтаса және автокөлік белгілі бір жылдамдықты үдетсе.
- > Отандыру жүйесінің ақыратқышы ON режимінде тұрса және аспаптар тақтасының дисплейінде ақау туралы хабарлама көрсетілсе.
- > Отандыру жүйесінің ақыратқышы LOCK режимінде тұр, жүргізуші жағындағы есік ашық және жарықтандыру аспаптары ешірілмаған (мысалы, бас жарық ауыстырылғосқышы таба алғандағы габарит жарықтарын немесе таяу жарықты қосу күйінде тұр).

3

Мультимедиа жүйесі

Сақтық шаралары 112

Мультимедиа жүйесі 114

Сақтық шаралары

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайта осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегілардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Қауіпсіздік

- > Жүйені пайдаланған кезде оның назарынанызы басқа нөрсөлере аудармайтынына және қауіпсіз жүргізуінәте көдергі көлтірмейтінне сенімді болу кажет. Автокөлікті басқару кезіндегі басты нөрсе – қауіпсіздік. Жол қозғалысының барлық ережелерін бұлдыратпай орындаңыз.
- > Автокөлікті жүргізу кезінде жүргізуіш мультимедиа жүйесін баскармавы тиесінше дыбыс деңгейін баптеганды, дыбыс алғандаттайтындей және қозғалыс қауіпсіздігіне әсер еттейтіндей болуы керек.
- > Жүйені тек заңда рұқсат етілген аймақтарда ғана пайдалануға болады. Кейбір алдер Мен аңырлердің нормативтік актілерінде жүргізуінің көз алдында тұрған дисплейді пайдалануға тыйым салынған.

> Мультимедиа жүйесін баптегеменіз және түрлендірмөңз.

> Жүйеде ақаулар пайда болған жағдайда оны пайдалануды дерек тоқтатып, сервис орталығына хабарласыныз. Оны ез бетінізше жәндеуге үзілді-кесілді тыйым салынады.

Пайдалану

- > Автокөлік қозғала бастаган кезде мультимедиа жүйесінің кейбір функциялары қауіпсіздік мақсатында колжетімді болмайды.
- > Басқару тақтасындағы түймелер мен реттеу деңгелектерін күшпен баспаңыз.
- > Диодлардың баспаңы және оны еткір заттармен сыйбаныз.
- > Дисплейді тазарту үшін абразивті тазартыш заттарды және органикалық ерітіштері бар жұтыш заттарды пайдаланбанды.
- > Кескін дірілден тұрса, дисплейді үрманыз.

USB-жинақтагыштар

USB-жинақтагыштардың түрлері көп болғандықтан, мультимедиа жүйесінің барлық құрылғылармен бірдей үйлесімділікке көпілдік беру мүмкін емес.

Радио

Автокөлік көзғалысы кезінде жол, ауа райы және басқа жағдайлар қедергі көлтірүл, радиосигналдар кабаттасып және радиостанцияның бапталуына қедергі көлтірүл мүмкін.

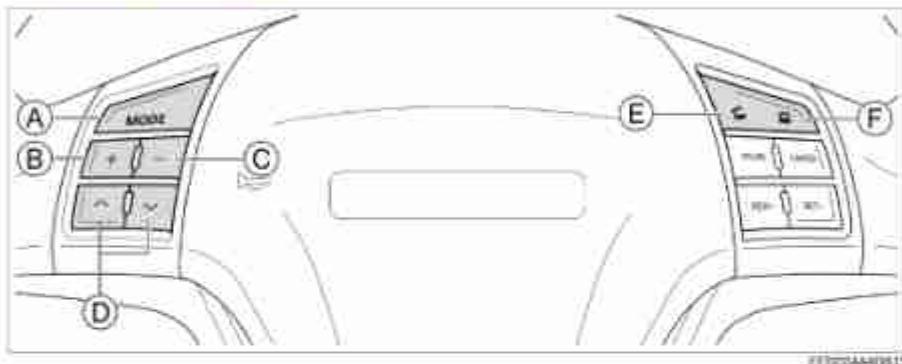
Bluetooth

- > Әртурлі функциялары бар Мобилді телефондардың көптеген маркалары бар болғандықтан, мультимедиа жүйесінің олардың берімен үйлесімділігіне кепілдік беру мүмкін емес.
- > Егер Bluetooth курылғыларын іздеу кезінде Мобилді телефон аудиовизуалды жүйені тапласа, телефондағы Bluetooth қызметін қайта іске қосып, курылышын қайтадан ізденіз.
- > Егер Bluetooth қосылышын орнату мүмкін болмаса, телефонмен байланысқан Bluetooth курылғылары тізіміндегі барлық курылыштарды алып тастап, ереккетті қайталаныз.
- > Егер Bluetooth қызметін пайдалану кезінде ақаулар пайдада болса, оны ешіріп, қайта қосыныз.

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының, Мемлекеттік стандарттағы сәйкесін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері Мен функциялары кейбір елдерде колданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы әкпаратты автокөліктің салып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Рульдегі түймелер

- Ⓐ «Режим» түймесі
- Ⓑ Дыбыс деңгейін кебекту
- Ⓒ Дыбыс деңгейін взайту
- Ⓓ Аудиостырыл қосу түймелері
- Ⓔ Конырауды қабылдау
- Ⓕ Конырауды қабылдамау

«Режим» түймесі

- > Аудио ойнату кезін аудиостыру үшін түймені басыныз.
- > Бұл түймеге ұзақ басып тұрган жағдайда жүйе күті режиміне аудисады. Бұл түймеге қайтадан ұзақ басып тұру оны күті режимінен шығарады.

Дыбыс деңгейін реттеу түймелері

- > Дыбыс деңгейін бір қадамға ұлтайдыру немесе взайту үшін түймені басыныз.

> Егер түймені басып тұратын болсаңыз, түймені жібергеншे дыбыс деңгейіндең азайтының немесе азаятын болады.

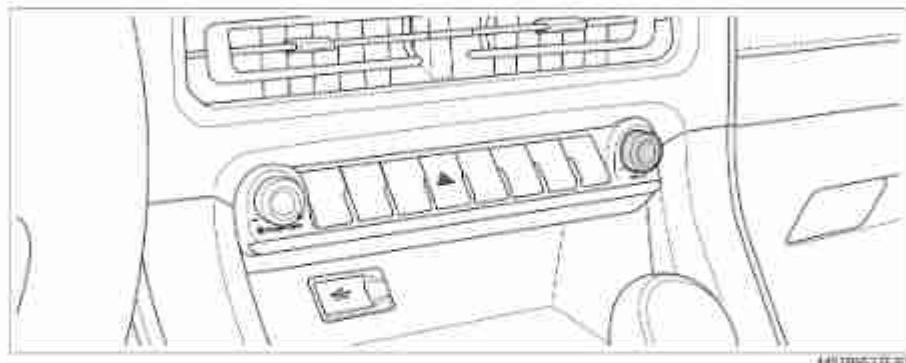
Аудыстырып косу түймелері

- > Радио режимінде бұл түймелерді басу сақталған радиостанцияларды аудыстырып қосады.
- > Аудио ойнату режимінде бұл түймелерді басу тректерді аудыстырып қосады.

Қонырауды қабылдау / қабылдамау

Bluetooth арқылы қонырау шалу функциясын жолданған жағдайда бұл түймелердің камегімен қонырауға жауап беруге немесе қонырауды қабылдамай тастауға болады.

Косу түймесі

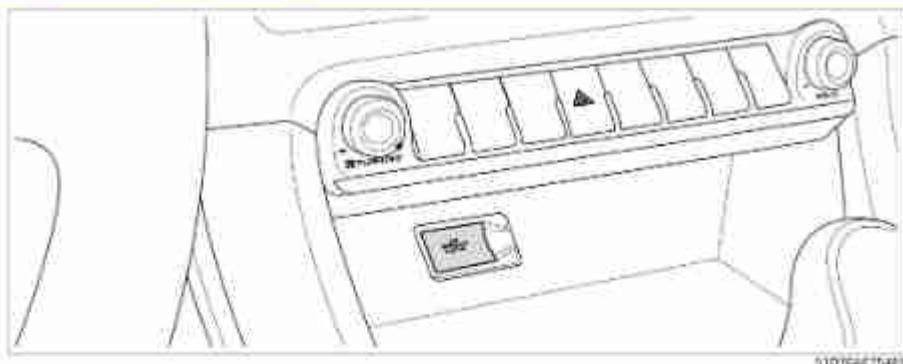
Түймені ұзақ басқан кезде жүйе дыбыссыз режимге аудысады. Түймені қайта басқан кезде ол дыбыссыз режимінен шыгады. Түймені ұзақ басу күту режимін іске қосады; түймені қайтадан ұзақ басқан кезде жүйе күту режимінен шыгады.

Ойнату дыбысының деңгейін азайту үшін түймені сағат тіліне қарсы бағытта және көбейту үшін сағат тілінің бағыттымен бураның.

Сыртқы құрылғыларды жалғау

USB-порт

USB-порт климат-контроль жүйесін басқару панелінің астында орналасқан. Оны пайдалану үшін қактапын ашыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

Сыртқы құрылғы мен Мультимедиа жүйесінің арасындағы USB қосылышының тұракты екендігіне көз жеткізіңіз.

Файлдарды ойнату кезінде сыртқы құрылғыны ажыратпаңыз. Бұл мультимедиа жүйесінің койін жалғанған құрылғыларды анықтай алмай қалуына алып келу мүмкін

Дерек тасушыларының түрлері

Жүйе құрылғылардың көлесі түрлерін колдайды:

Түрі	Спецификация
USB құрылғылары	FAT16 және FAT32 файл жүйесі бар USB құрылғылары.
Bluetooth арқылы аудио ойнату	Bluetooth 4.2 (Bluetooth 4.2, 2.1 және 3.0 нұсқаларымен үйлесімді, энергия тұтыну деңгейі темен Bluetooth байланысын колдайды) байланысын колдайды; Android-та көлесі Bluetooth профильдерін колдайды: A2DP 1.3, AVRCP 1.6, HFP 1.6, MAP 1.1, PBAP 1.2.

Файлдардың пішімі

Жүйе файлдардың көпесі пішімдерін колдайды:

Файл түрі	Пішім
Аудио	MP3, WMA, AAC, FLAC, WAV, OGG
Бейне	WMV, MP4, MPEG, AVI, 3GP, MKV, MOV, ASF, VOB
Фото	JPG, PNG, BMP

1 Пайдалы ақпарат

Әртүрлі факторлар (файлдардың сипаттамалары, файлдардың пішімі, файлдардың жазу үшін қолданылған бағдарламалар, ойнатылу шарттары, деректер жинақтағышының түрі және т.б.) файлдың қалыпты ойнатыла алмауына алып келу мүмкін.

Орталық дисплей

Басқару ишарапары

Басқару ишарапарының көмегімен орталық дисплейден объекттерді таңдауга, қолданбалардың тізімі мен мәзірлерін айналдырып көруге және басқа да функцияларды қолдануға болады.

Ишарап	Ишараптың сипаттамасы	Арналған мақсаты
	Түртү	Функцияны таңдау немесе қосу
	Екі рет түртү	Суретті немесе картаны үлгайту
	Ұзақ түртү	Жүйе балтауларының интерфейсіне аудысу
	Түртү және сүйрөу	Беттерді айналдыру немесе аудыстырып қосу
	Объектіні ұстап түрү және орындан жылжыту	Объектіні орындан жылжыту
	Екі саусақпен түртү және оларды бір-бірінен алшактату	Үлкейту

Мультимедиа жүйесі

Ишара	Ишараның сипаттамасы	Арналған Максаты
	Екі сұнарақтың түртү және оларды бір-біріне қарай жақындау.	Кішрейту

Күй жолалы

Орталық дисплейдің жоғары жағында вәртурлі функциялардың күйін белгіретін белгішелер көрсетіледі. Күй жолалындагы белгішелер функцияның сипаттамаларына, сигналдың жарқындығына, косылу күйіне, аудиостырғыштардың күйлеріне және т.с.с. байланысты езгереді.

Белгіше	Функция	Мәні
	Уақыт	Уақытты көрсету
	Дыбыссыз режим	Дыбыссыз режим жосупы
	Bluetooth	Bluetooth-қосылым жақ
		Bluetooth-қосылым орнатылды
		Үрлеу жарыны
		Ауа үрлеу режимі
	Климат-контроль жүйесі	Кондиционер жосупы
		Температуралың көрсетілүү

Бас мәзір

Мультимедиа жүйесінің ресімделуінің екі түрлі тақырыбы бар. Осы нұсқауда үлгі ретінде тек олардың біреуға келтірілген. Тақырыпты «Экран баптаулары» бөлімінде (Баптаулар → Экран баптаулары → Тақырып баптаулары) баптауга болады.

Бас мәзірді ашу үшін 0 түймесін түртіңіз.

Дисплейдің сол жағында қазіргі сette ойнатылып жатқан радиостанция, немесе трек көрсетіледі. Дисплейдің он жағында «Bluetooth арқылы қоңырау шалу» функциясының күйі көрсетіледі.

Мультимедиа жүйесінің функцияларын экрандағы сенсорлық түймелерден кемегімен басқаруының болады. Түймені емес, бас мәзірдегі функция терезесін басу арқылы сәйкес функцияның интерфейсіне етесіз.

Тез реттеу тақтасы

Егер дисплейдің устінгі жиегінен темен қарай жүргізсөніз, мультимедиа жүйесінің интерфейстерінің көбінде тез кіру тақтасы ашылады. Оны жасыру үшін дисплейдің астында жиегінен жогары қарай жүргізіңіз.

Мультимедиа жүйесі

Bluetooth функциясын қосу немесе ешіру үшін «Bluetooth» түймесін тұртқынз. Осы түйменің үзак басып тұру Bluetooth балтаулар терезесін ашады.

Дисплейді құлыптау және күту режиміне ету үшін «Экранды құлыптау» түймесін тұртқынз. Күту режимінен шығу үшін дисплейдің көз көлтеген жағын тұртқынз.

Дыбыс деңгейін жарықтықты балтау: дыбысты немесе жарықтықты реттеу үшін сырғытпаны тұртқынз және оны солға немесе онға қарай жылжытыныз.

Радио

Радио интерфейсіне ету үшін бас мәзірде түймесін тұртқынз.

FM/AM-радио

- > Ағымдағы радиостанцияны тандаулыларға қосу немесе оны тандаулылар тізімінен ешіру үшін дисплейдің сол жағында түймесін тұртқынз. Радиостанция тандалғаннан кейін бұл түйменің тусі взереді және станция тандаулылар тізімінде пайда болады.
- >   түймелерінің комегімен сакталған радиостанцияларды аудыстырып қосуға болады.
- > немесе түймелерін тұрту ойнатуды тоқтатуға немесе қайта жалғастыруға мүмкіндік береді.
- > түймесін тұрту арқылы экаалайзердің балтаулар терезесін ашсыз.
- > түймесін тұрту радиостанциялар тізімін ашады.
- > түймесінің комегімен радиостанцияларды іздеуді іске қосуға және олардың тізімін жаңартуға болады.
- > Тандаулы радиостанциялар тізімін ашу үшін дисплейдің устіндегі түймесін тұртқынз. Онда Сіз тандаулыларға қосқан радиостанциялар көрсетіледі.

Мультимедиа ойнатқышы

Мультимедиа файлдарын ойнату интерфейсіне ету үшін бас мәзірде түймесін тұртқынз.

Жүйе қолдайтын USB-жинақтағышты USB-портқа сұтыңыз, енді осы USB-жинақтағыштан Музика тыңдауыныңга, суреттерді немесе бейнелерді көрүнізге болады.

Мультимедиа жүйесін Bluetooth құрылғысымен жүптастыру археттің орынданыз, сонда аудиофайлдар Bluetooth арқылы ойнатуга колжетімді болады.

1 Пайдалы ақпарат

- > Музиканы Bluetooth арқылы ойнатқан кезде мобилді телефонның стандартты Музика плеерін қолданыңыз. Балама плеерді қолданған жағдайда шалыс істеу мүмкін.
- > Егер ойнату автоматты түрде басталмаса, телефонда ойнатқышты ашыныз және ойнатуды іске қосыныз.

Телефон

«Bluetooth арқылы қонырау шалу» функциясының баптауларының интерфейсіне ету үшін бас Мәзірде «Телефон» түймесін түртініз.

- > «Bluetooth» түймесі: Bluetooth функциясын қосады және ешреді.
- > «Кұрылғының атавы» түймесі: мультимедиа жүйесін Bluetooth құрылғысының атавы.
- > «Автоматты түрде қосылу» түймесі: мультимедиа жүйесі жүптастырылған Bluetooth құрылғысын анықтаган кезде қосылғыс автоматты түрде орнатылады.
- > «Автожауап» түймесі: бұл функцияны қосқаннан кейін мультимедиа жүйесі кіріс қонырауларын көліп түскеннен кейін 10 секунд атқан кезде автоматты түрде кабылдай бастайды.
- > «Қонырау аудіі» түймесі: оның көмегімен Bluetooth арқылы қонырау көліп түскен кезде ойнатылатын аудіо таңдауга болады.

Мультимедиа жүйесі

Пайдалы ақтарат

Мобилді телефондардың кейбір операциялық жүйелері қонырау аудинің баптаулары функциясын қолдайды.

Жұптастырылған құрылтылардың күйі

- Бұл терезеде мультимедиа жүйесімен жұптастырылған барлық Bluetooth құрылтыларының қосылу күйі көрсетіледі. Жұптастырылған құрылтыларды қосуға, ажыратуға немесе тізімнен әшіріп тастаута болады.
- Bluetooth құрылтыларды іздеу әрекетін орындау үшін ☰ түймесін түртініз. Құрылтыға жұптастыруға сұрау жиберу үшін табылған құрылтылар тізімнен оның атауын түртіңіз.

Немірді тери

Немірді тери панелін, контактілер тізімін немесе қоныраупар тарилын ашу үшін дисплейдің устінде жағында «Bluetooth арқылы қонырау шалу» түймесін түртіңіз.

Немірді енгізгеннен кейін қонырауды бастау үшін түймесін түртіңіз. Контактілер тізімін синхронданғаннан кейін немірді енгізген кезде он жақтағы терезеде телефонныңыздагы контактілер тізімінен сөйлес келетін немірлер көрсетіліп отырады. Қонырауды бастау үшін жақетті контакттың түртіңіз.

Контактілер тізімін ашу үшін түймесін түртіңіз. Контактілер тізімін синхрондауды орындау үшін түймесін түртіңіз. Қонырауды бастау үшін тізімдегі жақетті контакттың түртіңіз.

Қоныраулар тарихын ашу үшін түймесін түртіңіз. Бул жерден барлық қонырауларды, жіберіл альынған, қабылданған және шығыс қонырауларын қарал көруге болады. Қонырауды бастау үшін қоныраулар тарихынан жақетті немірді немесе контакттың түртіңіз.

Пайдалы ақпарат

- > Контактілер тізімін және қоныраулар тарихын колдану үшін жұлтастырылған Мобильді күріліккіда авторландыру тапал етіледі. Едете жұлтастырылған кезде телефонда калыпташылған авторландыру терезесі пайдада болады.
- > Құрылғыларды жұлтастырылған Bluetooth ішірілтүшілер тізімінен ешіргеннен кейін (Жүйе Баптаулары → Bluetooth) бул құрылғының контактілер тізімі мен қоныраулар тарихы мультимедиа жүйесінің жедынан ешіріледі.

Кіріс қонырауы кезінде

Кіріс қонырау кезінде кіріс қонырау терезесі ашылады.

Қонырауды қабылдау үшін түймесін түртіңіз.

Қонырауды қабылдамау үшін түймесін түртіңіз.

Телефонмен сейлосу кезінде

Байланыс орнатылған кезде алымдағы қоныраудың терезесі автоматтарты түрде ашылады.

Мультимедиа жүйесі

- > Немірді тери панелін ашу немесе жабу үшін ☎ түймесін түртіңіз.
- > Мультимедиа жүйесінің Микрофонын қосу немесе ешіру үшін ☎ түймесін түртіңіз.
- > ☎ түймесінің көмегімен «Телефон» және «Дауысты байланыс» режимдерін аудыстырып қосуға болады.
  - «Телефон» режимі: сейлесу жүйеге Bluetooth арқылы қосылған Мобилді телефонның көмегімен орындалады.
  - «Дауысты байланыс» режимі: қонырау авторекалікке орнатылған динамиктер мен микрофон арқылы орындалады.
- > Қонырауды аяқтау үшін ☎ түймесін түртіңіз.

Телефонмен сейлесу кезінде кіріс қонырау болған жағдайда

Телефонмен сейлесу кезінде және бір қонырау келіп түсken кезде кіріс қонырауының терезесі ашылады.

- > Қоныраудан бас тарту үшін ☎ түймесін түртіңіз.

- > Жана қонырауды қабылдау және ағымдагы қонырауды вяктау үшін % пернесін тұрткіз.
- > Жана қонырауды қабылдау және ағымдагы қонырауды ұстап тұру үшін % пернесін тұрткіз.

Екі қонырауды ауыстырып қосу үшін !! түймесін қолданыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

Қонырауды ұстап тұру және кел арналы телефон байланысы функциясын мобилді телефон қолдауы және олар онда іске қосылған болуы тиіс.

Балтаулар

Балтаулар интерфейсіне ету үшін бас Мәзірде түймесін тұрткіз.

Дисплей балтаулары

Балтаулар мәзірінде «Дисплей» пернесін тұрту дисплей балтауларының терезесін ашады.

1-түр

Мультимедиа жүйесі

2-тур

- > Уақыт пішімі: уақытты көрсетудің 12 сағаттық немесе 24 сағаттық пішімін белгілеуге болады.
- > Қун және уақыт: күнді және уақытты көлмен белгілеуге болады.
- > Қозғалыс кезінде дисплейді құлыштау: бул функцияны іске қосқаннан кейін авторекаліктің қозғалысы кезінде бейнені қосқан жағдайда дисплейде ескерту хабарламасы пайда болады.
- > Тіл /Language: бул жерде жүйенің тілін таңдауға болады.
- > Тақырып баптаулары: мультимедиа жүйесі интерфейсінің тақырыбын белгілеуге болады.
- > Дисплейдің жарықтық режимі: «Автоматты түрде реттеу», «Күн», «Түн» нұскаларын таңдауға болады.
- > Жарықтық дисплейдің жарықтығын реттеу үшін сырпытпаны түрткіз және оны солға немесе онға қарай жылжтыныз.
- > [Іске қосқан кездегі жауапкершіліктен бас тарту туралы Мәлімдеме]: бул функцияны қосқаннан кейін мультимедиа жүйесін өрбір жолы іске қосқан кезде өнімді қолданудың салдарлары үшін жауапкершіліктен бас тарту туралы мәлімдеме көрсетіледі.

Дыбыс баптаулары

Баптаулар мәзірінде «Дыбыс» пернесін тұрту дыбыс баптауларының төрөзесін ашады.

- > Дыбыс деңгейі: сәлемдесу бетінің дыбыс деңгейін, телефон жөнірвуларының дыбыс деңгейін және ойнату дыбыс деңгейін баптауышыға болады.
- > Түймелердің дыбысы: бұл функцияны қосқыннан кейін сенсорлық түймелерді түрткен кезде дыбыс шығады.
- > Дыбыс деңгейін затобақылау: дыбыс деңгейі қозғалыс жылдамдығына сәйкес автоматты турде реттеледі. Автокөліктің жылдамдығы артқан кезде дыбыс деңгейі кебейеді, жылдамдық темендеген кезде – азаяды. Бұл функцияны өшіріп немесе үш жұмыс режимінің бірін қызып қоянызға болады: «Жай», «Орташа» және «Катты».

Жалпы баптаулар

Баптаулар мазірінде «Жалпы» персептің түртү дыбыс мультимедиа жүйесінің жалпы баптауарының террессін ашады.

- > Жүйе нұсқасы туралы ақпарат: мультимедиа жүйесінің нұсқасы туралы ақпаратты ашу үшін осы жазбаны басыңыз.

Мультимедиа жүйесі

- > Зауыттық балтауларды қалпына келтіру; осы жазудың үстінен басқан кезде зауыттық балтауларды қалпына келтіруді растау терезесі пайда болады. Растаганнан кейін барлық дербес балтаулар едепкі қалып бойынша мәндерге дейін қалпына келтіріледі.
- > Жерлікіті жанарту: жанарту файлы бар USB-жинақтағышты жалғау арқылы жүйені жанартынызға болады.
- > Жадты оңтайландыру: осы жазуды басқан кезде жадты оңтайланыруды растау терезесі ашылады. Растаганнан кейін жүйенің қаші тазартылады.

1 Пайдалы ақпарат

- > Жанартулар туралы:
- > Жүйені жанартуды орындау үшін автокөлікті қауіпсіз жерге тоқтатыныз.
- > Жанартуды тек оталдыру жүйесі қосылып тұрганда немесе қозғалтыш жұмыс істеп тұргандаған орындауга болады.
- > Жанарту барысында оталдыру жүйесінің режимдерін аудыстырып қоспаған немесе автокөлікпен басқа да Манипуляциялар жасамаған жen.
- > Жанарту көзінде мультимедиа жүйесін ешруге болмайды.
- > Жанарту барысында жүйе қайтадан жүктеледі және қолдануға қолжетімді болмауы мүмкін.
- > Жанартқаннан кейін жүйе элементтері, функциялар, терезелер және жүйені баскару тасілдері осы нұсқаулықта берілген сипаттамадан взағаше болуы мүмкін. Жанартудың мезмұны туралы жанарту барысында көрсетілетін хаберламалардан белгіліншеге болады.

Жарық балтаулары

Балтаулар мәзірінде «Жарық» пернесін тұрту жарық балтауларының терезесін ашады:

Бұл жерде энергия үнемдеу режимінә вұысудың ірілүү уақытын, салонды жарықтандыру плафонның ашуланғандағы уақытын және «Мені үйге шығарып сал» функциясы жұмыс істеп тұрғанда сыртқы жарықтандыру аспаптарының ашуланғандағы уақытын белгілеудіңізге болады.

4

Төтенше жағдайда

Қауіпсіздік белбеулері	132
Қауіпсіздік жастықтары	139
Бала бекіту жүйесі	144
Иммобилайзер	152
Автокелікті айдал өкетуден сақтау жүйесі	153
Соқтығысу кезінде отынның берілуін тоқтату жүйесі	155
Аїлараттық қауіпсіздік	156

Қауіпсіздік белбеулери

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Соңдатан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сәзің автокөлігінің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігінің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

- > Қауіпсіздік белбеудің иші тармагы мойынның үстімен немесе көлтықтың астымен етпейі керек.
- > Қауіпсіздік белбеудің бел тармагы мүмкіндігінше сандарының жаңасын тұруы тиіс.
- > Бір белбеуді тек бір-ақ адам қолдануға болады. Бір белбеуді бірнеше адамға (соның ішінде балаларға) бірге тағуға тыйым салынады.
- > Егер бір белбеу екі адамға тағылған болса, автокөлік соқтығысқан жағдайда белбеу соққы күшін беле алмауымен қатар жолаушылардың соқтығысу қаупін де тұдырады.
- > Қауіпсіздік белбеулерін шырышытаманыз және босатпанаңыз.

- > Қауіпсіздік белбеулеріне етік қырлары бар заттарды бекітуге болмайды. Олардың асерінен белбеу алат кезінде үзіліп кету мүмкін.
- > ЖКО кезінде іске қосылған қауіпсіздік белбеулерін, сондай-ақ, замындалған белбеулерді қолдануға тыйым салынады.
- > Қауіпсіздік белбеулерін шешіл алуға болашектауге және қайта жабдықтауга тыйым салынады.
- > Құлпының ішінде бөгде заттар болған жағдайда қауіпсіздік белбеуін пайдалануға тыйым салынады.
- > Қауіпсіздік белбеулері орамынан женип тартылып шығуы және қайтадан ішіне жиналуды үшін оларды таза устауға, сұйықтықтардың және майлы заттектердің (соның ішінде балық, май, су, тамак және сусындар) тиімнен қорғаута көнсө береміз.
- > Белбеулерді бензопдың, бензиннің және елеу де органикалық заттектердің немегімен тазалауда, сондай-ақ оларды түссіздендіруге немесе бояуда болмайды.
- > Балалар қауіпсіздік белбеулерімен ойнамауы тиіс. Егер бала белбеумен ойнау кезінде абайсызда оны мойнына орап алатын болса, тімі кіші елімнә де алып келетін ауыр жаракаттар келтірілу мүмкін. Егер бала белбеуді мойнына орап алған және оны ағытып алу мүмкін болмаса, оны қайшымен қынзыз.

> Азтока пілтін қауіпсіздік белбеулері ересектерге есептегіл жобаланған. Балаларға сәйкес келетін бала бекіту хурылысын пайдаланған жән. Егер дұрыс тағылған жағдайда қауіпсіздік белбеуі баланың мойнына немесе иегіне жаңасатын және деңесінің тәмемлігін үстәмайтын болса, сәйкес келетін бала орындығын пайдаланған жән. Егер бала қауіпсіздік белбеуін тағыл отыра алатындық ересек болса, белбеудің дұрыс тағылғанын қадағалау қажет.

Жүкті өйелдерге ариналған өрекшे нұсқаулар.

Қауіпсіздік белбеуін пайдаланғаның жән. Нактырак ұсыным алу үшін дәрігермен көңесін. Жүкті өйелдер қауіпсіздік белбеуін әдәттегідей тағады, алайда олар келесі жағдайларға назар аударуы қажет:

- 1) Қауіпсіздік белбеуінің бел тармагы іштің астынан барынша тәмен орналасуы тиіс.
- 2) Белбеудің иық тармагы иықтың үстімен вту және іштің емес, соуденің үстінде орналасуы тиіс. Егер белбеу дұрыс тағылмаса, шұғыл тежеу немесе соктығысу жағдайында ол ішті қысыл қалуы, соның нағылесінде знаның да, ұрықтың да ауыр жаракат алуына және аліміне алып келу мүмкін.
- > Әртурлі аурулары және мүгедектің бар жолаушылар да қауіпсіздік белбеуін пайдалануы керек. Нактырак ұсыным алу үшін дәрігермен көңесін.

> Қауіпсіздік белбеу қолданылмай түрган кезде ол толыктай орамына оралып тұруы тиіс. Олардың бұралуына, қызылуына және белбеудің кез келген етір заттармен жаңасуына жол берменіз. Қауіпсіздік белбеуінің құлпында бетен заттар болмауы тиіс. Олар қауіпсіздік белбеуінің тілінің дұрыс бекітілүне көдергі келтірү мүмкін.

Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тағу

СТАЛКЕВСКАЯ

- Орындық арқалығын реттеп алыныз, тузу отырыңыз және арқалықта сүйвініз. Қауіпсіздік белбеуі шынышытап маусы керек.
- Белбеудің иық тармагы иықтың ортасына қонып тұруы тиіс. Ол мойның үстімен етіп тұрмасу немесе иыктан сырғып түспеу қажет.
- Белбеудің бел тармагы мүмкіндігінше сандарыңызға жаңасып тұруы тиіс.

⚠ Ескертү!

- Жүргізуши мен барлық жолаушылар қауіпсіздік белбеуін тағыл отырыу керек. Егер олардың бірі белбеу тақлаған болса, шұғыл тежеу немесе соктығысу ауыр жаракаттарға және кісі аліміне алып келуі мүмкін.

Қауіпсіздік белбеулері

> Жүргізуші мен жолаушылар тіпті сапар ете қыска болса да, бүкіл сапар барысында қауіпсіздік белбеулерін тағып отыруға тиіс. Тәгілмаған қауіпсіздік белбеулері азат жағдайында жаракат алу және олат болу қаупін ұлғайтады.

Алдыңғы орындықтардың алдын ала тартқыштары бар қауіпсіздік белбеулері

Бетпе-бет соқтығысу жүргізуші мен алдыңғы жолаушы үшін ең қаупі. Соқтығысқан кезде алдын ала тартқыш оларды жақсырақ қоргауды ҳамтамасыз етіп, ләзде қауіпсіздік белбеуін тартып алады.

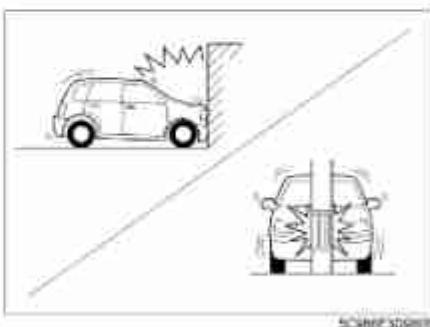

Осы кезде қауіпсіздік белбеуінің алдын ала тартылу күшінің шектепші белбеу тағып отырған адамның қуудесіне шектен тыс күшті қысымның түсірілуін болдырмауға кәмектеседі.

Іске қосылу шарттары

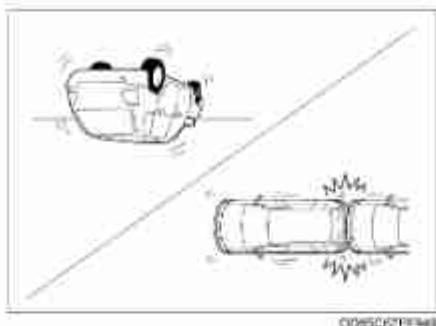
Алдын ала тартқыш күшті бетпе-бет соқтығысу кезінде іске қосылады.

Тәмемдегідей алғы соқылар кезінде ол іске қосылмауы мүмкін.

- > 25 км/саг шамасынан кей жылданынан бетон қабыргаға бетпе-бет соқтығысу және осыған үксас басқа да соқылар.
- > 35 км/саг-тан темен жылданында ЭТЖ бағанына, ағашқа немесе басқа шағын объекттің бетпе-бет соқылу.

Тәмендегідей күшті соккылтар кезінде алдын ала тартқыш ез функцияларының толық орындауы мүмкін.

- > Автокеліктің жантауы немесе табесіне аударылуы.
- > Бүйірден немесе арттан тиғен сокы

⚠ Ескерту!

- > Алдын ала тартқышы бар қауіпсіздік белбеуін колданған кезде оны дұрыс тағынан және орындықты автокелікті басқаруға барынша ынғалдыры күйге келтірің. Әйттесе құрылыш ез функцияларын жеткілікті дарежеде тиімді орындаі алмайды, бұл вуыр жаракаттар келтіру және тілті кісінін алып келгі мүмкін.
- > Егер алдын ала тартқышы бар қауіпсіздік белбеуін орналатыныз, шашп алғынан немесе бепшектелгін келсе, міндетті турда сервис орталығына хабарласыныз. Егер алдын ала тартқышы бар қауіпсіздік белбеуі дұрыс колданылmasa, алат жағдайында ол дұрыс іске косылмайды, нәтижесінде бұл вуыр жаракаттар келтіру және тілті кісінін алып келу мүмкін.

> Алдын ала тартқыштың кайта қолданута болмайды. Соктыйсу кезінде іске косылғаннан кейін ол ез функциясын кайтадан еткіра алмайды. Оны ауыстыру үшін міндетті түрде сервис орталығына жүтініз.

> Алдын ала тартқыштың іске косылғымен бірге сарт еткен күшті дыбыс және аз түсті түтін шығады. Бұл түтін тұтандын белгісі болып табылмайды және адам үшін зиянды емес.

> Егер алдын ала тартқышы бар қауіпсіздік белбеу жарамсыз болып қалса, міндетті түрде сервис орталығына хабарласыныз. Алдын ала тартқышы бар қауіпсіздік белбеуінің өздігінен іске косылғынан жаракат келуі мүмкін.

Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеулерінің биіктігін реттеу

Егер қауіпсіздік белбеу моянға жақын орналаса немесе ишкітан сырғып түсे берсе, оның биіктігін реттеуге болады.

Қауіпсіздік белбеулері

Реттегіш түймесін басыңыз, белбеуді жақетті биқтікке жылжытыңыз және түймені жіберіңіз.

▲ Ескерту!

Белбеудің биқтігін реттеп алғаннан кейін реттегіштің жақетті күйде сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

60071A000A01

Қауіпсіздік белбеулерінің қолданылуы

Үш нұктелі қауіпсіздік белбеулерін пайдалану

1. Белбеуді тілшілден ұстап, шарғысынан тартып шығарыңыз. Белбеуді тілшілден ұстап, шарғысынан тартып шығарыңыз.

60071A000A01

Егер қауіпсіздік белбей толық тартып шығарылmasa, оны күшпен тартып, қайтадан оралуы үшін жібере салыңыз. Осыдан кейін белбеуді қайтадан тартып шығарыңыз.

2. Тілшікті құлыпқа сырт еткен дыбыс естілгенше сұтыңыз.

3. Қауіпсіздік белбеуінің иық тармагын жоғары қарай тартып, бел тармагын деңесін тәменті белгіне сенімді жаңасып тұратындағы етіп реттегіз.

61464B000B01

Соқтығысқан жағдайда жамбас сүйектері соқы күшин өздеріне кабылдайды, бұл жаракат алу ықтималдығын азайтады.

4. Иық тармагын іекірекке тиіп тұратындағы және иықтың ортасымен втегіндегі етіп реттегіз.

Қауіпсіздік белбеулері

РІВЕГАДАЛАҒЫС

Бұл сәкір күшін дәненің жоғары белгіне балуға мүмкіндік береді.

5. Қауіпсіздік белбеуін шешу үшін құлып түймесін басыныз.

БАЛЫП ТҮЙМЕСІ

Шарғысына оралғанша белбеуді метал тілшігінен ұстап тұрыңыз. Оның жолаушыларға немесе жақын тұрған заттарға тимеудін кадағаланызы.

Артқы ортаңғы орындықтың үш нүктелі қауіпсіздік белбеулерін пайдалану

Артқы шеткі орындықтардың қауіпсіздік белбеулері алдынға орындықтардың белбеулері секілді қолданылады. Теменде артқы ортаңғы орындықтың қауіпсіздік белбеуін қолай қолдану қажеттіл вайыллады.

1. Қауіпсіздік белбеуін тілшігінен ұстап, төбедегі шарғысынан тартыл шығарыңыз. Белбеудің шиыршықталмағанына көз жеткізіңіз.

КАРЫКТАСЫ

2. Астынғы тілшікті сырт еткен дыбыс естілгенше құлыпқа сұғыныз. Тілшіктің сенимді бекітілгенене көз жеткізіңіз.

РІВЕГАДАЛАҒЫС

3. Ұстңыл тілшігінен ұстаныз және оны екінші құлыпқа сырт еткен дыбыс естілгенше сұғыныз. Белбеудің шиыршықталмағанына көз жеткізіңіз.

4. Белбеуді ағыту үшін жогарыда сипатталған өрекеттерді көрі терпілген орынданыза.

■ Пайдалы ақпарат

Егер артқы ортанды орындықтың қауіпсіздік белбеуінің тек астынғы тілшігін шығарыл алғыныз келсе, құлыштың буйір жағында орналасқан ойықта ішті намесе осыған үқсаю затты сұныныз.

■ Пайдалы ақпарат

Егер артқы ортанды орындықтың қауіпсіздік белбеуі жолданылмайтын болса, оны төбедегі арнайы қарапактың астында орналастыру қажет.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыныз. Сондықтан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзінкі автокөліктің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөліктің салынған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

- > Қауіпсіздік жастығы – қайта пайдаланылмайды. Соқтығысу кезінде бір рет іске қосылғаннан кейін ол екінші соқтығысу кезінде қосылмайды. Оны азындыруға үшін міндетті түрде сервис орталығына жүргінің.
- > Қауіпсіздік жастығы – бұл қауіпсіздік белбеуден бірге жұмыс істейтін көмоқшы қауіпсіздік құрылғысы. Соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастықтары өз функциясын орындауда үшін жүргізу және жолаушылар қауіпсіздік белбеудерін дұрыс таққан болуы және түзу отыруы тиіс.
- > Дұрыс қолданған жағдайда қауіпсіздік жастықтары тиімді болуы мүмкін, алайда оларды дұрыс қолданбау салдарынан жастықтар өз қызметтің дұрыс атқармайтынымен қатар, жаракат көтіруі де мүмкін.

> Қауіпсіздік жастықтарының іске қосылғанда картындықтың дыбыс естіледі және ақ түсті түтін пайда болады. Бұл ертеңудің белгісі емес. Болінген түтінмен тыныстаған кезде демілтесі және көңірдегінің аурулары бар жүргізуіде және жолаушыларда тыныс алуына байланысты қындықтар туындауы мүмкін. Мұндай жағдайда олар автокөліктің болмаса, автокөліктің тәрзесін немесе есігін ашип, салонға таза ауындың күрін қамтамасыз ету керек.

- > Егер қауіпсіздік жастығының іске қосылғаннан кейін каптан заттектер (газ және т.б.) көздерінде немесе терілізге тиіс, оларды мүмкіндігінше тездеп сүмен жынызы. Әйттепе аллергиялық реакция пайда болуы мүмкін.
- > Іске қосылғаннан кейін қауіпсіздік жастықтарының элементтерінен үстемдік. Кейбір элементтер катты қызындықтан, будан күйік шалуы мүмкін.
- > Қауіпсіздік жастықтарын белгілігеннен баска маңызды колдануға болмайды.
- > Егер сізге автокөлікке радиожабдықтар орнату қажет болса, сервис орталығына хабарласыңыз. Радиожабдықтардан туындаудын электрмагниттік топтындар пассивті қауіпсіздік жүйесін басқару блогының жұмысына асер етеді.
- > Қауіпсіздік жастықтарының орнатылған аймақтарына соқылар тигізбеніз немесе күшті қысым түсірмейді. Бұл қауіпсіздік жастықтарының алат кезінде дұрыс іске қосылмауына немесе алат жоқ кезде өздігінен соқылып кетуіне алып келу мүмкін. Мұндай жағдайлар азыр жаракаттарға және кісі еліміне алып келу мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы

Жалпы мәліметтер

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары рульде және алдыңғы жолаушының алдындағы аспаптар тұтасынан шінде орналасқан. Рульде және аспаптар тұтасында тиісті баллар бар. Күшті бетте-бет соқтығысу кезінде қауіпсіздік белбейі тартылады да, сонымен бір мәзілде қауіпсіздік жастықтары іске қосылады, бул жүргізушиң және алдыңғы жолаушының басына және кеудесіне түсетін соққы күшін бәсекедеттеді.

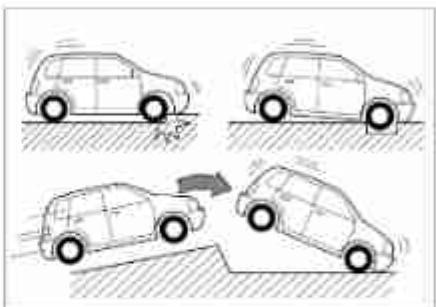
Жұмыс істеу принципі

Орташа және ауыр күшлен бетте-бет соқтығысу кезінде датчик автокөлік жылдамдығының көнеттен тамандеудің тіркейді, ал басқару блогы қауіпсіздік жастықтарын деру іске қосады.

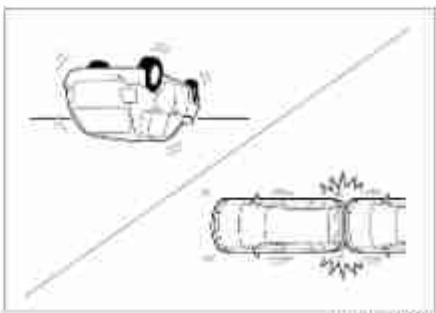
Айрымша нұсқаулар

Қауіпсіздік жастықтары автокөліктің түбіне тәмәндегідей күшті соққылар тиғен жағдайда іске қосылуы мүмкін.

- > Жиектасқа соғылу.
- > Жолдың ойығына немесе орга түсін кеткенді.
- > Кедергіден әткеннен кейін жолдың бетіне соғылу.

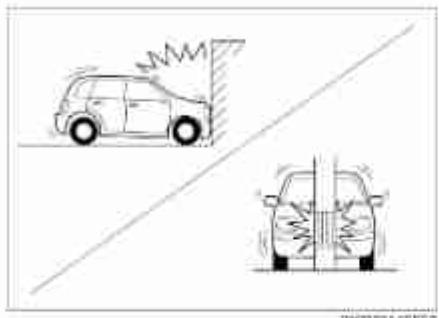
Келесі жағдайларда қауіпсіздік жастықтары іске қосылуы ықтимал, бірақ ез қызметін атқара алмауы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары

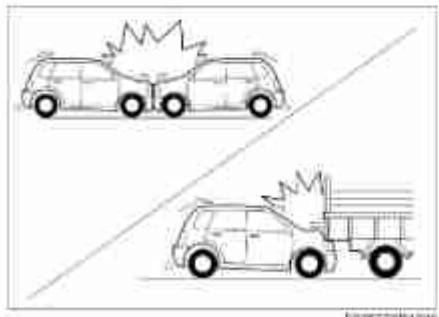
- > Автокөліктің жантауы немесе тәбесіне аударылуы.
- > Бүйірден немесе арттан тиғен соқы.

Қауіпсіздік жастықтары тәмемдегідей күшті соқылар тиғен жағдайда іске қосылмауы мүмкін.

- > 25 км/сағ шамасынан кейін жылдамдықпен бетон хабырға бетте-бет соқтығысу жөнө осыған ұқсас басқа да сомылар.
- > 35 км/сағ-тан төмен жылдамдықта ЭТЖ бағанына, ағашқа немесе басқа шалын объектіге бетте-бет соғылу.

Егер соқтығысу орын алған нысан деформацияланатын немесе орнынан жылжитын болса, соқы күші азаяды. Бул жағдайда қауіпсіздік жастықтары іске қосылмауы мүмкін.

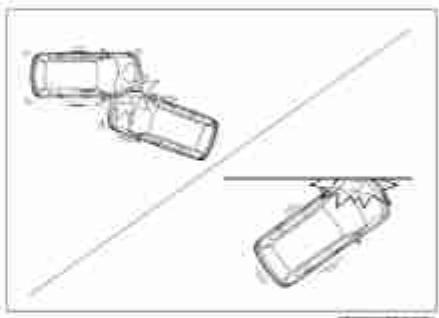

БАЛАНСИЗ

- > Массасы шамалас көзгальсыз түрган автокөлікпен бетте-бет соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастықтары іске қосылмауы мүмкін.

- > Алда жүріп бара жатқан жүк автокөлігіне соғылған жағдайда, автокөлігінің оның шанағының астына кіреді, соқы күші азаяды, ал қауіпсіздік жастықтары іске қосылмауы мүмкін.

Соны бурыши және бағыты секілді факторлар, тілті соқтығысу жогары жылдамдықпен орын алған жағдайда де, қауіпсіздік жастықтарының іске қосылмау себебі болуы мүмкін.

ОРИЕНТИРОВКА

- > Рульге немесе аспаптар тақтасынан төмениң белгіне тыым жағын отырмады. Калыпты жағдайларда журғашу рульде дұрыс отыру ережелерін сақтап, мүмкіндігінше одан алысқырақ отыруы керек. Алдыңынан орындықтар аспаптар тақтасынан мүмкіндігінше алысқырақ болуы тиіс. Журғизуші мен барлық жолаушылар белбеулерін дұрыс таққан болуы кажет.

- > Автокөліктің көзгальсы кезінде орындықтың шетінде отыруға немесе аспаптар тақтасына сүйенуге тыйым салынады. Алдыңынан қауіпсіздік жастығы жогары жылдамдықпен және соқы күшімен ашылады. Егер он жолаушының немесе журғизушінің жанында іске қосылса, бол ауыр жаракаттарға және іслептікке алып келу мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары

- > Балапарға қауіпсіздік жастықтарына қарсы отыруға тыйым салынады, себебі олардың іске қосылуы балага ауыр жаракаттар көтіруі және тілті оны мерт қылты Мүмкін. Барлық бала арты өрніндіктарда отыруы жөне белбеулерді дұрыс тагуы тиіс.
- > Қауіпсіздік жастықтары іске қосылған кезде жаракаттардан сағтанды үшін келесі нұсқауларды орындаңыз. Аспаптар тақтасының үстіне ешнәрсе қойманың және сүйеп қойманың. Ұсақ-түйек тартпасының қалпагы тығыз жабылған болуы тиіс. Терезелерге және салондагы артық көрініс айнасына ешқандай көрек-жаракттар ілменіз. Рульдегі дыбыс сигналының түймесіне ешқандай көрек-жаракттар бекітпейз. Қауіпсіздік жастығы мен жүргізуінің немесе алдыңғы жолаушының арасына жук, үй жануарларын және қандай да бір заттар қюнга болмайды.
- > Салонды сумен және жұғыш күрәлдермен жууга болмайды. Қауіпсіздік жастығы газогенератордың арқасында іске қосылады, ыңғалдану жастықтың жұмысының асер етуі және ауыр жаракаттарға және кісі еліміне алып келу мүмкін.
- > Қауіпсіздік жастықтарының қақпақтарына пломбалауши балауыз жағуға, жабысқақ таспа және т.с. жабыстыруға тыйым салынады. Бұл жастықтың іске қосылуына кедегі көтіруі мүмкін.
- > Қауіпсіздік жастықтарының қақпақтарының зағындалуына жол бермейз. Қақпагы зағындалған жағдайда қауіпсіздік жастығы дұрыс іске қосыла алмайды. Сондыктан ешбір жағдайда – әз бетінше қауіпсіздік жастығының қақпагын ашуға немесе оны зағындауга болмайды.
- > Қауіпсіздік жастықтарын, аспаптар тақтасын және рульді шешіп алуға, қайта жабдықтауга және қайта орнатуға тыйым салынады. Олармен жасалған көте операциялар жастықтардың жұмысының бузылуына немесе олардың вздігінен іске қосылған кетуіне алып келу мүмкін, ал бұл ауыр жаракаттарға және кісі еліміне себеп болуы ықтимал.
- > Аспаны қайта жабдықтауга тыйым салынады. Аспаның бибітін немесе қаттылығын взгерту қауіпсіздік жастықтары іске қосылған жағдайда ауыр жаракаттарға және кісі еліміне екелу мүмкін.
- > Автокеліктің алдыңғы белігіне молдингер немесе қалтамалар орнатының келсе, кенес алу үшін сервис орталығына хабарласының. Автокеліктің алдыңғы беліліндегі взгертулер қауіпсіздік жастықтарының соққы датчигі қабылдайтын импульске асер етеді. Бұл жастықтардың көздейсөк іске қосылу қаупіне жоне ауыр жаракаттарға, немесе тілті кісі еліміне алып келу мүмкін.
- > Автокеліктің алдыңғы белігін немесе жүргізуіш орындығын жәндеген кезде кенес алу үшін сервис орталығына жүгініңз.

Дұрыс жүргілмеген жәндеу жұмыстары қауіпсіздік жастықтарының соңғы датчигі қабылдайтын импульске әсер етуі мүмкін. Бұл жастықтардың дұрыс жұмыс істемеу қаупіне және аудио жаракаттарға немесе тілде кісі әліміне алып келуі мүмкін.

Бала бекіту жүйесі

Автокөліктің жабдықталалуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде көлжетімді емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

1 тобының бала орындығы

©DODGE/AMERICAOS

Бала орындықтарының түрлері

0/0+ тобының бала орындығы

©DODGE/AMERICAOS

2/3 тобының бала орындығы

©DODGE/AMERICAOS

Бала орындықтарын бекітуге арналған қапсырмалар

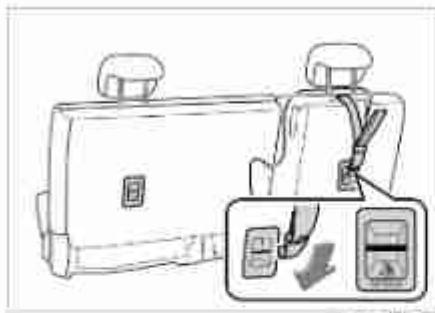
Астыңты қапсырмалар

©DODGE/AMERICAOS

Артық орындықтардың арқалығы мен жапшігінің арасында бала орындықтарын бекітуге арналған төрт астыңы қапсырмаласқан.

Закірлі белбеулерді бекітуге арналған қапсырмалар

Екінші қатар орындықтарының арқалықтарының артында бала орындықтарының зекірлі белбеулерін бекітуге арналған екі қапсырма орналасқан.

⚠ Ескерту!

Қапсырмалар дұрыс орнатылған бала орындықтарының жүктемесіне шыдайтындей етіп есептелген. Олар ешбір жағдайда ересектерге арналған қауіпсіздік белбеулерін, ішмектерді бекіту және қандай да бір заттарды немесе құрылыштарды автокөліктен байланыстыру үшін колданыла алмайды.

Бала орындықтарын колдану

Автокөліктегі тек БҮҰ ЕЭК №44 Қағидаларына сәйкес келеттін бала орындықтары таныңыз.

БҮҰ ЕЭК №44 қағидаларына сәйкес бала орындықтары жөлесі бес топқа баланеді:

- > 0 тобы: 10 кг-ға дейін (0-9 жас).
- > 0+ тобы: 13 кг-ға дейін (0-2 жас).
- > 1 тобы: 9 кг-нан 18 кг-ға дейін (9 жас-4 жас).
- > 2 тобы: 15 кг-нан 25 кг-ға дейін (4 жас-7 жас).
- > 3 тобы: 22 кг-нан 36 кг-ға дейін (6-12 жас).

Бала орындықтарының ертірлі топтарының орнатылатын орындары

Сан/Макс тобы	Орнатуу среки		
	Артынын жалғаштырылғаны	Артың шарты орындықтар	Ортосының орындық
0 тобы	X	U	X
0+ тобы	X	U	X
1 тобы	X	U	X
2 тобы	X	U	X
3 тобы	X	U	X

Белгілердің түсіндірмесі:

U – орын осы топтың өмбебап бала орындықтарын орнатууга бейімделген.

X – орын осы топтың бала орындықтарын орнатууга бейімделмеген.

ISOFIX бекіткіштері бар бала орындықтарын орнатуға арналған орындар

Сан/Макс тобы	Әлемдік тобе	Белгілі	ISOFIX бекіткіштерінің орнатасын мөддері
Автобесік	F	ISO1.1	X
	G	ISO1.2	X

Бала бекіту жүйесі

Салмақ тобы	Олшем тобы	Бекітіш	ISOFIX бекітіштерінің орналаскан жерлері	Артық шетті орындықтар
0 тобы	E	ISO/R1	L	
	E	ISO/R1	L	
0+ тобы	D	ISO/R2	L	
	C	ISO/R3	L	
	D	ISO/R2	L	
	C	ISO/R3	L	
1 тобы	B	ISO/F2	IUF	
	B1	ISO/F2X	IUF	
	A	ISO/F3	IUF	

Белгілердің түсіндірмесі:

IUF – орын осы толтын қозғалыс базытына қарастылған ISOFIX бекітіші бар амбебап бала орындықтарын орнатуға бейімделген.

IL – орын келесі санаттардың ISOFIX бекітіші бар кейір балаларды үстел түрү күрүлгіларын орнатуға бейімделген; жартылай амбебап, шектеулі және ерекше.

X – орын осы салмақ немесе өлшем тобының ISOFIX бекітіші бар бала орындықтарын орнатуға бейімделмеген.

⚠ Назар аударыңыз

Артық сол жақ орындықта бала орындықтарының келесі түрлөрі орнатыла алмайды:

> ISOFIX бекітіштерінің және борттық қауіпсіздік белбеуінің камегімен бекітілетін бала орындықтары, яғни балага да борттық қауіпсіздік белбеуін тағын қою қажет.

> ISOFIX бекітіштерінің камегімен бекітілетін және хелесілердің жақет ететін бала орындықтары

Ескерту белгілері

9006570025

Бул белгілер алдынның жолаушы жағында күнкагар калқада орналаскан және автокөліктің алдынның қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталғанын және сізге тиісті ережелерді сактау қажет екенін хабарлайды.

⚠ Ескерту!

Егер алдынның жолаушы орындығы қауіпсіздік жастығымен жабдықталған болса, оған автокөліктің қозғалыс базытына карсы қарастылған баланы үстел түрү жүйесін орнатуға тыбын салынады. Бул ережені бұзы баланың жаракат алуына немесе олат болуына алып келу мүмкін.

Бала орындығын орнату

Бала орындығын арнайы бейткіштердің көмегімен орнату

iSOFIX және LATCH – бул бала орындықтарын бекіту үшін арнайы езірленген стандартты жүйелер. Автосөлігіндегі арты орындықтарына осы бекіту жүйелерінің кез келгені бер бала орындығын орнатуға болады.

1. Алдыңы орындықтарды тірептене алға жылжытыныз.
2. Бала орындығын орнатқалы жатқан орындықтың бассүйегішін реттегіз немесе шешіп алыңыз.

■ Пайдалы акпарат

- > Қозғалыс бағытына қарындастырылған бала орындығын орнату үшін бассүйегішті берынша темен тусіру немесе шешіп алу қажет.
- > Егер қозғалыс бағытына қарастылған бала орындығын орнату хезінде бассүйегіш бала орындығының арты орындық арқалығына жанасып тұруына мүмкіндік бермесе, онда бассүйегішті шешіп алу қажет.

> Егер бустерді қолданатын болсаңыз, бассүйегішті шешіп алманыз. Бул жағдайда бассүйегіштің ең биік нүктесі балаңың төбелесімен бір деңгейде немесе оған берынша жағын орналасуы тиіс.

3. Бала орындығының бағыттауыштарының орындарын астынғы қапсырмаларға кигізің және олардың сенимді бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

4. Зекірлі белбеудің ішегін орындық арқалығының артындағы тиісті қапсырмаларға бекітіңіз. Белбеудің шыныршықталмауын қадағапаныз. Зекірлі белбеуді бекіткен кезде оны бассүйегіштің астынан еткізу қажет.

Бала бекіту жүйесі

5. Бала орындығын ырған, оның сенімді бекітілгеніне кәз жеткізіңіз.

Бала орындығын қауіпсіздік белбеуінің кемегімен орнату

1. Алдыңғы орындықтарды тірелгөнше алға жылжытыңыз.
2. Бала орындығы орнатылатын орындықтың бассүйегін реттеңіз немесе шешіп алыңыз.

СИМВОЛЫНДА

■ Пайдалы ақпарат

- > Қозғалыс бағытына қарсы қаратағынан бала орындығын орнату үшін бассүйегішті барынша темен түсіру немесе шешіп алу қажет.
- > Егер қозғалыс бағытына қаратағынан бала орындығын орнату кезінде бассүйегішті бала орындығының арты орындық арқалығына жаңасып тұруына мүмкіндік бермесе, онда бассүйегішті шешіп алу қажет.
- > Егер бустерді колданатын болсаныз, бассүйегішті шешіп алманыз. Бұл жағдайда бассүйегіштің ең биік нұхтең баланың тебесімен бір деңгейде немесе оған барынша жағын орналасуы тиіс.

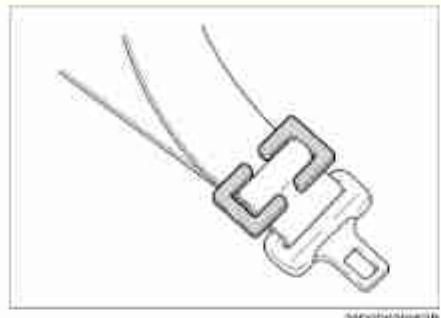
4. Бала орындығын өз салмағынызға орындыққа басыңыз және белбеу керіліп тұратындағы және орындықтың сенімді бекітілудің қамтамасыз етегіндегі етіп, белбендердің иық тармағының шарғыға тартылған оралуына мүмкіндік беріңіз.

ЕТАПТАЛАМАС

3. Қауіпсіздік белбеуін тартып шығарыңыз, оны бала орындығы арқылы еткізініз және қауіпсіздік белбеуінің тілшігін сырт еткен дыбыс естілгөнше құлыпқа сұғынды.

5. Егер бала орындығы қауіпсіздік белбеуінің бекітішімен жабдықталмаган болса, оны өз бетініңше сатып алуыңынға болады.

6. Бала орындығын ырғап, оның сенімді бекітілгеніне көз жеткізу.

Бала орындықтарын орнату кезіндегі сақтық шаралары

- > Егер артқы орындық арқалығының келбей бұрышы реттелетін болса, оны бала орындығының кепшілік арқалығы артқы орындықта нық тиіп тұратындау жүйге келтірің.
- > Егер бала орындығын арнайы бекіткіштер жүйесінде орнататын болсаны, ол ушін қауіпсіздік белбеулін қолданыңыз. Бала орындығына косып берілген орнату нұсқаулығын орынданың.
- > Бала орындығы автокөлік орындығына дұрыс бекітілген болуы тиіс. Бала орындығы дұрыс орнатылған жағдайда шұғыл тәжеке немесе соқтығысу балаға ауыр жаракат келтіруі және мерт қылуы мүмкін.
- > Салонға бекітілмеген баланы ұстап тұру құрылғыларын орналастырмайды. Шұғыл тәжеке немесе соқтығысқан жағдайда бекітілмеген құрылғылар жүргізуіне немесе жолаушыға соғылуы мүмкін, бул ауыр жаракат келтіруі немесе морт қылуы мүмкін.
- > Бала орындығын алдының жолаушы орындығына орнатуға тыбым салынады. Бул жағдайда бала қауіпсіздік жастығына тым жақын орналасатын болады және соқтығысқан жағдайда оның ашылуы баланың ауыр жаракат алушына және тілпі опат болуына алып келу мүмкін.
- > Бала орындығын баланың жасына және бойына сейкес тандап, артқы орындыққа орнату қажет. Статистика бойынша көрруга құрылғыларды дұрыс қолданылған жағдайда балаларды артқы орындықтарға орналастыру, алдыңы орындықтармен салыстырында, көбірек қауіпсіздікке көнілді береді. Қозғалыс кезінде баланы холға алып отыруға жол берілмейді. Бул бала орындығын алмастыра алмайды. Алатқа ушыраган жағдайда бала алдыңы әйнеке соғылуы немесе сіз бен салон қаптамасының арасына қысылып қалуы мүмкін.
- > Егер бала балаларға арналған орындықта отырса, оған есік бағанына немесе салонының кабырғасына сүйенуго рұқсат берменді. Қауіпсіздік калкаларының іске косылуы ете қауіпті болуы мүмкін. Олардың соғысы ауыр жаракатқа және кісі еліміне әкелу мүмкін.
- > Автокөлікке арналған бала орындықтарының түрлері кеп болғандықтан, бала орындығын орнатар және шешіл алар кезде оның жабдықтау жыныстығындағы нұсқаулықты орындау, тиісті сақтық шараларын сактанаңыз.

Бала бекіту жүйесі

- > Егер бала орындығы зәкірлі белбеумен жабдықталған болса, бала орындығын орнату нұсқаудың және тиісті сақтық шараларын орындаі отырып, оны бекіту қажет.

Олай болмagan жағдайда шұғыл тежеу немесе соқтығысу ауыр жаракаттар келтіруі және тіпті елім жағдайына алым келуі мүмкін.

- > Егер бала орындығы зәкірлі белбеумен жабдықталған болса, он бассүйегіштік астымен атуды тиіс.

Әйтпесе бала орындығы дұрыс бекітілмейді және шұғыл тежеу немесе соқтығысу салдары баланың ауыр жаракат алудына және мерт болуына алым келуі мүмкін.

- > Зәкірлі белбеудің бекіткеннен кейін бассүйегішті туシリмей қажет.

Барсуйегіш закірлі белбеуге жанасып тұrsa, ол белбеудің херіпүін босатуы және шұғып төжеку немесе сокттығысу жағдайында бала орындығының аудерилып кетуіне себеп болуы мүмкін, салдары ауыр жаракат алу немесе кісі елімі қаупін тудырады.

Автокеліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокеліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлері мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сіздің автокелігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокелігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокелікті сатып алған кезде сізге берілген күжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Автокеліктің жабдықталуы

Автокеліктің жабдықталуындағы жол бермеу үшін кілтке электронды чип орнатылған. Қозғалтышты тек тұлғысқа кілтпен ғана оталдыруға болады.

▲ Назар аударыныз

- > Кілтті электромагнитті топтоюндар таратағын заттардың жаһында ұста маңынан.
- > Кілтті аса темен немесе аса жогары температуралардың асерліне ұшыратпаңыз.
- > Кілтті жерге құлатпаңыз.
- > Кілтті қысымының асерліне ұшыратпаңыз.

Егер қозғалтыш оталмаса

Тұлғысқа кілтті қолданып отырганынызға көз жеткізіңіз.

Иммобилайзер индикаторының жаңын түрүн тексерініз. Жаңын түрған индикатор иммобилайзердің ықтимал ақауын билдреді. Бұл жағдайда жүйені тексерту үшін сервис орталығына хабарласуыңыз жақет.

Күпия сезі бар конверт

- > Иммобилайзермен жабдықталған автокелік сатып алған кезде сізге басқа күжаттармен бірге ішінде күпия сезі бар конверт беріледі. Егер иммобилайзер істен шықса және қайталап балтауды жақет етсе, осы конвертті ашип, ішінен иммобилайзердің күпия сезін алып, оны сервис орталығының персоналына хабарлау жақет.
- > Егер автокелікті сатып алған кезде конверт жыртылған болса, күпия сезі урланған болуы және иммобилайзердин қорғанышы бұзылған болуы мүмкін. Автокеліктің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін дереу сервис орталығына хабарласыңыз.
- > Иммобилайзердің күпия сезі бар конвертті тиісті жерде сактаңыз. Күпия сезіді үшінші тұлғаларға айтпаңыз (иммобилайзер істен шыққан және оны жәндеву үшін күпия сезіді сервис орталығының қызметкерлеріне хабарлау жақет болатын жағдайлардан басқа кезде). Конвертті жоғалтып алған жағдайда екінші сервис орталығына дереу хабарласыңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы стандарттың жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәйкес келетін жинақтамасының және арналың жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударының Сондықтан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзірдің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөліктің салып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Жүйе сипаттамасы

Айдан өткөтіндең сактау жүйесі автокөліктің және оның ішіндегі материалдық құндылықтарды үрлаудан коргауда арналған. Автокөліктің күтпен бұзылғандағы арекет жасалған жағдайда жүйе жарық және дыбыс сигналын беру жүйесін іске қосады.

Ескертүл

Автокөліктің айдан өткөтіндең сактау жүйесінң қайта жабдықтауға тыбым салынады.

Жүйені қосу

1. Смарт-қілттің кіру интеллектуалдық жүйесінің немесе механикалық қілттің кемегімен есіктерді құлыштаганнан кейін бұрыльыс көрсеткіштері бір рет жынылыштайды және жүйе алдын ала күзетті режимін аудысады. Бул режимде автокөліктен кез келген манипуляцияларды орындауда болады, ал айдан өткөтіндең сактау жүйесін іске қосылмайды.

2. Шамамен 15 секундтан кейін жүйе автоматты түрде күзетті режимінде аудысады да, бұзылғандағы функциясы іске қосылады.

Назар аударының

Автокөліктен шыгар кезде барлық есіктердің жүксалыш есігін және күпіттің жабық екеніне көз жетізінде. Өйтпесе айдан өткөтіндең сактау жүйесі іске қосылмайды.

Пайдалы ақпарат

Айдан өткөтіндең сактау жүйесі күзетті режимінде түрган кезде орталық құлышты басқару түймесі жұмыс істемейді.

Сигнал беру жүйесінің іске қосылу шарттары

Күзетті режимінде келесі арекеттер сигнал беру жүйесінің іске қосылуына алып желоу мүмкін:

- > Отаптыру жүйесінің азыратқышының режимін өзгерту.
- > Капотты ашу.
- > Автокөліктің есіктерін немесе жүксалыш есірін смарт-қілттің немесе интеллектуалды кіру жүйесінің кемегінен ашу.

Сигнал беру жүйесін ажырату тәсілдері

Айдал әкетуге қарсы сигнал беру жүйесі іске қосылған жағдайда оны келесі тәсілдермен ешіруге болады:

- > Егер оталдыру жүйесінің ажыратқышы LOCK режимінде тұрса, автокөліктің есілтерінің құлпын смарт-қілттегі түймөндің көмегімен ашыныз.
- > Оталдыру жүйесінің ажыратқышын ON режиміне ауыстырыныз.
- > Егер оталдыру жүйесінің ажыратқышы LOCK режимінде тұрса және өзінізben бірге смарт-қілт бар болса, құлпын ашу үшін есік тұлғасының ішкі жағын түрткіз немесе жұксалғыш есігінің құлпын ашу үшін оны ашу түймесін басыныз.

■ Пайдалы ақпарат

Егер оталдыру жүйесінің ажыратқышы ACC режимінде тұрса, айдал әкетуден сақтау жүйесін смарт-қілттегі құлпыны ашу түймесін басу арқылы ешіре алмайды. Егер айдал әкетуден сақтау сигнал беру жүйесі жүргізуші есігінің құлпын немесе есіккіші ашу кезінде іске қосылса, онда оны есік тұлғасының ішкі жағын түрту арқылы ешіре алмайды.

Жүйені ажырату

Сигнал беру жүйесі күзету режимінде тұрған кезде есіктердің құлпын смарт-қілттің, немесе интеллектуалды кіру жүйесінің көмегімен ашыныз. Бұрындықтардан көрсеткіштері екі рет жұмысынтайтын және айдал әкетуден көркөн жүйесі өшеді.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгене назар зударыныз. Сондықтан осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Соқтығысу кезінде отынның берілуін тоқтату жүйесі

Алат кезінде қауіпсіздік жастықтары іске қосылған кезде бұл жүйе отынның берілуін тоқтатады, осындайша, отынның тегілігіне байланысты қаулап таңдауда азайтуға мүмкіндік береді.

Бұл жүйе іске қосылғаннан кейін қозғалтышты қайта іске қосу қажет, келесі ерекшелерді орынданыз:

1. Оталдыру жүйесінің ажыратышын LOCK режиміне аудыстырыныз.
2. Қозғалтышты қайтадан оталдырыныз.

⚠ Ескерту!

Қозғалтышты оталдырап алдында автокөліктің астындағы жерді қарал шығу қажет. Шанақ түбінің астындағы отынның іздері автокөліктің отын жүйесінің зақымдалғанын билдреді; бұл жағдайда қозғалтышты қайта оталдырмagan жын.

Ақпараттық қауіпсіздік

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондайтаң осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сәзін автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген ұхшаттардан таба алсыз немесе оны сатқан дилерден ала алсыз.

Құпиялық және деректердің қорғауы

Автокөлік туралы деректер

Автокөліктің күйінде пайдаланудың жинақтамасынан ету үшін электрондық басқару блоктары датчиктерден және басқа басқару блоктарынан көліп түскен деректердің өндөрілген сондай-ақ оларды өз бетінше жасап шығара алды.

Электрондық басқару блоктары үнемінде козгалыс жағдайлары туралы деректердің қадағалап отырады, алайда жад күрылғысында тек ақау туралы деректер мен стандартты Мәндірден ауыттыған көрсеткіштер гана сакталады. Мұндай ақпарат аспаптар тақтасында индикаторлардың көмегімен көрсетіледі.

Жад күрылғысы автокөліктің күйі, оның компоненттеріне түсестін жүктеме, техникалық қызмет хөрсету қажеттілік, сондай-ақ техникалық ақаулар туралы деректердің уақытша немесе тұрақты сақтауга арналған.

Автокөліктің жинақтамасына байланысты бұл деректер көлесілерді қамтуды мүмкін.

- > Автокөліктің күйі туралы ақпаратты (жүрілген жол, козгалыс жылдамдығы, дөңгелектердің зйналу жылдамдығы, көлденен, балытта үдеу және т.б.).
- > Коршаған орта жағдайы туралы мәліметтер: ауа температурасы, жауын-шашын және т.б.
- > Автокөлік жүйелерінің күйі туралы мәліметтер: жұмыстық сұйықтықтардың дәнгейі, шиналардағы ауа қысымы, аккумулятор батареясының күйі және т.б.
- > Маньзды жүйелердің мысалы, жарық аспаптарының, тәжіру жүйесінің және т.б. көтөрөлген туралы ақпарат.
- > Ерекше козгалыс жағдайларындағы автокөлік жүйелерінің реаңдамасы туралы мәліметтер: қоюлғандағы жастықтарының іске косылуы, жүргізуінің көмекші жүйелері таралынан автокөлік қозгалысының түзетілүү және т.б.
- > Автокөліктің ақаулары туралы басқа да мәліметтер.

Айрықша жағдайларда, мысалы, автокөліктің ақауы анықталған жағдайдың жад күрылғысы уақытша сақтау үшін жиналған деректердің сактауы мүмкін.

Жад күршілгысының жадында сакталған ақаулар туралы ақпарат ақау жойылғаннан кейін ешіріледі. Оның орнына жаңа деректер тіркеледі.

■ Пайдалы ақпарат

Жад күршілгысында сакталған деректерді сервис орталығының қызметкерлері автокалікті жандеу немесе техникалық қызмет көрсету кезінде колдана алады.

ОВО диагностикалық ағытпасы арқылы оқылатын деректер ақауларды талдау, кепілдік қызмет көрсету және автокөлікті жетілдіру үшін пайдалы бола алады. Жаңет болса, Мұндай деректер автокөліктің сөйкестендіру немірмен бірге оның ендірушісіне жиберіледі. Олар клиентке кепілдік жандеу және кепілдік талаптар туралы хабарлау үшін, сондай-ақ автокалікті көрі шашырып алу үшін ақауларға жауапкершілікten анықтауга және т.с.с. негізделеме ретінде колданыла алады.

▲ Ескертү!

Жад күршілгысының деректерін тек екілліті сервис орталығының қызметкерлері таң ОВО диагностикалық ағытпасы арқылы оқы алады. Оларды өз бетінше оқуға тырыспаның диагностикалық ағытпасының колдану ережаларын сактамау автокөліктің зақындаудына және азатқа немесе жаракаттарға алып жалуі мүмкін.

Жүйелердің деректері

Калік жургізуі өлдекайда жайлырақ ету үшін борттың жүйелер автокалік жабдықтарын колдану көзіндең деректердің ендегу үдерістерін сактайды.

Әдетте Мұндай деректердің көп белгілі уақытша сакталады және тек автокөлік жүйелорнің врасында ақпарат алmasу үшін гана колданылады. Тек деректердің аз мешері гана жад күршілгысында сакталады және жаңет болса, жабдықтардың балтауларын дербестендіру үшін колданылады.

Автокөліктің жинақтамасына байланысты бул деректер көлесілдерді қамту мүмкін:

- > Бейнетіркегішті, дауыспен басқаруды және көйір басқа функцияларды колданған кезде салоңда және автокөліктің сыртында болып жатқан оқиганың фотосуреттер, аудио немесе бейнеказбалары жиналаты мүмкін.
- > Жабдықтардың балтауларын дербестендірген кезде орындықтардың күй, артық көрініс вайналарының күй, климат-контроль жүйесінің балтаулары және т.б. туралы деректер сакталуы немесе взертілу мүмкін.
- > Жеке есептік жазбага кіру, жургізушінің немесе жолаушылардың күйін мониторингтеу және басқа да осыған үқрас максатта жергілікті заннама нормаларына сойкес автокөлік салонындағы интеллектуалды камераларда жасалған бет-влептік суреттері колданылуы мүмкін.

Пайдалы ақпарат

Бул деректердің үшінші тұлғаларға колжетімді болуын немесе болмауын Сіз ез бетінші шеше аласыз.

Дербес деректер

Автокелік иесі туралы мәліметтерді VIN-нөмірдің немесе көлік құралының немірлік белгісінің кемегімен қадағалауға болады. Сондыктан электрондық басқару блоктары жасап шыгаратын немесе өндійтін деректер белгілі бір жағдайларда сізге тікеlei қатысты болуы мүмкін. Олар сіздің калік тізініңдең өрекеттерінде, тұратын жерінде, бағдарларының немесе автокелікті қолдануының туралы күпия ақпараттың жария етілуіне ылтап етуи мүмкін. Занамада қарастырылған функциялар мен қызыметтерді есептегендеге (Мысалы, төтенше жағдайлардағы қемек), дербес деректерді жинауды, өндеді және қолдануды автокелік өндірушісі тек зандардың негізінде және сіздің калісімізден ғана жүзеге асыра алады.

Автокелік өндірушісінің қызыметтері

Онлайн режимде деректер алмасу автокелік өндірушісі үсінган хоралтан деректер тасымалдау жөлісі арқылы жүзеге асырыла алды. Қолданылу үшін деректер тасымалдау жөлісі қажет болатын функциялар мен қызыметтерді Сіз ез қалауының бойынша іске қоса немесе ашире аласыз.

Автокеліктің жинақтамасына байланысты бул деректер келесілерді қамтуы мүмкін:

> Жабдықтарды сейкестендіру және сізге үсіністар мен жаңартулар туралы ақпарат жіберу үшін қолданылатын автокеліктің VIN-нөмірі, жабдықтардың сериялық немірлері және басқа да осыған үксас деректер.

> Сізге техникалық қызмет көрсетуден ету және сервис орталығына жазылу туралы үсіністар жіберу үшін қолданылатын автокеліктің журғен жолы және басқа да осыған үксас мәліметтер.

Үшінші тұлғалардың қызыметтері

Сіз автокелік пен сырты жүйе арасында деректер алмасуды жүзеге асыра және осы келде үшінші тұлғаларға көлік құралы туралы кейбір манызды деректерді (мысалы, оның орналасқан жері туралы ақпаратты) бере аласыз, алайда автокелік пен сырты жүйе арасында белгенді өзара өрекеттесу орын алмайды және сырты жүйе автокеліктің деректеріне ез бетінші колжетімді болмайды.

Автокеліктің жинақтамасына байланысты бул деректер келесілерді қамтуы мүмкін:

> Сырты құрылыштарды жалғау кезінде автокеліктің Мультимедиа жүйесіне берілпетін деректер, мысалы, мультимедиа файлдарын ойнату, Bluetooth құрылыштарын қолдану және т.б. туралы деректер.

> Онлайн-сервистің кемегімен қандай да бір ақпаратқа іздеу жүргісінз, сұраулар тарихы қызмет көрсету сапасын жақсарту үшін қажет болуы мүмкін (мысалы, межелі орындарды іздеу үшін навигация жүйесін қолданған кезде).

> Кейір онлайн-сервистер сіздін орналаскан жерін, автокеліктің VIN-намірі, аяқ рапы, орнатылған ойындар және т.с.с. туралы ақпаратты сұратады.

Бұл деректер автокеліктің күрүлшілерінде немесе жалғанған сыртқы күрүлшілерда (смартфон, USB-жинақтаныш, MP3-плеер және т.б.) сақталуы мүмкін. Егер олар автокеліктің күрүлшілерінде сақталған болса, оларды көз көлген уақытта өшіре аласыз.

I Пайдалы ақпарат

Бұл деректердің үшінші тұлғаларға қолжетімді болуын немесе болмауын Сіз өз бетінші шеше аласыз.

Үшінші тұлғалардың қызметтерін қолданған кезде деректердің құпиялығы және қорғалуы үшін жауапкершілік жеткізушіге жүктеледі. Деректердің әндеу расындар туралы топтығырақ ақпаратты тиисті жеткізушіге хабарласу арқылы алуыныңға болады.

Камелетке толмаған тұлғалардың дербес деректерін қорғау

Камелетке толмаған тұлға автокелік өндіруші үсіншінін аймдарда және немесе қызметтерді қолданған жағдайда өндіруші алдымен оның ата-анасынан немесе қамқоршысынан оның дербес деректерін өндіруге көлісім атуы тиис. Егер камелетке толмаған тұлғаның дербес деректері оның ата-анасынан немесе қамқоршысынан алдын ала көлісімінен жиналған болса, автокелік өндіруші оларды өшіру үтіс.

> Автокелік өндірушісі камелетке толмаған тұлғалардың дербес деректерін тек занға сәйкес, олардың ата-анасынан немесе қамқоршыларының тікелей көлісімімен немесе бул камелетке толмаған тұлғаларды қорғау үшін қажет болатын жағдайлардаға жинауды.

Занчамага сәйкес, автокелік өндірушісі 18 жасқа дейінгі тұлғаларға кейір тауарларды жено/немесе қызметтерді үсіншідан бас тартуга құқылы.

14 жасқа дейінгі тұлғалардың дербес деректеріне қатысты қосымша көлесі шаралар қолданылады:

> Балалардың дербес ақпаратын сақтау, қолдану және жария ету кезінде автокелік өндірушісі негізделу, хабардар етілген хөлім, айқын мақсат, қуынпендердің және зандылық принциптеріне сүйенеді, сондай-ақ «Балалардың Интернет желісіндегі дербес деректерін қорғау туралы ережепердің» және басқа да қолданылатын зандардың талаптарын қатан сақтайды. Балалардың дербес деректерін сақтау мерзімі аялтапқаннан кейін автокелік өндірушісі оларды өшіреді немесе анонимді етеді.

> Балалар немесе олардың ата-аналары мен қамқоршылары көз көлген уақытта сақталған дербес деректерді алу мүмкіндігіне ке бола және оларды түзете алады, сондай-ақ автокелік өндірушісіне бул деректерді түзетуге немесе өшіргүү қырау жібере алады.

Ақпараттық қауіпсіздік

Дербес деректерді қоргауга қатысты сіздің құқықтарыңыз

Колданыстағы зандар мен нормативтік акттерге сәйкес, сіз сақталған дербес деректерді қарал көрүте, кешірмелегүе, түзетүге, толықтыруға, өшіруге және олардың өндепдүне аз жалғымнандағы қаралып алуша күштесінде.

Егер автокөліктің өндірушісі және үшінші тұлғалар сіздің дербес деректеріңіздің сақтаған отырса, сіз олардан нақты қандай деректердің сақталып тұрғаны, олардың не үшін колданылатыны және олардың қалай алғынаны туралы ақпарат сұраға аласыз.

Автокөліктің жабдықтары сақталған деректерді қалай оқу көрсетіп болу үшін сервис орталығына хабарласыныз.

■ Пайдалы ақпарат

Деректердің күтінгілігі және қоргалу турали көбірек автокөлігініздің мультимедиа жүйесінде арқылы белгінізге болады.

> Бұл функция модельдердің берінде бірдей қолжетімді емес. Өз автокөлігініздің жинақтамасына навзар үздарыныз.

Деректерді жария етуге занды талаптар

Колданыстағы зандарға және нормативтік акттерге сәйкес, автокөлік өндірушісі айрыща жағдайларда автокөлік жүйелерінің жадында сақталып тұрған деректерді жергілікті полиция органдарының, соттардың немесе әмбебаптық ведомстволардың ресми суревуы бойынша және олардың талап еткен көлемінде жария етуге Миндетті (мысалы, қылмыстық тексерген жағдайда).

Заннама ережелеріне сәйкес, жергілікті полиция органдары, соттар немесе әмбебаптық ведомстволар айрыща жағдайларда автокөлік туралы деректерге ез бетінше көру құбынына ие.

Бізben қалай байланысуга болады

Біз аз клиенттерімізді құрметтейміз және олардың дербес деректерін қортаймыз. Егер қандай да бір сұрақтарыңыз, ескертуперіңіз және үсыныстарыңыз болса, бізben көлесі тасілдар арқылы байланысқа шығуныңға болады:

E-mail: socialteam@gwm.cn

Тел.: 400-666-1990

5

Төтенше жағдайларда

Борттық қурал-саймандар жинағы.....	162
Қосалыры дәңгелек.....	163
Дәңгелекті ауыстыру.....	165
Жол апаты болған жағдайда.....	169
Қозғалтқышты басқа автокеліктің аккумуляторынан отаптадыру.....	171
Қозғалтқыштың қызып кетуі	173
Сүрек.....	175
Тетеншे шақыру жүйесі	179

Борттық құрал-саймандар жинағы

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арнағы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Соңдатан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегілерден таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Борттық құрал-саймандар орналастырылатын орын

Борттық құрал-саймандар жиынтығы жүкисалып еденинің астында орналасын. Оған көп жетізу үшін қаклақты көтеріңіз.

▲ Назар аударыныз

- > Алаттық жағдайларда шаралар қолдану үшін жүргізуши борттық құрал-саймандардың кей жерде орналасқанын және оларды қалай қолдану қажеттігін белгілеңіз.
- > Қолданғаннан кейін құрал-саймандарды міндетті түрде орына қою және сенімді етіп бекіту қажет. Құрал-саймандарды дұрыс орналастырып мау алатқа әкелу мүмкін.
- > Біреу берілген домкрат тәк осы автокөліке қолданылады. Сіздің автокөлігіңізді кетеру үшін басқа автокөліктердің жинақтамаларындағы домкраттар және көрінішке холдануға тыым салынады.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудың автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудың сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қол жетімді емес және сәзін автокөлігіндегі жинақтамасына кірмеу мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Қосалқы дөңгелек туралы ақпарат

Егер автокөліктің шағын олшемді қосалқы дөңгелек болса, мыналарға мән беріңіз:

Шағын олшемді қосалқы дөңгелектің енімділірі стандарттан азгаше болғандықтан, оны тек уақытша ауыстыру ретінде пайдалануға болады. Автокөлікті пайдаланған кезде оның өң жогары жылдамдығы 80 км/сағ аспауы керек.

⚠ Ескерту!

- > Шағын олшемді қосалқы дөңгелек тек стандарт дөңгелекті уақытша ауыстыруға арналған. Стандарт дөңгелекті мүмкіндігінше төзірек жөндеп, оны ауыстыру қажет. Шағын олшемді қосалқы дөңгелекті үзак уақыт пайдалану жол қауіпсіздігіне қауіп тәндіреді.
- > Автокөліктің тек бір уақытта бір шағын қосалқы дөңгелекті орнатуға рұқсат етіледі. Тек автокөліктің жинақтамасына кіретін қосалқы дөңгелекті ғана пайдалануға рұқсат етіледі).

⚠ Назар аударының

Ақау орын алған жағдайда қолдануға болатынына көз жеткізу үшін қосалқы дөңгелектің күйін (шинаданы ауаның қысымын, жарықтары мен ісіктірінің болмауын) жүйелі түрде тексеріл отырыныз.

Орналастыру орны

Қосалқы дөңгелек жүккашын еденінің астында орналасады. Оны шыгарып алу үшін қамтама көтеріңіз.

⚠ Назар аударының

- > Қосалқы дөңгелек сирек қолданылатындықтан жоғе оның протекторының тозуы аз болғандықтан, оны орнатқаннан кейін дөңгелектердің үйкеліс коеффициенттері сал взгеше болады. Автокөлік жүргізген кезде абай болыныз. Біз стандартты дөңгелекті мүмкіндігінше төзірек жөндеп, оны ауыстыруды үсінамыз.

Қосалқы дәңгелек

> Ақау орын алған жағдайда қолдануға болатынына көз жеткізу үшін қосалқы дәңгелектің күйін (шинадағы ауаның қысымын, жарықтары мен ісіктерінің болмауын) жүйелі түрде тексеріп отырыңыз.

Шешіп алу және орнату

1. Жұксалтыш еденін көтеріңіз.
2. Тұтқасын теріс бағытта бурап, қосалқы дәңгелекті шыгару үшін оны шешіп алыңыз.

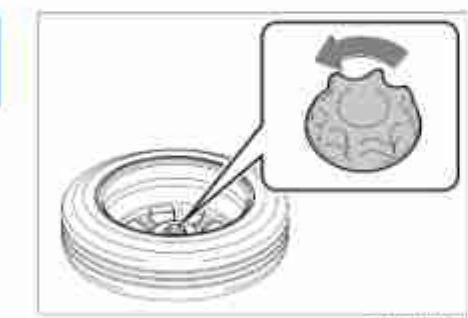
Шығарып алу және орналастыру тәсілі

1. Жұксалтыш еденін шешіп алыңыз.
2. Бекіту бұрандасын теріс бағытта бурап алыңыз, содан кейін қосалқы дәңгелекті шығарып алыңыз.

■ Пайдалы ақпарат

> Қосалқы дәңгелектің түпкіймасы болса, алдымен түпкійманы шешіп алу қажет.

3. Қосалқы дәңгелекті орнына қайтып қою үшін әрекеттерді кері тартілген орынданыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудың автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудың сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзін автокөлігінің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігінің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Шина зақымдалуының белгілері

Темендең жағдайларда шиналардың бүтіндігін тексеру қажет:

- > Руль дірлдеген кезде.
- > Автокөлік оған тан емес түрде дірлдеген кезде.
- > Автокөлік оған тан емес түрде қисайған кезде.

▲ Назар аударыныз

- > Егер қозғалыс барысында шиналар зақымдалған болса, рульді мықтап ұстап, жылдамдықты темендету үшін тәжіеш педалін ақырын басыңыз. Шұыл тәжіеу арекетін қолдануға және рульді шұыл болмастырыңыз. Бул автокөлік тізгінің басқаруды жоғалтуға анып кепу мүмкін.
- > Шина жарылғаннан кейін қосалғы дәңгелекті дереву орнату қажет. Төсілген шина автокөлікті тұрақсыз етеді, бул апатқа әкелу мүмкін. Осыған коса, ол дәңгелек дискилерін, дәңгелектерді, аспаны, автокөлік шанағын және т.б. зақымдау қаупін тудырады.

Дәңгелекті ауыстыруға дайындық

1. Барлық жолаушы автокөліктен шыгуы керек.
2. Автокөлікті қалыпты көлік қозғалысына кедеरі қалтірмейтін және сіз қауіпсіз жұмыс істей алатын қатты және тегіс жабыны бар аланға тұрақта койыныз.
3. Тұрақ тәжіешін қосыңыз.
4. Қозғалтышты ешіріңіз.
Механикалық беріліс қорабы бар автокөліктер үшін: берілістерді ауыстырып қосу тұтқасын бірінші беріліс немесе көрі жүріс берілісінің күйіне ауыстырып, қозғалтышты ешіріңіз. Автоматты беріліс қорабы бар автокөліктер үшін: берілістерді ауыстырып қосу тұтқасын Р күйіне көтіріп, қозғалтышты ешіріңіз.

▲ Ескерту!

Берілістерді ауыстырып қосу тұтқасы N күйінде болған кезде жақті дәмнекраттен көтеруге тыым салынады. Бул жағдайда дәмнекраттың тұрақсыздығы алатқа әкелу мүмкін.

5. Апаттық сигнал беру жүйесін қосыңыз және алаттық аялдау белгісін орнатыңыз.

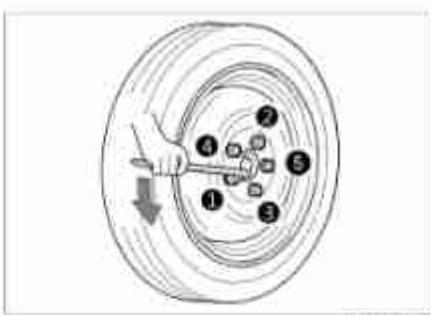
Дөңгелекті ауыстыру

6. Косалқы дөңгелекті, домкратты, домкрат тұтқасын, дөңгелек сомын кілтін және сырғытпайтын тіреуіштерді дайындаңыз.

▲ Назар аударыныз

- Домкратты қолданған жағдайда жылжып катуден сактайтын тіреулер қою қажет.
- Оларды сатып алу үшін сервис орталығына жүгініңз.
- Дөңгелектерді бекітуге арналған тіреуіштер болмайды жағдайда ірі тастарды және осыған үкіс азаттарды қолдануга болады.

2. Дөңгелек сомындарын босатыныз.

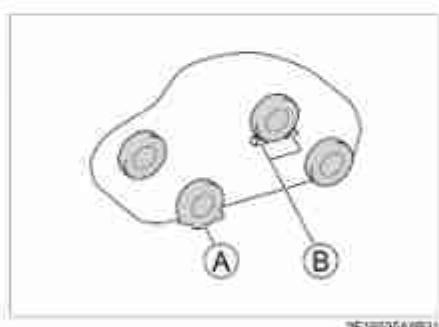
БАЙГІЛЕМДЕС

Сомындарды суретте көрсетілген ретпен босатыныз, оларды баллон кілтімен теріс бағытта бұраңыз (сомындарды колмен алғып тастауда болатындей етіп босату керек).

Қосалқы дөңгелекті орнату

ЗАҚЫМДАЛҒАН ДӨҢГЕЛЕКТІ ШЕШІП АЛУ

1. Дөңгелекті бекітіп койыныз.

Ⓐ ЗАҚЫМДАЛҒАН ДӨҢГЕЛЕК

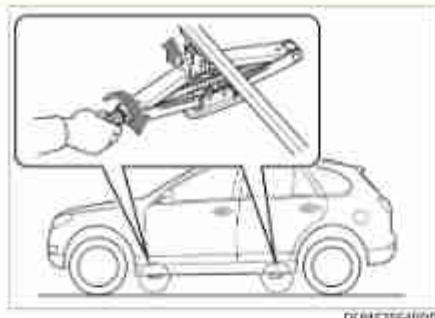
Ⓑ СЫРҒЫТПАЙТАН ТІРЕУІШ.

Ауыстырылатын дөңгелектен диагональ бойынша орналасқан дөңгелекті тіреушін бекітініз. Егер ол алдыңы дөңгелекті көтерсөніз, арты жағын бекітіңз; егер артық жағы болса, алдыңы жағын бекітініз (суретте сол жаңа алдыңы дөңгелекті көтеру қажет болған жағдай көрсетілген).

■ Пайдалы ақпарат

Егер дөңгелек бұрандамалары сандықтығындармен жабдықталған болса, алдымен оларды автокапікten бірге жеткізілетін арналы құралдың кемегімен алғып тастау керек.

3. Домкратты тірек нүктесінің астына койыныз.

Тірек нүктасінде домкраттың сенімді бекітілуін қамтамасыз ету үшін оның орны мен білктігін реттениз.

▲ Назар аударының

Домкратты пайдаленған кезде келесі сақтық шараларын орынданыз. Әйтпесе автокөлікті зақымдаған алуға немесе домкратты тайдырып алуға болады, бул ауыр жаражаттарға алып келеді.

- > Қозғалтышты Міндепті түрде сандарынз.
- > Егер автокөлік салонында жолшуышлар болса, домкратты пайдаланбанды.
- > Домкрат тегіс және қатты жерге орнатылуы қажет.
- > Домкраттың астына немесе үстіне заттар тесеменде.
- > Домкраттың көтеру білкті тым улкен болмауы тиіс. Ол дәңгелекті ауыстыру үшін жеткілікті болуы тиіс.
- > Домкраттен көтерілген автокөліктің астына жатуға болмайды.
- > Автокөлікті түсірген кваде ешкімді жаражаттан алмауынызды қадағаланыз.

4. Автокөлікті көтерініз.

Домкратты реттеу тұтқасы мен баллон кіппін жағарыдағы суретте көрсетілгендей бір-бірінә жалғаныз және домкрат тұтқасын шина жерден көтеріп гене он бағытка бұраныз.

▲ Назар аударының

- > Алдымен автокөлікті сап көтеріп, домкраттың оның астында сенімді бекітілгенін көз жеткізу алу қажет. Осыдан кейін өрмен қарай көтеруге болады.
- > Реттеу тұтқасының айналу осі домраттың жетек бұрандастының айналу осіне сейкес келуі керек.

5. Даңгелек гайкаларын толығымен бурап, зақымдалған даңгелекті шешіп алыныз.

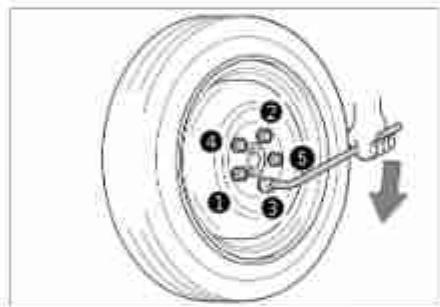
▲ Назар аударының

- > Егер даңгелекті жерге жатқызып қоятын болсаңыз, зақымдануына жол бермеу үшін оны бет жаңын жағары қаратып койыныз.
- > Қосалқы даңгелекті орнатар алдында домкрат тайып кеткен күнде жазатайым жағдайларды болдырып ма үшін, шешіп алынған даңгелекті автокөліктің түбінің астына койған жән.

Дәңгелекті ауыстыру

Косалқы дәңгелекті орнату

1. Дәңгелектін орнату бетіндегі көрді көтіріңз. Косалқы дәңгелекті орнатпас бұрын орнату бетіндегі көрді көтіру керек. Олай болмаса, автокөлік қозғалысы барысында дәңгелек сомындары босағ, дәңгелек үшіп кету мүмкін.
2. Косалқы дәңгелекті орнатып, сомындар орнатылатын бетке толық тиетіндегі күш сала отырып, сомындарды тартып бураның.
3. Домкрат интірегін теріс бағытқа бұрып, автокөлікті түсіріңз.
4. Ербір сомынды суреттегі көрсетілген тәртіппен 2-3 айналымға бұрап катырыңыз.

Тартып бурау моменті: $110 \pm 10 \text{ Н}\cdot\text{м}$

Пайдалы ақпарат

Косалқы дәңгелекті орнатқаннан кейін сомындарды динамометрлік кілтпен мүмкіндігінше тез катайтып бураның, қажетті жатайту моментін қамтамасын етіңз. Олай болмаса, дәңгелек сомындары босағ калып, үшіп кету мүмкін, бул тіпті елімге апаратын ауыр жарақтақа өкепті мүмкін.

5. Егер дәңгелек бурандашалары сөндік тығындармен жабдықталған болса, оларды дәңгелек бурандашаларына орнатыңыз.
6. Қуалап-саймандарды, домкратты және ақаулы дәңгелекті орнына қойыңыз.

Ескертү!

Ортеген кезде шинадан улы газдар шығады. Жою үшін шинапарды қызмет көрсету орталығына жіберініз.

Назар аударыныңыз

- > Бұлған немесе деформацияланған сомындар мен дәңгелектерді қолданыңыз.
- > Жұмыс істеген кезде баллон жілті сомынға тығыз орналасуы керек. Олай болмаса, ол үшіп кетіп, жаракат келтіруді мүмкін.
- > Кілтті аяғыныңызға бесшының және сомындарды басқа күрьыштардың кемегімен тым катты бурап, катырмавыңыз. Осылайша сомындарды зақымдауга болады.
- > Орнатқан кезде сомындарға майлайштар мен майлар жақтаңыз. Бурап катыру кезінде шектен тыс күш салу сомынды және дәңгелекті зақымдауды мүмкін. Егер сомындар жеткілікті турде бұрылмаган болса, қозғалыс кезінде дәңгелек шығып кету және алатқа аекп согуы мүмкін.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқауда автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударыныз. Сондыктан осы нұсқауда сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзін автокөлігіндең жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндең жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Жол-көлік оқиғасы орын алған кездең іс-әрекеттер

ЗАМЕРГАНОВ

Егер ЖКО-га немесе автокөліктің ақауына байланысты жолда аялдауга мәжбур болсаныз, басқа жүргізушілерге ескертүүшіндең көлесі шараларды колданыныз:

> Алаттық сигнал беру жүйесін қосыныз.

> Автокөлік жинақтамасымен бірге жеткізілетін жарық шағылыштыратын қуадашені қосыныз.

> Жол қозғалысы ережелеріне сәйкес, автокөлікті артын апattyқ аялдау белгісін қойыныз.

Автокөлік батып қалса

Карда, балшықта, күмда қозғалған кезде автокөлік батып қалуы мүмкін, сондыктан автокөлікті осындай жағдайларда жүргізген кезде абал болу керек.

Автокөлік батып қалса, мыналарды жасап көріңіз:

1. Қозғалтышты сандырыңыз және автокөлікті тұрақ төхөгішине крыйыңыз.
2. Кептеген дәнгелектердің айналасындағы жерде, карды немесе күмді тазалаңыңыз.
3. Дәнгелектердің жол бетімен ілінсүй жақсарту үшін олардың астынан тақтайлар, тастар немесе басқа материалдар салыныңыз.
4. Қозғалтышты отаңдырыңыз.
5. Тұрақ төхөгішин жіберіңіз және кедеріден ету үшін жылдамдықты жайымен көбейтіңіз.

Егер көрсетілген әдіслен шыгу мүмкін болmasa, эвакуаторды шақыру керек.

Жол апаты болған жағдайда

⚠ Ескерту!

Кептегін қалған автокөлікті босатқан кезде келесіге назар аударыныз:

- > Басқа автокөліктеге, заттарға және адамдарға соғылуына жол бермеу үшін айналада бос көңістіктің жеткілікі екенинен көз жеткізіңіз.
- > Шығар алдында автокөлік көнеттен алға немесе артқа жылжуы мүмкін – аса абай болыңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудың автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй калетін жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыңыз. Сондай-тап осы нұсқаудың сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзің автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Аккумулятордың төмен зарядының белгілері

- > Стартер шыртылдайды, бірақ айналмайды немесе алғы айналады, ал қозғалтқыш оталмайды.
- > Алдыңға фаралар едетеңіден елсізрек жаңын тұрады.
- > Гудогы жұмыс істемейді немесе дыбысы жай шығады.

Іс-әрекет тәртібі

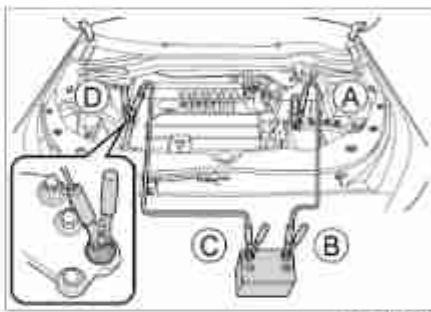
Егер аккумулятор заряды таусылып, қозғалтқыш оталмаса, оны басқа автокөліктің аккумуляторынан оталдыру кабельдері арқылы оталдыруға болады.

Пайдаланылатын оталдыру кабельдерінің ең аз құмасы – 20 мм².

⚠ Назар аударыңыз

- > Бұл мақсатта кейбір автокөліктің аккумуляторлары пайдалануға келмейді. Сыртында аккумулятор батареясынан оталдыру ушін тек номиналды көрнегі 12 В аккумуляторларды ғана пайдалануға жараамда.
- > Автокөлікті сүйреп, итеріп оталдыруға болмайды.

1. Көлесің төртінші сақтай отырып, оталдыру кабельдерін жалғаңыз.

Ⓐ Қуаты таусылған аккумулятордың клеммасы +. Қосылу алдында он клеммасынң қорғаныс қамтапын ашу керек.

Ⓑ Екінші аккумулятордың клеммасы +

Ⓒ Екінші аккумулятордың клеммасы -

Ⓓ Аккумуляторының қуаты таусылған автокөліктегі «салмақ» нұктесі

2. Аккумуляторды зарядтандыз. Екінші автокөліктің қозғалтқышын іске қосыңыз, айналымды сал арттырыңыз және оны шамамен бес минута қалдышыңыз. Осылайша сіз қуаты таусылған аккумуляторды бірақ уақытқа зарядтайдыз.

Қозғалтқышты басқа автокөліктің аккумуляторынан оталдыру

- Аккумуляторының куаты таусылған автокөлікті оталдырыңыз. Егер ол елі де оталмай түрсек, оталдыру сымдарының дұрыс жалғанғанына көз жеткізуіз және аккумулятордың квайдадан зарядтыныз.
- Оталдыру сымдарын ажыратыныз. Қозғалтқыш отапған кезде оталдыру сымдарын жалғау тәртібіне көрініп көрініп ажыратыныз.

⚠ Ескерту!

- Аккумуляторды зарядтаған немесе қозғалтқышты басқа көліктің аккумулятор батареясынан оталдырган кезде аккумулятордан газ белгіні мүмкін. Бул ретте жарылыс дыбысы осталеді. Аккумулятордың үшіншіндерден, азық оттан және басқа да жану көздерінен алшак үстеніз.
- Екінші аккумулятордың минус клеммасын куаты таусылған аккумулятордың Минус клеммасына қосуга болмайды.
- Аккумуляторлық электролит – көздің және теріні катты закымдауы мүмкін агрессивті сүйкіткіш. Сүйкіткіш тиғен жағдайда закымдалған жерді судың көл мелшерімен дереву жуу және дерілерге жүргізу кәжет.
- Оталдыру сымдарын жалғаган және ағытып алған кезде слардың салындарын жедетішіне тимеудін, ГТМ белбеулеріне және басқа да қозғалмалы бөлшектерге оралып қалмауын қадағалаңыз.

Оталдыру сымдарының дұрыс жалғанғанына көз жеткізуі. Клеммалардың арасында олардың жаңаспауын камтамасыз ететік белгілі бір арақашықтық болуы тиіс.

⚠ Назар аударыныз

Егер аккумулятордың куаты жи таусылатын болса, сервис орталығына барып тексеріңіз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар зударының Сондайтанды осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзін автокөлігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Қозғалтқыш қызып кеткенде

Пайдалы ақпарат

Төтенше пайдалану жағдайлары (мысалы, сүйреу, көлбеймен көтерілу, шамадан тыс жүктеме және т.б.) қозғалтқыштың қызып кетуіне және автокөліктің жалпы қуатының төмендеуіне ажыру мүмкін.

Қызып кету белгілері

- > Салқындау сүйкіткішінің температура көрсеткіші қызыл аймакта.
- > Қозғалтқыш айналымдар санына жетеп алмай түр.
- > Капот астынан бу шығып түр.
- > Кондиционер компрессоры автоматты түрде әшүү мүмкін.

Түзев тәсілдері

1. Автокөлікті қауіпсіз жерге тоқтатып, қозғалтқышты сөндірің. Егер кондиционер косулы түрсі, оны әшірің.

2. Капот астынан шығып түрган будын баржығын тексерің.

> Егер бу шықласа, капотты ашып, қозғалтқышты оталдырыңыз.

> Егер бу шықса, ол сейілгенше күте түрінің, одан кейін капотты ашып, қозғалтқышты оталдырыңыз.

3. Салқындау желдектішінің айналып түрганын тексерің.

> Егер ол істемей түрсі, қозғалтқышты сөндіріп, сервис орталығына хабарласыңыз.

> Егер ол қалыпты жұмыс істеп түрсі, салқындау сүйкіткішінің температурасының тамендеуін күтің және қозғалтқышты әшірің.

4. Салқындау сүйкіткішінің денгейін тексерің. Егер денгей жеткіліксіз болса, қосымша құйының. Сондай-ақ салқындау жүйесінің келте түтіктерінен сүйкіткіштардың ағып түрмеганына көз жеткізіңіз. Ағып кету анықталса, ресми сервис орталығына хабарласыңыз.

5. Радиаторға тұрып қалтган басқа заттардың баржығын тексерің. Жылудың берілуіне көдеріл көтіретін заттар байқалған жағдайда оларды радиатордан алып тастаңыз.

Қозғалтқыштың қызып кетуі

⚠ Ескерту!

- > Егер капот астынан бу шыкса, оны бірден ашуга болмайды. Бул қүйік шалуға алып келуі мүмкін.
- > Егер радиатор қатты қызып тұрса, радиатор қақпағы мен кенейткіш бактың салқындытуы сыйыттығының атқылап шығы салдарынан қуйқ шалуға және басқа да ауыр жаракаттарға алып келуі мүмкін.
- > Радиатордың қақпағын немесе кенейткіш бактың тығынан ашар кезде салқындыту жедетішінен немесе оның ГТМ белбейінен ұстаманыз және оларға жақындаманыз. Қақпағты немесе тығынды матамен орапт, оны абайлан ашыңыз.
- > Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрган кезде салқындыту жедетішінен және оның ГТМ белбейінен ұстаманыз және оларға жақындаманыз. Қолдарыңыз бен күміңіз оларға орапып калуы, ауыр жаракат мүмкін.
- > Қызып тұрган қозғалтқышқа салқындыту сыйыттығын құйманыз. Бул оның сыйып калуына екен соғыу мүмкін. Салқындыту сыйыттығын қозғалтқыш толтырымен сыйғаннан кейін толтырып қудо керек.

⚠ Назар аударыңыз

Автокөлік қозғалысы кезінде салқындыту сыйыттығы температурасының көрсеткіші кайта қызыл аймақта түссе, жағын жердегі қызмет көрсету орталығын мүмкіндігінше төзірек хабарласу қажет.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгене назар зударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудағы сипаттаған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сәзін автокөлігінен жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігінен жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

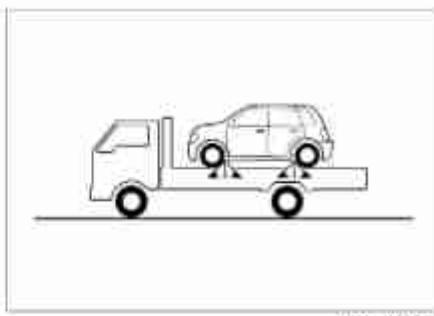
Арналы техникамен сүйреу

⚠ Ескерту!

Тіркең сүйреген кезде жол қозғалысының тиісті ережелерін сақтау қажет.

Тіркең сүйреу қажет болған жағдайлда мүмкіндігінше барлық жұмысты сервистік орталықтың, немесе автокөліктің эвакуациялау бойынша қызмет көрсететін арналы компаниялардың қызметкерлеріне тапсыра отырып, ішінде тиістің немесе платформасы бар эвакуатордың қызметтеріне хабарласу үсіннелады.

Платформасы бар эвакуатормен тіркең сүйреу

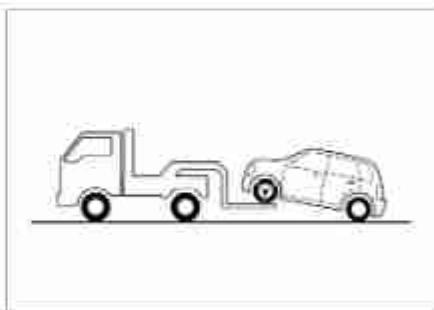

ЗЕКЕЗДІЛДІК

Платформасы бар эвакуатормен тіркең сүйреген кезде автокөліктің мықтап бекітілгенін көз жеткізу керек.

Жартылай тиістің эвакуатормен тіркең сүйреу

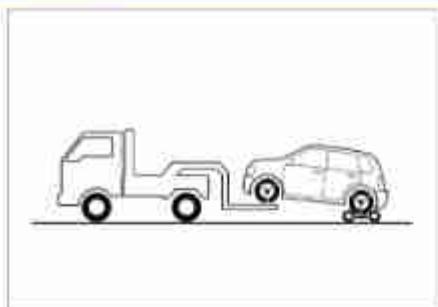
Алдыңғы осыті (алдыңғы жетекті) ішін қойып сүйреу

КІРГАДАСТАН

Автокөліктің артқы донгелектері мен оси жарамды күйде болуы керек. Тұрақ төжегіштің босатылғанына және каптікten мықтап бекітілгенін көз жеткізіңіз.

Алдыңғы осыті (толық/алдыңғы жетек) ішін қойып сүйреу

Оғанында

Жылжымалы сүйреу арбасын артқы дәнгелектердің астына орналастырыныз және сенінді бекітіңіз.

▲ Назар аударыныз

Егер автокөлік толық жетекті немесе артқы жетекті болса, артқы дәнгелектердің астына жылжымалы арбаны орнатыныз немесе платформасы бар звакуатор қызыметін пайдаланыңыз. Токтатылған жағдайда автокөлік зақындауды мүмкін.

Тіркең сүйреу үшін манипуляторы бар звакуаторды пайдаланбаңыз

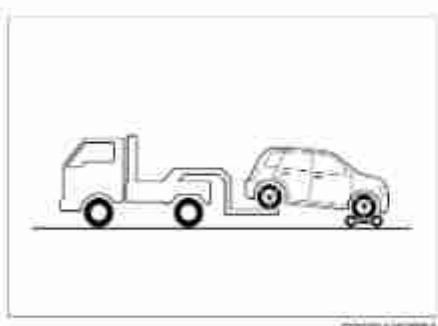
Мерзілдік

Автокөлікті манипуляторы бар звакуатормен тіркең сүйреуге тыым салынады. Бұл шанаққа зақым халтіру мүмкін.

Сымарқанмен тіркең сүйреу

▲ Ескерту!

Тіркең сүйреген кезде жол қозғалысының тиісті ережелерін сақтау қажет.

Оғанында

Артқы осыті іліп қойып сүйреу:

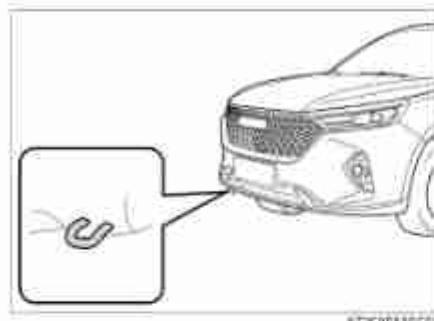
Жылжымалы сүйреу арбасын алдыны дәнгелектердің астына орналастырыныз және сенінді бекітіңіз.

Алаттық жағдайда, звакуаторды пайдалану мүмкін болмagan кезде сүйреу ішегін кольдануға болады. Бұл едісті кітті жабынды жолда темен жылдамдықтан ысық қашықтықта тіркең сүйреу үшін пайдалануға болады.

Сымарқанмен тіркең сүйреген кезде жүргізуші автокөліктегі отыру көрек және руль мен тежегіш педалін басқаруы көрек. Дәнгелектер, осытер, руль, тежегіш, трансмиссия (беріліс қорабы және т.б.) және жарықтандыру күршілері (бұрылғыс сигнальдары, стоп шамдары) жақсы күйде болуы көрек.

Тіркеп сүйреген кездегі іс-ерекеттер тартыбы:

1. Автокөліктің алдыңғы жағындағы сүйреу күлгінін табыныз.

2. Оған сүйреу сымарқанын бекітіңз. Шанақтаң закым калтірмей үшін әбай болыныз. Сүйрейтін және сүйретілетін автокөліктер арасындағы қашықтық 4 мден 10 м-ге дейін болуы керек. Сүйреу сымарқанының ортасында қызыл және ак матаның, бір белгін байлау керек (өлшемі 0,3 × 0,3 м-ден асады).

▲ Назар аударыныз

Сүйреу үшін болат сымарқанды пайдаланбанды. Ол бамперді закымдауды мүмкін.

3. Автокөлікті оталдырыныз. Егер қозғалтыш оталмайтын болса, оталдыру жүйесінің күлпін ON күйіне бураныз.
4. Берілістерді аудыстырып қосу тұтқасын N күйіне орнатыныз.

▲ Назар аударыныз

Берілістерді аудыстырып қосу тұтқасы бейтарап күйіне аудыстырылmasa, автокөлікті сымарқанмен тіркеп сүйреуге болмайды.

5. Алаттық сигнал беру жүйесін қосыныз, тұрақ тәжігіштан жіберіп, сүйреудің басталуын күтіңз. Механикалық беріліс қорабы бар автокөліктер үшін сүйреген кездегі жылдамдық 30 км/сағ шамасынан, ал сүйреу қашықтығы 80 км-ден аспауы тиіс. Автоматты беріліс қорабы бар автокөліктер үшін сүйреген кездегі жылдамдық 30 км/сағ шамасынан, ал сүйреу қашықтығы 50 км-ден аспауы тиіс.

▲ Назар аударыныз

> Қозғалтыш ешірлген кезде руль және тәжігіш күштейткіш жұмыс істемейді, ал руль мен тәжігішті айналдыру кел күш жұмсауды қажет етаді. Соңынан сүйреген кезде мүмкіндігінше бауырақ жүру қажет.

- > Сүйреген кезде сүйреу сымарқанының салбырауына жол бермей үшін алдыңғы автокөліктің стоп-сигналдарын қадағалап отырыныз.
- > Автокөлікті үзақ ылдига қарай сүйреу үшін сымарқан қолданбанды.
- > Автокөлікті вртқа жүргізіп сүйретуге тыым салынады.

⚠ Ескерту!

Егер көттепін қалған автокелікті сүйреу жаңет болса, Мүмкіндінше бул үшін қызмет көрсету орталығына хабарласыңыз. Оны сымарқан арқылы сүйреуге болмайды. Бұл сүйреу құлагына және аспа беліктеріне зақым көтіруі мүмкін.

⚠ Назар аударыныңыз

Сүйреу үшін болат сымарқанды пайдаланбанды. Ол баңперді зақымдауы мүмкін.

3. Алаттық сигнал беру жүйесін қосыңыз, автокелікті оталдырып, сүйреуді бастаңыз.

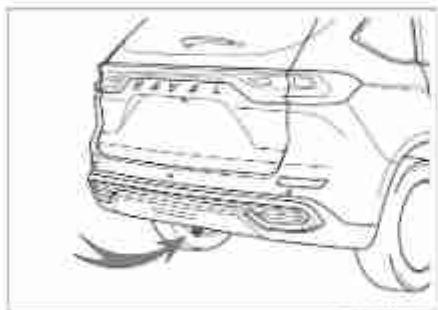
Басқа автокелікті сүйрету

⚠ Ескерту!

Тіркең сүйрекен кезде жол қозғалысының тиісті ережелерін сақтау жаңет.

Тіркең сүйрекен кездең іс-ерекеттер тартыбы:

1. Сүйреу құлақшасын тауып алыңыз.

⚠ Назар аударыныңыз

- > Автокелігіңізben ауыр келік құралдарын тіркең сүйреуге тығым салынады. Бұл оны зақындауы мүмкін.
- > Шұғыл орнынан қозғалудан және жұлдып қозғалудан сактанаңыз. Мұндай жағдайларда сүйреу құлақшасы мен сымарқан тығым улкен жүктемеге шұрайды.
- > Автокелікті үзек ылдига жарай сүйреу үшін сымарқан қолданбанды.
- > Автокелікті артқа жүргізу сүйретуге тығым салынады.

2. Оған сүйреу сымарқанын бекітіңз. Шанақда зақым көтірмеу үшін алғы болыныңыз. Сүйрейтін және сүйретілетін автокеліктер арасындағы қашықтық 4 мден 10 м-ге дейін болуы керек. Сүйреу сымарқанының ортасында ұзын және ақ Матанын бір белігін байлау керек (өлшемі 0,3 x 0,3 м-ден асады).

6

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және күтім жасау

Автокөлікке техникалық қызмет керсету және күтім жасау ішкеттіліп	180
Мотор белімі	181
Белшектерді аудыстыру.....	189
Автокөлікке техникалық қызмет керсету.....	195
Тұрақты қызмет көрсету табелі.....	202
Жоспарлы тәжірибелі қызмет керсетуден ету туралы куәлік	205

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету және күтім жасау қажеттілігі

Техникалық қызмет көрсету көліктің күйін бағалауга және оның бұзылуын болдырмауға мүмкіндік береді.

Копдану барысында автокөліктің барлық бапшектері тозатыны сезісіз. Көлік жүргізу қауіпсіздігіне халілдік беру үшін жоспарлы техникалық қызмет көрсетуді және автокөлікті жандеуді үнемі жүргізу қажет. Бұл оған пайдалану сипатта Малерын барынша ұзақ сақтауға мүмкіндік береді.

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету көлік жүргізу барысында оның күйі туралы уйымдауышынға мүмкіндік береді

Техникалық қызмет көрсеткен кезде сіз автокөліктің жұмыс жағдайына сәйкес, қажет профилактикалық жұмыстарды жүргізе аласыз. Осылайша сіз ықтимал проблемалардың алдын аласыз және келесі техникалық қызмет көрсетуден бұрын автокөлікті қауіпсіз пайдалана аласыз.

Автокөліктің қызмет ету мерзімін арттыру және автокөлікті пайдалану шығындарын азайту

Тежегіш қалыптарының үйкелістік жәспірмалары, шиналар және өзге де бапшектер пайдалану барысында біртіндел тозады және олардың қызмет ету мерзімі шектеулі болады. Шамадан тыс тозған бапшектерді пайдалану ақауларға скользу, тіпті алатқа себепші болуы мүмкін. Сондыктан жоспарлы техникалық қызмет көрсету – бұл қажеттілік.

Автокеліктің жабдықталуы

Нұсқаудың автокеліктің стандартты жинақтамасының Мемлекеттік стандартта салынған жинақтамасының және арнайы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыныз. Сондыктан осы нұсқаудың сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір алдерде колжетімді емес және сіздің автокелігіндегі жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокелігіндегі жинақтамасы туралы ақпаратты автокелікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтық шаралары

⚠ Ескерту!

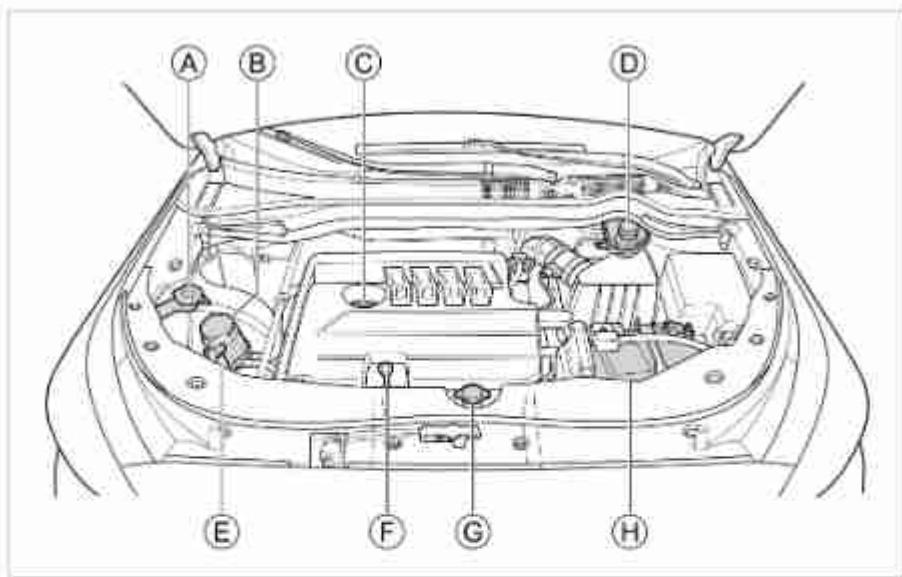
- > Мотор белімінде жұмыс жүргізген кезде ерекше сақ болу қажет!
  - Күйін қалуды немесе ерті болдырмау үшін майлар мен сұйықтықтарды тексерген және күйгін кезде келесі ережелерді сақтау қажет:
    - Қозғалтышты ешіріңіз.
    - Тұрақ тәжігішін қосыңыз.
    - Қозғалтыштың толық суығанын күтіңіз.
    - Мотор белімінде балаларды жақындааттаныңыз.
    - Майлар мен сұйықтықтардың ыстық қозғалтышқа тусуіне жол бермейін.
    - Мотор белімінде судың тиуінде жол бермейін.
- > Тұтануды болдырмау үшін отын жүйесімен немесе электр жабдықтарымен жұмыс істеген кезде келесі ережелерді сақтау қажет:
  - Сымды аккумулятор батареясының теріс клеммасынан ажыратыныз.
  - Шылым шекпеніңіз.
  - Азық оттың жаңында жұмыс жасамаңыз.

⚠ Назар аударыңыз

Майлар мен сұйықтықтардың күйгін кезде олардың араласпауын қадағалаңыз. Бұл функционалдық ақауларға немесе автокелік бешшектерінің зақындануына алып келу мүмкін.

Мотор бөлімі

Сұйықтықтар мен майлар деңгейлері

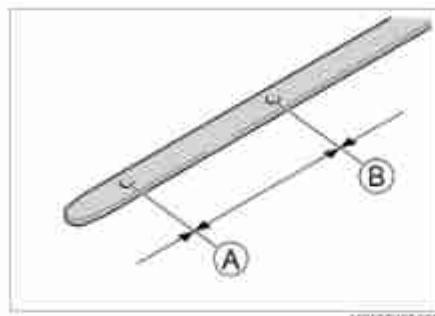
182

- Ⓐ Эйнеккүныш багы
- Ⓑ Руль гидроуишткайшінің багы
- Ⓒ Май құятын ауыздың қақпалағы
- Ⓓ Текеіш сұйықтығының багы

- Ⓔ Кенейткіш бак
- Ⓕ Майелшегіш сұнгі
- Ⓖ Радиатор қақпалағы
- Ⓗ Акумулятор батареясы

Мотор майы

Тексеру

① Теменгі шегі

② Жогары шегі

Келікті тегіс жолға койының және салындуату сұйықтығының температурасы стандарт жұмыс мәндеріне жетуі үшін қозғалтышты жылтырыңыз. Оталдыру жүйесінін ажыраттышын OFF режиміне аудыстырыңыз. 10 минуттай кейін майелшегіш сұнғіні алып, оны күргатып сүртіңіз. Содан кейін сұнғіні май көрсеткіштің түтінне салыңыз, шамамен 10 минут күттіз және оны алыңыз.

Май дәнгейі майелшегіш сұнғінің теменгі және жогары белгілерінің арасында орналасуы тиіс.

Егер ол теменгі белгіге жақын немесе одан темен болса, оның дәнгейі теменгі және жогары белгілердің арасында болатындей етіп май косу керек.

■ Пайдалы ақпарат

Майелшегіш сұнғінің пішіні қозғалтыш түріне байланысты.

⚠ Ескерту!

- > Қозғалтыш жұмыс істеп тұрган кезде ГТМ белбеуі, сальондату жедеткіші және басқа қозғалмалы бөлшектер жақындаған кезде қолды, хімді немесе құралдарды тартып алып кетіп, бул жазетайым сұйға ақелу мүмкін.
- > Мотор майын тексерген және қосымша құйған кезде құйіп калмау үшін сак болу кажет.
- > Қозғалтыш майын сактау түсті турде жүрпізуі керек. Майдың топырақта немесе суға тогтуп қоршаган ортвым ластанына әкеп соғады.

Қосымша қую

Қозғалтыштың май қую вузының қалтасын ашып, асыра тегіп алмай, майды бағу қойының. Асыл кеткен жағдайда артық майды дереву алып тастаңыз. Олай болмagan жағдайда мотор белімінің бөлшектері закымдануы мүмкін.

Тек таза, жогары сапалы мотор майын ғана қолданыңыз.

Қозғалтыштың сипаттамалары мен қызымет ету мерзімінде тікелей байланысты. Автохаліктің қолдану сипаттамаларын қалпында сактау үшін тек көрсетілген май түрін пайдаланыңыз.

Мотор майына қосылатын қоспалар

Автохалік мотор майына қоспалар қосуды тапап етпейді. Олар қозғалтыштың техникалық сипаттамаларын жақсартпайды және оның қолданыс мерзімін үзартса алмайды.

⚠ Назар аударының

- > Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп, оны ауыстырып отырыныз. Олай істемеген жағдайда майдың жеткілікісіз мелшері немесе оның ескірү қозғалтыштың віналатын белшектерінін нашар Майллануына алып келеді де, майдың қосолануы және қозғалтыштың зақымдалуы орын алады.
- > Мотор майының майлау және салқындау функциясы бар. Қалыпты жұмыс кезінде де қозғалтыш майының піопектері мен клапандарды майлау белгі жаңу камераларына еніл, жаңыл жету мүмкін, бул уақыт ете келе май деңгейінің тәмдепеуіне екеледі. Май көлемінің азаю жылдамдығы автокеліктің жұмыс жағдайына байланысты.
- > Мотор майың құйған кезде оны асыра күймауды қадағаланыз.

Салқындау сүйіктігі

Тексеру

Кеңейткіш бактагы салқындау сүйіктігінің деңгейін тексеріп жүрініз.

Ол жоғары және тәменгі белгілер арасында болуы тиіс.

Егер салқындау сүйіктігінің деңгейі тәменгі белгіден тәмен болса, ол тәменгі және жоғары белгілер арасында болаптындағы үстемелеп күю, сондай-ак салқындау жүйесінде сүйіктігін жылдытадан жерлерінің бар-жоғын тексеру қажет.

Қосымша кую

Қозғалтыш салқындағанша күтің және кеңейту цистернасындағы қысымды тәмдепеу үшін тығынды бауу бұрап алыныз. Егер салқындау сүйіктігі кездесеок шашырап кетсе, автокеліктің белшектеріне немесе корпустың бояуарына зақым келтірмей үшін оны дереге сурту керек.

Салқындау сүйіктігінің тек жерсілген түрін гана пейдаланыңыз.

⚠ Ескертү!

- > Салқындау сүйіктігінің құрамында оның кату температурасын тәмдепеуетін этиленгликоль бар. Оны жерге немесе жерізге қудаға тыйм салынады – бул коршаган ортадың ластануына екеледі.
- > Қозғалтыш ыстық болған кезде кеңейткіш бактың тығыннын алманыз. Салқындау жүйесінің ішінде жоғары қысым болуы мүмкін. Қактасты ашқан кезде ыстық салқындау сүйіктігін атылап шығуы мүмкін, бул күйік шалуга немесе басқа жаражаттарға алып келу мүмкін.
- > Салқындау сүйіктігін ауыстыру үшін сервистік орталықта хабарласыңыз.

Тежегіш сүйіктігі

Тексеру

Бактагы тежегіш сүйіктігінің деңгейін жүйелі түрде тексеріп түрніңз.

Ол жоғары және тәменгі белгілер арасында болуы тиіс.

Егер тежегіш сұйықтығының деңгейі теменгі белгіден темен болса, ол теменгі және жоғары белгілер арасында болатындау үстемелеп күді, сондай-ақ тежеу жүйесінде сұйықтықтың жылдыстаған жерлерінің бар-жоғын тексеру қажет.

Қосымша құю

Резервуардың қаллагын бұрап алғып, сұйықтықты бағыт толтырыңыз, асыра күйманыз. Асып кеткен жағдайда артық тежегіш сұйықтығын дереву алғып тастаңыз. Олай болмagan жағдайда мотор балімінің белшектері закымдануы мүмкін.

Тежегіш сұйықтығының тек көрсетілген түрін ғана пайдаланыңыз.

Ескерту!

- > Тежегіш сұйықтығының жетіспеушілігі тежеу тиімділігін темендегеді, бул алат қаупін тудырады.
- > Тежегіш сұйықтығы денсаулықта қауіп тендерді және коррозиялық қасиеттерге ие. Ол теріге тигон кезде закымдалған жерді дереву кеп мелшерде таза сүмен шайыңыз. Жұтып койған жағдайда дөрігерге дереву барыңыз.

Руль гидрокүшеткішінің сұйықтығы

Тексеру

Бактағы гидравликалық сұйықтықтың деңгейін жүйелі түрде тексеріп тұрыңыз.

Ол жоғары және теменгі белгілер арасында болуы тиіс.

Егер гидравликалық сұйықтықтың деңгейі теменгі белгіден темен болса, ол теменгі және жоғары белгілер арасында болатындау үстемелеп күді, сондай-ақ рульмен басқару жүйесінде сұйықтықтың жылдыстаған жерлерінің бар-жоғын тексеру қажет.

Қосымша құю

Резервуардың қаллагын бұрап алғып, сұйықтықты бағыт толтырыңыз, асыра күйманыз. Асып кеткен жағдайда артық гидравликалық сұйықтықты дереву алғып тастаңыз. Олай болмagan жағдайда мотор балімінің белшектері закымдануы мүмкін.

Гидравликалық сұйықтықтың тек көрсетілген түрін ғана пайдаланыңыз.

Ескерту!

- Гидравликалық сұйықтықтың жетіспеушілігі рульдің дұрыс жұмыс істемеүіне наимесе закымдалына экелу мүмкін, бул алат қаупін тудырады.

Әйнекүкүш сұйықтық

Қосымша құю

Резервуардың қаллагын бұрап алғып, сұйықтықты бағыт толтырыңыз, асыра күйманыз. Асып кеткен жағдайда артық әйнекүкүш сұйықтықты дереву алғып тастаңыз. Жақсы тазартыыш қасиеттері бар және сүзік мезгілде катып қалмайтын жоғары сапалы әйнекүкүш сұйықтықты пайдалану керек.

Мотор бөлімі

■ Пайдалы ақпарат

Егер қоршаган ортанның температурасы 0°C-тан тәмен болса, катпайтын ейнеккүтиш сүйкіткішті көлдану керек.

Өзінеккүтиш сүйкіткішті балапардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз.

Сүйкіткіш тез тұтандады және оны от көздерінен алыс ұстау керек.

Төтенше жағдайларда ер сапардан кейін (Мысалы, суды кешіп еткенде, құммен, қырышқы таспен және т.с. жүргендеге) радиаторды, желдеткішті және мотор баліміндегі взге де салынғандау құрылыштарын тексерініз. Қын жойылатын ластанулар болған жағдайда тиісті компоненттерді тексеру және тазалашу үшін қызмет көрсету орталығына хабарласыныз.

▲ Назар аударыныз

Сабынды суды немесе басқа сүйкіткіштің көзінде өзінеккүтиш сүйкіткіш ретінде пайдаланбандың. Бул шаңақтың лак-бояу жабының закымдалуына алып келу мүмкін.

▲ Ескерту!

Коғалтқыш қызып тұрған және жұмыс істеп тұрған кезде өзінеккүтиш сүйкіткіштің күнгө болмайды. Оның кұрамында спирт бар және коғалтышқа тиген кезде ертке ақелу мүмкін.

Аккумулятор батареясы

Автокөліктегі аккумулятор батареясына күтім жасаудың қажет жок.

Аккумулятор батареясының хуаты жеткіліксіз болса, оны зарядтаңыз немесе ауыстырыңыз. Оны ауыстыру үшін сервис орталығына хабарласыныз.

Ескерту жапсырмалары мен белгілері

Сақтық шаралары

■ Пайдалы ақпарат

Ескерту белгілері ауыр жаракатқа ақелу мүмкін қытимал қауілтерді есіх салады. Олармен мүжіктің танысып алыбыз. Ескерту жапсырмалары жалімделсе немесе ешірілсе, қызмет көрсету орталығына хабарласыныз.

Радиатор және радиатор желдеткіші

Мотор баліміндегі радиаторды, желдеткішті және басқа салынғандау құрылыштарын үнемі тексеріп отырыныз. Егер олар қатты ластанған болса, оларды дереу тазапаныз. Радиатор мен радиатор желдеткішінің қалыпты жұмыс істеп тұрғанын аныктай алмасаңыз, сервис орталығына жүлніңіз.

Кабинадағы ескерту белгілері

1-түрі

Бұл жапсырма радиатор торының сандік тақтасында орналасқан. Ол салқындау жедеткіш кез келген уақытта жұмыс істей алатынын және қолыңызды жедеттіш корпусының астына қоюға болмайтынның еске салады. Онын күтпеген косылуы ауыр жаракатқа екелу мүмкін.

2-түрі

Бұл жапсырма радиатор торының сандік тақтасында орналасқан және мынаны хабарлайды:

- > Кондиционер жүйесіне врналған фреонның Маркасы мен көлемі;

> Салқындау жедеткіш кез келген уақытта іске қосылуы Мүмкін, сондактан қолыңызды жедеткіш корпусының астына қоюға болмайды. Онын күтпеген косылуы ауыр жаракатқа екелу мүмкін.

Радиатор қақлағындағы ескерту белгілері

Бұл жапсырма радиатор қақлағында орналасқан. Ол қозғалтыш қызып кеткен кезде радиатор қақлағын азуга болмайтын ескертеді. Бұл салқындау сыйыктығының тәріліп, күйіп қалу қаупін тудырады.

Аккумулятор батареясындағы ескертуші белгілер

1-түрі

Мотор бөлімі

2-түрі

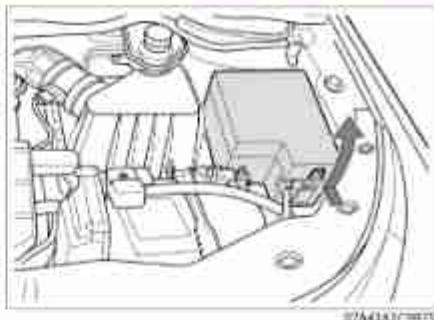
АКСЕССУАРДА

Бұл белгілер қайта зарядталатын батареяда орналасқан. Олар аккумуляторды орнатар, шашші алар және тексерер алдында келесі қауіпсіздік шараларын сақтау қажеттілін ескертеді.

- > Аккумулятор батареясына балаларды жолаттыныз.
- > Оны кольданған немесе зарядтаған кезде жанғыш газ болінеді, сондыктan аккумуляторды жылу көздерінен және ашық оттан алшак ұстau қажет. Олай болмаса, аккумулятор өртенүі немесе жарылуы мүмкін.
- > Аккумуляторлық электролит – агрессивті сыйықтык.
- > Онымен жұмыс істеген кезде корғаныш көзілдірік кио және взғе да сақтық шараларын сақтау қажет.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сәй келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенең назар аударыныз. Сондықтан осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Сақтандырыштар

Егер кандай да бір электр құрамадас белгітері істен шықса, оның себебі сақтандырыштың күйіп кетуімен байланысты болуы мүмкін. Бул жағдайда тәмende сипатталған тексеру жүргізуі және қажет болса, сақтандырышты ауыстыруды үсінамыз.

1. Барлық электр құрылыштарын өшіріңіз.
  2. Оталдыру жүйесінің ажыратынышын LOCK режиміне ауыстырыңыз, түрек тәжігішін іске қосыңыз және сымды аккумулятор батареясының теріс клеммасынан ажыратыңыз.
  3. Сақтандырыштар келесі жерлерде орналасқан:
- > Мотор сақтандырыштар блогы
- Баліміндегі

Сақтандырыштар блогының қақпағын ашу үшін бекітішті қысып, қақпақты жоғары қарай тартыныз.

- > Аспаптар тақтасындағы рульдин жаңындағы сақтандырыштар блогы

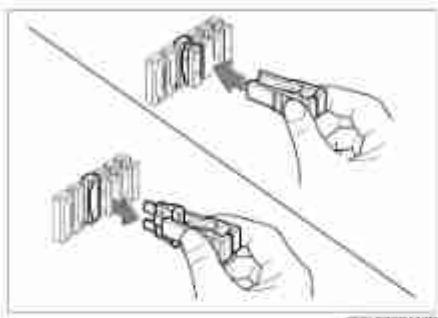
Сақтандырыштарга көп жеткізу үшін қақпақты ашиныз.

⚠ Назар аударыныз

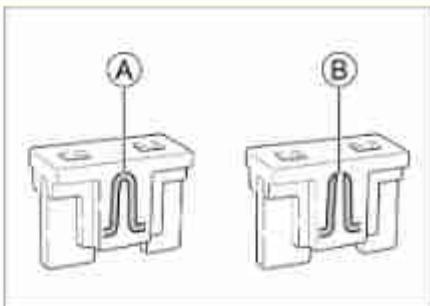
- > Электр компоненттеріне зақым келтірмей үшін сақтандырыштар блогына су мен басқа сыйықтықтардың түсүне жол берменіз.
- > Сақтандырыш қорабының қақпағын орнатқаннан кейін оның дүріс бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Олай болмаса, блокта су мен кірдің тусу сақтандырыштардың жұмысын бұзуы мүмкін.

Бөлшектерді ауыстыру

4. Сақтандырышты шешіп алу үшін автоколікпен жылжытқта жеткізгелетін артайы іскемті көрдіңіздің. Сақтандырыштарды белгілеген кезде ақаулы электр күрүлгісінің сақтандырышының табыныз. Оны тексеріңіз.

КЕСІРІЛДЕВІР

АВТОМОБІЛЬ

Ⓐ Істеп түрған сақтандырыш

Ⓑ Күйіп жеткен сақтандырыш

⚠ Ескерту!

Сақтандырышты жәндеге немесе басқа түсті сақтандырышпен немесе басқа номиналды томпен ауыстыруға тырыспалыңыз. Бул электр жөлісінің шамадан тыс жүктелуінен тутануға алып келу мүмкін.

6. Электр күрүлгісінің қалыпты жұмыс істеп түрғанын тексеріңіз.

⚠ Назар аударының

- ⚠ Назар аударының
- > Іскеек пен қосалқы сақтандырыштар. Мотор баліміндегі сақтандырыштар блогының қақлагында орналаскан.
  - > Мотор баліміндегі сақтандырыш блоктарының қақлагында және бақылау тақтасында сақтандырыш белгілері бар жапсырмалар бар. Олардың комегімен сақтандырыштар мен электр компоненттердің сәйкестігін анықтауда болады.
  - > Ақау бірнеше сақтандырыштың күйін кетуінен түндауы мүмкін болғандыктан, оны жою үшін барлық сақтандырыштарды тексеріп шығу қажет. Егер ақау жойылмаса, сераис орталығына хабарласының.
  - 5. Сақтандырыштың ішінде балыымалы тығынның күйін тексеріңіз. Егер ол күйін кетсе, оны номиналды ток мәні бірдей болатын қосалқы сақтандырышпен ауыстыру керек.

Егер ток мәні бірдей болатын қосалқы сақтандырыш кеп үзәмай кайтадан жаңып кетсе немесе электр жабдықтары елі де ақаулы болса, бул автоколікпің электр сымдарының веолулі ақауын көрсету мүмкін. Бул жағдайда сервис орталығына дереу баруыңыз керек.

Әйнектазартқыш щеткалары

Алдыңғы әйнектазартқыш щеткаларын ауыстыру (1-түр)

Әйнектазартқыш щеткаларының күйін үнемі тексеріп отыру керек. Щеткалар көлесі жағдайларда ауыстырылуы тиіс.

- > Щеткаларда жарықтардың болуы немесе резенкенің ішінәра қатаюы.
- > Әйнектазартқыш жұмыс істеп тұрған кезде щеткалар әйнекте сыйаттар қалдырады немесе оны тиісті турде тазаламайды.

⚠ Назар аударыныз

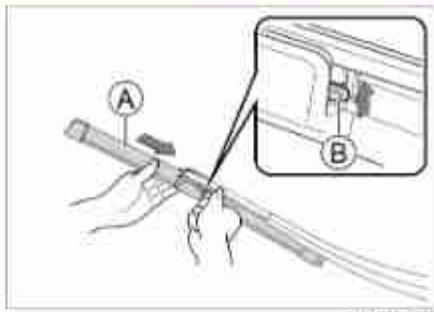
Әйнектазартқыштың тұтқаларын көтергенде және тусіргендегі, щеткалардың деформациялануын және бузулынын болдырмау үшін оларды ұстауга болмайды

1. Әйнектазартқыштың іншіректерін алдыңғы әйнектен көтеріңіз.

⚠ Назар аударыныз

- > Капотты әйнектазартқыштың тұтқалары көтерілген кезде ашпаңақ. Мундай жағдайда әйнектазартқыш тұтқалары мен капотты зақындаудаңыңыз мүмкін.

2. Әйнектазартқыш іншіректерінен щеткаларын шешіп алыңыз.

A - Щетка, B - Адамжының жағынан

④ Әйнектазартқыш щеткасы

⑤ Бекітіш

Суретте көрсетілгендей үстелішты басыңыз және тұтқадан алу үшін щетканы көрсеткі бағытына қарай тартыңыз.

3. Жаңа щетканы орнатыныз және жаңа әйнектазартқыштың тұтқасын алдыңғы әйнектің бетіне тусіріңіз.

⚠ Назар аударыныз

Щетка орнатылған тұтқаны алдыңғы әйнектазартқышқа тусірмен – бул әйнеккә зақым келтіру мүмкін.

Алдыңғы әйнектазартқыш щеткаларын ауыстыру (2-түр)

6

Әйнектазартқыш щеткаларының күйін үнемі тексеріп отыру керек. Щеткалар көлесі жағдайларда ауыстырылуы тиіс.

- > Щеткаларда жарықтардың болуы немесе резенкенің ішінәра қатаюы.
- > Әйнектазартқыш жұмыс істеп тұрған кезде щеткалар әйнекте сыйаттар қалдырады немесе оны тиісті турде тазаламайды.

Бөлшектерді ауыстыру

▲ Назар аударыныз

Өйнектазартқыштың түтқаларын көтергенде және түсіргенде, щеткаларды деформациялануын және бұзылуын болдырмау үшін оларды ұстаға болмайды

1. Өйнектазартқыштың інтіректерін алдыңы өйнектен көтеріңіз.

▲ Назар аударыныз

> Капотты өйнектазартқыштың түтқалары көтерілген кезде ешпаныз: Мұндай жағдайда өйнектазартқыш түтқалары мен капотты закымдауыңыз мүмкін.

2. Өйнектазартқыш інтіректерінен щеткаларын шешіп алыңыз.

④ Өйнектазартқыш щеткалары

Бекіткіш

Суретте көрсетілгендей ұстаяшты басыныз және тұтқадан алу үшін щетканы көрсеткі бағытына қарай бұрыныз.

3. Жаңа щетканы орнатыныз және жаңа өйнектазартқыштың түтқасын алдыңы өйнектік бетіне түсіріңіз.

▲ Назар аударыныз

Щетка орнатылған түтқаны алдыңы өйнектазартқышқа түсірменіз – бул өйнекке закым келтіруі мүмкін.

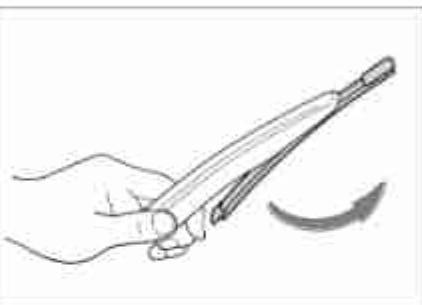
Артқы өйнектазартқыш щеткасын ауыстыру (1-түр)

1. Өйнектазартқыштың інтіректерін алдыңы өйнектен көтеріңіз.

▲ Назар аударыныз

Артқы өйнектазартқыш түтқасының алғашкы көтерілу бұрышы шамамен 45°-ты қурайды. Бұзылуына жол бермей үшін оны одан жогары көтеруге тырыспаныз және кеп күш салыңыз.

2. Щетканы суретте көрсетілген бағытта тартыңыз және інтіректен шешіп алыңыз.

НОРМАЛДІК

3. Жаңа щетканы орнатыныз және жаңа өйнектазартқыштың түтқасын алдыңы өйнектік бетіне түсіріңіз.

▲ Назар аударыныз

Щетка орнатылған түтқаны алдыңы өйнектазартқышқа түсірменіз – бул өйнекке закым келтіруі мүмкін.

Артқы өйнектазартқыш щеткасын ауыстыру (2-түр)

1. Өйнектазартқыштың інтіректерін алдыңы өйнектен көтеріңіз.

▲ Назар аударының

Артқы әйнектазартқыш тұтқасының вң үлкен көтерілу бұрышы шамамен 45°-ты құрайды. Бұзылуына жол бермеу үшін оны одан жоғары көтеруге тырыспаңыз және күш салмайыз.

- Щетканы суретте көрсетілген бағытта тартыңыз және мінглектей шешіп алыңыз.

- Жаңа щетканы орнатыңыз және жаңа әйнектазартқыштың тұтқасын алдыңын әйнектің бетіне түсіріңіз.

▲ Назар аударының

Щетка орнатылған тұтқаны алдыңы әйнектазартқышқа түсірменіз – бул әйнекке закым желтіруі мүмкін.

Шамдар

Автокелік шығаратын звуытта алдыңы фаралар реттеледі. Егер сіз автокелікті жүктеді тасымалдау үшін жиі қолдансаныңыз, қайта реттеу қажет болуы мүмкін. Ол үшін сервис орталығына хабарласыңыз.

Шамдарды тексеру

Сыртты жарықтандыру құрылғыларының күйін үнемі тексеріп отырыңыз. Күйіп кеткен шам көлікті басқаруды күнендатады және басқа журғашшыларға ескерту сигналдарын беруге мүмкіндік бермейді, бул қозғалыс қауіпсіздігіне теріс етеді.

Шамдарды аударыңыз

Шамдарды аударыруды мәмән орындауы тиіс.

Әдеттең жағдайда шамдарды өзін аударыманыз, бул үшін мәмәннән хабарласыңыз. Бұны жасау қажет, ейткени шамдарды аударыру үшін көліктің кейбір бөлшектерін шешіп алу керек. Бул есіресе Мотор белгімі арқылы аударырылатын шамдарға кәтсты. Сондықтан шамдарды аударыру үшін сервис орталығына хабарласуды ұсынамыз.

▲ Ескерту!

- > Шамдардың ішінде қысымды таз бар, ол аударыру процесінде жарылыс пен жаражатқа экелуі мүмкін.
- > Егер автокелік ксенон шамдармен шабдықталған болса, аударыран кезде оларды өшіру керек. Олай болмаса, жоғары кернеу ауыр жаражаттарға алып келуі мүмкін.
- > Сыртты жарықтандыру аспалттарының құрылымын взгертуге тыйым салынады.
- > Міндетті стандарттарда қазделмеген қосымша жарықтандыру құрылғылары мен сигнал шамдарын орнатпаңыз.

Бөлшектерді ауыстыру

Фаралардың булануы

Жаңбырлық ауа райында көлік жүргізгенде немесе автоказаліктің жұған кезде фаралардың ішкі жағында конденсат пайдасы болуы мүмкін. Бул фараның ішіндегі және сыртындағы температура айырмашылығына байланысты. Бул көбіліс жаңбырлық ауа райында көлік жүргізген кезде көлік терезелерінің булануына үксас және ақау болып табылмайды. Бірақ егер фараның ішінде үлкен тамшылар пайдасы болса немесе су жиналаса, олардың тексеру және жедеу үшін сервис орталығына хабарласыныз.

⚠ Назар аударыңыз

Фаралардың сыртық бетін зақымдан алмау үшін ерітіштерді немесе всерлі жұтуыш заттарды колданбаңыз.

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартта сәй көлемтін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгенде назар аударыныз. Сондай-тап осы нұсқаудағы сипаттап берілген жабдықтың кейбір түрлері мен функциялары кейбір елдерде қолданылады емес және сіздің автокөлігіңиздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңиздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген құжаттардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Шиналарға күтім жасау

Көзгальы қауіпсіздігін қамтамасыз ету ушін шинаның моделі мен ешкімі сіздің көлігіңіздің улгісіне сәйкес келуі керек, шинаның протекторы жақсы жағдайда болуы тиіс, ал шинаның қысымы нормаларға сәйкес келуі кажет.

⚠ Ескерту!

- > Тозған, сондай-ақ жеткілікті емес немесе шамадан тыс үрленген шиналарды пайдаланбандыз. Бул апат пен жаракат алуға, сонын ішінде елімге апарып согуы мүмкін.
- > Осы нұсқаудың шинаның қысымын сактауга және оларға күтім жасауга көзінде барлық талаптарын сактау керек.
- > Шиналар жанған кезде үттің газ балтанды. Жою ушін шиналарды қызмет көрсету орталығына жаобарын.

Шиналарды тексеру

Шинаның қысымын тексерген сайын заңымданудың, тесілудің болмауына көз жеткізу керек, олардың тозу дәрежесін бағалау керек және т.б. көлесі жағдайларда шиналарды дереу ауыстыру кажет.

- > Шина протекторының немесе бүйр жағының заңымдануы немесе ісінүү.
- > Протектордың шектен тыс тозуы.

Шиналардағы қысым

Шинаның қалыпты аза қысымын сақтау көлік құралын басқарудың, шиналардың қызмет ету мерзімін және жүргізу ынғайлылығының онтайтын үйлесімін қамтамасыз етеді.

Шиналардағы қысымының жеткілікіздігі олардың еркелі тозуына алып келеді, автокөліктің басқарулы сипаттына және отын шығынын есептегі, сондай-ақ шектен тыс қызыудың және ауанын алып кету ықтималдығын тудырады.

Шиналардағы шамадан тыс қысым автокөліктен журуди ынғайлы етпейді, сонымен катар жол жабайының бузулуында шинаның заңымдану ықтималдығын зерттереді және біркелкі емес тозуга арналған.

Қосалқы даңғелектің шинасын (оп бар болғанда) қоса алғанда, шиналардағы қысымы жүйелі түрде тексеріп тұруға көнис берілады.

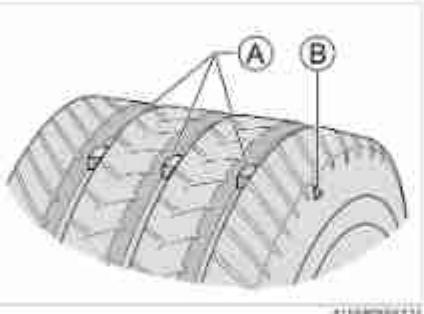
Шиналар сүйк болған кезде қысымын тексеру керек. Қысымды қозғалыс тоқтаганнан кейін 3 сағаттан кейінға тикшерене аспаса, дәл елшевге болады. Егер сіз шиналардың қысымын ыстық күйде елшесеніз (бірнеше шашырым жүргеннен кейін), онда онын мәні сүйк күйдегі мәннен 30-40 кПа жыгары болады. Бул қалыпты жағдай, мұндай жағдайда қысымды сүйк күйде күтілетін Менге жеткенше шығаруға болмайды, ейткені соныңда оп нормадан төмен болады.

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету

■ Пайдалы ақпарат

Шиналардың ете жақсы күйде болғанына қарастын, олардагы қысым айна 10-20 кПа-га түсіп отыруы мүмкін, сондыктан жүйелі тексеру қажет.

Шиналардың тозуы

Ⓐ Тозу индикаторы

Ⓑ Тозу индикаторларының орналасу схемасы

■ Пайдалы ақпарат

Бул сурет схемалық сипатка ие және тек мысал ретінде көтірілген. Индикаторлардың нақты орналасуын басшылықта алыңыз.

Тозған шиналарды мүмкіндігінше тәрек аудыстыру керек.

Жетілділіктердің терең емес протектор үлгісі немесе көрнегін тозу көрсеткіштері бар шиналарды пайдалану тәжіеу жолының үлгісінде, руль тиімділігін темендеудің жаңе шиналардың жыртылуына екелу мүмкін, бул алаттаң ақелу мүмкін.

Егер шиналардың еркелі тозуын байқасында немесе қозғалыс кезінде үздіксіз дірліді сезсөніз, тексерту үшін сервис орталығына хабарласыңыз. Жаңа шиналарды орнаткан кезде қозғалыс көзінде барынша жайлыштық қамтамасыз ету және шиналардың қызмет ету мерзімін ұзарту үшін міндетті турде дәнгелектердің тәнгеру кажет.

Шиналарды алмастырып салу

Шиналардың қолдану мерзімін ұзарту және олардың біркелі тозуын қамтамасыз ету үшін артық және алдыңғы дәнгелектердің шиналарын мезгіл-мезгіл аудыстыруды ұсынамыз.

Шиналарды Маман алмастырып салуы тиис. Бул үшін сервис орталығына хабарласуды ұсынамыз.

Дәнгелектердің тәнгеру

Тәнгерілмеген дәнгелектер автокөліктің жұмысын нашарлатады және шиналардың қолдану мерзімін темендегеді. Дәнгелектер тәнгерілдігінін бұзылуы қалыпты жұмыс кезінде де орын алады. Сондыктан тәнгеру параметрлеріне сейкес, үнәмі тәнгеру керек.

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету

Шиналардың деформациялануына жол берменіз

Автокөлік жығары температурада үзақ уақыт тұрған кезде шина жол бетіне тиғен жерде аздап деформацияланады. Бул «шиналардың тептестелүү» деп аталады және қалыпты құбылыс болып табылады. Дегенимен шинаның деформациялануын қозғалыс кезінде көлік пен рульдің дірілдеуіне екелу мүмкін. Қозғалыс кезінде шиналар қызып, баставқы пішінге ие болған кезде тегістеу жогалады.

Автокөлік үзақ уақыт тұрақта тұрған кезде шиналардың деформациялануын көлесін едістердің бірі арқылы азайтуға болады:

- > Шиналардагы қысымды арттыру (шамамен 300 кПа мәнінде дейін). Мұндай қысыммен қалық жүргізу мүмкін емес; қозғалысты баставас бүрын қысымды ұсынылған мөнгө дейін тәмкендеш көрек.
- > Кем дегенде 30 кунда бір рет (ен дұрысы 15 кунде бір рет) көлікті қысым нүктесін 90 °-қа аудасында етіп жылжытыңыз.

Люкке күтім жасау

Қызмет көрсету жілілі

Қызмет көрсету жілілігі автокөлік қозғалысы жағдайларына және люктің пайдаланылу жиһілінен байланысты.

Автокөліктің шанды және ылғалдылығы жығары ваймақтарда пайдаланған кезде люктің жиһі тазалап дауынаныз.

▲ Назар аударыңыз

Уақытылық техникалық қызмет көрсетудің болмауы оалонға судын түсінне немесе бедде шудың пайда болуына екелу мүмкін. Автокөліктің жұмыс жағдайына сәйкес люктің үнемі тазалап отырыңыз. Мысалы, құмды дауылдар болатын ваймақтарда, сондай-әр люк үнемі пайдаланылатын мезгілдерде люктің жиһі тазалап дауынаныз.

Қызмет көрсету тәртібі

Тығыздығыштарда, механикалық элементтерде және люк бағыттағыштарында шаң мен кір жиналупы мүмкін, бул люктің пайдаланған кезде бедде шудың пайда болуына немесе оның жұмысындағы ақауларға, сондай-әр дренаждың түтіктердің бітептінде екелу ықтимал. Люктің үнемі ашил, шаң мен кірді көтіріп жүрініз, тығыздығыштарды суга мағынған таза шуберекпен сурткін және механикалық элементтерді майланыз.

Люкті ашкан кезде оның қақлагы қозғалғанда кептелең қалмауын тексеріңіз. Егер қақлақ кептелең қалса, оны ауыстыру ушын сервис орталығына хабарласыңыз.

▲ Назар аударыңыз

> Люкте ақау пайдада болса, сервис орталығына хабарласыңыз.

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету

- > Қатты аязда люк мұздаган кезде оны күшпен ашуға тырыспаныз – бул электржетек пен тығыздығыштарға замық келтіру мүмкін. Салон температурасы көтеріліп, тығыздығыштар мен көліктің төбесіндегі мұз ерігеше күтің. Осыдан кейін люкті ашуға болады.
- > Көлікті аяға райы сүйк болған кезде жуганнан кейін люкті ашып, тығыздығыштарды шуберекпен құрғатыңыз.
- > Көлікті жуар алдында люктің тығыз жабылғанын тексеріңіз және су азының оның тығыздығыштарына тікелей бағыттамаңыз. Егер тығыздығыштар қысымды жуу ағынының астында деформацияланса, олар жарамсыз болып калады және су салонға туседі.
- > Сокпалы жолдармен немесе таупы жерде жүрген кезде люкті үзақ уақытқа толық ашық күйінде қалдырамаңыз. Ашық қалдырылған жағдайда салқындеуден люктің механизмі закынталуы мүмкін.
- > Жанбырлы кездө тығыздығыштардың күйін мұжыт хадағалап отыру керек, олардан кырышық тас пен шанды уақытын алып тастап, люктің тығыздығын қамтамасыз ету үшін оларды үнемі суртіп журу керек.

Көлікті каленкеlei және салқын жерде жуу керек. Оны тіхелей күн сеулесі түсетең жерде жууға болмайды. Егер көлік үзақ уақыт бойы күн астында болса, оны жуар алдында каленкеlede қайта реттеп, шанағының толық сұғынан күтіңіз.

Жуу тәртібі

1. Шанақтың бетінде жапырақтар мен күс санырығының болмауына кәз жеткізіңіз. Егер мұндай ластану болса, оларды шуберекпен немесе тазартыш құралмен алып тастаңыз, содан кейін шанақ бетінің тегістігін бұзбау үшін ластаңған жерлерді таза сумен шайыңыз.
2. Шанды кетіру үшін шанақты көп мелшерде таза сумен шайыңыз. Шанақты сумен және тазалагыш заттен жұмсақ щеткамен, ысышпен немесе жұмсақ шуберекпен жүкіңіз.
3. Шелекті суга толтырып, шанақты шаюға арналған арнаны құралды қосыңыз және төбеден бастап тамен қарай бірнеше рет шайыңыз.
4. Жуу мен шауды аяқтағаннан кейін шанақты арнаны күдері шуберекпен немесе жұмсақ түтіп сұлғімен құрғатыңыз. Автокөлікті табиги түрде көтіруге қалдыруға болмайды, бул шанақтың күнгірттенуіне және дақтардың пайда болуына екептү мүмкін.

Шанаққа күтім жасау

Автокөлікті жуу

Тұракты жуу көліктің сыртқы түрін жақсы күйде устауға көмектеседі. Шан-тозаң мен кырышық тас лак-бояу жабының қырнауы мүмкін, ал жапырақтар мен кустардың санырығы оның тегістігін бұзуы мүмкін.

▲ Назар аударының

- > Химиялық ерткіштер және қатты тазалау құралдары шанақтын лак-бояу жабынын, сондай-ақ металл және пластик белшектерін зақымдауды мүмкін.
- > Жутаннан кейін, сондай-ақ жолдан су басқан вімкітірлерінан еткеннен кейін тәжігіш подаптін аздал басу арқылы тәжігіш жүйесінің жараймылығын тексеру керек.
- > Аударайсындағы болған кезде тығыздығыштардың немесе санылауарлардың катып қалуын болдырмай ушін санылауарын, есік санылауарын және сол сияқтыларды жұмаңыз.
- > Автокөлікті жұған кезде отын багынын отын кую аузының қақпагын және зарядтау аялтасының әлеңін олардың ішін жуу ушін ашуға болмайды.

Жылтырату

Жылтырату шанақтың сыртын түрін сақтауга көмектеседі. Жақсы нәтиже алу ушін автокөлікті жылтыраттас бүрін жақсылап жуу керек.

Көзіргі уақытта автокөлік балауыздарының көмкеген түрлөрі бар. Таңдауға мүхит жауап керек, ейткені жарайсыз балауыз шанақты дұрыс көргөп қана коймайды, сонымен катар лак-бояу жабынын түсін езгерту ықтимал.

Жылтырататын балауызды қолдану ерекшеліктері, автокөліктің жасы, лак-бояу жабының түсі және автокөліктің қолдану жағдайлары сияқты факторларды ескеру кажет. Қосымша ақпарат алу ушін сервис орталығына немесе мамандарга хабарласыныз.

Лак-бояу жабынын қалпына келтіру

Шанақта жарықшактар Мен сыйаттар бар не жоғын үнемі тексеріп отыру керек. Егер мундай ақаулар табылса, шанақтын металл белгітеріне коррозияны болдырмай ушін лак-бояу жабынын мүмкіндігінше тәзартына келтіру керек.

Лак-бояу жабыныңдағы тек кішкене кеткітер Мен сыйаттардың қалпына келтіруге болады. Үлкен зұмактың зақымдануын жәндеу ушін мамандарға хаберласыныз.

Ағып кетуді тексеру

Көлікті тегіс жерде тоқтатының және біраң уақыттан кейін очың астынан жанаңмай, май немесе сұйықтық ағып кеткенін тексеріңіз. Егер ағып кету аныкталса, диагностика жөнде жәндеу жұмыстарын жүргізу ушін дереви сервис орталығына хабарласыныз.

Салонға күтім жасау

▲ Ескертү

Тазартылған қуралдардың құрамында зиянды компоненттер болуы және олар денсаулыққа қауіп тендірү мүмкін. Салонды тазалаған кезде есіктерді немесе терезелерді ашып қойғаныңыз жән. Тек автокөліктеге арналған тазартқыштарды қолданыңыз және қаптамадағы нұсқауларға назар аударыңыз.

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету

■ Пайдалы ақтарат

Кұрамында спирті немесе еріктіштері (мысалы, нитроерітіш, салындардау сүйектіты, отын, өтірлер және косметикалық құралдар) бар сүйектіктер пластик белшектердің бетін зақындауда мүмкін. Оларды сұмен аздап сұланған микроталшықты шуберекпен тазалау керек.

Пластик элементтерге мыналар кіреді: жасанды былғарыдан жасалған үстінді беттер, табанің қалтамасы, плафондар, дефлекторлар, салонның боялған бапшектері.

Терезелер

Автокөлік әйнектерінің ішкі және сыртқы беттерін арнауды жуғыш құралдың қамегімен тазаланыз және барлық әйнек және пластик беттерді жумсак шуберекпен немесе қағас сүлгімен суртіңіз.

▲ Назар аударыңыз

Егер артқы терезе жылу жілтерімен жабдықталған болса, тазалаган кезде шамадан тыс күш салу олардың зақындаудына немесе жылжыуна әкепті мүмкін. Сондықтан әйнекті жылу жілтері бойымен үшілти күмылдармен жуу керек.

Кауіпсіздік белбейлер

> Ластаңған кауіпсіздік белбейін жылы, бейтарап сабын ерітіндімен тазалауга болады. Құрамында хлор бар енімдерді, боялыштарды және еріктіштерді қолдануға болмайды, себебі бул кауіпсіздік белбейінің сенімділігіне әсер ету мүмкін. Сапар алдында қауіпсіздік белбейлерін ашық ауда көнтіру керек.

> Қауіпсіздік белбейінің бағыттауыш сақинасында жиналған шан оның тартылуын баулатуы мүмкін. Бұл жағдайда бағыттауыш сақинаның ішкі бетін жылы, бейтарап сабында сумен тазалау керек.

Коррозияны болдырмауға бағытталған шаралар

Коррозияның пайда болуына әсер ететін факторлар

- > Шанақтың темені жағында кір, шан немесе мұздың жиналуды коррозияның тәзедегі.
- > Қиыршық тастың асерінен немесе үсақ соқтығысдан бояулар мен басқа жабындарының тұтастығының бузылуы.
- > Үлтапандылық жоғары аймақтарда, сондай-ақ ауа температурасы нағден темен түспелітін аймақтарда коррозия тәзірек пайда болады.
- > Әнеркәсілтік ластанұры жоғары жерлерде және теңіз жағалаупарында лак-бояу жабының коррозиясы ауда немесе жол жабыныңда болатын түздардың асерінен тәзірек пайда болады.
- > Жоғары температура нашар жалдатпелітін жерлерде коррозияның тәзедегі.

Автокөлікті техникалық қызмет көрсету

Автокөлікті коррозиядан қорғау

- > Автокөлікті таза ұстасызың, оны үнемі таза сүмен және бейтарап жүгыш заттармен жылт отырыңыз.
- > Лак-бояу жабынында закымданудың болуын не болмауын үнемі тексеріп отырыңыз және оларды мүмкіндігінше төзірек жойып отырыңыз.
- > Автокөліктін түбінде күм, кір немесе мұздың болуын-болмауын тексеріп, қажет болған жағдайда оларды сүмен алып тестеніз.
- > Су жиналмауы үшін есіктердегі дренаждық тесіктердің еткізгіштігін сактаңыз.
- > Егер жандіктер, асфальт, цемент және сол сияқтылар шанаққа жабысып қалса, оларды уақытылы алып тастап жүрініз.
- > Түз себілген жолдарда, түзді топырақтарда, жағалаудағы аудандарда және сол сияқтыларда жүрген кезде айна кемінде бір рет шанақтың теменгі жағынан қактарды жылт жүрініз.
- > Егер сіз қырышқа тасты жолдармен жиңірсіз, дәнгелек дөгөларына шашыратқыштарды орнатуды үсініміз.

Автокөліктің тұрақта ұзақ тұрып қалуы

Тұрақ орны автокөліктің күйіне есеп етпеулі және оның іске қосылуына көдергі болмауы керек. Мүмкіндігінше автокөлікті жабық тұрақта қалдырыңыз.

Егер автокөлікті ұзақ уақытта тұраққа қојағет болса (1 айдан астам), онда келесі дайындықты жүргізу керек:

- > Қосымша отын құйыңыз.
- > Шанақты мұкият жуыныз және күргатыңыз.
- > Таза және күрәк күйде үстәу үшін салонды тазаланыз.
- > Тұрақ тежегішін ешіріп, дәнгелектерді тоқтатыңыз.
- > Бір жақтан терезалерді сәл ашыңыз (жайда тұрган кезде).
- > Сымды акумулятор батареясының теріс клеммасынан ажыратыңыз.
- > Сүлгілерді немесе мата тәсемелерді әйнектазартқыштардың астына койыңыз, соңда олар алдынғы әйнекке тиіп кеттейді.
- > Барлық есіх тығыздағыштарына жабысып қалмас үшін силикон майын жағыңыз.
- > Көлікті мақта матадан немесе ауда еткізетін басқа материалдан жасалған қақпақпен жабыңыз. Полиэтилен пленкасы сияқты еткізбейтін материалдар ылғалдың жиналудына ықпал етеді, бул шанақтың лак-бояу жабынына зақым келтіруі мүмкін.
- > Мүмкін болса, қозғалтқышты үнемі іске қосып, жұмыс температурасына жеткенше қыздыру керек.

Тұрақты қызмет көрсету табелі

I: тексеру, жағең болған жағдайда реттеу, калибрлеу, тазалау немесе аудыстыру

R: аудыстыру

C: тазалау немесе жуу

*: төтөнше жағдайларда жұмыс істегендеге, осы белгімен белгіленген компоненттерге қызмет көрсету аралығын қысқарту керек

GW4G15F+6MT, GW4G15F+7DCT300 қозғалтқышы бар модельдер үшін

Пар- аметр	Узын. (ail)	Уақыт немесе жүргілтін жол, нағызы ертеңескінің алатынын бағланысты											
		12	24	38	48	60	72	84	96	108	120	132	Жүргілтін жол (1 000 км)
Мотор Майы*	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Мей түлкілімасының мей азырын тығыннан шайбасы*	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Мей сұзғолт	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Дросель жадынша	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Салындардың шаш және жалғаныш түйнілері	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Стандыру билтепері	C	R	C	R	C	R	C	R	C	R	C	R	C
Генератор / су сорынның белгілі	Бр 100 000 км жүргілтін сағын аудыстыру.												
Механикалық беріліс коробаның трансмиссиялық Майы*	R	2 жыл сағын немесе 50 000 км жүргілтін сағын аудыстырайлады											
Автоматтық беріліс коробаның трансмиссиялық Майы*	4 жыл сағын номере 80 000 на жүргілтін сағын аудыстырайлады (сұзғол элементі мен сұзғол корпусы бір уақытта аудыстырайлады)												
Рульдік підрошшайтілішин сорыны жеңелінің белгілі	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Дисплей тежеңші	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Негізгі бұрандаштар мен сомықтар	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Шинапардатың аудыннан көрсетілген және шинапардан тозуы	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Шинапарды аттестирған салу	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Донгелектердің орнатылу формулалари	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Рульдік шарлы топсандары және спидометр, көргөзмөс канттары	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Отын сұзғол*		R		R		R		R		R		R	
Аяқ сұзғолын сұзғалу элементі*	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R

Тұрақты қызмет көрсету табелі

Парта Метр	Ұақыт (аә)	Ұақыт немесе жүрілген жол, көмісінде ертеңес орын атаптынан байланысты										
		12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132
	Жүрілген жол (1 000 км)	10	25	40	55	70	85	100	115	130	145	160
Радиатор (сырғыттың түрі)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Аралық салындаудың (сырғыттың түрі)		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Отын булары адсорбторлардың түрлері*		C		R	C		R	C		R	C	
Климат-контроль түйесінің салын сұйықтың түрлері дәрежесі*		R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Салындаудың сәйкесінен:		2 жыл сайын немесе 40 000 км жүрілген жолдан сайын ауыстырылады.										
Текшерілінген сұйықтың:		2 жыл сайын немесе 40 000 км жүрілген жолдан сайын ауыстырылады.										
Руль негрекешшілдік шайбаларының сұйықтың түрі*		I	R	I	R	I	R	I	R	I	R	I
Аккумулятор батареясы		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Ертебол (Майл / су / тақ / ауа) ағыл жүгірлер		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Барлық жарықтанадыру құралылары		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Люктін дрекандық түтің		I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I

▲ Назар аударының

- > Егер қолданылатын отынның құрамында қоспалар болса, отын сүзгісінің түйін Мұхиттің бақылап журу керек. Егер сіз сүзгінің бітолілік қалғанын байқасаныз, оны мүмкіндігінше тәзірек ауыстырыңыз.
- > Егер қолданылатын отынның құрамында қоспалар болса, оталдыру білттерерін жіп ауыстырып отыру керек. Егер қозғалтыштың бос жүріспен жұмыс істемеуі тұрақсы болса, оталдыру білттерерін тазалау немесе ауыстыру қажет болуы мүмкін.
- > Қоюңғаздық жастықтары пасивті қоюңғаздық жүйесінің құрамадас белгі болып табылады және тұрақты техникалық қызмет көрсетуді қажет етпейді. Егер сіздің көлігіңіз 10 жылдан астам үақыт бұрын шығарылған болса, қоюңғаздық жастықтарын тексеру немесе ауыстыру үшін сервис орталығына хабарласыңыз.
- > Кейір техникалық қызмет көрсету пункттері сіздің көлігіңізге қатысты болмауы мүмкін. Оның нақты конфигурациясына негізделініз.

❶ Пайдалы ақпарат

Күнделікті жүріп ату жолы аз болатын пайдаланушылар да әр 12 ай сайын автокапіка үақыттың қызмет көрсету және тексеру үшін сервис орталықтарына хабарласуы керек.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы қуәлік

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы қуәлік

Бірінші техникалық қызмет көрсету 10 000 км жүріп еткеннен кейін немесе ер 12 айда. Осыдан кейін ербір 15 000 км жол жүргігеннен кейін немесе ербір 12 ай пайдаланғаннан кейін техникалық байқаудан және қызмет көрсетуден ету үшін Haval компаниясының сервистік орталығына уақтылы бару қажет.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:
Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық;
Сервис орталығының екілі;
Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күзелік

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күзелік

Бірінші техникалық қызмет көрсету 10 000 км жүріп еткеннен кейін немесе ер 12 айда. Осыдан кейін ербір 15 000 км жол жүргеннен кейін немесе ербір 12 ай пайдаланғаннан кейін техникалық байқаудан және қызмет көрсетуден ету ушын Naval компаниясының сервистік орталығына уақытылы бару қажет.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күелік

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күелік

Бірінші техникалық қызмет көрсету 10 000 км жүріп еткеннен кейін немесе ер 12 айда. Осыдан кейін ербір 15 000 км жол жүргеннен кейін немесе ербір 12 ай лайдаланғаннан кейін техникалық байқаудан және қызмет көрсетуден ету үшін Haval компаниясының сервистік орталығына уақтылы бару жажет.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Алымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Алымдағы техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Келесі техникалық қызмет көрсету сәтіндегі жүріп еткен қашықтық:

Сервис орталығының вілі:

Сервис орталығының мәрі:

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күзелік

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күзелік

Бірінші техникалық қызмет көрсету 10 000 км жүріп еткеннен кейін немесе ер 12 айда. Осыдан кейін ербір 15 000 км жол жүргеннен кейін немесе ербір 12 ай пайдаланғаннан кейін техникалық байқаудан және қызмет көрсетуден ету ушын Naval компаниясының сервистік орталығына уақытылы бару қажет.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

Жоспарлы техникалық қызмет көрсету туралы белгі

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету күні:

Ағымдағы техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Келесі техникалық қызмет көрсету сатындағы жүріп еткен қашықтық;

Сервис орталығының екілі;

Сервис орталығының мөрі;

7

Кепілді техникалық қызмет көрсету

Жалпы ережелер.....	210
Жаңа автокөлікке берілетін кепілдік.....	212
Кепілдік міндеттемелер жайлы ақпарат	213
Шанаққа және лак-бояу жабынына қолданылатын коррозияға қарсы кепілдік ..	216
Шанақты тексеру	217
Қосалы балшектерге берілетін кепілдік.....	220
Кепілді техникалық қызмет керсөтудің шарттары	221
Автокөлік иесінің міндеттері	224
Автокөлік туралы ақпараты бар тіркеу картасы	227
Көлік иесінің аудиосканын тіркеу карточкасы.....	231
Одометрді аудистыру карточкасы	235
Сатылымға дейінгі дайындық.....	236

Жалпы ережелер

1. Эрбір жаңа автокөлік іесіне берілмес бұрын Haval компаниясы белгілеген тәртіпке сәйкес, сатылымға дейінгі дайындық пен тексеруден етеді.
2. Сатушы үйим сізге автокөлікті сатар алдында нұсқаулықта Міндетті түрде белгіленетін, сату алдыңдагы дайындық бойынша жұмыстар кешенін еткізуге Міндетті.
3. Автокөлігіндегі ұзақ жарамдылығы толығымен нұсқаулықта көрсетілген уақытынан кызмет көрсетуге байланысты.
4. Haval сатқан барлық жаңа автокөліктер мен қосалық белшектерге кепілдік режимі қолданылады.
Кепілдік клиентке алдын ала белгіленген шектеулөр (этап айтқанда, аумақтық шектеулөр, мерзімдер мен жүрілген жол бойынша шектеулөр) аясында Haval ақаулы деп танытған автокөліктің элементтерін тегін жөндеуге немесе аудыстыруға (қосалық белшектер Мен жұмыстарды қоса алғанда) құық береді.
5. Кепілдікке етпелі коррозияға кепілдік пен лак-бояу жабынына кепілдік кіреді. Лак-бояу жабынына берілетін кепілдік ақауларды жоғо үшін және шанақ элементтерінің ішкі жабынан сыртына бағытталған коррозиядан сактау үшін шанақ жабынының лак-бояуын жартылай немесе толықтай қалына кепіруді қамтиды. Бұл кепілдік түрлерін қолдану үшін арнайы шарттар белгіленеді.
6. Клиент қолдану шарттарын және кепілдік қызмет көрсету құбынын раставу мүмкіндігін сактаган жағдайда акіллetti дилерлер клиент автокөлігіне кепілдік қызмет көрсетуді қамтамасыз етуге міндетті (көлік түрган жерде жондеуді / тиисті елдерде және тиисті сервис орталықтары үшін эвакуациялауды қоса алғанда).
7. Кепілдік, егер анықталған ақау зауыттың ақау салдарынан (автомобілің ендірісі кезінде сатасыз Материалдарды пайдалану немесе ендіріс технологиясын бузу) туындаған болса, ресми дилерден сатып алғанған әрбір автокөлік белшектері Мен компоненттеріне қолданылады. Кепілдік режиміне жататын автокөлікті пайдалану нағайесінде анықталған немесе туындаған барлық ақауларды Haval компаниясының ресми дилері жаоды.

8. Ресми дилердің мерзімді техникалық қызмет көрсетуі кепілдік берудің міндетті талабы. Haval компаниясы белгілейтін және осы нұсқаулықта көрсетілген талаптарға сайкес орындалуы тиіс.
9. Haval компаниясы қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін автокөліктардың кайтарып алу науқанын жүргізу, шығарылған автокөліктардің күрылымы мен спецификацияларына взгерістер енгізу немесе сатылған автокөліктеге взгерістер енгізу құқығын өзіне қалдырады.
10. Ресми дилер автокөлік иесінен жоспарлы техникалық байқаудан еткениң растайтын құжаттарды, оның ішінде түпнұсқа қосалқы белшектерді сатып алғанын растайтын құжаттарды талап етуге құқылы.

Ескерту!

Ақаулы автокөлікті пайдалануға ұзатылған салынады!

Жаңа автокөлікке берілетін кепілдік

Кепілдік режимінің қолданыс хезені (осы нұсқаулықта айтылғандарды көспеганда) – 36 ай немесе 150 000 км (жайсының ертерек болатынына байланысты) күрайды.

Жаңа автокөлікке берілетін кепілдіктің мерзімі

Кепілдік мерзімі жана автокөлік бірінші несіне нақты берілген күннен басталады.

Кепілдік мерзімі кепілдік аяқталған күні аяқталады. Аяқтап күні кепілдіктің ерір түрі үшін жеке анықталады.

HAVAL автокөлігінің қызымет ету мерзімі 6 жылды күрайды.

Кепілдік шенберінде:

- > Кепілдік бойынша алмастырылған белшектер мен агрегаттарға кепілдік неізін кепілдіктің мерзімін ұзартпайды.
- > Қосалық белшектер мен тораптарға кепілдік тек осы кепілдіктің соңына дейін гана қамтамасыз еттеді.
- > Одометр істен шыкса, шагым-талаң берген күні жүріп еткен қашықтықты анықтау мүмкін болмаса, жүріп еткен қашықтық жеке бастың, отбасының, үй шаруасы қажеттіліктері және көзілерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес басқа қажеттіліктер үшін сатып альған автокөліктегі айна 4000 км есебінен анықталады, ал көзілерлік қызметті жүзеге асыру үшін сатып альған автокөліктегі айна 10 000 км есебінен анықталады.
- > Одометр істен шыккан кезде автокөлік иел одометрді аудыстыру үшін Haaval компаниясының сервис орталығына хабарласуы керек. Haaval компаниясының екіләтті дилері осы нұсқаулықта берілген «Одометрді аудыстыру картасына» белгі койып, мерін қоюы керек.

Жаңа автокөліктеге кепілдіктер келесі жағдайларда қолданылмайды:

- > автокөліктің қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті техникалық қызмет көрсету жұмыстары және автокөліктің қалыпты жұмыс істеу, реттелу және жетілдірілу үшін қажетті шынын белшектерін алмастыру;
- > егер алмастыру ендірістік ақуадың сандары болмаса, автокөлікті пайдалануға, жүріп аткен жолына, географиялық және климаттық жағдайларға байланысты табиги тозған белшектерді алмастыру;
- > автокөліктің қалыпты жұмысы мен байланысты діріп мен шу;
- > белшектердің қалыпты тозуына байланысты болуынын оңу, сыртын түрін езгеру немесе деформациясы сияқты ақаулар;
- > автокөліктің бағдарламалық жасақтамасының жаңартылуы (модорнизациясы);
- > немікүрайлылық немесе пайдалану нұсқаулығында және берілген компьютерде берілген нұсқауларды сақтамау;
- > клиент көлтірген замынданулар: бедде заттардың болуы, белшектеу ерекеттері, қалыптанытыс пайдалану (мысалы, уақытша болса да, шамадантыс жүктеме салу, жарыстаға катысу), жұмыс сұйықтықтарын, косалы белшектерді немесе аксессуарларды, талаптарға сәйкес көлмейтін немесе саласыз шығын материалдарын, не болмаса отынды пайдаланудан, сондай-ак Naval ұсынбекан коспалар мен тұнбелларды пайдаланудан туындаған ақаулар;
- > майлау жүйесінде қалдықтардың пайда болуы және майдың майлау касиеттерінің нашарлауы салдарынан туындаған қозғалтыш ақаулары: қозғалтыштың жиі іске қосылуы мен тоқтауы, қозғалтыштың үзек бос журісі, қысқа қашықтыққа жол журу, қозғалтышты жылтыу бойынша нұсқауларды сақтамау, өртүрлі майларды арапастыру және т.б., сондай-ақ соның салдарынан болатын ақаулар;
- > автокөліктің бағылау жүйелерінің дилердің екілітті сервистік орталығына бару қажеттілігі туралы нұсқаулырына клиенттің екілітті дилерге жаңеу үшін автокөліктің уақыты ұсынбауы салдарынан туындаған закыншар;
- > автокөлік куатының немесе түрінің езгеруіне байланысты пайда болған ақаулар;
- > оске түсетін жүктеменің рұқсат етілген мәндерін, сүйретілгендегі жүктік Максималды Massasын азыру салдарынан пайда болған ақаулар;
- > сыртын есердің нәтижесінен туындағытын ақаулар;
- > қышқылдардың немесе сілтілердің, енергиялдық немесе химиялық шығарындылардың, вузын қышқылмен немесе сілтімен пастануының, есімдік шырыннының, құстардың санырығы мен жануарлардың нақистерінің, ағаш шайырының, түздардың (оның ішінде жол тұзының), көктайғаққа қарсы реагенттердің, қырышық тастардың, таастардың, металл белшектерді немесе басқа заттардың есерінен туындаған ақаулар;

Кепілдік міндеттемелері жайлы ақпарат

- > автокөліктегі такси, жеткізу қызметі, оқу калігі ретінде, коммерциялық жаңдау/жеке жаңдау және т.б. Максатта пайдалану нәтижесінде пайда болған ақуалар;
- > тұрнұска емес аксессуарлар мен белшектерді пайдаланудың нәтижесінде пайда болатын ақдулар;
- > табиғи құбылыстардан, бұршақтан, су тасқындан, наїзгайдан, дауылдан немесе басқа атмосфералық құбылыстардан болатын зақым, сондай-ақ жол-көлік оқигаларынан, ерттен және үрлау ерекшелерінен болатын зақым;
- > біліксіз жәндеге немесе техникалық қызмет көрсетудің, сапасыз күтім мен сактаудың салдары;
- > автокөлік жүріп еткен жолды көрсететін есептеуші көрсетімдерінің өзгерүне немесе автокөлік жүріп еткен жолды накты анықтау мүмкіндігінің жоқтығына байланысты жағдайлар;
- > кепілдікпен арнағы кезделмеген кез келген басқа шығындар, атап айтқанда, автокөліктің тоқтал жалуына (пайдалану мүмкіндігінің болмауына) байланысты шығындар және өзге де қаржылық шығындар.

Кепілдіктің табиғи тоған белшектерге қатысты қолданылуы

- > орын алған ақау салдары болған жағдайларды қоспағанда, оқиға автокөлікті пайдалану барысында жүрілген жолта, географиялық немесе климаттық жағдайларға байланысты белшектің қалыпты тозуы салдарынан туында, табиғи тоған белшектерді алмастыруға кепілдік қолданылмайды.
- > Егер табиғи тозуга бейім белшек бірнеше элементтөн тұрса, бул элементтердің барлығы табиғи тозуга бейім белшектер болып саналады.

Кепілдік міндеттемелері жайлы ақпарат

Тез тозатын бөлшектерге берілетін кепілдік

Автокөліктің бірқатар бөлшектеріне, тораптарына, механизмдеріне қатысты Нави компаниясының шектеулі кепілдік міндеттемелерінің режимі белгіленеді:

1 ай / 1000 км	Өйнектазартқыш щеткалары
2 ай / 3000 км	Шамдар (колданылмайтын жағдайлар: жарықдиодты кемескі жарылы бар күрылыштар, ксанон шамдары), әйнектер
8 ай / 5000 км	Кашыктан басқару пультіне арналған куат элементтері, май сұзғыл, отын сұзғыл, ішінсіз бөлшектер, отандыру бліттерлер, тежегіш қыспақтары, үйкеңістік жапсырмалар, тежепш дисхілері мен барабандар, реле (басқару блогын қоспағанда)
12 ай / 20 000 км	Аккумулятор батареялары (тиесті пайдаланылған және штаттан тыс жабдық болмаған кезде)
24 ай / 50 000 км	Автокөліктің барлық иромдалған бөлшектері, сондай-ақ жылтыр металданған жабыны (өртурлі едістермен жағылған бар бөлшектер)
Жеткізуушінің тікелей кепілдірі	Автокөлік шиналары

Шанаққа және лак-бояу жабынына қолданылатын коррозияға қарсы кепілдік

Лак-бояу жабынына берілетін кепілдік

Егер беттің зақындануы зауыттық ақаулардан (сапасыз материалдарды пайдалану немесе өндіріс технологиясын бузу) туындаған болса, лак-бояу жабынына берілетін кепілдік автокөлік шанақтың барлық боялған белшектеріне (тубі мен пайдаланылған газды шығару жүйесін көспегендә) қолданылады. Бояуга берілетін кепілдік мерзім – 36 ай немесе 150 000 км жүріп еткен қашыстық.

Келік иесі пайдалану нұсқаулығында баяндалған автокөлікке күтім жасау жөнінде ұсынымдарды орындаған жағдайда:

Өтпелі коррозияға қарсы кепілдік

Өтпелі коррозияға қарсы кепілдік, өтпелі коррозия сапасыз материалдарды пайдалану немесе өндіріс технологиясын бузу салдарынан туындаста да, барлық металл панельдерге қолданылады. Өтпелі коррозияға қарсы кепілдік мерзімі жүріп еткен жолына қарақастан, бұл жылды қурайды.

Ресми дилерлердің сервис оргалықтарына барған кезде шанақты жыл сайын тексеру өтпелі коррозияға қарсы кепілдік міндеттемелерін орындаудың міндетті шарты болып табылады. Бул ретте дилер пайдалану нұсқаулығында тиесті жазбалар жасауы тиіс. Автокөлікті тексеру барысында дилерлік жепінің мемандары шанақтың күйін және тиесті жұмыстарды орындау қажеттілігін анықтайды. Олар келік иесіне сыртқы есерден (сызаттар, жарықтар және бояудың жарықшактары) туындаған, коррозияның болашақ ошағына айналуы мүмкін анықталған ақаулар туралы хабарлайды және Қызмет көрсету кітапшасына тиесті жазбалар енгізеді.

Өтпелі коррозияға қарсы кепілдік құбығын сақтау ушін Автокөлік иесі тексеруден кейін 3 апта ішінде түпнұсқа белшектер мен материалдарды пайдалана отырып, HAVAL белгіліген технологияға сәйкес, әз есебінен жәндеу жұмыстарын жүргізу ушін ресми дилердің шанақты жәндеу мемандарына жүтіну керек.

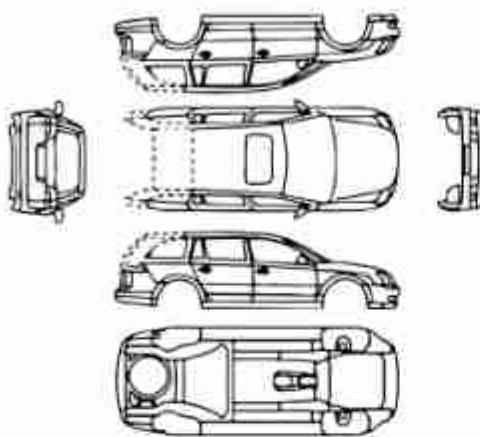
Егер осы нұсқаулар орындаласа, Автокөлік иесі өтпелі коррозияға қарсы кепілдік құбығын жоғалтады.

■ Есекертпе

«Өтпелі коррозия» термині шанақта материалдарын немесе өндірістің бастапқы ақауына байланысты қорғаныш жабының астында шанақ металының коррозиясы нағайкасқанда пайда болған шанақтагы өтпелі саңылаудың барын билдіреді. «Шанақ» анықтағасында деңгелек дискілері мен жылтыратылған сөндік белшектер, бағнерлер, қалыптар және ілмектер сияқты беліктер жоқ.

Шанақты тексеру

Графикалык көрсін берілген Модельдерге жаһаныңды.

Түспөнділдөн таңдаудың тексеру натижесін белгілеу:

- ҚМД тәсілдері
- шашылғылардан
- Иелісінен даңсас көр
- да болу кабыны зияндаудан
- + салын
- жетекшілік тұб зақымданған

Шанақтың жыл сағындағы тексересі:
Автомобілің күнде ұл:

☐ көремт	☐ жаңы
☐ көзтаптастырылған	☐ жаңы

Барын сағындан даңсас түрдегі:

☐ жа	☐ да

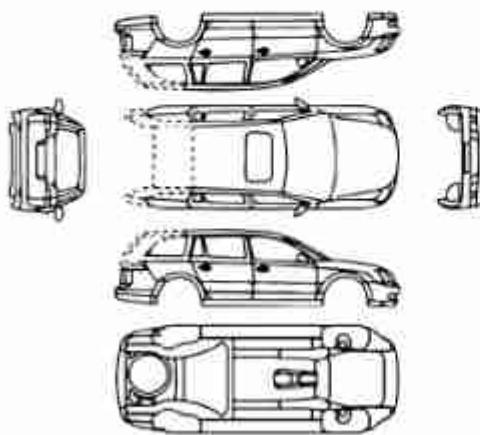
Пәндер:

Күнде:

Одометр нарақшылары, км

Деректі орталығынан таңдау жылда:

Графикалык көрсін берілген Модельдерге жаһаныңды.

Түспөнділдөн таңдаудың тексеру натижесін белгілеу:

- ҚМД тәсілдері
- шашылғылардан
- иелісінен даңсас көр
- да болу кабыны зияндаудан
- + салын
- жетекшілік тұб зақымданған

Шанақтың жыл сағындағы тексересі:
Автомобілің күнде ұл:

☐ көремт	☐ жаңы
☐ көзтаптастырылған	☐ жаңы

Барын сағындан даңсас түрдегі:

☐ жа	☐ да

Пәндер:

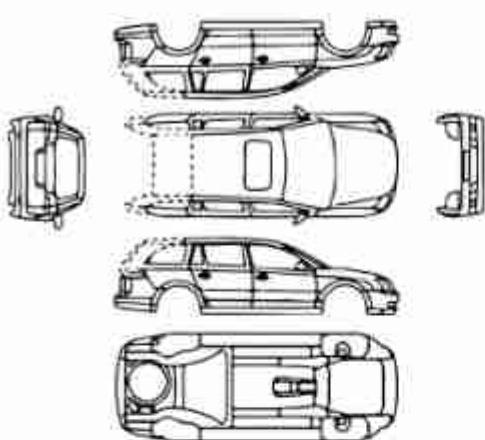
Күнде:

Одометр нарақшылары, км

Деректі орталығынан таңдау жылда:

Шанақты тексеру

Трансмиссияның барлық көлөмдерге жаһанылады

Төсін көрдемесінде жаһаны, тексеру нағыздан болатын:

- КМ, тоң көміршілдек
- Майосын, даңсау мөр
- Салыт
- Көмегінде жаһаны
- Текстолит түбі залығынан
- Аккумулятордың түбі залығынан
- Актуатордың түбі залығынан

Шанақтың кыл салынысы тексерілі

Автомобілін жаңы күйде

☐ көрсет	☐ жаңы
☐ көзогтастырылған	☐ жаңы

Барлық аныктаптап жаһаны түсепті

☐ из	☐ жоқ

Бағыт:

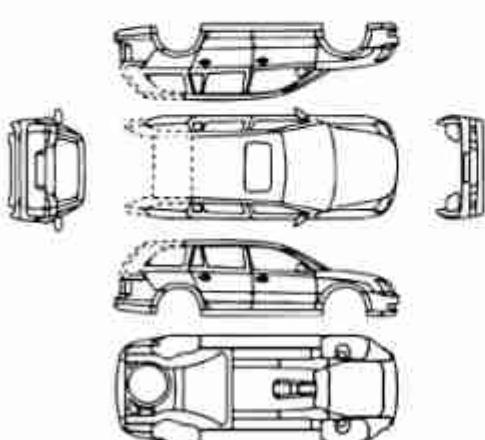

Күй:

Одометр көрсеткіштері, км

Сервис орталығының көзі мен жолы

Трансмиссияның барлық көлөмдерге жаһанылады

Төсін көрдемесінде жаһаны, тексеру нағыздан болатын:

- КМ, тоң көміршілдек
- Майосын, даңсау мөр
- Салыт
- Көмегінде жаһаны
- Текстолит түбі залығынан
- Аккумулятордың түбі залығынан
- Актуатордың түбі залығынан

Шанақтың кыл салынысы тексерілі

Автомобілін жаңы күйде

☐ көрсет	☐ жаңы
☐ көзогтастырылған	☐ жаңы

Барлық аныктаптап жаһаны түсепті

☐ из	☐ жоқ

Бағыт:

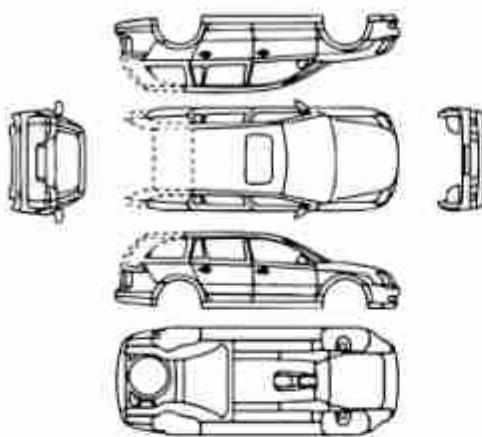
Күй:

Одометр көрсеткіштері, км

Сервис орталығының көзі мен жолы

Шанақты тексеру

Графикалык көрініс берлік Моделілерге жаһаныңда:

Түзуінің тәулілігінің тексеру шарттары болытуш:

- КМД тартауыштары
- Нейтралдан даңғас жа
- + Сызат
- Шаштактың жағынан
- Дағ болу кабының жағынан
- Автомобил түбінің жағынан

Шанақтың жынысынан тексересі:

Автомобилдегі күнде:

☐ көрсет	☐ жаңы
☐ көзеттілдіктердегі	☐ жаңы

Барлық инструменттер мен мөрдөмдер туынды:

☐ жа	☐ жоғ

Пар:

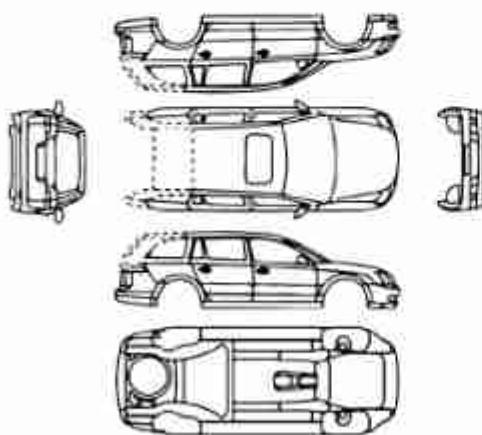

Күнде:

Одометр нарағемштері, км

Деректі орталығынан түрдө жиһізде:

Графикалык көрініс берлік Моделілерге жаһаныңда:

Түзуінің тәулілігінің тексеру шарттары болытуш:

- КМД тартауыштары
- Нейтралдан даңғас жа
- + Сызат
- Шаштактың жағынан
- Дағ болу кабының жағынан
- Автомобил түбінің жағынан

Шанақтың жынысынан тексересі:

Автомобилдегі күнде:

☐ көрсет	☐ жаңы
☐ көзеттілдіктердегі	☐ жаңы

Барлық инструменттер мен мөрдөмдер туынды:

☐ жа	☐ жоғ

Пар:

Күнде:

Одометр нарағемштері, км

Деректі орталығынан түрдө жиһізде:

Қосалқы белшектерге берілетін кепілдік

Түпнұсқа қосалқы белшектер

Түпнұсқа қосалқы белшектер – бұл сала тексерісінен еткен, тікелей ұсынылатын немесе Haval компаниясы бекіткен қосалқы белшектер. Тек түпнұсқа қосалқы белшектерді пайдалану қарынсаздік мақсатында қатан Міндетті болып табылады және автокөліктің жалпы пайдалану шартындарын взайтуп көмектеседі.

Кепілдік тек түпнұсқа қосалқы белшектерге колданылады.

Түпнұсқа қосалқы белшектерге берілетін кепілдік мерзімі

Ақаулардың болмауына және автокөліктеге орнатылатын немесе ресми дилерлер сатқан барлық түпнұсқа қосалқы белшектердің жарамдылығына кепілдік беріледі.

Автокөліктеге орнатылатын немесе ресми дилерлер орнаттық сатып алушыларға сатылған барлық жаңа түпнұсқа қосалқы белшектер олар орнатылған күннен бастап немесе сатылған күннен бастап есептелеғен 12 айлық (тез тозатын белшектерден басқа) кепілдікten қамтамасыз етіледі (жүрілген жолта шектеу койылмайды).

Бұл ретте, егер түпнұсқа қосалқы белшект автокөлікке берілген кепілдік аясында ауыстырылса, онда ауыстырылған қосалқы белшект үшін кепілдік Мерзімі автокөлікке берілген кепілдік Мерзімімен бір уақытта аяқталады. Егер түпнұсқа қосалқы белшект түпнұсқа қосалқы белшектеке берілген кепілдік аясында ауыстырылса, онда онын кепілдік мерзімі ауыстырылған түпнұсқа қосалқы белшектеке берілген кепілдік мерзімімен бір уақытта аяқталады.

Кепілді техникалық қызмет көрсетудің шарттары

Келесіге назар аударыңыз:

1. Автокөліктеді пайдалану кезеңінде оларға техникалық қызмет көрсету, сондай-ақ, тамендеңгіл әрекеттерді орындау, автокөлікке тиісінше күтім жасамау, алаттар, тозу, сыртын жеңе езге де факторлардың асері салдарынан туындастын ақауларды жою, таменде көрсетілген белшектерді жәндеу және ауыстыру кепілдік міндеттемелерге кірмейді және автокөлік иелор үшін ақыны турда жүргізледі:
  - > отын жүйесін тазарту;
  - > інісіу механизмін реттеу;
  - > дәнгелектерді орнату бұрыштарын реттеу;
  - > қозғалтыштың, диагностикасы;
  - > шиналарды ауыстыру жұмыстарын жүргізу;
  - > дәнгелектерді тәнгеру;
  - > фаралар жарығының бағытын реттеу, сондай-ақ темендеғілер кепілдік міндеттемелерге кірмейді және автокөлік иелор үшін ақыны турда жүргізледі: шығыс Материалдарын, қалыпты пайдалану кезінде пайдаланылатын немесе тозатын және бұзылатын басқа элементтерді ауыстыру, жәндеу немесе қалпына келтіру, оның ішінде:
    - > сүзілдер;
    - > оталдыру және қыздыру бліттері;
    - > бурікеш форсункалар;
    - > балықышы сактандырыштар;
    - > жетек белдіктер;
    - > шамдар және олардың функциясын атқаратын элементтер;
  - > электрқозғалтыштардың, генераторлардың, стартердің щеткалы тораптары;
  - > тәжігіш қалыптары;
  - > майлар;
  - > салындару сұйықтыбы;
  - > інісіу мен тәжігіш гидрорежеңілік сұйықтыбы;
  - > консистенттік жағармайлар;
  - > электролит;
  - > салындаруыш агент;
  - > әйнектер мен фара жұтышка арналған сұйықтыбы;
  - > отын;
  - > әртурлі типті тасемдер (цилиндрлер блогы бастығінің тасемінен басқа),
  - > әйнектер;
  - > салон қаптамасы мен ішкі арлау;
  - > гальванмен жабылған белшектер;
  - > амортизаторлар;
  - > серілпелер;
  - > орындықтар;
  - > дәнгелек дискілері, шиналар;
  - > әйнектаэрткыш щеткалары;
  - > тәжігіш досылыстар немесе қалыптар, барабандар, дискілер;
  - > жетекші және қысыш інісі дискілері;
  - > резенке белшектер: құбырлар, белдіктер, тыныздығыштер, келте құбырлар, тұрақтандырыш телжелер, сайдант-блоктар, тыныздамалар, манжеттер, тозандықтар және т.б.

Кепілді техникалық қызмет көрсетудің шарттары

2. Арнайы мақсаттагы автокеліктеге хепілдікті қызмет көрсетілмейді.

Өндірушінің кепілдігі келік құралдарының калесі санаттарына колданылмайды:

Арнайы мақсаттагы автокеліктеге;

Такси ретінде, жарыстарада, сыйнектарда немесе жүргізуі үшін пайдаланылатын немесе жалға алу үшін пайдаланылатын келік құралы;

Өндірушінің рұқсатының түрлендірілген және езгерілген және келік құралының түрін мақулдау сертификатына (КҚТМС) сәйкес келмейтін келік құралы;

Занды тұлғаға тиесілі және жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдардан тыс пайдаланылатын келік құралы;

3. Реттеу, бақылау-диагностика жұмыстары автокелік иесінің есебінен жүргізіледі.

4. Автокелік иесі осы нұсқаулықта, серийстік кітапшада, шартта және езге де құжаттарда көзделген міндеттерді тиісінше орындаған жағдайда автокеліктеге хепілдікті қызмет көрсетіледі.

Келік құралын жеткізу жәніндеі шығыстарды, звакуатордың автокелікке көл жеткізу мүмкіндігі болмаган кезде, атап айтқанда, автокелік жолының және/немесе қатты жабынды жолдың болқауы себебінен, соңдай-ақ су бететінен (паром арқылы) етумен, теміржол капірімен жеткозу, вуе арқылы жеткізу және жогары етімділік бар арнайы техникамен жеткізу бойынша шығыстарды жеткізу жәніндеі қызметтерді орындаушыға тікелей Автокелік иесі (сөнім білдірілген тұлға) телейді.

Автокелік иесінің міндеттері:

1. Осы нұсқаулықта көрсетілген автокелікті пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету бойынша ұсыныстарды орындау
2. Кепілдікті жәндеуді орындау үшін автокелікті ресми дилерге жеткізу.
3. Жаңа автокелікті алған кезде бояу, сыртқы және ішкі өрлеу ақауарының жоқтығын тексеру. Егер зақым анықталса, бул туралы автокелікті сататын дилерге хабарлау.
4. Осы нұсқаулықтың «Техникалық қызмет көрсету» белгімінде сипатталған талаптарға сәйкес, автокелікке техникалық қызмет көрсету. Дилерге жақет болған жағдайда автокелікке техникалық қызмет көрсетілген туралы жазбаларды сақтау. Косалы балшектерге кепілдік оларды орнатуға тиісті құжаттар болған кездеған көрдініледі.
5. Пейдалану нұсқаулығында көрсетілген барлық ұсыныстарды Мұжият орындау.
6. Автокелікті үнемі жуып, шаңакты жылтыратышпен ендоу.
7. Шаңакта жол тұзының, күмнің, асфальттың, гудронның, ағаш шайырының және лак-бояу жабынана зақым келтірүү мүмкін басқа да заттардың қалдықтары табылған жағдайда оларды дереу алып тастап, уақыты және ез есебініңдан шаңактың лак-бояу жабының жогарыда аталаған кез келген зақымдарын жойыныз.

Кепілді техникалық қызмет көрсетудің шарттары

8. Автокөлік иесі ауысқан жағдайда, сондай-ақ автокөлік және (немесе) оның иесі туралы ақпарат езгерген кезде осы нұсқаулықта көлтірілген Кепік иесінің ауысқаның тіркеу карточкасында көрсетілген ақпаратты тіркеу үшін дереу Naval компаниясының екіншілік диперіне хабарласыныз.

Техникалық қызмет көрсетуді жүргізу қажеттілігі

Техникалық қызмет көрсету автокөлігінің ағымдағы күйін диагностикалауға мүмкіндік береді.

Жұмыс барысында автокөліктің барлық белшектері тозатыны сезісіз.

Автокөлік жүргізу қарынсаздігіне кепілдік беру үшін жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден уақытын етіл, тиисті түрде техникалық қызмет көрсетуді және жондеуді жүзеге асыру қажет. Бұл сіздің автокөлігіңің пайдалану сипаттамаларын барынша ұзақ сақтауға мүмкіндік береді.

> Қызмет көрсету сізге автокөлікті сенімді, ері уайымсыз пайдалануға мүмкіндік береді.

Техникалық қызмет көрсету кезінде құрамдас белшектердің күйін бағалапта және қажетті профилактикалық жондеудің жүзеге асыруға, сол арқылы ықтимал ауыр күрделі мәселелердің алдын алуға болады. Бұл сізге автокөлікке қызмет көрсету орталығына келесі жоспарлы сапарға дейін автокөлікті сенімді пайдалануға мүмкіндік береді.

> Техникалық қызмет көрсету автокөлікті пайдалану шығындарын азайтуға мүмкіндік береді.

> Техникалық қызмет көрсету автокөліктің қызмет ету мерзімін ұзартуға мүмкіндік береді.

Текже іш жағдайда, шиналар, сондай-ақ автокөліктің кейбір басқа белшектері жұмыс кезінде тозып, пайдалану қасиеттерін жогалтады.

Тозу шегіне жеткен белшектер Мен құраймас белшектерді одан ері пайдалану ақаулардың туындауына себеб болып, тіпті жол-көлік алатына екелу мүмкін. Сондықтан жоспарлы техникалық қызмет көрсетудан уақытын ету қажет.

> Техникалық қызмет көрсету автокөлікті жондеуге қатысты мәселелерді азайтуға мүмкіндік береді.

Автокөлік иесінің міндеттері

Күнделікті тексеріс және күтім

Автокөлікті күнде пайдаланған кезде оның иесі автокөлікті тексеріп, оған күтім жасауы тиіс. Автокөлікті тексеру және оған күтім жасау ауқымын және жиілірін автокөлік жүріп еткен жол мен пайдалану уақыты негізінде, сондай-ақ оның қозғалыс кезіндегі жағдайларын бағалау арқылы хелік иесі анықтайды. Автокөліктен uezәк жолта шығар алғанда, сондай-ақ, автокөлік жүзу немесе отын қую кезінде оны тексеруге және күтім жасауга көнсө беріледі.

Автокөлікті техникалық тексерістен еткізуғе дайындық кезіндегі қауіпсіздік шаралары және тексеріс жүргізгілетін орынға қойылатын тапалттар:

- > Жүргіншілердің немесе автокөліктің қозғалысына кедергі көлтіретін жерлерде тексеру жүргізуға тыйым салынады.
- > Келбей жерлерде тексеруді жүргізбеніз, себебі автокөлік орындан қозғалып кетіп, жаракат алу қаупі туындаиды.
- > Жаракаттанып қалмау үшін тексеруді деңгелектер толығымен айналып болғаннан кейін және автокөлікті тұрақ текеғішнен қойғаннан кейін ғана бастаңыз.

Автокөліктің мотор белімін тексеру кезіндегі қауіпсіздік шаралары:

- > Қозғалтқыш оталып тұрғанда байқауды жүргізуға болмайды – бул ете қауіпті.
- > Оталдыру жүйесі қосылып тұрған кезде тексеруді жүргізуға тыйым салынады, бұның салдарынан жаракаттануыңыз мүмкін.

> Қуйіп қалмас үшін қозғалтқыш әше салысымен бірден газ шығаратын тутік пен радиаторға көл тигізбеніз.

> Әрт շықлауы үшін мотор беліміне бедде зерттәрди, есіреле қағазды, матаны және басқа да тез тұтанатын Материалдарды салуға тыйым салынады.

> Ақаулар туындауы үшін құбыршектер мен сымдарды ажыратуға тыйым салынады.

Тексеру объектілері мен тексеру тәртібі

1. Капотты (қозғалтқыш белімін) ашыңыз
> тежегіш сүйкіткіштің деңгейі,
> қозғалтқыштагы майдың деңгейі,
> салындуату сүйкіткіштің деңгейі,
> жуу сүйкіткіштің деңгейі.
2. Автокөліктің перифериясы
> шиналардағы қысым,
> шиналардың жарықтары, зақымдары,
> шина протекторының терендігі, шамадан тыс тозу,
> жарықтандыру аспаптарының ластануы, зақымдалуы.
3. Жүргізушиңін орнында
> тұрақ тежегішінің жұмыс істеуі,
> қозғалтқыш жұмысы,
> тежегіш педалінің жұмысы,
> жуу сүйкіткіштің беру.

- > өйнектезартқыштардың жұмысы,
- > жарықтандыру жүйесі мен бұрылғыс көрсеткіштерінің жұмысы.

4. Қозғалыс кезінде

- > тежеу жүйесінің жұмысы,
- > қозғалтыштың темен жылдамдықта және үдеу көзінде жұмысы,
- > БР нұн бұрын анықталған ақауларды тексеру,

Күтпеген запал туындауы үшін, сондай-ақ жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету үшін автокөлікке кепілді қызмет көрсету мүмкіндігін сактау мақсатында тек Naval компаниясының сервис орталықтарына хабарласыныз.

Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден кейін Naval компаниясының сервис орталығының қызметкерлері техникалық қызмет көрсету тапонына тиісті белгілер қойып, оларды Naval компаниясының сервис орталығының мәрімен күеландыруды тиіс.

Автокөлікке жоспарлы техникалық қызмет көрсету

Көлік куралын жеткізу жәніндеғі шығыстарды, звакуватордың автокөлікке қол жеткізу мүмкіндігі болмаған кезде, атап айтқанда, автокөлік жолының және немесе қатты жабынды жолдың болмауы себебінен, сондай-ақ су бағетінен (паром арқылы) етумен, теміржол көлігімен жеткізу, вие арқылы жеткізу және жогары етімділігі бер арналы техникамен жеткізу бойынша шығыстарды жеткізу жәніндеғі қызметтерді орындаушыға тікелей Автокөлік иесі (сөнім білдірілген тұлға) телейді.

Автокөлік иесі автокөлікке жоспарлы техникалық қызмет көрсетуді осы нұскаулықта көлтірілген «Жоспарлы техникалық қызмет көрсету кастесінде» көрсетілген мерзімдерге және жалемге сәйкес қатан жүргізу керек.

Автокөлік туралы ақпараты бар тіркеу картасы

Бірінші данасы дилерде сақталады

Келік иесі туралы ақпарат
Келік иесінің ТАӘ/компанияның атасы:
Жеке күвілік нөмірі / компанияның сәйкестендіру коды:
Стационарлық телефон:
Хөзінші телефон:
Электрондық пошта:
Пошта индексі:
Толық мекенжайы:

Автокөлік туралы ақпарат
Моделі:
Сәйкестендіру нөмірі (VIN-код):
Қозғалтыш нөмірі / электрордвигателиш моделі:
Түсі:
Жинақтамасы:
Шығу күні:
Автокөлік берілген күн:

Дилердің қолы	Келік иесінің қолы
Қолы/Мері:	Қолы/Мері:
Күні:	Күні:

Автокөлік туралы ақпараты бар тіркеу картасы

Екінші дана нұсқаулықта қалады

Келік иесі туралы ақпарат
Келік иесінің ТАӘ/компанияның атасы:
Жеке күаптік немірі / компанияның сәйкестендіру коды:
Стационарлық телефон:
Хаттық телефон:
Электрондық пошта:
Пошта индексі:
Толық мекенжайы:

Автокөлік туралы ақпарат
Моделі:
Сәйкестендіру немірі (VIN-код):
Қозғалтқыш немірі / электрордвигателиш моделі:
Түсі:
Жинақтамасы:
Шығу күні:
Автокөлік берілген күн:

Дилердің қолы	Келік иесінің қолы
Қолы/Мері:	Қолы/Мері:
Күні:	Күні:

Көлік иесінің аудықанын тіркеу карточкасы

Бірінші дана: сервис орталығында қалады

Көліктің жаңа иесі туралы әкпарат
Көлік иесінің ТАӘ / компанияның атауы:
Жеке күаптік нөмірі / компанияның сәйкестендірүү коды:
Стационарлық телефон:
Хөзінші телефон:
Электрондық пошта:
Пошта индексі:
Толық мекенжайы:

Автокөлік туралы әкпарат
Моделі:
Сәйкестендірүү нөмірі (VIN-код):
Көзгөлтікші нөмірі / электроприводтың моделі:
Түсі:
Тіркеу белгісі:
Жүргін жолы:
☐ Иегерді ауыстыру ☐ Мекенжайды ауыстыру ☐ Қосымша беру

Дилемдердің жоғарылышы	Сервис орталығының әкілінің жоғарылышы
Көліктің бұрынғы иесінің қолы:	Сервис орталығының мері:
Көліктің жаңа иесінің қолы:	
Күні:	Күні:

Көлік иесінің аудықанын тіркеу карточкасы

Екінші дана нұсқаулықта қалады

Көліктің жаңа иесі туралы әкпарат
Көлік иесінің ТАӘ / компанияның атасы:
Жеке күзілкі немірі / компанияның сәйкестендірүү коды:
Стационарлық телефон:
Хөлдөмлөштік телефон:
Электрондық пошта:
Пошта индексі:
Толық мекенжайы:

Автокөлік туралы әкпарат
Моделі:
Сәйкестендірүү немірі (VIN-код):
Көзгөлтікші немірі / электроприводтың модельі:
Түсі:
Тіркеу белгісі:
Жүрген жолы:
☐ Иегерді ауыстыру ☐ Мекенжайды ауыстыру ☐ Қосымша беру

Дигердің колы:	Сервис орталығының өкілінің колы:
Көліктің бүрынғы иесінің колы:	Сервис орталығының мәрі:
Көліктің жаңа иесінің колы:	
Күні:	Күні:

Одометрді ауыстыру картасы

Одометр істен шыкса, оны ауыстыру үшін дереву әкілтті сервис орталығына хабарласыңыз.

Одометрді ауыстыру туралы жазба	
Ауыстырылған күні:	
Ескі одометрдің көрсеткіштері (км):	
Жаңа одометрдің көрсеткіштері (км):	
Сервис орталығының атауы:	
Сервис орталығының мәрі:	Косымша ақпарат:

Одометрді ауыстыру туралы жазба	
Ауыстырылған күні:	
Ескі одометрдің көрсеткіштері (км):	
Жаңа одометрдің көрсеткіштері (км):	
Сервис орталығының атауы:	
Сервис орталығының мәрі:	Косымша ақпарат:

Одометрді ауыстыру туралы жазба	
Ауыстырылған күні:	
Ескі одометрдің көрсеткіштері (км):	
Жаңа одометрдің көрсеткіштері (км):	
Сервис орталығының атауы:	
Сервис орталығының мәрі:	Косымша ақпарат:

Сатылымға дейінгі дайындық

Автокөлікті иесіне бермей тұрып,
сатылымға дейінгі дайындық жүргізілді.

Haval компаниясының ресми
дилерінің мәрі мен қолы.

8

Техникалық параметрлер

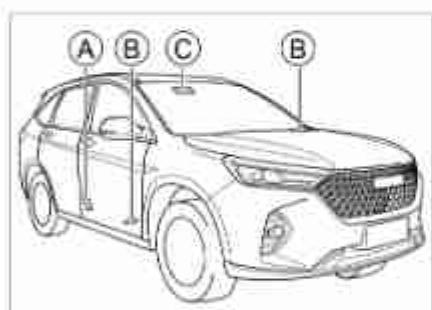
Автокөлік параметрлері 238

Автокөлік параметрлері

Автокөліктің жабдықталуы

Нұсқаудағы автокөліктің стандартты жинақтамасының мемлекеттік стандартқа сай келетін жинақтамасының және арналы жинақтамаларының жабдықтары көрсетілгеніне назар аударыңыз. Сондайта осы нұсқаудағы сипатталған жабдықтың кейір түрлери мен функциялары кейір алдерде колжетімді емес және сіздің автокөлігіңіздің жинақтамасына кірмей мүмкін. Автокөлігіңіздің жинақтамасы туралы ақпаратты автокөлікті сатып алған кезде сізге берілген күштегардан таба аласыз немесе оны сатқан дилерден ала аласыз.

Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі

- Ⓐ Автокөліктің телоджаттық деректері бар тақтайша
- Ⓑ Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі (VIN)
- Ⓒ Электрондық тәнбалалу салынатын орын

Автокөліктің сәйкестендіру нөмірі (VIN) – автокөліктің көлесі жерлерде орналасатын бірегей сәйкестендіру коды:

- > басқару тақтасының жоғары жағында сол жақта;
- > алдыңың оң жақ орындағытың алдыңың монтаждық көлденең арқалығында;
- > автокөліктің деректері төртсөз тақтайшада корпустың ортанның тереңінде.

■ Пайдалы ақпарат

Диагностикалық сканердің автокөліктің диагностикалық қосынышына қосу арқылы электрондық басқару блогынан автокөліктің сәйкестендіру нөмірі туралы ақпаратты қарастыруға болады.

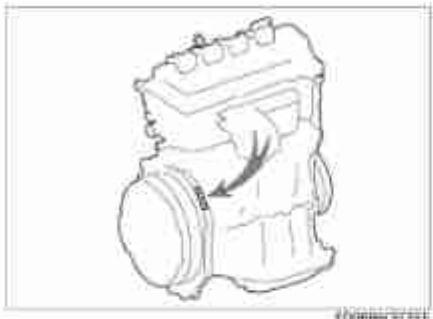
Алдыңың айнекте RFID белгісін (электрондық тәнбалалу) колдануға арналған арналы орын бар. Затбелгі көлік жүріп бара жатқанда тікелей бағытталуы керек. Ол арналы жепімнің камера мен айнектің ішін жағына колданылады.

▲ Назар аударыңыз

Электрондық тәнбалалуға арналған орынды үлдірмен жабуга болмайды, айнекке қызындыру жүлтерін немесе сигналды қабылдауга және деректерді окута болатын басқа күрілгіштерді орнатуға болмайды.

Қозғалтқыш нәмірі

GW4G15F

Қозғалтқыш нәмірі цилиндрлер блогының суретте көрсетілген жерінде нақышталған.

■ Пайдалы ақпарат

Радиатордың жоғары жағында қозғалтқыштың Моделі Мен сериялық нәмірі көрсетілген жапсырмас бар.

Автокөлік параметрлер

Негізгі параметрлер

Габарит алушемдері, салмағы, отын шыныны, экологиялық класс, автожаліктің Максималды жылдамдығы және басқа да негізгі параметрлер автожалікпен бірге берілген құжаттарда көлтірілген.

▲ Назар аударыныз

Осы нұсқаулыкта көрсетілген барлық параметрлер, арнайы белгіленген немесе белек тілдемделгендерден басқа, стандарт конфигурациясы бар нұсқаларға жатады. Қосымша жабдығы бер автожаліктер немесе басқа елдер үшін әндірілген автожаліктер үшін кейбір параметрлер взеше болы мүмкін. Автожалікпен бірге ұсынылатын құжаттарда көрсетілген параметрлерге қарай бейімделген жән.

Динамикалық сипаттамалар

Көзғалтырыш

Сипаттамасы	Параметрлер
Моделі	GW4G15F
Көзғалткыш түрі	Турбоурнетіші бар бензин көзғалтырыш
Номиналды қуат / айналу жылдамдығы (кВт / айн / мин)	110 / 5600-6000
Максималды пайдалы қуат / айналу жылдамдығы (кВт / айн / мин)	105 / 5600-6000
Максималды айналдыру саты / жылдамдығы (Н·м/айн/мин)	210 / 1800-4400
Максималды айналдыру саты / жылдамдығы (Н·м/айн/мин)	202 / 1800-4400
Еңсерілептің максималды өр (%)	30 (бір осытегі жетек)

Шиналардың техникалық сипаттамалары

Сипаттамасы	Параметрлер
Спецификация	Стандартты шиналар
	Косалың дәнгелек

Сатылымға дейінгі дайындық

Сипаттамасы		Параметрлер
Шиналардан ауданының қысымы		Шанактын ортасында шиналардан ауданының қысымын көрсететін тектайшаны көрсөн
Сыръяттайтын шынжырлар	Спецификация	Калыңдығы 15 мм аспайтын, полиуретаннан жасалған сыръяттайтын шынжырлар
	Орнату орыны	Алдыңың дәңгелектер

Дәңгелек параметрлері

Сипаттамасы		Параметрлер
Динамикалық тендеру параметрлері	Бір жақты [грамм]	≤ 8
	Екі жақты (жыныстык) [грамм]	≤ 16
Дәңгелектердің орнатылу бұрыштары	Артқы дәңгелектар	Артқы дәңгелектердің орнату бұрышы: $-0^{\circ}54' \pm 30'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 30'$)
		Артқы дәңгелектердің түйісу бұрышы: $0^{\circ}6' \pm 15'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 10'$)
	Алдыңың дәңгелектер	Дәңгелектің бұрылу осінің бойлышқа енкею бұрышы: $3^{\circ}14' \pm 45'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 36'$)
		Алдыңың дәңгелектердің орнату бұрышы: $0^{\circ}9' \pm 30'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 30'$)
		Алдыңың дәңгелектердің түйісу бұрышы: $-0^{\circ}3' \pm 5'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 2'$)
		Дәңгелектің бұрылу осінің қапданған енкею бұрышы: $12^{\circ}39' \pm 30'$ (сол және он дәңгелек үшін аұытқу $\leq 30'$)

Тежеу жүйесінің параметрлері

Сипаттамасы		Параметрлер
Тежегіш педалі	Еркін жүріс (мм)	$10,3 \pm 1$
Алдыңың тежегіш қалыптары (фрикциондық жапсырмалар)	Минималды шеңбер қалыңдық (мм)	2

Автокөлік параметрлері

Сипаттамасы		Параметрлер
Артық тежегіш қалыптары (фрикциондық жаңсырмалар)	Минималды шекті қалындық (мм)	2
Алдыңы тежегіш дискілері	Минималды шекті қалындық (мм)	26
Артық тежегіш дискілері	Минималды шекті қалындық (мм)	9,5

Орындықтар

Сипаттамасы		Параметрлер
Арқалықтардың есептік бойлық күйі		Бағыттауыштардағы шеткі артық позиция
Арқалықтың есептік еңкею бұрышы	Алдыңы орындықтар	22°
	Артық орындықтар	25°
Арқалықтың стандартты еңкею бұрышы	Алдыңы орындықтар	22°-25°
	Артық орындықтар	25°-30°

Сұйықтықтар мен майлар

Мотор майы:

GW4G15F қозғалтқышына арналған майдың түрі

Егер сіз API (Америка мұнай институты) стандартына сай майды пайдалансаңыз, тоғызыман синтетика мотор майын қолданғаныңыз жең:

Сипаттамасы		Параметрлер
Көршеген орта температурасы	-30°C-ден жоғары	Аса тәмен температура
Сапа дарежесі	СН және жоғары	СН және жоғары
Тұтқырлық дарежесі	SW-30	OW-30

Сатылымға дейінгі дайындық

Егер сіз ACEA (европалық автокөлік өндірушілерінің қауымдастыры) стандарт майын қолдансыз, біз келесі параметрлерді ұсынамыз:

- > Егер еңіріздегі ауа температурасы -30°C-ден жоғары болса, толығымен синтетика С2 5W-30 мотор майын пайдалану қажет.
- > Егер еңіріздегі ауа температурасы аса тәмен болса, толығымен синтетика С2 0W-30 мотор майын пайдаланғанының жән.

Құйылатын мотор майының көлемі

Көзгальтық моделі	Көлемі (л) (анықталмак ман)	
	Мотор майы Мек Май сүзгісін аудостырган кезде	Тек майды тана аудостырган кезде
GW4G15F	3,8±0,1	3,3±0,1

Басқа майлар мен сұйықтықтар

Майдың материалдары мен техникалық сұйықтықтардың түрлері	Спецификация	Көлемі (л) (анықталмак ман)
Механикалық беріліс корабының трансмиссия майы	GL-4 75W-80	2,2±0,1 (6МТ)
Автоматтық беріліс корабының трансмиссия майы	Shell Spirax S6 DCT 11	5,6±0,1 (HYT7DCT1-A02)
Текеңш сұйықтығы	DOT4 синтетикалық текеңш сұйықтығы	0,81±0,1 (6МТ) 0,75±0,1 (HYT7DCT1-A02)
Салындыту сұйықтығы	Этиленгликоль 45 %	7,4±0,5 (HYT7DCT1-A02) 7,0±0,5 (6МТ)
Фінекоюлың сұйықтық	--	4,5±0,1
Руль-гидроулейтішінің сұйықтығы	FLUIDE DA PSF300 PSF-B0	1,1±0,1

9

Көрсеткіштер

Әліпбілік көрсеткіш..... 245

Әліпбілік көрсеткіш

A

Автоматтық берілістерді аудыстырып косу корабы 80

Автоматтық беріліс қорабының құлпын алаттық жағдайда ашу 82

Автокөлікті тóктату 83

Беріліс қорабының электрондық селекторы 80

Шанақта және лак-бояу жабынына ходаныштын коррозияға қарсы кепілдік 218

B

Есіктерді құлыштау және құлпын ашу 19

Алаттық құлыштау 21

Қозғалыс кезінде автоматты құлыштану 24

Автоматтық қайта құлыштану 24

Сокыттықсан кеңде құлыштың автоматты ашылуы 24

Орталық құлышты басқару түймесімен құлыштау және құлышты ашу 20

Смарт-құлт кемегімен құлыштау және құлышты ашу 20

Жүксалыш есір 21

Бала бекіттесі 23

Автокөлікке интеллектуалды кіру жүйесінің кемегімен есіктерді құлыштау және құлышты ашу 19

Қате құлыштадын алдын алу 24

Қозғалтышты ешірген кеңде құлышты ашу 24

Есітің іші тұтқасының кемегімен құлышты ашу 20

Сүйреу 177

Арнайы техника кемегімен тіркеу сүйреу 177

Сымарқанмен тіркеу сүйреу 178

B

Жол алаты болған жағдайда 171

Жол-келік оқиғасы орын алған кездегі іс-әрекеттер 171

Автокөлік батып калса 171

Отaldыру жүйесінің ажыратыши 70

«Старт-стоп» түймесі 70

Г

Қосалқы белшектерге берілетін кепілдік 222

Тұлпұска қосалқы белшектерге берілетін кепілдік мерзімі 222

Тұлпұска қосалқы белшектер 222

Жана автокөлікке кепілдік 214

Жана автокөлікке берілетін кепілдіктің бағасталуы Мен аяқталуы 214

Д

Бала бекіту жүйелері 144

Бала орындықтарын қолдану 145

Бала орындықтарын орнатқан кездегі сактық шаралары 148

Бала орындылың бекіту қапсырмалары 144

Бала орындылың түрлері 144

Бала орындылың орнату 147

А

Белшектерді аудыстыру 191

Шамдар 195

Сактандырыштар 191

Өйнектазартқыш щеткалары 193

Дангелекті аудыстыру 167

Косалқы дәңгелекті аудиостыруға дайындық 167
 Шина-акууларының белгілері 167
 Косалқы дәңгелекті орнату 168, 170
Косалқы дәңгелек 165
 Косалқы дәңгелек туралы ақпарат 165
 Орналастыру орны 165
Отын құю 27
 Отын туралы ақпарат 28
 Отын құю тәсілі 27
 Қозғалтышты басқа автокеңілкітің аккумулятор батареясынан оталдыру 173
 Іс-әрекеттер тәртібі 173
 Аккумулятордың темен зарядының белгілері 173

Қозғалтышты оталдыру және ашыру 72
 Қозғалтышты ешіру 73
 Қозғалтышты оталдыру 72
Дыбыстық ескертүлөр 110
Артын көрініс айналары 35
 Бүйірлік артын көрініс айналары 35
 Салондағы артын көрініс айналары 35

И
Иммобилайзер 152
 Құпия сезі бар конверт 152
 Автокеңілкітің жабдықталуы 152

Индикаторлар 104
 Аспаптар тақтасының индикаторлары 104
Қауіпсіздік жастықтары 158
 Құпиялых және деректерді қорғау 158

К
Капот 29
Жабу 29

Ашу 29
Одометрді аудиостыру картасы 237
 Қалық иесінің аудиоканалының тіркеу картасы 233
Кілттер 16
 Қуат элементтің аудиостыру 17
 Кілттер туралы ақпарат 16
 Түймелердің орналасуы 16
 Борттық қурал-саймандар жыныстыры 164, 166
 Борттық қурал-саймандарды орналастыру орны 164
 Шығару және орналастыру тәсілі 166

M

Сахтық шаралары
 Қауіпсіздік 112
 Радио 113
 Пейдалану 112
 Bluetooth 113
 USB-жинақтаушылар 112
Механикалық берілістерді аудиостырып қосу қорабы 77
 Қозғалыстың басталуы 78
 Режимдер сипаттамасы 77
 Автокеңілкіті тоқтату 78
 Берілістерді аудиостырып қосу 77
Мотор белгімі 185

Аккумулятор батареясы 186
 Руль гидрокүштікшінің сұйықтығы 187
 Өйнекоюыш сұйықтық 187
 Сактық шаралары 183
 Мотор майы 185
 Салындарту сұйықтығы 186
 Ескертү жапсырмалары мен белгілері 188
 Радиатор және радиатор желдеткіш 188
 Текеңіш сұйықтығы 186

Әліпбілік көрсеткіш

Сұйықтықтар мен майлар
дәнгейлері 184

Мультимедиа жүйесі 114

Бас мөзір 119

Рульдері түймелер 114

Мультимедиалық ойнатыш 120

Параметрлер 125

Тез қол-жеткізу тактасы 119

Сыртық қурылыштарды жалғау 115

Радио 120

Телефон 121

Орталық дисплей 117

H

Автокелікке техникалық қызмет көрсету
және күтім жасау жағеттілігі 184

O

Автокелікке техникалық қызмет
көрсету 197

Автокеліктің тұрақта ұзақ тұрып қалуы
203

Коррозияның алдын алу шаралары 202

Шанаққа күтім жасау 200

Люкке күтім жасау 199

Салон күтімі 201

Шиналарға күтім жасау 197

Жалпы еражелер 212

Жалпы мәліметтер 2

Сыртық түрі 5

Сақтық шаралары 3

Пайдалы ақпарат 2

Сервис орталықтары 4

Шартты белгілер 3

Автокелік иесінің міндеттері 226

Haaval компаниясы автокелік иелеріне
үсынтының бонус 227

Күнделікті тексеріс және күтім 226

Тексеру объектілері мен тексеру
тәртібі 226

Автокелікке жоспарлы техникалық
қызмет көрсету 227

T

Өйнеккөтергіштер қуат көзін ошруді
кідрту 26

Қайта балтау 26

Автокөліктің жабдықталуы 25

Өйнеккөтергіштер 25

Шанақты қарап тексеру 219

Салон жабдығы 52

Косметикалық айна 52

Сактауга арналған орындар 52

Ұсақ-түйек белімі 53

Алдыңы орындықтардың
стаканкөйтшіштері 53

Күнкагар 52

Т

Автокелік параметрлері 240

Динамикалық сипаттамалар 242

Сұйықтықтар мен майлар 244

Автокеліктің сақестендіру немірі 240

Қозғалтыштың немірі 241

Негізгі параметрлер 242

Текже жүйесінің параметрлері 243

Орындықтар 244

Шиналардың техникалық
сипаттамалары 242

Қозғалтыштың қызып жетуі 175

Қозғалтыштың ғызып кеткенде 175

Қауіпсіздік жастықтары 139

Сақтық шаралары 139

Алдыңы қауіпсіздік жастықтары 140

Автокелікті бескүар еражелері 56

Қозғалыс кезінде 57

Жолаушыларға арналған сақтық
шаралары 59

- Автокелікті тоқтату және тұрақта қою 60
 Автокелікті жүргізбес бұрын 56
 Үнемді жүргізу 60
 Саты алдындағы дайындық 238
 Аспалттар тақтасы 100
     Борттық компьютер интерфейсі 102
     Тандай/калпына келтіру түймесі 102
     Берілісті аудыстыру жақеттігі туралы хабарлама 103
     Шолу 100
     Колданыстағы беріліс 103
 «Жолдағы кемек» бағдарламасы 206
 Автокеліктің айдал екетуге қарсы жүйесі 153
     Жүйені қосу 153
     Жүйенің ажырату 154
     Режимдер сипаттамасы 153
     Сигнал беруді өшіру тасілдері 154
     Сигнал беру жүйесінің іске қосылу шарттары 153
- P**
- Оқынаптар туралы деректерді тіркеш 156
     Режимдер сипаттамасы 156
     Деректерді ашу 156
     Деректерді оку 156
 Автокелік туралы ақпараты бар тіркеу картасы 229
 Журу режимдері 85
     Режимдерді аудыстырып қосу 85
 Рейлингтер 38
 Келікті қолайсыз жағдайларда жүргізу бойынша ұсыныстар 62
     Жылдың ыстық мезгілінде 53
     Жылдың сүйк мезгілінде 64
     Жауын-шашында журу 62
     Тұманда журу 62
     Суды кешіп ету 63
- Сынап жүргізу көзөнің қатысты көңестер 68
     Қозғалтқыш 68
     Текжеш қалыптарының үйкелістік жаңсырмалары 68
 Қауіпсіздік белбеулері 132
     Уш нұкталы қауіпсіздік белбеулерін пайдалану 136
     Артқы орындықтың уш нұктелі қауіпсіздік белбеуін пайдалану 137
     Сақтық шаралары 132
     Қауіпсіздік белбеуін дұрыс тагу 133
     Алдыңғы орындықтардың қауіпсіздік белбеулерінің білділігін реттеу 135
     Алдыңғы орындықтың алдын ала тартынышы бар қауіпсіздік белбеулері 134
- Руль 37
     Дыбыс сигналы 37
     Реттеу 37
- C**
- Кепілдік міндеттемелер туралы мәліметтер 215
 Жоспарлы техникалық қызмет көрсетуден ету туралы күзіл 207
 Орындықтар 30
     Артқы орындықтар 33
     Алдыңғы орындықтар 31
     Бассүйегіштер 30
     Алдыңғы орындықтардың жылтыны 32
- Климат-контроль жүйесі 46
     Кондиционер жүйесінің дефлекторлары 50
     Климат-контроль жүйесін балтау интерфейсі 47
     Климат-контроль жүйесін басқару тақтасы 46
     Климат-контроль жүйесін басқару 49
 Шиналарданы қысымы да бақылау жүйесі 89

Әліпбілік көрсеткіш

- Режимдер сипаттамасы 89
Хабарлау тесілі 90
Круиз-контроль жүйесі 91
Жүйені қосу 92
Круиз-контроль жүйесінің сипаттамасы 91
Пайдалану тәсілі 91
Тұрақта қою кемекші жүйесі 86
Артқы хөрініс камерасының интерфейсі 88
Артқы көрініс камерасы 88
Тұрақта қою радарлері 87
Әрден түсуге көмектесетін жүйе 94
Әрден түсуге көмектесетін жүйенің сипаттамасы 94
Пайдалану тәсілі 94
Соқтығысан көзде отынның берілуін тоқтату жүйесі 155
Пайдаланылған газдардың уыттылығын азайту жүйесі 98
Борттық диагностика жүйесі 99
Оттең датчигі 98
Каталиттік бейтараптандырыш 98
Сақтық шаралары 98
Отын буын бақылау жүйесі 99
Картер газдарын рециркуляциялау жүйесі 99
Турбокомпрессор 99
Жүргізу кемекші жүйелері 95
Текеғішті блоктауга қарсы жүйесі 95
Сақтық шаралары 95
Бос айналудан сактау жүйесі 97
Әрде орыннан қозғалуға көмектесетін жүйе 96
Шұғыл текже кезіндегі кемекші жүйесі 96
Текже күшін үлестіретін электрондық жүйе 96
Электрондық тұрақтандыру жүйесі 97
Тұрақ тек жеғіші 74
- Электромеханикалық тұрақ тәжігіші 74
- T**
Тұрақты қызмет көрсету табелі 206
- Y**
Жарықты бақару 39
Алагаттық жарық сигналын беру жүйесі 41
Кунділік жүріс жарықтары 41
Құрамдашқан жарық қосыншы 40
Салон жарылы 42
Сыртқы жарықтандыру күршіліларының орналасуы 39
Фаралардың еңкео бұрышын реттеу 42
«Мені үйге шығарып сал» функциясы 42
Әйнектазартқыштарды бақару 44
Электржетегі бар әйнектазартқыштар 44
Кепілді техникалық қызмет көрсетудің тапалттары 223
Техникалық қызмет көрсетуді жүргізу жағеттілікі 225